

Til brukeren av denne håndboken

Våre medarbeidere ønsker deg til lykke med den nye bobilen. Du har anskaffet deg et kvalitetskjøretøy som du vil få mye glede av.

For at du skal kunne betjene og bruke bobilen på riktig måte helt fra starten av, vil Bürstner-forhandleren allerede ved overleveringen gi deg en detaljert innføring i alle viktige funksjoner.

Denne håndboken, bruksanvisningen fra basiskjøretøyleverandøren og bruksanvisningene for apparatprodusentene er alltid tilgjengelige som trofaste hjelpere når det gjelder å finne svar på spørsmål omkring håndteringen av bobilen.

Før første kjøretur

Denne håndboken er ikke bare ment som et oppslagsverk. Du bør absolutt gjøre deg godt kjent med den før du begynner å bruke bobilen.

Fyll ut garantibevissene i de separate anvisningene for de innebygde apparatene og spesialutstyret, og send garantibevissene til apparatprodusentene. På denne måten sikrer du garantirettighetene dine for alle apparatene.

Bruksanvisning

Innholdsfortegnelse

1	Tetthetsgaranti	7	5.12	Trafikksikkerhet	43
1.1	Garantibestemmelser	7	6	Under kjøring	45
1.2	Bevis tetthetskontroller	9	6.1	Kjøre med bobilen	45
1.2.1	Kjøretøyinformasjon	9	6.2	Kjørehastighet	46
1.2.2	Tetthetskontroll (bevis)	10	6.3	Bremser	46
2	Inspeksjonsplan	11	6.4	Sikkerhetsbelter	46
2.1	Andre inspeksjoner	11	6.4.1	Riktig feste av sikkerhetsbeltet	47
2.1.1	Inspeksjonsplan årsinspeksjon	11	6.5	Førersete og passasjersele	47
2.1.2	Inspeksjonsplan chassis	12	6.6	Nakkestøtter	48
2.1.3	Inspeksjonsplan gasskontroll	12	6.7	Sitteplassforordning	49
2.1.4	Inspeksjonsbevis	13	6.8	Strengsperre	49
3	Innledning	16	6.9	Elektrisk vindusheis	50
3.1	Generelt	17	6.10	Elektrisk justerbare ytterspeil	50
3.2	Miljøvernanvisninger	17	6.11	Blendingsfoldegardiner for frontrute, fører- og passasjerwindu	51
3.3	Førerkortklasser / registrering	18	6.12	Skrive-/lesepult	52
4	Sikkerhet	19	6.13	Motorlokk	52
4.1	Brannvern	19	6.14	Påfylling av spylevæske	53
4.1.1	Hvordan unngå brannfare	19	6.15	Kontrollere oljenivå	53
4.1.2	Brannslukking	19	6.16	Fylle diesel	54
4.1.3	Ved gasslukt	20	7	Oppstilling av bobilen	55
4.2	Generelt	20	7.1	Håndbremse	55
4.3	Trafikksikkerhet	21	7.2	Stigtrinn	55
4.4	Kobling av tilhenger	22	7.3	Støtteklosser	55
4.5	Gassanlegg	22	7.4	Støtter	55
4.5.1	Generelle råd	22	7.4.1	Generelle råd	55
4.5.2	Gassflasker	24	7.4.2	Støttebein (AL-KO)	56
4.6	Elektrisk anlegg	24	7.5	230 V-tilkobling	56
4.7	Vannanlegg	24	7.6	Kjøleskap	57
5	Før kjøring	25	7.6.1	Absorpsjonskjøleskap	57
5.1	Nøkler	25	7.6.2	Kompressorkjøleskap	57
5.2	Registrering	25	7.7	Markise	57
5.3	Last	26	7.8	Satellittanlegg	58
5.3.1	Begrep	26	7.8.1	Satellittanlegget Teleco (variant 1)	59
5.3.2	Beregning av last	29	7.8.2	Satellittanlegget Teleco (variant 2)	60
5.3.3	Last kjøretøyet riktig	30	7.9	Kabeltilkobling	60
5.3.4	Taklast	31	8	Å bo i bobil	61
5.3.5	Festesystem bak	33	8.1	Dører	61
5.3.6	Dobbeltgulv	33	8.1.1	Inngangsdør, utvendig	62
5.3.7	Sykelstativ	34	8.1.2	Inngangsdør, innvendig (med låsespak)	62
5.4	Kobling av tilhenger	35	8.1.3	Førerdør, utvendig	63
5.4.1	Tilhengerkobling	35	8.1.4	Førerdør, innvendig (uten lås)	63
5.5	Stigtrinn	36	8.1.5	Førerdør, innvendig (med lås)	63
5.5.1	Mekanisk stigtrinn	36	8.1.6	Myggnetting på inngangsdøren	64
5.5.2	Elektrisk stigtrinn	37	8.1.7	Vindu i inngangsdør (variant 1)	64
5.6	Gulvbelegg av PVC	37	8.1.8	Vindu i inngangsdør (variant 2)	65
5.7	Fjernsynsapparat	38	8.2	Utvendige luker	66
5.8	Deksel til oppvaskkum	39	8.2.1	Klaffelås med håndtaksskål	66
5.9	Blendingsfoldegardin førerhus	40	8.2.2	Låse utvendige luker i åpen posisjon	67
5.9.1	Blendingsfoldegardin for fører- og passasjerwindu	40	8.3	Førerhusskillevegg	68
5.9.2	Blendingsfoldegardin for frontruten	41	8.4	Lufting	69
5.10	Sentrallås kjøkkenbenk	42	8.5	Vinduer	69
5.11	Kjettinger	43	8.5.1	Skyvevindu med lås (variant 1)	70
			8.5.2	Skyvevindu med lås (variant 2)	71

Innholdsfortegnelse

8.5.3	Skyvevindu med lås (variant 3)	71	9.2	Gassflasker	110
8.5.4	Skyvevindu uten lås (variant 1)	72	9.3	Gassforbruk	111
8.5.5	Skyvevindu uten lås (variant 2)	72	9.4	Bytte gassflaske	112
8.5.6	Vindu med åpning utover med dreiearmer	73	9.4.1	Bytte gassflaske i kjøretøyets boenhet	113
8.5.7	Vindu som kan åpnes utover med armer med automatisk låsing	75	9.5	Gassavstengeventiler	114
8.5.8	Blendingsgardin og insektnettsjalusi	77	9.6	Ekstern gasstilkobling	115
8.5.9	Blendingsfoldegardin for frontruten	78	9.7	Omkoblingsanlegg DuoControl CS	116
8.5.10	Blendingsfoldegardin for fører- og passasjervindu	79	10	Elektrisk anlegg	119
8.5.11	Liftgardiner	80	10.1	Generelle sikkerhetsanvisninger	119
8.6	Takluker	80	10.2	Begreper	119
8.6.1	Takluke med smekklås	81	10.3	12 V-spenning	120
8.6.2	Heki-takluke (mini og midi)	82	10.3.1	Boenhetsbatteri	120
8.6.3	Takluke med sveiveløfting	83	10.4	Lade boenhets- og startbatteriet	122
8.7	Dreie seter	84	10.4.1	Lading over 230 V-forsyning	122
8.8	Setebenk og enkeltseter	85	10.4.2	Lading med kjøretøyets motor	122
8.9	Bord	85	10.4.3	Å lade med eksternt ladeapparat	123
8.9.1	Anhengsbord med leddet støtteben	85	10.5	Vekselretter	124
8.9.2	Anhengsbord (barsittegruppe)	87	10.6	Ekstra ladeapparat	125
8.9.3	Heve/senke bord med hjørnesofa	88	10.7	Strømsentral (EBL 99 / EBL 119)	126
8.9.4	Fast bord (forskyvbar bordplate)	88	10.7.1	Batteriskillebryter	127
8.9.5	Stolpebord (bordplaten kan forskyves)	89	10.7.2	Batterivalgbryter	127
8.9.6	Fast bord	89	10.7.3	Batteriovervåking	128
8.9.7	Hevebord med hjørnesofa	91	10.7.4	Batterilading	128
8.10	Sentrallås kjøkkenbenk	91	10.8	Strømsentral (EBL 101 / EBL 102)	129
8.11	Fjernsynsapparat	92	10.8.1	Batteriskillebryter	130
8.12	Radio i førerhuset	93	10.8.2	Batterivalgbryter	130
8.13	Lamper	93	10.8.3	Batteriovervåking	131
8.13.1	Stikkontaktlys	94	10.8.4	Batterilading	131
8.13.2	Lampe i hevetaket	94	10.9	Strømsentral (EBL 220 / EBL 223)	132
8.14	Lysbryter	95	10.9.1	Batteriskillebryter	133
8.15	Forstørre sittegruppe	95	10.9.2	Batterivalgbryter	134
8.15.1	Forstørre buesofa med langsgående sete	95	10.9.3	Batteriovervåking	134
8.15.2	Forstørre buesofa	95	10.9.4	Batterilading	134
8.16	Senger	97	10.10	Panel IT 992	135
8.16.1	Sovealkove	97	10.10.1	Indikatorinstrument V/tank for batterispenning og vannmengde eller spillvannsmengde	135
8.16.2	Køyeseng	99	10.10.2	Batterialarm for boenhetsbatteriet	137
8.16.3	Køyeseng (side)	100	10.10.3	Indikatorinstrument for lade-/utladningsstrøm til boenhetsbatteriet	137
8.16.4	Fast seng (gassfjærer)	101	10.10.4	12 V-hovedbryter	138
8.17	Ominnrede sittegrupper til senger	101	10.10.5	12 V-kontrollampe	138
8.17.1	Bygge om buesofa med langsgående sete	102	10.10.6	230 V-kontrollampe	138
8.17.2	Ominnrede hjørnesofa	103	10.10.7	Vippebryter for reserve	138
8.17.3	Ominnrede hjørnesofa med langsgående benk	104	10.11	Panel MP 20-T	139
8.17.4	Ominnrede buesofa	105	10.11.1	230 V-kontrollampe	139
8.17.5	Ominnrede buesofa til nødseng	106	10.11.2	12 V-hovedbryter	140
8.18	Rombad	107	10.11.3	Indikeringsinstrument batterier	140
8.19	Atskilt sovedel	108	10.11.4	Indikatorinstrument tank	142
8.19.1	Skyvedør	108	10.11.5	Alarmer	142
8.19.2	Forheng	108	10.11.6	Temperaturindikator	143
9	Gassanlegg	109	10.11.7	Indikeringsinstrument klokke	143
9.1	Generelt	109	10.11.8	Knapp reserve	143
			10.12	Panel LT 96 / LT 97	144
			10.12.1	230 V kontrollampe	144

Innholdsfortegnelse

10.12.2	12 V-hovedbryter	144	11.6.1	Kjøleskapets luftegitter	192
10.12.3	Indikator for batterispenning	145	11.6.2	Drift (Dometic 8-serien)	192
10.12.4	Indikator for fyllenivå	146	11.6.3	Drift (Dometic 8-serien med manuelt energivalgsystem MES)	194
10.12.5	Aktivere / deaktivere vannpumpe	146	11.6.4	Drift (Dometic 8-serien med automatisk energivalgsystem)	196
10.12.6	Alarmer	147	11.6.5	Drift (Thetford)	198
10.13	Panel Truma CP plus	147	11.6.6	Drift (Webasco)	200
10.13.1	Slå på og av	149	11.6.7	Kjøleskapdør-lås	201
10.13.2	Stille inn romtemperatur	149	12	Sanitæranlegg	203
10.13.3	Endre varmtvannstrinn	150	12.1	Vannforsyning, generelt	203
10.13.4	Velge energitype	150	12.2	Bryter for vannpumpe (vinter-komfort-pakke eller spesialutstyr)	204
10.13.5	Velge viftetrinn	151	12.3	Vanntank	204
10.13.6	Stille inn koblingsur	152	12.3.1	Drikkevann-påfyllingsstuss med deksel	204
10.13.7	Slå lyset på og av	152	12.3.2	Fylle på vann	205
10.13.8	Stille inn klokkeslett	153	12.3.3	Tappe av vann	205
10.13.9	Servicemeny	153	12.4	Spillvannstank	207
10.14	230 V-spenning	154	12.4.1	Spillvannstank (Modeller med dobbeltgulv)	207
10.14.1	230 V-tilkobling	154	12.4.2	Spillvannstank (Modeller uten dobbeltgulv)	208
10.14.2	Forsyningsledning for ekstern 230 V-tilkobling	154	12.4.3	Vannlås	208
10.15	Sikringer	156	12.5	Påfylling av vannanlegget	209
10.15.1	12 V-sikringer	156	12.6	Tømme vannanlegg	210
10.15.2	Sikring 230 V	158	12.7	Toalettrom	211
11	Innebygde apparater	159	12.7.1	Vario-toalett	212
11.1	Generelt	159	12.7.2	Variabel vaskeservant	213
11.2	Varmeanlegg	160	12.8	Toalett	213
11.2.1	Modeller med eksosavtrekk på høyre side	160	12.8.1	Svingbart toalett (Thetford)	214
11.2.2	Riktig oppvarming	160	12.8.2	Toalett med fast benk	215
11.2.3	Varmluftsvarmeanlegg Truma Combi	161	12.8.3	Toalett (Dometic)	216
11.2.4	Varmtvannsvarmeanlegg Alde	163	12.8.4	Ta ut kassett	217
11.2.5	Dieseloppvarming Webasto	167	12.8.5	Tømme kassett	218
11.2.6	Ekstra varmeveksler Arizona	170	13	Stell	219
11.2.7	Kupévarmer	171	13.1	Utvendig stell	219
11.2.8	Varmeanlegg for spillvannstank og spillvannsledninger (vinter-komfort-pakke)	172	13.1.1	Vaske med høytrykksspyler	219
11.2.9	Elektrisk gulvvarme	173	13.1.2	Vaske kjøretøyet	219
11.3	Klimaanlegg	174	13.1.3	Vindusruter av akrylglass	220
11.3.1	Innbygd klimaanlegg (Truma)	174	13.1.4	Undergulv	220
11.3.2	Takklimateanlegg (Teleco)	176	13.1.5	Spillvannstank	221
11.3.3	Takklimateanlegg (Truma)	177	13.1.6	Stigtrinn	221
11.4	Varmtvannsbereder	178	13.1.7	Førerhus isolasjonsmatte	221
11.4.1	Modeller med eksosavtrekk på høyre side	178	13.2	Innvendig stell	221
11.4.2	Varmtvannsbereder Truma Combi	179	13.3	Vannanlegg	223
11.4.3	Varmtvannsbereder Trumatic C	180	13.3.1	Rengjøre vannledninger	223
11.4.4	Varmtvannsbereder Alde	182	13.3.2	Desinfisere vannanlegget	223
11.4.5	Sikkerhets-/avtappingsventil	183	13.4	Vifte	224
11.4.6	Varmtvannsbereder Webasto	184	13.5	Vask/utslagsvask	224
11.5	Kokeplass	186	13.5.1	Vask/utslagsvask i rustfritt stål	225
11.5.1	Gasskomfyr	186	13.5.2	Vask/utslagsvask i plast	225
11.5.2	Gasstekeovn (Spinflo)	188	13.6	Toaletter	226
11.5.3	Gasstekeovn (Dometic)	189	13.6.1	Toalett med egen vanntank	226
11.5.4	Mikrobølgeovn	190	13.7	Vintervedlikehold	226
11.5.5	Vifte	191			
11.6	Kjøleskap	191			

Innholdsfortegnelse

13.7.1	Forberedelser	226	17.4.2	Mikrobølgeovn	255
13.7.2	Vinterdrift	227	17.5	Varmeanlegg/Varmtvannsbereder	255
13.7.3	Etter vintersesongen	227	17.5.1	Varmeanlegg/Varmtvannsbereder Truma	255
13.8	Lagring	227	17.5.2	Varmeanlegg/Varmtvannsbereder Alde	256
13.8.1	Midlertidig lagring	227	17.5.3	Varmeanlegg/Varmtvannsbereder Webasto	257
13.8.2	Lagring om vinteren	229	17.6	Kjøleskap	259
13.8.3	Igangsetting av kjøretøyet etter midler- tidig lagring eller etter overvintring	230	17.6.1	Kjøleskap Dometic uten AES	259
14	Vedlikehold	231	17.6.2	Kjøleskap Thetford uten SES (feildiag- nose)	260
14.1	Inspeksjonsarbeider	231	17.6.3	Dometic 8-serien med MES	261
14.2	Vedlikeholdsarbeid	231	17.6.4	Dometic 8-serien med AES	261
14.3	Varmtvanns-varmeanlegg Alde	231	17.7	Klimaanlegg	262
14.3.1	Kontroll av væsknivået	232	17.8	Vannforsyning	263
14.3.2	Etterfylling av varmevæske	232	17.9	Karosseri	264
14.3.3	Utlufting av varmeanlegget	233	18	Spesialutstyr	265
14.4	Dieseloppvarming Webasto	233	18.1	Vekt og spesialutstyr	265
14.4.1	Desinfeksjon	233	19	Verdifulle tips	268
14.4.2	Avkalking	234	19.1	De viktigste opplysningene for bobiler	268
14.4.3	Sikringer	234	19.1.1	Trafikkbestemmelser i Tyskland	268
14.5	Kupévarmer	234	19.1.2	Trafikkbestemmelser i utlandet	269
14.6	Klimaanlegg	235	19.1.3	Parkering	269
14.6.1	Innebygd klimaanlegg (Truma)	235	19.1.4	Offentlige kontrollører	270
14.6.2	Takklimaanlegg (Teleco)	236	19.1.5	Nødutstyr	270
14.6.3	Takklimaanlegg (Truma)	236	19.2	Hjelp på Europas veier	271
14.7	Bytte av lyspærer og lysstoffrør	237	19.3	Fartsbegrensninger og tillatte dimens- joner	273
14.7.1	LED-spotlight	237	19.4	Kjøring med nærlys i europeiske land	276
14.7.2	Romlampe	238	19.5	Overnatte i kjøretøyet utenfor campingp- lasser	277
14.7.3	Boenhetslampe	238	19.6	Gassforsyning i europeiske land	279
14.7.4	Viftelampe	238	19.7	Veiavgiftsbestemmelser i europeiske land	282
14.7.5	Klesskaplamper med LED	239	19.8	Tips for trygg overnatting når man er underveis	282
14.7.6	Garasjelampe	239	19.9	Tips for vintercampere	283
14.7.7	Kjøleskapslys	240	19.10	Reisesjekklistene	284
14.7.8	Lampe i hevetaket	240			
14.8	AL-KO bakaksel	241			
14.9	Typeskilt	242			
14.10	Varsel- og henvisningsklistremerker	242			
15	Reservedeler	243			
16	Hjul og dekk	244			
16.1	Generelt	244			
16.2	Dekkutvalg	245			
16.3	Betegnelser på dekket	246			
16.4	Håndtering av dekkene	246			
16.5	Hjulbytte	247			
16.5.1	Generelle råd	247			
16.5.2	Tiltrekkingsmoment	247			
16.6	Dekkreparasjonssett	248			
16.7	Dekktrykk	248			
17	Feillokalisering	250			
17.1	Bremseanlegg	250			
17.2	Elektrisk anlegg	251			
17.3	Gassanlegg	254			
17.4	Kokeplass	254			
17.4.1	Gasskomfyr/gasstekeovn	254			

1.1 Garantibestemmelser

1. For kjøretøyer som er produsert fra modellåret 2019, gir BÜRSTNER GmbH & Co. KG, Weststraße 33, 77694 Kehl (garantigiver) en tetthetsgaranti på 10 år – men likevel begrenset til en total kjørelengde på 120 000 km – forutsatt at bestanddelene på bobilen/campingvognen som er listet opp nederst, er tett slik at ingen fuktighet utenfra kan trenge inn (i boenheden) ved vanlig kontraktsmessig og ikke-profesjonell bruk av kjøretøyet.

Utvendige forbindelsessømmer:

- Tak/Sidevegg
- Tak/Bakvegg
- Tak/Førerhus
- Vegger/Undergulv
- Chassis/Undergulv

Utvendige tetningsømmer mellom innebygde deler og karosseriseksjonene:

- Vinduer
- Service- og garasjeluker
- Takluker
- Vannpåfyllingsinnretninger
- Strømforsyningsluker

Dokumentasjon på at det foreligger en garantisak for kjøretøyet, er garantitakers ansvar.

2. Ved dokumentasjon av en garantisak på grunn av defekt tetting (se punkt 1.) er garantigivers eneste forpliktelse innenfor rammen av disse garantibetingelsene en utbedring av de berørte kjøretøydelenene gjennom gratis reparasjon eller ved utskifting av de berørte delene, alt etter hva garantigiver mener er nødvendig for utbedring av utettheten. De nødvendige arbeidene utføres av garantigiver eller et kontraktsverksted som er godkjent av garantigiver, i henhold til garantigivers retningslinjer. Hvis det under utbedring av utettheten oppstår merkostnader på grunn av innredning eller andre forandringer på kjøretøyet i forhold til originaltilstanden, må disse dekkes av garantitakeren. Utgiftene til garantiarbeid som ikke er gjennomført av garantigiver eller et kontraktsverksted som er godkjent av garantigiver, dekkes ikke, uansett om det foreligger en garantisak eller ikke.

Ytterligere krav, særlig med hensyn til etterlevering, opphevelse av kjøpekontakt, reduksjon eller skadeerstatning (også ved følgeskader), samt erstatning for indirekte eller direkte materielle eller immaterielle følgeskader, har garantitaker ikke rett til å få dekket av garantigiver ut fra denne garantien. Utelukket er f.eks. krav om dekning av transport- eller kjørekostnader, slepekostnader, tap av fortjeneste eller ferie, samt dekning av unyttige utgifter. De lovbestemte rettighetene til garantitaker i forhold til selger påvirkes ikke av denne garantien.

De lovbestemte garantirettighetene til garantitaker overfor selger består uavhengig av kravene i denne garantien.

3. Garantitiden løper fra registreringsdatoen eller overleveringsdatoen for kjøretøyet til første kjøper, det som kommer først av disse hendelsene, og senest fra ett år etter første gangs overlevering av kjøretøyet til forhandleren.
4. Den gjelder for hele brukstiden, men maksimalt 10 år og inntil en total kjørelengde på 120.000 km, det som inntreffer først. Garantien berøres ikke ved eierskifte av kjøretøyet. Garantien oppheves hvis de obligatoriske årsinspeksjonene i henhold til punkt 4. ikke blir gjennomført. Utførelse av garantiarbeid forlenger ikke garantitiden og gjør heller ikke at den kan startes på nytt.
5. Hvis det oppstår utetthet eller fuktighet som tyder på utetthet, må garantitaker varsle om dette skriftlig til et autorisert BÜRSTNER-kontraksverksted i løpet av 15 dager etter at det ble oppdaget. I forhold til oppdagelsen likestilles grov uaktsom og uaktsom uvitenhet. Avgjørende for overholdelse av 15-dagersfristen er mottak av meldingen på et BÜRSTNER-kontraksverksted. Garantibeviset må legges ved meldingen. Hvis melding om utetthet ikke mottas i rett tid og rett form, vil krav ut fra denne garantien ikke kunne gjøres gjeldende.
6. Nødvendighet og type og omfang av utbedringen av utettheten bestemmes utelukkende etter skjønn til garantigiver eller garantigivers godkjente kontraksverksteder.
7. Garantikrav er utelukket ved:
 - Naturkrefter (f.eks. flom, hagl osv) og alle typer dyreskader
 - Skader som følge av en ulykke
 - Utettheter på grunn av ombygginger eller påbygg på kjøretøyet, som ikke er utført av et BÜRSTNER-kontraksverksted.
 - Utettheter på grunn av ikke-forskriftsmessig reparerte skader, der reparasjonene ikke er utført av et BÜRSTNER-kontraksverksted.
 - Skader på ytterlaget som konstateres under inspeksjoner, og som ikke umiddelbart utbedres av garantitaker.
 - Aluminiumskorrosjon som ikke skyldes utetthet.
 - Hvis kjøretøyet er modifisert gjennom bruk av reservedeler som ikke er godkjent av BÜRSTNER, og det som følge av dette har oppstått en garantisak.
 - Kondensvann på grunn av manglende ventilasjon
 - Ikke-forskriftsmessig, ikke-kontraktmessig håndtering og bruk av kjøretøyet

- Skader på grunn av feil bruk av pleie- og rengjøringsmidler (se også anvisningene under Pleie i brukerhåndboken)
 - Skader på grunn av manglende overholdelse av brukerhåndboken og reparasjons- og vedlikeholdsforskriftene fra produsenten
 - Alle andre skader som verken garantigiver eller et kontraktsverksted for garantigiver har ansvaret for.
8. Tetthetsinspeksjonene er ikke gratis. Kostnadene til inspeksjonene må betales av garantitaker (se punkt 4.).
9. Eksklusivt verneting er Kehl, i den grad dette er tillatt etter loven. Sted for realisering av samtlige krav ut fra denne garantien er Kehl. For denne garantien gjelder utelukkende lovene i Forbundsrepublikken Tyskland. Dette gjelder uavhengig av garantitakers bolig- og forretningsadresse.

Utgitt: August 2018

1.2 Bevis tetthetskontroller

Bevisbekreftelse

- ▷ De årlige tetthetskontrollene er forutsetningen for tetthetsgarantien på boenheten

Inspeksjonsbeviset skal fylles ut fullstendig av spesialforhandleren etter hver gjennomført kontroll, legges inn i online-systemet og skrives ut til deg.

1.2.1 Kjøretøyinformasjon

Inspeksjonsbevisene under gjelder utelukkende for kjøretøyet:

Spesifikasjon	Oppføring
Modell, type	
Chassisnummer	
Nøkkelnummer	
Registreringsdato/Overleveringsdato	
Kjøpt av firma	

Tetthetsgaranti

1.2.2 Tetthetskontroll (bevis)

12 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

24 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

36 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

48 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

60 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

72 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

84 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

96 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

108 måneder _____	
Stempel fra Bürstner- handelspartner	
Dato	Underskrift

2.1 Andre inspeksjoner

2.1.1 Inspeksjonsplan årsinspeksjon

- ▷ Årsinspeksjonen er ikke bundet til den 6-årige tetthetsinspeksjonen, men bør likevel gjennomføres hvert år.

Pos.	Komponent	Ting å gjøre	Intervall
1	Takluker	Demontere de innvendige rammene til taklukene, og etterstramme skruforbindelsene til holdeklammene	1. år
2	Kjøleskap, varmeanlegg, varmtvannsbereder, komfyr, belysning, låser til luker på oppbevaringsrom og dører, toalett, sikkerhetsbelter	Funksjonskontroll	Årlig
3	Vinduer, takluker	Funksjonskontroll, gni inn tetningene med talkum	Årlig
4	Rullegardiner	Visuell inspeksjon	Årlig
5	Tetningslister, -kanter, -gummi	Kontroller mht. skade	Årlig
6	Vannforsyning	Tetthetskontroll (visuell kontroll) av tilkoblingene til vannkraner, varmtvannsbereder og fordeler	Årlig
7	Varmluftsanlegg	Funksjonskontroll, rengjør ev. viftehjul	Årlig
8	Varmtvannsvarmeanlegg Alde	Kontroll av væskeni nivå Skifte ut varmevæske	Årlig Annethvert år
9	Feste av utvendige skjermer	Visuell inspeksjon	Årlig
10	Elektrisk anlegg, utvendig og innvendig	Funksjonskontroll	Årlig
11	Gassanlegg	Offisiell gasskontroll	Annethvert år
12	Vinduviskere	Funksjonskontroll	Årlig
13	Ledd, hengsler, klaffer, dører	Smøre	Årlig

Med forbehold om endringer i inspeksjonsplanen.

Inspeksjonsplan

2.1.2 Inspeksjonsplan chassis

- ▷ Chassisinspeksjonen er ikke bundet til den 6-årige tetthetsinspeksjonen, men bør likevel gjennomføres hvert år. Følg også anvisningene fra produsenten (AL-KO).

Pos.	Komponent	Ting å gjøre	Intervall
1	Ekstrastøtter	Rengjøre	Årlig
2	Forbindelser mellom chassis og karosseri	Kontroll	Annethvert år
3	Feste av utvendige skjermer	Visuell inspeksjon	Årlig
4	Belysning utvendig	Funksjonskontroll	Årlig
5	Hjulfeste	Trekk til hjulmutrene, kontroller hjullagrene	Årlig
6	Kronemutter på hjul	Kontroller feste- og blindsikring	Årlig
7	Dekk og felger	Lufttrykkkontroll (se kapittel 16.7); visuell inspeksjon mht. skader, mønsterdybde	Årlig

Med forbehold om endringer i inspeksjonsplanen.

2.1.3 Inspeksjonsplan gasskontroll

- ▷ I Tyskland er gasskontrollen lovpålagt og skal gjennomføres annethvert år.
- ▷ I andre land må gjeldende nasjonale forskrifter følges.

Pos.	Komponent	Ting å gjøre	Intervall
1	Gassanlegg	Offisiell gasskontroll	Annethvert år

2.1.4 Inspeksjonsbevis

Overlevering

Bürstner-forhandlerens underskrift,
dato og stempel:

1. år

Bürstner-forhandlerens underskrift,
dato og stempel:

- Chassisinspeksjon
- Årsinspeksjon 1. år
 - Ingen mangler fastslått
 - Fastslåtte feil:

Skulle det under inspeksjon fastslås at ytterligere arbeid er nødvendig, utføres disse dersom kunden gir oppdrag om det. Ta hensyn til service-intervallene de enkelte apparatprodusentene har fastlagt. Nærmere opplysninger finnes i de vedlagte service-heftene.

2. år

Bürstner-forhandlerens underskrift,
dato og stempel:

- Gasskontroll
- Chassisinspeksjon
- Årsinspeksjon 2. år
 - Ingen mangler fastslått
 - Fastslåtte feil:

3. år

Bürstner-forhandlerens underskrift,
dato og stempel:

- Chassisinspeksjon
- Årsinspeksjon 3. år
 - Ingen mangler fastslått
 - Fastslåtte feil:

Skulle det under inspeksjon fastslås at ytterligere arbeid er nødvendig, utføres disse dersom kunden gir oppdrag om det. Ta hensyn til service-intervallene de enkelte apparatprodusentene har fastlagt. Nærmere opplysninger finnes i de vedlagte service-heftene.

4. år

Bürstner-forhandlerens underskrift,
dato og stempel:

- Gasskontroll
- Chassisinspeksjon
- Årsinspeksjon 4. år
 - Ingen mangler fastslått
 - Fastslåtte feil:

5. år

Bürstner-forhandlerens underskrift,
dato og stempel:

- Chassisinspeksjon
- Årsinspeksjon 5. år
 - Ingen mangler fastslått
 - Fastslåtte feil:

Skulle det under inspeksjon fastslås at ytterligere arbeid er nødvendig, utføres disse dersom kunden gir oppdrag om det. Ta hensyn til service-intervallene de enkelte apparatprodusentene har fastlagt. Nærmere opplysninger finnes i de vedlagte service-heftene.

Vennligst les bruksanvisningen før første start!

Bruksanvisningen skal alltid ligge i kjøretøyet. Sørg for at alle brukere gjøres kjent med sikkerhetsbestemmelsene.

- ▶ Fare for personskader dersom dette tegnet ignoreres.

- ▶ Fare for skader på eller i kjøretøyet dersom dette tegnet ignoreres.

- ▶ Dette tegnet viser til anbefalinger eller spesielle forhold.

- ▶ Dette tegnet viser til miljøvennlig opptreden.

Denne bruksanvisningen inneholder avsnitt hvor modellavhengig utstyr eller spesialutstyr er beskrevet. Disse avsnittene er merket spesielt. Det kan hende at ditt kjøretøy ikke er utstyrt med dette spesialutstyret. Utstyret i kjøretøyet kan derfor avvike fra enkelte bilder og beskrivelser.

På den annen side kan ditt kjøretøy være utstyrt med mer spesialutstyr, som ikke er beskrevet i denne bruksanvisningen.

Spesialutstyret beskrives når du trenger en forklaring.

Se de separat vedlagte bruksanvisningene.

- ▶ Angivelsene "høyre", "venstre", "foran", "bak" refererer alltid til kjøretøyet sett i kjøreretningen.
- ▶ Alle mål- og vektangivelser er "circa"-verdier.

Oppstår det skader på kjøretøyet som følge av at anvisningene i denne bruksanvisningen ikke overholdes, bortfaller garantiansvaret.

- ▶ Våre kjøretøyer utvikles stadig videre. Vi ber om forståelse for at vi tar forbehold om endringer vedr. form, utstyr og teknikk. Av denne grunn kan det ikke stilles krav overfor produsenten på bakgrunn av bruksanvisningen. Bruksanvisningen beskriver det utstyr som var kjent og i bruk på trykkings-tidspunktet.

Opptrykk, oversettelse og kopiering er ikke tillatt uten skriftlig tillatelse fra produsenten.

3.1 Generelt

Kjøretøyet er konstruert på grunnlag av nyeste tekniske standard og anerkjente sikkerhetstekniske regler. Likevel kan personer eller kjøretøyet bli skadet hvis sikkerhetsanvisningene i denne bruksanvisningen ikke overholdes.

Kjøretøyet må kun brukes i teknisk feilfri tilstand. Følg bruksanvisningen.

Feil som kan redusere passasjerenes og kjøretøyets sikkerhet, må straks repareres av fagfolk. For å unngå ytterligere skader må brukeren overhold sin plikt til å redusere skadeomfanget når det foreligger feil.

Bremse- og gassanlegget til kjøretøyet må kun kontrolleres og repareres av et autorisert fagverksted.

Forandringer på karosseriet må kun utføres med tillatelse fra produsenten.

Kjøretøyet er bare beregnet til transport av personer. Det kan kun tas med bagasje og tilbehør inntil teknisk tillatt totalvekt.

- ▷ Overhold de foreskrevde kontroll- og inspeksjonsfrister som produsenten har fastsatt.

3.2 Miljøvernansvisninger

- ▷ Vis hensyn til naturen.
- ▷ Prinsipielt gjelder følgende: Spillvann og avfall må ikke etterlates i renne- steiner eller i naturen.
- ▷ Samle spillvann om bord kun i spillvannstanken eller i nødstilfeller i egnede beholdere som er beregnet til dette.
- ▷ Spillvannstank og toalett-kassett eller kloakktank må kun tømmes på deponier, campingplasser eller oppstillingsplasser. Følg lokale og kommunale anvisninger eller informer deg om videre deponeringsstasjoner.
- ▷ Tøm spillvannstanken så ofte som mulig, selv om spillvannstanken ikke er helt full (hygiene).
- ▷ Når det er mulig bør man spyle spillvannstanken og evt. avløpsledningen med rent vann ved hver tømning.
- ▷ Pass på at toalett-kassett eller kloakktanken aldri blir for full. Tøm toalett-kassett eller kloakktanken senest når fyllnivåmåleren lyser.
- ▷ Også på tur bør man kildesortere; glass, hermetikk, plastikk og våt søppel. Forhør deg om deponeringsmulighetene der du befinner deg. Tøm ikke søppelet ditt i søppelkassene på parkeringsplasser.
- ▷ Tøm avfallsbeholderne så ofte som mulig i containere som er beregnet til dette. På denne måten unngår man lukt og problematisk oppsamling av søppel om bord.
- ▷ Ikke la motoren gå unødig på tomgang. En kald motor frigjør miljøskadelige stoffer når den går på tomgang. Motorens driftstemperatur oppnås raskest under kjøring.
- ▷ Bruk små doser av miljøvennlige og biologisk nedbrytbare kjemikalier til toalettet.
- ▷ Under lengre opphold i byer og kommuner bør du oppsøke de spesielle parkeringsplassene for bobiler. Lokale myndigheter gir informasjon om parkeringsmuligheter.
- ▷ Sørg for at oppstillingsplassen er ren når du forlater den.

3.3 Førerkortklasser / registrering

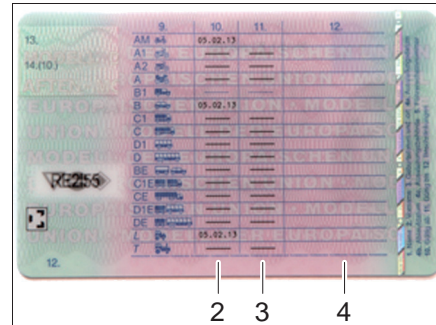

- ▷ Før start må du finne ut hvilken førerkortklasse du trenger til kjøretøyet ditt.

Registreringen av bobilen er ikke underlagt forbudet mot søndagskjøring i henhold til § 30 StVO.

Bilde 1 EU-førerkort forside

Bilde 2 EU-førerkort bakside

- 1 Klassene førerrettigheten gjelder for
- 2 Dato for utstedelse av førerrettigheten (kjøretøyklasser førerkortet ikke gjelder for, er strøket over)
- 3 Gyldighetsdatoen angir tidsbegrensningene for førerrettighetsklassene
- 4 Begrensninger og tilleggsinformasjon (inkludert vilkår) i kodeform

Klasse	Beskrivelse
B	Motorkjøretøy – unntatt motorsykler og trehjuls motorkjøretøy – med en tillatt totalvekt på maks. 3,5 t og med maks. åtte sitteplasser i tillegg til førerstedet (også med tilhenger med tillatt totalvekt på maks. 750 kg eller en tung tilhenger, så lenge den tillatte totalvekten for vogntoget ikke overskrider 3,5 t).
BE	Vogntog med en trekkvogn i klasse B og en tilhenger så lenge den tillatte totalvekten for tilhengeren ikke overskrider 3,5 t.
C1	Motorkjøretøy med en tillatt totalvekt på over 3,5 t, men ikke over 7,5 t og med maks. åtte sitteplasser i tillegg til førerstedet (også med tilhenger med en maksimal totalvekt på 750 kg).
C1E	Vogntog med en trekkvogn i klasse C1 og en tilhenger over 750 kg eller i klasse B og en tilhenger over 3,5 t, så lenge den tillatte totalvekten for vogntoget ikke overskrider 12 t i hvert tilfelle.
C	Motorkjøretøy med en tillatt totalvekt på mer enn 3,5 t og med maks. åtte sitteplasser i tillegg til førerstedet (også med tilhenger med en maksimal totalvekt på 750 kg).
CE	Vogntog med en trekkvogn i klasse C og en tilhenger med en tillatt totalvekt på over 750 kg.

Kilde: ADAC, "Der neue EU-Führerschein 2013" ("Det nye EU-førerkortet 2013")

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du viktige sikkerhetsanvisninger. Sikkerhetsanvisningene beskytter personer og eiendeler.

Anvisningene omfatter:

- Redningskortet
- Brannvern og opptreden ved brann
- Generell opptreden ved omgang med kjøretøyet
- Trafikksikkerheten til kjøretøyet
- Kobling av tilhenger
- Gassanlegget til kjøretøyet
- Elektriske anlegget til kjøretøyet
- Vannanlegget til kjøretøyet

4.1 Brannvern

4.1.1 Hvordan unngå brannfare

- ▶ Etterlat aldri barn alene i kjøretøyet.
- ▶ Hold brennbare materialer borte fra varme- og kokeapparater.
- ▶ Lamper kan bli svært varme. Når lyset er slått på, må sikkerhetsavstanden til brennbare gjenstander alltid være 30 cm. Brannfare!
- ▶ Bruk aldri bærbare varme- eller kokeapparater.
- ▶ Kun autoriserte fagfolk skal endre det elektriske anlegget, gassanlegget eller innbyggingsapparatene.

4.1.2 Brannslukking

- ▶ Ha alltid med et tørrpulver-brannslukkingsapparat i kjøretøyet. Brannslukkingsapparatet må være godkjent, kontrollert og lett tilgjengelig.
- ▶ Brannslukkingsapparatet er ikke inkludert i leveringen av kjøretøyet.
- ▶ Sørg for at autoriserte fagfolk kontrollerer brannslukkingsapparatet regelmessig. Sjekk kontrolldato.
- ▶ Oppbevar alltid et brannteppe i nærheten av kokeplassen.

4.1.3 Ved gasslukt

- ▶ Evakuer alle passasjerer.
- ▶ Slå av strømmen og koble kjøretøyet fra strømnettet.
- ▶ Sørg for tilstrekkelig lufting (åpne luker til oppbevaringsrom).
- ▶ Steng gassflaskens hovedventil.
- ▶ Slå alarm og varsle brannvesenet.
- ▶ Slukk ilden, dersom dette er mulig uten fare.
- ▶ Steng gassventilen. Kontroll av fagpersonale.

- ▷ Gjør deg kjent med plasseringen og betjeningen av nødutgangene.
- ▷ Hold rømningsveiene frie.
- ▷ Les bruksanvisningen for brannslukkingsapparatet.
- ▷ Bruk redningskortet!

Som nødutganger gjelder alle vinduer og dører som oppfyller følgende kriterier:

- De kan åpnes utover eller skyves i horisontal retning
- Åpningsvinkel på minst 70°
- Diameter for fri åpning på minst 450 mm
- Avstand fra kjøretøyets gulv maksimalt 950 mm

4.2 Generelt

- ▶ Oksygenet i luften inne i kjøretøyet forbrukes av passasjerenes pusting og ved bruk av gassdrevne innebygde apparater. Derfor må oksygenet stadig fornyes. Derfor er det montert inn luftesystemer i kjøretøyet (f.eks. takluker med automatisk luftesystem, takhettevifter eller gulv-vifter). Luftesystemet må ikke blokkeres eller dekkes til, f.eks. med en vintermatte, verken fra innsiden eller utsiden. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv. Det er fare for kvelning på grunn av høynet CO₂-konsentrasjon.
- ▶ Ta hensyn til dørenes høyde.

- ▷ For de innebygde apparatene (varmeanlegg, kokeplass, kjøleskap osv.) og for basiskjøretøyet (motor, bremses osv.) gjelder de enkelte driftsinstruksjoner og bruksanvisninger. Disse må følges.
- ▷ Montering av tilbehør eller spesialutstyr kan forandre kjøretøyets dimensjoner, vekt og kjøreforhold. Deler må i enkelte tilfeller føres inn i vognkortet.
- ▷ Bruk kun felger og dekk som er tilpasset kjøretøyet. Se vognkortet for informasjon om tillatte dimensjoner på felger og dekk, eller spør hos autoriserte forhandlere og servicestasjoner.
- ▷ Dra alltid håndbremsen på ved parkering av kjøretøyet.
- ▷ Hvis teknisk tillatt totalvekt til kjøretøyet overskrider 4 t, må man bruke støtteklosser ved parkering i skrått terreng. Støtteklossene er standardutstyr for biler med totalvekt på over 4 t.

- ▷ Steng alle dører, utvendige luker og vinduer når kjøretøyet forlates.
- ▷ Varseltrekant, førstehjelpsskrin og/eller varselblinklys skal alltid være med når bilen er forskriftsmessig utstyrt.
- ▷ Kjøretøyet skal bare brukes i veitrafikk når føreren av kjøretøyet har gyldig førerkort for kjøretøyklassen.
- ▷ Ved salg av kjøretøyet må ny eier få den komplette bruksanvisningen for kjøretøyet og de innebygde apparatene.

4.3 Trafikksikkerhet

- ▷ Før start må det kontrolleres at signal- og lysanlegg, styring og bremse-system fungerer.
- ▷ Har kjøretøyet stått stille over lengre tid (ca. 10 måneder), må bremse- og gassanlegg kontrolleres på fagverksted.
- ▷ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrin-nene er trukket helt inn.
- ▷ Før man starter kjøringen skal blendingsgardiner ved frontruten og på fører-/passasjersiden trekkes opp og festes.
- ▷ Før start skal samtlige seter dreies i kjøreretningen og blokkeres. Under kjøring skal de dreibare setene være låst i kjøreretningen.
- ▷ Før avreise fjernes fjernsynsapparatet fra underlaget og lagres trygt.
- ▷ Før avreise må man sikre fjernsynskonsollene i alkoven slik at de ikke dreies.
- ▷ Før avreise settes flatskjermen og skjermholderen til utgangsstilling, og deretter sikres de. Hvis skjermholderen er montert i et TV-skap: Lukk TV-skapet.
- ▷ Ta av de løse dekslene til oppvaskkummen og skyllekummen før kjøring, og oppbevar dem i kjøkkenbenken eller klesskapet.
- ▷ Under kjøring må passasjerene kun sitte på de foreskrevne sitteplassene (se kapittel 6). Se vognkortet for tillatt antall sitteplasser.
- ▷ Det er påbudt å bruke sikkerhetsbelte.
- ▷ Før avreise må man feste sikkerhetsbeltene og man må ha dem festet under hele kjøreturen.
- ▷ Det er forbudt å oppholde seg i alkoven under kjøring.
- ▷ Barn skal være sikret med sikkerhetsinnretningene for barn som er foreskrevet for den respektive kroppsstørrelsen og vekten.
- ▷ Fest barnesikringsutstyr bare på sitteplasser med fabrikkmonterte tre-punktsbelter.
- ▷ Basiskjøretøyet er et nyttekjøretøy (liten lastebil). Kjøremåten må til-passes dette.
- ▷ I underkjøringer, tunneler eller liknende vær oppmerksom på total-høyden til kjøretøyet (inkludert taklast).
- ▷ Fjern snø og is fra taket før start.
- ▷ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekk-trykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet.
- ▷ Ikke bruk kupévarmeren på bensinstasjoner. Eksplosjonsfare!
- ▷ Ikke bruk kupévarmeren i lukkede rom. Kvelningsfare!

- ▷ Fordel lasten jevnt i kjøretøyet før avreise (se kapitlet 5).
- ▷ Ved lasting av kjøretøyet og ved senere lasting av f.eks. bagasje eller proviant, skal det tas hensyn til teknisk tillatt totalvekt og tillatt akseltrykk (se vognkortet).
- ▷ Steng skap- og toalettromsdørene samt alle skuffer og klaffer før hver avreise. Fest kjøleskapsdør-sikringen.
- ▷ Før kjøringen starter, må man senke bordet og feste det i festeanordningen på gulvet i kjøretøyet.
- ▷ Før du starter kjøringen må du lukke vinduer og takluker.
- ▷ Steng og lås samtlige utvendige luker og klaffelåser før avreise.
- ▷ Før avreise må de eksterne støttene fjernes, og de innebygde støttene på kjøretøyet kjøres inn.
- ▷ Plasser antennen i parkeringsstilling før du begynner å kjøre.
- ▷ Under den første turen og etter hvert dekkskifte skal hjulskruene/hjulmutrene ettertrekkes etter 50 km. Senere skal de også kontrolleres regelmessig.
- ▷ Dekkene må ikke være eldre enn 6 år, fordi materialet blir slitt med tiden (se kapittel 16).
- ▷ Bruk av kjettinger er en ekstra belastning for dekk, hjulopphengning og styringssystem. Når man bruker kjettinger må man kjøre sakte (maks. 50 km/t) og kun på veier som er helt dekket med snø. Ellers kan kjøretøyet skades.

4.4 Kobling av tilhenger

- ▷ Vær forsiktig ved til- og frakobling av tilhenger. Risiko for ulykker og personskader!
- ▷ Ved til- og frakobling av tilhenger må ingen personer oppholde seg mellom trekkvognen og tilhengeren.

4.5 Gassanlegg

4.5.1 Generelle råd

- ▷ Før avreise, når du forlater kjøretøyet og når gassapparatene ikke er i bruk, må alle gassavstengeventilene og hovedventilen på gassflasken lukkes.
- ▷ Ved tanking, på ferger og i garasjen må ikke noe apparat (f.eks. varmeanlegg eller kjøleskap) være i drift når det drives med åpen flamme. Eksplosjonsfare!
- ▷ Når et apparat drives med åpen flamme, må apparatet ikke brukes i lukkede rom (f.eks. garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▷ Gassanlegget skal alltid vedlikeholdes, repareres og endres på et autorisert fagverksted.
- ▷ Før igangsetting må du få kontrollert gassanlegget på et autorisert fagverksted i henhold til nasjonale forskrifter. Dette gjelder også for kjøretøy som ikke er registrert. Ved endringer på gassanlegget må gassanlegget straks sjekkes på autorisert fagverksted.
- ▷ Gasstrykkregulatoren og eksosrørene må også kontrolleres. Gasstrykkregulatoren må skiftes ut senest etter 10 år. Eier av kjøretøyet er ansvarlig for at dette blir gjort.

- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukt, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng gassflaskens hovedventil umiddelbart. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbrytere osv.).
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Gasskomfyren eller gass-stekeovnen må ikke brukes som varmeapparat.
- ▶ Benyttes flere gassapparater, må hvert gassapparat ha en egen gassavstengeventil. Når noen av gassapparatene ikke er i bruk, skal de respektive gassavstengeventilene stenges.
- ▶ Tennsikringene må lukkes innen ett minutt etter at gassflammen er gått ut. I denne forbindelse høres en klikking. Kontroller funksjonen fra tid til annen.
- ▶ De installerte gassapparatene er utelukkende konstruert for drift med propan- eller butangass eller en blanding av disse gassene. Gasstrykkregulatoren og alle installerte gassapparater er konstruert for et driftstrykk på 30 mbar.
- ▶ Propangass beholder sin gassform til $-42\text{ }^{\circ}\text{C}$, butangass derimot bare til $0\text{ }^{\circ}\text{C}$. Under denne temperatur forsvinner gasstrykket. Butangass er derfor ikke egnet til vinterdrift.
- ▶ Sjekk regelmessig at slangen er tett ved gassflaskekoblingen. Gasslangen må ikke ha sprekker eller være porøs. Gasslangen må skiftes senest 10 år etter produksjonsdato på et autorisert fagverksted. Brukeren av gassanlegget er ansvarlig for at utskiftingen blir utført.
- ▶ På grunn av sin funksjon og konstruksjon er gasskapet et rom som er åpent mot utsiden. Den standardinstallerte automatiske luftingen må ikke tildekkes eller blokkeres. En slik blokkering fører til at gass som strømmer ut ikke kan ledes ut.
- ▶ Gasskapet må ikke brukes som oppbevaringsrom. Brannfare!
- ▶ Sørg for at uvedkommende ikke har adgang til gasskapet. Dette gjøres ved å lukke tilgangen.
- ▶ Gassflaskens hovedventil må være lett tilgjengelig.
- ▶ Koble bare til gassdrevne apparat (f.eks. gassgrill) som er konstruert for et gasstrykk på 30 mbar.
- ▶ Eksosrøret må kobles tett og fast til varmeanlegget og pipen. Eksosrøret må ikke være skadet.
- ▶ Eksos må slippe uhindret ut i det fri og friskluft må komme uhindret inn. Derfor skal eksosavtrekk og innsugningsåpninger holdes rene og fri (for f.eks. snø og is). Det må ikke ligge snøskavler eller is på kjøretøyet.

4.5.2 Gassflasker

- ▶ Gassflasker skal kun oppbevares i gasskapet.
- ▶ Plasser gassflasker stående i gasskapet.
- ▶ Surr gassflasker fast slik at de ikke kan snu seg eller velte.
- ▶ Sett alltid beskyttelseshetter på gassflaskene når de ikke er koblet til gasslangen.
- ▶ Lukk hovedventilen på gassflasken før gasstrykkregulatoren eller gasslangen fjernes fra gassflasken.
- ▶ Gasstrykkregulatoren eller gasslangen skal kun kobles til gassflasken for hånd. Ikke bruk verktøy.
- ▶ Bruk kun spesielle gasstrykkregulatorer med sikkerhetsventil. Andre gasstrykkregulatorer er ikke tillatt og tåler ikke så store belastninger.
- ▶ Ved temperaturer under 5 °C må det brukes avisingsanlegg (Eis-Ex) til gasstrykkregulatoren.
- ▶ Bruk bare 11 kg- eller 5 kg-gassflasker. Campingflasker med innebygd tilbakeslagsventil (blå flasker med maks. 2,5 hhv. 3 kg) må kun i unntakstilfeller brukes med sikkerhetsventil.
- ▶ Bruk kortest mulige slanger for eksterne gassflasker (maks. 150 cm).
- ▶ Ikke blokker ventilasjonsåpningene i gulvet under gassflaskene.

4.6 Elektrisk anlegg

- ▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.
- ▶ Før det utføres arbeid på det elektriske anlegget må alle apparater og lamper slås av, batteriet kobles fra og kjøretøyets strømforsyning fra strømnettet kobles fra.
- ▶ Bruk kun originalsikringer med angitte verdier.
- ▶ Defekte sikringer skal kun byttes ut når årsaken til feilen er kjent og feilen er utbedret.
- ▶ Sikringer må aldri kortsluttes eller repareres.

4.7 Vannanlegg

- ▶ Vann som blir stående i vanntank og i vannledninger blir ubrukelig etter kort tid. Sørg derfor for at vannledningene og vanntanken rengjøres grundig hver gang før du tar i bruk kjøretøyet. Sørg for at vanntanken og vannledningene tømmes helt etter bruk av kjøretøyet.
- ▶ Hvis kjøretøyets vannanlegg er ute av bruk i mer enn en uke, må det desinfiseres før det tas i bruk igjen.

- ▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La sikkerhets-/avtappingsventilen (der den finnes) og alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostskafer på innbyggingsapparatene, frostskafer på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du viktige opplysninger om hva du skal passe på og hva du må gjøre før start.

Anvisningene omfatter:

- Nøkler
- Registrering
- Last og beregning av denne
- Riktig lasting av kjøretøyet
- Kobling av tilhenger
- Inntrekking og utskyving av stigtrinet
- Gulvbelegget av PVC
- Festing av fjernsynsapparatet
- Bruk av kjettinger

På slutten av kapitlet finner du en sjekklister hvor de viktigste punktene er sammenfattet en gang til.

5.1 Nøkler

Ditt kjøretøy blir levert med alle nødvendige nøkler. Eksempler på nøkler:

To nøkler for

- Tenningslås
- Fører- og passasjerdøren (hvis aktuelt)
- Drivstofftank
- Bobilens inngangsdør
- Drikkevann-påfyllingsstussen (kun hvis drikkevann-påfyllingsstussen er plassert utvendig)
- Utvendige luker

Sørg for å ha en reservenøkkel utenfor kjøretøyet. Noter nøkkelnummeret. Ved tap kan våre autoriserte forhandlere og verksteder hjelpe deg videre.

5.2 Registrering

Bobilen din er et registreringspliktig kjøretøy. Følg de nasjonale registreringsbestemmelsene.

Vær oppmerksom på at enkelte land krever et separat nasjonalitetsmerke til tross for EU-nummerskilt.

5.3 Last

- ▶ Overbelastning av kjøretøyet og feil dekktrykk kan føre til at dekkene eksploderer. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet.
- ▶ Vognkortet inneholder bare den teknisk tillatte totalvekten i kjøreklar stand, ikke kjøretøyets faktiske vekt. For din egen sikkerhet anbefaler vi å veie det fullastede kjøretøyet (med alle gjenstander som skal tas med på reisen og med alle personer) på en offentlig vekt før turen starter.
- ▶ Tilpass hastigheten til lasten. For høy last øker bremsestrekningen.

- ▷ Teknisk tillatt totalvekt (se vognkortet) må ikke overskrides under lasting av bagasje.
- ▷ **Innebygd tilbehør og spesialutstyr reduserer muligheten for ytterligere belastning.**
- ▷ Overhold akseltrykket som er oppført i vognkortet.

Ved lasting må man påse at tyngdepunktet til lasten er direkte på kjøretøyet gulvet. Ellers kan kjøretøyets kjøreegenskaper forandres.

Maksimal tillatt belastning

Betegnelse	Belastning (kg)
Takstativ bobil	100
Sykkelstativ	For 3 sykler 50
	For 4 sykler 60
Motorsykkelstativ	100
Bakre lasteluke og oppbevaringsrom (modellavhengig, kontakt forhandleren for mer informasjon)	150
Sovealkove	200
Bakre seng	200
Køyesenger	60
Klaffsenger	50
Enkeltseger	100

5.3.1 Begrep

- ▷ Innen teknikken har begrepet "masse" i mellomtiden avløst begrepet "vekt". I generell språkbruk er det imidlertid mest vanlig å bruke begrepet "vekt". For at det skal være lettere å forstå, blir derfor i de følgende avsnittene begrepet "masse" kun brukt i faste formuleringer.
- ▷ Alle opplysninger i henhold til EU-standard DIN EN 1646-2.

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand er vekten som et kjøretøy aldri må overskride.

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand er **vekten i kjøreklar tilstand og lasten**. Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand er oppgitt av produsenten i vognkortet.

Tillatt masse

Den tillatte massen er den vekten som produsenten angir til tildeling av driftstillatelse. Den tillatte massen må aldri overskride den teknisk tillatte totale massen i lastet tilstand.

Masse i kjøreklar tilstand

Vekten i kjøreklar tilstand er vekten til det kjøreklare standardkjøretøyet.

Massen i kjøreklar tilstand består av:

- Tomvekt (massen til det tomme kjøretøyet) med innmontert standardutstyr fra fabrikken
- Vekten til sjåføren
- Vekten til grunnutstyret

Tomvekten inkluderer påfylt smøremiddel som olje og kjølevæske, håndverktøy, reservehjulet og en 90 % fylt drivstofftank.

Som vekt for sjåføren blir det alltid beregnet 75 kg, uavhengig av den virkelige vekten til sjåføren.

Grunnutstyret omfatter alt utstyr og væsker som er nødvendig for sikker og forskriftsmessig bruk av kjøretøyet. Vekten til grunnutstyret består av:

- 90 % fylt vannanlegg (vanntank og ledninger)
- 90 % fylte gassflasker
- Fylt varmeanlegg
- Fylt toalettspyleanlegg
- Forsyningsledningene for 230 V-forsyningen
- Innbyggingssett for ekstrabatteri, når det er ekstrabatteri er mulig

Spillvannstank og kloakktank er tom.

Eksempel på beregning av grunnutstyr

Vanntank med 120 l	120 kg
Gassflasker (2 x 11 kg <small>gass</small> + 2 x 14 kg <small>flaske</small>)	+ 50 kg
Varmtvannsbereder på 12 l	+ 12 kg
230 V-forsyningsledning	+ 4 kg
Innbyggingssett ekstrabatteri	+ 20 kg
Sum	= 206 kg

Kjøretøyets vekt i kjøreklar tilstand oppgis i vognkortet av produsenten.

Last

Lasten består av:

- Konvensjonell belastning
- Tilleggsutstyr
- Personlig utstyr

- ▷ Kjøretøyets last kan økes idet massen reduseres i kjøreklar tilstand. Til dette er det eksempelvis tillatt å tømme væskebeholderne eller å ta ut gassflaskene.

Forklaringer til de enkelte bestanddelene i lasten finner du i den følgende teksten.

Konvensjonell belastning

Konvensjonell belastning er vekten som er beregnet for passasjerene og oppgitt av produsenten.

Konvensjonell belastning betyr: For hver sitteplass som produsenten har beregnet, blir det beregnet 75 kg, uavhengig av hvor mye passasjerene egentlig veier. Førersetet er allerede inkludert i vekten i kjøreklar tilstand og skal **ikke** regnes med.

Før kjøring

Antall sitteplasser oppgis i vognkortet av produsenten.

Tilleggsutstyr

Til tilleggsutstyret hører tilbehør og spesialutstyr. Eksempler på tilleggsutstyr er:

- Tilhengerkobling
- Markise
- Sykkel- eller motorsykkelstativ
- Satellittanlegg

Vektangivelsene for forskjellig spesialutstyr finner du i kapittel 18 eller du kan få dem hos produsenten.

Personlig utstyr

Personlig utstyr omfatter alle gjenstader som er tatt med i kjøretøyet og som ikke er inkludert i den konvensjonelle belastningen og tilleggsutstyret. Personlig utstyr er for eksempel:

- Matvarer
- Servise
- Fjernsynsapparat
- Radio
- Klær
- Sengetøy
- Leker
- Bøker
- Toalettsaker

Dessuten regnes følgende som personlig utstyr, uavhengig av hvor det er plassert:

- Dyr
- Sykler
- Båter
- Surfebrett
- Sportsutstyr

For personlig utstyr må produsenten planlegge en minstevekt etter gjeldende bestemmelserpunkt i en minstevekt som kan regnes ut etter følgende formel:

Formel Minstevekt M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Forklaring

N = maks. antall personer inklusive fører iht. til produsentens opplysninger
 L = Kjørtøyets totale lengde i meter

5.3.2 Beregning av last

- ▶ Beregning av lasten på fabrikken skjer på grunnlag av punktvekter. Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand må av sikkerhetsgrunner ikke under noen omstendighet overskrides.
- ▶ Vognkortet inneholder bare den teknisk tillatte totalvekten i kjørekklar stand, ikke kjøretøyets faktiske vekt. For din egen sikkerhet anbefaler vi å veie det fullastede kjøretøyet (med alle gjenstander som skal tas med på reisen og med alle personer) på en offentlig vekt før turen starter.

Lasten (se avsnittet 5.3.1) er vektforskjellen mellom

- teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand og
- kjøretøyets masse i kjørekklar tilstand.

Eksempel på beregning av last

	Beregnet vekt i kg	Beregning
Teknisk tillatt totalvekt iht. vognkortet	3500	
Vekt i kjørekklar tilstand inklusive grunnutstyr iht. vognkort	- 3070	
Fremgår som tillatt last	430	
Konvensjonell belastning, f.eks. 3 personer à 75 kg	- 225	
Tilleggsutstyr	- 40	
Utgjør til personlig utstyr	= 165	

Beregningen av lasten ut fra differansen mellom teknisk tillatt totalmasse i lastet tilstand og massen som er angitt av produsenten i kjørekklar tilstand, er imidlertid kun en teoretisk verdi.

Kun når kjøretøyet veies på en offentlig vekt med fylte tanker (drivstoff og vann), fylte gassflasker og komplett tilleggsutstyr, kan den virkelige lasten registreres.

Gå fram på følgende måte:

- Kjør først kjøretøyet opp på vekten med bare framhjulene og vei.
- Deretter kjører du kjøretøyet opp på vekten med bare bakhjulene og veier.

De enkelte verdiene angir det momentane akseltrykket. Disse er viktige for riktig belastning av kjøretøyet (se avsnittet 5.3.3). Summen av verdiene gir den momentane vekten av kjøretøyet.

Differansen mellom teknisk tillatt totalmasse i lastet tilstand og den veide vekten til kjøretøyet gir den virkelige lasten.

Ut fra dette kan man igjen bestemme hvilken vekt som blir igjen til personlig utstyr:

- Registrer vekten til personene som er med og trekk den fra verdien for den virkelige lasten.

Resultatet er vekten som virkelig kan lastes på det personlige utstyret.

5.3.3 Last kjøretøyet riktig

- ▶ Av sikkerhetsmessige grunner må teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand ikke overskrides.
- ▶ Fordel lasten jevnt på venstre og høyre side av kjøretøyet.
- ▶ Fordel lasten jevnt på begge akslingene. Overhold akseltrykket som er oppgitt i vognkortet. Overhold i tillegg dekkenes tillatte bæreevne (se kapittel 16).
- ▶ Tunge laster bak bakakslingen kan avlaste framakslingen på grunn av vektarmprinsippet ($\frac{1}{2} \text{---} \frac{1}{2}$). Det gjelder spesielt ved langt utspring på bakstativet, når det transporteres en motorsykkel på stativ bak eller når bakre oppbevaringsrom er tungt lastet. Avlastningen av fremre aksel har negativ virkning på kjøreegenskapene spesielt på biler med forhjulsdrift.
- ▶ Plasser alle gjenstander slik at de ikke sklir.
- ▶ Tyngre gjenstander (fortelt, hermetikkbokser o. l.) plasseres i nærheten av akslingene. For oppbevaring av tunge gjenstander er fremfor alt de nedre oppbevaringsrommene, hvis dører ikke lar seg åpne i kjøreretningen, spesielt godt egnet.
- ▶ Lettere gjenstander (tøy) plasseres i takskapene.
- ▶ Sykkelstativet må kun lastes med sykler (maks. 4 stykker).

Store oppbevaringsrom som f.eks. bakre lasteluke har plass til store gjenstander (f.eks. scootere). Akseltrykket til bakakselen blir dermed overskredet under visse omstendigheter.

De enkelte akslene må imidlertid aldri overbelastes. Derfor er det viktig med hvilken avstand fra akslingene lasten blir plassert.

For å fordele lasten riktig trenger man en vekt, et målebånd, en kalkulator og litt tid.

Ved hjelp av to enkle formler kan man beregne hvordan vekten av lasten virker på akslingene:

Formler	$A \times G : R = \text{Vekt på bakakslingen}$
	Vekt på bakakslingen – G = Vekt på framakslingen
Forklaring	A = Avstand mellom oppbevaringsrom og framaksling i cm
	G = Vekt til lasten i oppbevaringsrommet i kg
	R = Kjøretøyets hjulavstand (avstand mellom akslingene) i cm

- ▶ Mål avstandene utenfor kjøretøyet vannrett fra midten av framhjulet til midten av oppbevaringsrommet eller til midten av bakhjulet.

Beregne akseltrykk:

- Multipliser avstanden mellom oppbevaringsrommet og framakslingen (A) med vekten til lasten i oppbevaringsrommet (G) og del resultatet med hjulavstanden (R). Derav får man vekten som lasten i oppbevaringsrommet belaster bakakslingen med. Noter denne vekten og oppbevaringsrommet.
- I neste trinn trekker man vekten i oppbevaringsrommet (G) fra vekten som nettopp er utregnet. Hvis det blir en **positiv** verdi (eksempel 1), betyr det at framakslingen blir **avlastet** med denne summen. Hvis det blir en **negativ** verdi (eksempel 2), betyr det at framakslingen blir **belastet**. Noter denne verdien.

- På denne måten beregnes alle oppbevaringsrommene i kjøretøyet.
- Som et siste trinn beregnes alle vektene til bakaksellasten som er beregnet for bakakselen og alle vektene for framaksellasten som er beregnet for framakselen, eller man trekker fra disse.
- Hvordan bakaksellast og framaksellast beregnes, er beskrevet i avsnittet 5.3.2.

Når den beregnede verdien overskrider tillatt akseltrykk, må lasten plasseres annerledes.

Når bakakselen blir avlastet for sterkt, reduseres dekkenes festeevne til kjørebanelen (traksjon), spesielt på kjøretøy med framhjulsdrift. Også i dette tilfellet må lasten plasseres annerledes.

Eksempel på beregning

		Eksempel 1	Eksempel 2
Avstand til framakslingen	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Vekt i oppbevaringsrommet	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Kjøretøyets hjulavstand	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belastning på bakakslingen (må regnes til akseltrykket)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Vekt i oppbevaringsrommet		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Avlastning på framakslingen (trekkes fra akseltrykket)		38,5 (kg)	
Belastning av framakslingen (må regnes til akseltrykket)			-11,5 (kg)

5.3.4 Taklast

- ▶ Klatre alltid opp via stigen bak når du skal opp på taket.
- ▶ Vær forsiktig når du går opp stigen. Sklifare når stigen er fuktig eller isete.
- ▶ Vær forsiktig når du går på taket. Sklifare når taket er fuktig eller isete.
- ▶ Ikke belast taket for mye. Med økende takbelastning blir kjøreegenskapene og bremseegenskapene dårligere.
- ▶ Overhold maksimal taklast på 100 kg!
- ▶ **På tak med GRP-dekksjikt er det ekspansjonsskjøter i lengderetningen på begge sider av taket. Disse er ca. 150 mm brede og skal hindre for stor utvidelse av taket ved intenst solskinn. I dette området er GRP-dekksjiktet ikke limt fast. Ved normale temperaturer ses en svak hvelving, som utvider seg ved oppvarming. Ikke trå på dette området, og ikke foreta påbygginger i ettertid.**

- ▷ **Kjøretøyets tak er ikke konstruert for punktbelastning. Før du går på taket må området du skal gå på tildekkes. Materialer med glatt eller myk overflate som f.eks. en tykk isoporplate egner seg bra.**
- ▷ Hvis kjøretøyet er utstyrt med takreling, kan man feste lastestativ for taklast på takrelingen (f.eks. surfebrett, gummibåt eller lettere kanoer). Spesielle bæresystemer fås som tilbehør. Autoriserte forhandlere eller servicestasjoner hjelper deg gjerne.
- ▷ Maksimalt tillatt taklast er 100 kg.

Før kjøring

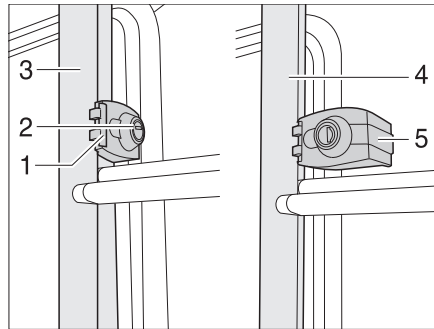

- ▷ Taklasten må festes sikkert med strammestropper. Bruk ikke festebånd av gummi.
- ▷ Kontroller kjøretøyets totalhøyde etter ferdig lastet lastestativ for taklast.

- ▷ Fest en lapp med totalhøyden godt synlig i førehuset. Så trenger du ikke å beregne totalhøyden hver gang du vil kjøre under en bro eller en gjennomkjøring.

Stige bak

Bilde 3 Lås til stige bak

- Folding nedover:*
- Sett nøkkelen i låsesylindere (Bilde 3,2) til låsen for stigen bak (Bilde 3,1), og dreii en kvart omdreining til nøkkelen står loddrett.
 - Hold fast i den nedfellbare delen av stigen bak (Bilde 3,4) og sving ut sikringsbøylene (Bilde 3,5).
 - Trekk ut nøkkelen og fold ned stigen bak.

- Folding oppover:*
- Fold opp stigen bak og hold den fast.
 - Sett nøkkelen i låsesylindere (Bilde 3,2) på låsen til stigen bak (Bilde 3,1).
 - Sving inn sikringsbøylene (Bilde 3,5) for å feste røret på den faste delen av stigen bak (Bilde 3,3).
 - Dreii nøkkelen en kvart omdreining til nøkkelen står vannrett.
 - Kontroller at stigen bak er låst: Trekk lett i stigen bak.

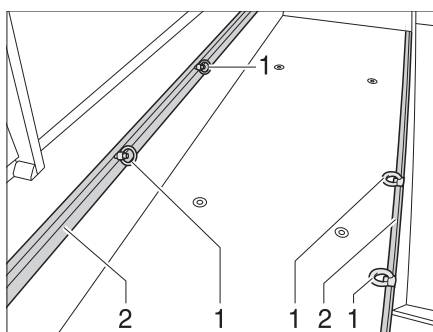
5.3.5 Festesystem bak

- ▶ Ta hensyn til tillatt akseltrykk og teknisk tillatt totalvekt ved lastning av bakre lasteluke og bakre oppbevaringsrom.
- ▶ Den maksimalt tillatte belastningen for bakre lasteluke/oppbevaringsrom er, avhengig av modell, mellom 150 kg og 250 kg. Tillatt bakakseltrykk må ikke overskrides.
- ▶ OBS: Når bakre lasteluke eller (modellavhengig) bakre oppbevaringsrom **belastes** maksimalt, **avlastes** forakselen på grunn av vektstangvirkningen. Kjøreegenskapene blir dårligere.

- ▷ Avhengig av kjøretøyets utstyr er det montert festeskinner med festemaljer i bakre lasteluke eller oppbevaringsrom. Sikre alltid lasten på festemaljene. Ikke bruk festebånd av gummi til å låse strammestroppe eller eventuelt festenet.
- ▷ Før man fester lasten, må man alltid kontrollere at festemaljene i festeskinnene sitter godt. Hvis festemaljen ikke er festet godt i festeskinnen, kan lasten begynne å gli og løsne ved brå styrebevegelser eller ved bremsing.
- ▷ Fordel lasten jevnt. For høye punktlaster skader gulvbelegget.

- 1 Festemalje
- 2 Festeskinne

Bilde 4 Festemaljer bakre lasteluke

Forskyve festemaljer:

- Drei festemaljen (Bilde 4,1) en halv omdreining mot urviseren.
- Skyv festemaljen i festeskinnen (Bilde 4,2) til ønsket posisjon.
- Drei festemaljen en halv omdreining med urviseren. Festemaljen sitter igjen fast i festeskinnen.
- Kontroller at festemaljen sitter som den skal.

5.3.6 Dobbeltgulv

- ▶ Ta hensyn til tillatt akseltrykk og teknisk tillatt totalvekt ved oppbevaring av last i dobbeltgulvet.

- ▷ Fordel lasten jevnt. Altfor tunge lastepunkter skader gulvbelegget.

5.3.7 Sykkelstativ

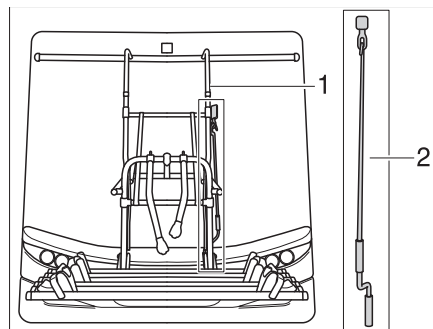
- ▶ Ta hensyn til tillatt aksestrykk og teknisk tillatt totalvekt ved lastning av sykkelstativet.
- ▶ Sykler må ikke stikke ut over kjøretøyets maksimale bredde. Still inn festene for syklene ut fra dette.
- ▶ Sykkelstativet må kun lastes med sykler (maks. 4 stykker).
- ▶ Kontroller at syklene er godt festet til sykkelstativet etter 10 km kjøring, og deretter ved hver stans.
- ▶ Ikke overskrid maksimalt tillatt last (50-60 kg, avhengig av modellen).

- ▷ Nummerskiltet og baklysene må ikke tildekkes.
- ▷ Ikke kjør med utfelt sykkelstativ dersom det er tomt.
- ▷ Sjekk alltid før kjøring:
 - ▷ Er sykkelstativet - uten sykler - slått riktig sammen?
 - ▷ Er syklene festet godt til sykkelstativet med beltene?
 - ▷ Er sykkelstativet låst fast?
- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

Å laste sykler på sykkelstativet

Ta hensyn til tyngdepunktet ved lastning på sykkelstativet. Syklens tyngdepunkt må ligge helt inntil kjøretøyets bakvegg. Begynn alltid lastingen av sykkelstativet innerst.

- 1 Sykkelstativ
- 2 Sveiv

Bilde 5 Regulerbart sykkelstativ

Riktig lastning av sykkelstativet:

- Avhengig av modellen slås sykkelstativet ned, trekkes av eller senkes med sveiven (ligger i den bakre lasteluken).
- Den tyngste sykkelen står inntil bakveggen.
- De lettere syklene står i midten eller ytterst på stativet.
- Fest henholdsvis framhjulet og bakhjulet på sykkelen med holdebøylene som finnes på sykkelstativet.
- I tillegg fester du den ytterste sykkelen, avhengig av modellen til sykkelstativet, på holdebøylen eller holdearmen hhv. med avstandsholderen.
- Sveiv det regulerbare sykkelstativet opp igjen.

- ▷ Lastes sykkelstativet bare med **én** sykkel, skal den plasseres helt inntil bakveggen.
- ▷ Før kjøring må det ubelastede sykkelstativet slås opp og festes.

5.4 Kobling av tilhenger

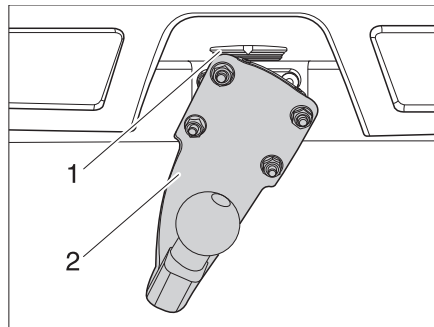
- ▶ Vær forsiktig ved til- og frakobling av tilhenger. Risiko for ulykker og personskader!
- ▶ Ved til- og frakobling av tilhenger må ingen personer oppholde seg mellom trekkvognen og tilhengeren.
- ▶ Legg merke til tillatt akseltrykk for støtte- og bakaksel på trekkvognen. Støttelast og bakakseltrykk må ikke overskrides. Følg verdiene til støttelasten og bakakseltrykket som finnes i vognkortet og i tilhengerpapirene.

- ▷ Tilhenger med påløpsbrems: Tilhengeren må ikke kobles til eller fra når bremsen er aktivert.
- ▷ Tilhengerkobling med avtagbar kulehals: Ved feilmontering av kulehalsen er det fare for at tilhengeren kan rykkes løs. Følg bruksanvisningen av tilhengerkoblingen.
- ▷ Kontroller trekksnor og elektrisk forbindelse.
- ▷ Kontroller belysningen.

5.4.1 Tilhengerkobling

Tilhengerkoblingen kan monteres og fjernes etter bruk. Tilkoblingen av en tilhenger er beskrevet i produsentens bruksanvisning

Bilde 6 Tilhengerkobling

- Montering:**
- Sett tilhengerkoblingen (Bilde 6,2) i 90° vinkel på låsen (Bilde 6,1).
 - Sving ned tilhengerkoblingen (Bilde 6,2) til låsen (Bilde 6,1) klikker på plass.

- Demontering:**
- Trykk låsen (Bilde 6,1) opp.
 - Sving tilhengerkoblingen (Bilde 6,2) 90° mot venstre.
 - Slipp låsen (Bilde 6,1).
 - Ta av tilhengerkoblingen (Bilde 6,2).

5.5 Stigtrinn

- ▶ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrinnene er trukket helt inn.
- ▶ Ikke stå i det direkte svingområdet for stigtrinnene når stigtrinnene trekkes inn eller skyves ut.
- ▶ Vent med å trå på stigtrinnene til det er skjøvet helt ut. Fare for personskader og materielle skader!
- ▶ Det er ikke tillatt å løfte eller senke verken personer eller last med stigtrinnene.

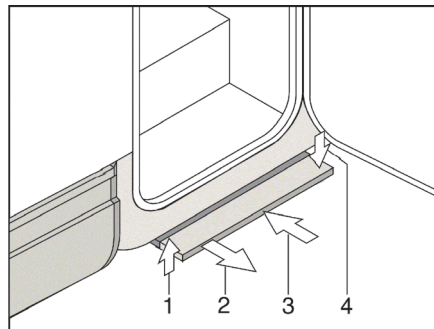

- ▷ Pass på de forskjellige trinnhøydene, og påse at du står på et jevnt underlag når du går ut.
- ▷ Stigtrinnenes dreielager og ledd må ikke smøres med fett eller olje (se kapittel 13).

5.5.1 Mekanisk stigtrinn

- ▷ En varselsignal utløses hvis stigtrinnene ikke er korrekt kjørt inn og låst når tenningen slås på.

Bilde 7 Mekanisk stigtrinn

Uttrekking: ■ Trekk stigtrinnene frem (Bilde 7,2) til det går i lås.

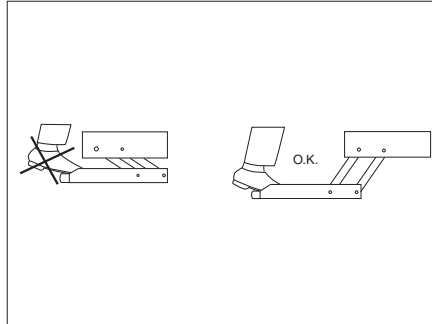
Innskyving: ■ Løft stigtrinnene litt (Bilde 7,1).

- Skyv stigtrinnene under kjøretøyet til stopp (Bilde 7,3). Pass på at stigtrinnene går i lås (Bilde 7,4).

5.5.2 Elektrisk stigtrinn

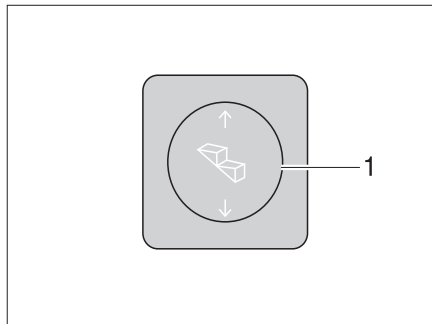
- ▷ En varselsignal utløses hvis stigtrinnene ikke er korrekt kjørt inn og låst når tenningen slås på.
- ▷ Vær oppmerksom på advarselen på stigtrinnene.

Bilde 8 Advarsel stigtrinn

Kjør stigtrinnene helt ut før du trår på dem (Bilde 8).

Bryter Bryteren for betjening av stigtrinnene er plassert ved inngangsdøren inne i bobilen.

Bilde 9 Bryter stigtrinn

- Skyve ut:** ■ Trykk nederst på vippebryteren (Bilde 9,1) til stigtrinnene er skjøvet helt ut.
- Trekke in:** ■ Trykk øverst på vippebryteren (Bilde 9,1) til stigtrinnene er trukket helt inn.

Nøddrift Hvis den elektriske driften til stigtrinnene svikter, kan trinnet skyves inn manuelt. Følg anvisningene fra produsenten av utstyret.

- Skyv inn stigtrinnene for hånd, og fest eller lås dem med et egnet hjelpemiddel.
- Kontakt kundeservice omgående.

5.6 Gulvbelegg av PVC

- ▷ Sko med tynne hæler kan lage merker som ikke går bort på gulvbelegget av PVC. Bruk ikke sko med spisse hæler inne i kjøretøyet.
- ▷ Pålagte gummimatter eller lengre tids påvirkning av f.eks. ketchup, gulrot-saft, kulepennblekk, blod eller lepestift kan føre til misfarging av PVC-gulvbelegget. Flekker på gulvet skal helst fjernes straks.

5.7 Fjernsynsapparat

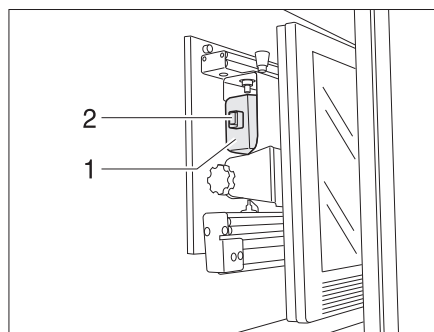
- ▶ Før avreise fjernes fjernsynsapparatet fra underlaget og lagres trygt.
- ▶ Før avreise settes flatskjermen og skjermholderen til utgangsstilling, og deretter sikres de. Hvis skjermholderen er montert i et TV-skap: Lukk TV-skapet.
- ▶ Du finner mer informasjon om plassering av flatskjermen i kapitlet 8.

- ▷ Dette tegnet viser til anbefalinger eller spesielle forhold.

Holder i TV-skap

Flatskjermen er festet i et uttrekk i TV-skapet.

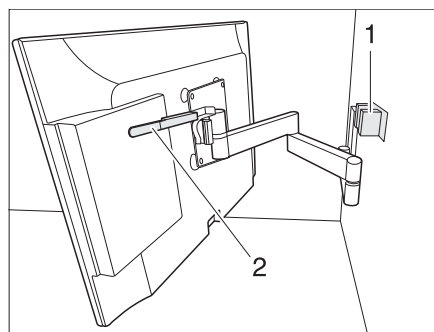
Bilde 10 Holder i TV-skap

Lagre flatskjerm:

- Drei fjernsynsapparatet til utgangsstilling (Bilde 10), og la det ev. hektes på plass.
- Skyv holderen for flatskjermen på håndtaket (Bilde 10,1) bakover. Låsen (Bilde 10,2) spretter inn.
- Lukk TV-skapet.

Holder med leddarm

Flatskjermen er festet til en leddarm.

Bilde 11 Holder med leddarm

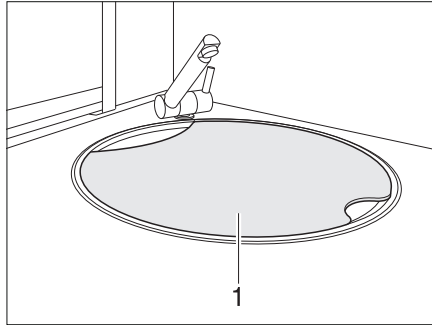
Lagre flatskjerm:

- Sving tilbake flatskjermen til utgangsstilling, og la det hektes på plass.

5.8 Deksel til oppvaskkum

- ▶ Ved et uhell eller nødbremsing kan dekselet til oppvaskkummen (Bilde 12,1) skade passasjerene i kjøretøyet. Før kjøring må dekselet til oppvaskkummen oppbevares trygt og sikkert på kjøkkenbenken eller i klesskapet.

Bilde 12 Deksel til oppvaskkum

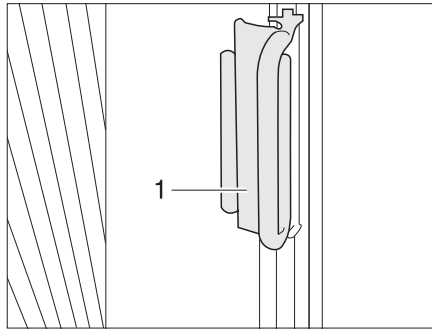
5.9 Blendingsfoldegardin førerhus

- ▶ Under kjøring må blendingsfoldegardinene for frontruten, førervinduet og passasjervinduet være åpnet, festet og sikret.

5.9.1 Blendingsfoldegardin for fører- og passasjervindu

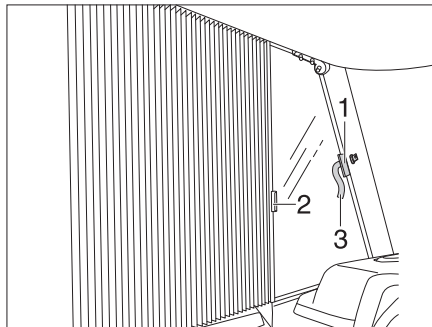
Variant 1

Bilde 13 Håndtak til blendingsfoldegardin fører-/passasjervindu

- Sikre: ■ Skyv blendingsfoldegardinene for fører- og passasjervinduet på påsatsen med håndtaket (Bilde 13,1). Blendingsfoldegardinene er festet.

Variant 2

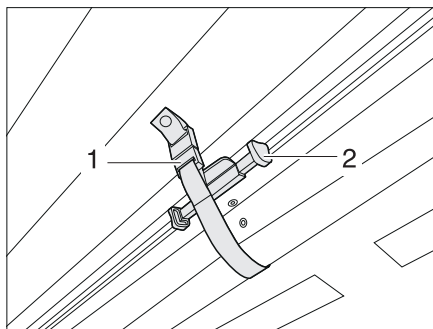

Bilde 14 Sikre blendingsfoldegardin for fører-/passasjervindu

- Sikre: ■ Skyv blendingsfoldegardinene for førervinduet og passasjervinduet under dekslene med håndtakene (Bilde 14,2), og sikre dem med borrelåsbåndene (Bilde 14,1 og Bilde 14,3). Blendingsfoldegardinene er festet.

5.9.2 Blendingsfoldegardin for frontruten

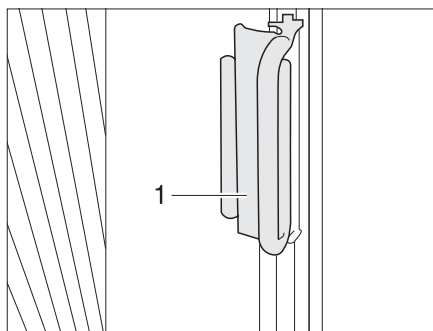
Variant 1

Bilde 15 Sikre blendingsfoldegardin for frontruten

- Sikre: ■ Skyv blendingsfoldegardin for frontruten oppover med håndtaket (Bilde 15,2) helt til den festes. Sikre med stroppen (Bilde 15,1). Blendingsfoldegardin er festet.

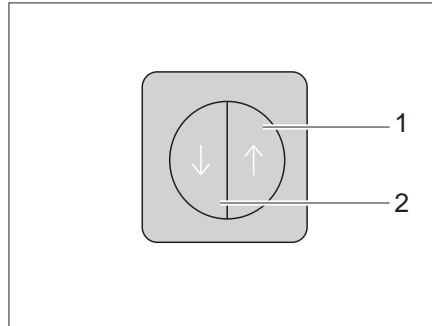
Variant 2

Bilde 16 Håndtak til blendingsfoldegardin for frontrute

- Sikre: ■ Skyv blendingsfoldegardinene for frontruten under dekslene på A-stolpene med håndtakene (Bilde 16,1), og fest håndtaket på dekselet. Blendingsfoldegardin er festet.

5.10 Sentrallås kjøkkenbenk

Bilde 17 Bryter til sentrallåsen for kjøkkenbenken

Kjøkkenbenken er utstyrt med en sentrallås. Lukene og skuffene på kjøkkenbenken kan låses og låses opp manuelt med bryteren (Bilde 17).

For å låse ■ Trykk på bryteren (Bilde 17,2). Luker og skuffer i kjøkkenbenken er låst.

Låse opp ■ Trykk på bryteren (Bilde 17,1). Luker og skuffer i kjøkkenbenken er låst opp.

Når motoren går

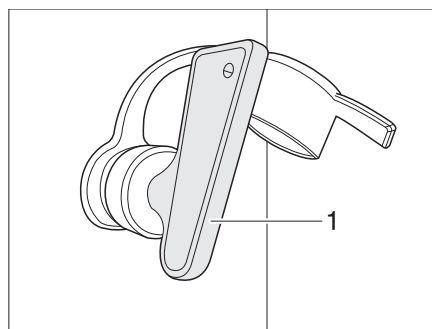
Når kjøretøyets motor går, aktiveres sentrallåsen automatisk. Under kjøring kan sentrallåsen deaktiveres ved å trykke på bryteren. Når du har sluppet bryteren og lukket åpne deksler, låses den igjen.

▷ Hvis en luke eller en skuff fremdeles er åpen når kjøretøyets motor startes, låses den automatisk når den lukkes.

Når motoren ikke går

Når kjøretøyet beveger seg uten at motoren er i gang, f.eks. ved sleping eller lasting, må batteriskillebryteren slås av på forhånd mens motoren ennå er i gang (Bilde 18,1). Bare på den måten forblir låsen til lukene og skuffene stengt.

Bilde 18 Batteriskillebryter

5.11 Kjettinger

- ▷ Monter kjettinger kun når avstanden mellom dekkene og kjøretøyets karosseri er minimum 50 mm.
- ▷ Bruk av kjettinger er en ekstra belastning for dekk, hjulopphengning og styringssystem. Når man bruker kjettinger må man kjøre sakte (maks. 50 km/t) og kun på veier som er helt dekket med snø. Ellers kan kjøretøyet skades.
- ▷ Følg monteringsanvisninger fra kjettingprodusenten.
- ▷ Bruk kun kjettinger som er godkjente av produsenten.
- ▷ Legg ikke kjettinger på alufelger.

- ▷ Når drivakselen til kjøretøyet har tvillingdekk (2 dekk ved siden av hverandre), legges kjettingene på de ytterste dekkene.

Bruk av kjettinger er underlagt bestemmelsene i de enkelte landene.

- Legg alltid kjettinger på drivhjulene.
- Sjekk kjettingenes spenning etter noen få meters kjøring.

5.12 Trafikksikkerhet

- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet.

Bruk sjekklisten før hver avreise:

Basiskjøretøy

Nr.	Kontroll	Kontrollert
1	Alle bilpapirer om bord	
2	Dekk i forskriftsmessig stand. Kontroller eventuelt reservehjul eller dekkreparasjonssett.	
3	Sjekk at kjøretøysbelysning, bremse- og baklys virker	
4	Oljenivået i motor, gir og servostyringen er kontrollert	
5	Kjølevæske og væske for vindusvisker-spyleanlegget fylt opp	
6	Bremsene fungerer	
7	Bremsene reagerer jevnt/regelmessig	
8	Kjøretøyet holder sporet under bremsing	

Boenhet utvendig

9	Markise kjørt helt inn	
10	Sjekk at det ikke er snø og is på taket (om vinteren)	
11	Utvendige tilkoblinger frakoblet og ledninger lagret	
12	Eksterne støtter fjernet	
13	Innebygde støttebein kjørt inn og festet	
14	Støtteklossene fjernet og lagt bort	
15	Trekk inn stigtrinn (varselsignal)	
16	Utvendige luker lukket og låst	
17	Lukk inngangsdøren	

Nr.	Kontroll	Kontrollert
18	Kjøretøyets totalhøyde med pålastet takrail målt og notert. Totalhøyden skal oppbevares godt synlig i førerhuset	

Boenhet innvendig

19	Vinduer og takluker lukket og låst	
20	Fjernsynsapparatet festet i TV-skapet eller fjernet fra underlaget og trygt lagret	
21	Trekk inn TV-antennen (hvis montert)	
22	Fest eller sikre alle løse gjenstander	
23	Tøm åpne hyller etc.	
24	I takskapet til forteltlampen ingen oppbevaring av gassflasker eller andre lett antenkelige materialer	
25	Sikre kjøleskapdøren	
26	Kjøleskap satt på 12 V-drift	
27	Alle skuffer og klaffer lukket	
28	Sikre stuedører og skyvedører	
29	Svingsetelås for fører sete og passasjer sete i lås	
30	Barneseter montert på seter med trepunkts sikkerhetsbelte	
31	Blendingsgardiner i førerhuset åpnet og sikret	

Gassanlegg

32	Gassflaskene i gasskapet festet slik at de ikke kan skli	
33	Beskyttelseheten satt på gassflasken	
34	Gassflaskens hovedventil og gassavstengeventilene stengt (unntatt på gassanlegg med crash-sensor) ▷ På bensinstasjoner må hovedventilen alltid være stengt, også på gassanlegg med crash-sensor.	

Elektrisk anlegg

35	Sjekk spenningen i startbatteriet og i boenhets-batteriet (se kapittel 10). Viser panelet for lav batterispenning, må de respektive batteriene lades. Legg merke til anvisningene i kapittel 10 ▷ Start reisen med fullt ladet start- og boenhets-batteri. ▷	
----	--	--

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende kjøring av bobilen. Anvisningene omfatter:

- Kjørehastigheten
- Bremsene
- Sikkerhetsbeltene
- Setene inklusive nakkestøtter
- Ryggstøttejustering av sittebenken
- Sitteplassforordningen
- Strengsperre
- Elektrisk vindusheis
- Elektrisk justerbare ytterspeil
- Blendingsfoldegardinene i førerhuset
- Skrive-/lesepulten
- Motorlokket
- Vindusspylervæskebeholder
- Kontroll av oljenivå
- Tanken

6.1 Kjøre med bobilen

- ▶ Basiskjøretøyet er et nyttekjøretøy (liten lastebil). Kjøremåten må tilpasses dette.
- ▶ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrinnene er trukket helt inn.
- ▶ På sitteplassene hvor det er montert sikkerhetsbelte, skal sikkerhetsbeltet alltid festes under kjøringen.
- ▶ Sikkerhetsbeltet må være festet under hele turen.
- ▶ Passasjerene må bli sittende på de fastlagte plassene.
- ▶ Dørlåsen må ikke åpnes.
- ▶ Unngå rykkete bremsing.
- ▶ Ved bruk av navigasjonsutstyr, må kjøremålet bare endres når kjøretøyet står i ro. Sving inn på en parkeringsplass eller et trygt stoppested når du ønsker å endre kjøremål.
- ▶ Under bruk av monitoren til navigasjonsutstyret må man ikke spille DVD-er under kjøring.

- ▷ Kjør langsomt på dårlige veier.
- ▷ Kjør særlig forsiktig ved innkjøring på ferger, ved ujevnheter i veien og ved rygging. Større kjøretøy kan begynne å slingre på grunn av det relativt lange overhenget, under dårlige kjøreforhold kan de subbe i bakken. Det kan føre til at undergulvet eller delene som er montert på det, blir skadet.

Under kjøring

- ▶ Produsenten påtar seg intet ansvar for ulykker eller skader som oppstår som følge av at disse punktene ikke er overholdt.
- ▶ Sikkerhetsforanstaltningene som er oppført i kapittel 4 må overholdes.
- ▶ Når det er montert et ryggekamera i kjøretøyet, slår kameraet seg på automatisk når revers legges inn.

6.2 Kjørehastighet

- ▶ Kjøretøyet er utstyrt med en kraftig motor. Dermed har man tilstrekkelig reserve i tunge trafikksituasjoner. Denne høye ytelsen muliggjør høy slutthastighet og krever kjøreferdigheter over gjennomsnittet.
- ▶ Kjøretøyet har en stor angrepsflate for vind. Det er spesielt farlig hvis det oppstår plutselig sidevind.
- ▶ Ujevn eller ensidig lasting forandrer kjøreegenskapene.
- ▶ På ukjente veier kan det være vanskelig veiforhold og det kan oppstå overraskende trafikksituasjoner. Tilpass derfor kjørehastigheten til den aktuelle trafikksituasjonen og omgivelsene forøvrig.
- ▶ Følg nasjonale regler for fartsgrenser.

6.3 Bremses

- ▶ Defekter ved bremseanlegget må straks repareres på autorisert fagverksted.

- ▶ Unngå blokkering av bremsene. Ved blokkering av bremsene blir dekkene mer eller mindre gode "bremseskiver". Dette reduserer kjørekomforten. Dekkene kan til og med bli ubrukbare.

Ved hver kjørestart

Kontroller med prøvebremsing ved hver kjørestart:

- Fungerer bremsene?
- Reagerer bremsene jevnt?
- Holder kjøretøyet sporet under bremsing?

6.4 Sikkerhetsbelter

Kjøretøyet er utstyrt med automatiske trepunktsbelter i boenheten på sitteplassene hvor det er påbudt med sikkerhetsbelte. De nasjonale forskriftene gjelder for bruk av sikkerhetsbeltet.

- ▶ Før avreise må man feste sikkerhetsbeltene og man må ha dem festet under hele kjøreturen.
- ▶ Sikkerhetsbeltene må ikke skades eller klemmes. Defekte sikkerhetsbelter byttes ut på et autorisert fagverksted.
- ▶ Beltefestene, innrullingsautomatikken og beltelåsene må ikke endres.
- ▶ Sikkerhetsbeltets feste må kontrolleres regelmessig.
- ▶ Hvert sikkerhetsbelte må kun brukes av **en** person.
- ▶ Ikke spenn fast gjenstander sammen med personer.
- ▶ Sikkerhetsbeltene er ikke beregnet for personer under 150 cm. I slike tilfeller må det brukes ytterligere festeordninger. Se kontrollsertifikatet.

- ▶ Fest barnesikringsutstyr bare på sitteplasser med fabrikkmonterte trepunktsbelter.
- ▶ Skift ut sikkerhetsbeltene etter ulykke.
- ▶ Under kjøring må ryggstøt til setet ikke være lent for langt bakover. Ellers fungerer ikke sikkerhetsbeltet som det skal lenger.

6.4.1 Riktig feste av sikkerhetsbeltet

- ▶ Sikkerhetsbeltet må ikke vris. Sikkerhetsbeltet skal ligge jevnt inntil kroppen.
- ▶ Sitt riktig i setet når du fester sikkerhetsbeltet.

Sikkerhetsbeltet ligger riktig hvis det er et mellomrom på en håndsbredde mellom kroppen og sikkerhetsbeltet på skulderen.

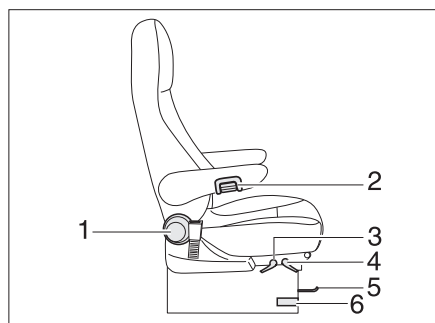
6.5 Førersetet og passasjeretsete

- ▶ Før start skal samtlige seter dreies i kjøreretningen og blokkeres.
- ▶ Under kjøring må alle seter være festet i kjøreretningen. De må ikke snus.

- ▶ Førersetet og passasjeretsetet er del av basis-kjøretøyet, alt etter modell og utstyrsvariant. I så fall er regulering av setene beskrevet i bruksanvisningen for basiskjøretøyet.

- 1 Hjul for opplåsing og justering av ryggenet
- 2 Armleneregulering
- 3 Spak for justering av setehøyden
- 4 Spak for justering av setehelningen
- 5 Bøyle for regulering i lengderetningen
- 6 Opplåsing av dreiemekanisme

Bilde 19 Fører- og passasjeretsete

Dreie setene i kjørestilling

Dreieretningen kan innstilles etter eget ønske. Setet kan kun blokkeres i kjøretning.

- Still begge armlenene oppover.
- Skyv førersetet/passasjeretsetet bakover eller til midtstilling.
- Drei setet i kjøreretningen og lås det.

- ▶ Dreieing av setene når kjøretøyet står i ro er beskrevet i kapitlet 8.
- ▶ Kjør setene helt ned før de snus. Ellers er det ikke mulig å snu setene.

Innstilling av armlenene

Høyden på armlenene kan justeres trinnløst.

- Vri det riflete hjulet (Bilde 19,2) mot urviseren (sett forfra). Armlenet frigjøres.
- Sett armlenet i ønsket stilling.
- Drei det riflete hjulet med urviseren til stopp.

Innstilling av egnet sittestilling

Førersete og passasjersele posisjon kan justeres. Håndtakene befinner seg foran, på venstre eller på høyre side av setet.

- Dra i håndtaket (Bilde 19,1). Setet kan skyves frem- eller bakover.
- Drei den riflete knappen (Bilde 19,4). Ryggstøtet kan justeres.
- Trekk spaken (Bilde 19,4) opp. Helningen på setet og rygglenet kan justeres.

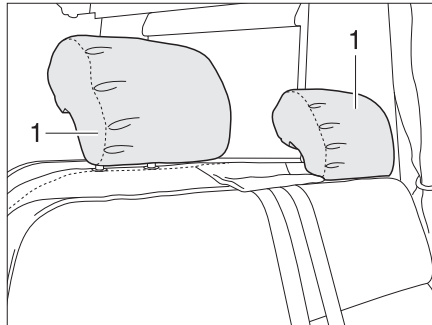
Innstilling av setehøyde

Avhengig av utførelse, kan høyden på setet justeres trinnløst.

- Trekk spaken (Bilde 19,3) opp.
- Avlaste eller belaste setet. Setet går oppover eller nedover.
- Slipp spaken når ønsket posisjon er nådd. Setet blir låst.

6.6 Nakkestøtter

- ▷ Nakkestøttene kan ikke stilles inn på alle modeller.

Bilde 20 Nakkestøtte på sittebenk

Før kjøring må nakkestøttene (Bilde 20,1) innstilles slik at bakhodet støttes omtrent på høyde med ørene. Trekk nakkestøttene opp eller skyv dem ned for hånd.

6.7 Sitteplassforordning

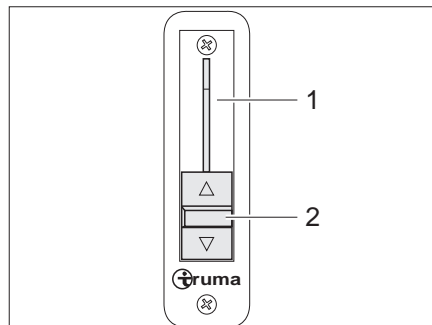
- ▶ Under kjøring må passasjerene kun sitte på de godkjente sitteplassene. Se vognkortet for tillatt antall sitteplasser.
- ▶ Under kjøring er det forbudt å sitte på de langsgående benkene.
- ▶ Det er påbudt å bruke sikkerhetsbelte.

Bilde 21 Symbolet "Sitteplassen må ikke brukes under kjøring"

Sitteplasser som ikke skal brukes under kjøring, er merket med et klistremerke (Bilde 21).

6.8 Strengsperre

Bilde 22 Strengsperre

Skyveknappen (Bilde 22,2) for strengsperren (Bilde 22,1) sitter ytterst til venstre på dashbordet.

Ved hjelp av skyveknappen kobles det innvendige varmeanlegget sammen med bobilens varmeanlegg. Slik varmes frontruten opp når kjøretøyet står stille.

Steng strengsperren under kjøring (skyv skyveknappen helt ned), slik at bobilens varmeanlegg avgir full effekt til frontruten og sidevinduene.

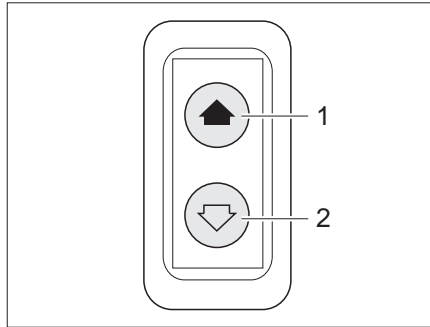
Lukke strengsperren:

- Skyv spaken (Bilde 22,2) helt ned. Strengsperren er lukket.

6.9 Elektrisk vindusheis

- ▶ Ukontrollert stenging av vinduet kan forårsake klemmeulykker.
- ▶ Trekk nøkkelen ut av låsen selv om du bare forlater bilen for en kort stund. Barn kan komme til å trykke på vindusåpneren og dermed skade seg på vinduet.

Bilde 23 Bryter for elektrisk vindusheis

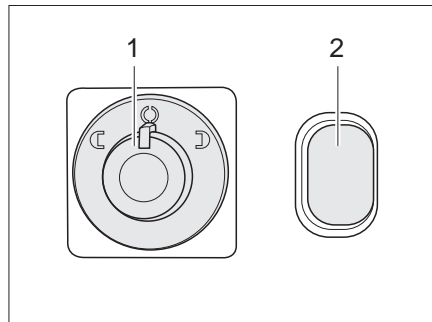
Kjøretøyet har elektrisk vindusheis (Bilde 23) på førersiden.

For å åpne: ■ Trykk nede på bryteren (Bilde 23,2).

For å stenge: ■ Trykk på bryteren oppe (Bilde 23,1).

6.10 Elektrisk justerbare ytterspeil

Avhengig av modell er kjøretøyet utstyrt med to elektrisk juster- og oppvarmbare ytterspeil. Bryterne for speiljustering og speiloppvarming befinner seg på dashbordet.

Bilde 24 Bryter for elektrisk justerbare ytterspeil og speiloppvarming

- Justere: ■ Velg speilet du ønsker å justere. Drei dreiebryteren (Bilde 24,1) mot venstre eller høyre.
- Juster speilet ved å trykke bryteren (Bilde 24,1) i ønsket retning.

Slå på varmeanlegg: ■ Trykk bryteren (Bilde 24,2). Kontrollampen i bryteren viser at funksjonen er aktivert.

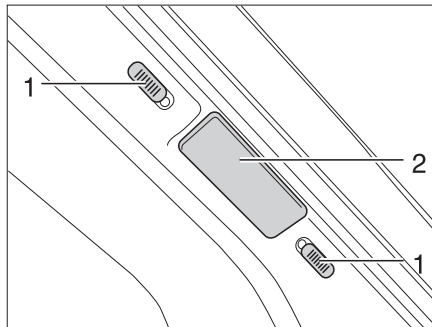
6.11 Blendingsfoldegardiner for frontrute, fører- og passasjervindu

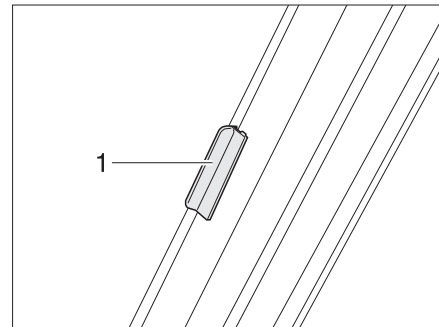
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

- ▶ Blendingsfoldegardinene for frontrute, fører- og passasjervindu skal være trukket opp, blokkert og sikret under kjøring.

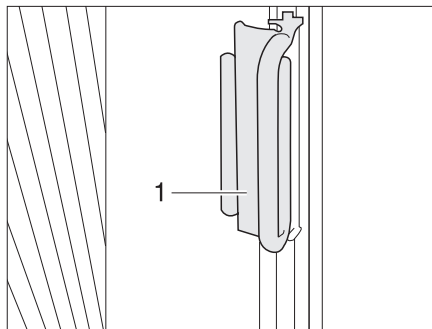
Bilde 25 Lås blendingsfoldegardin frontrute

Bilde 26 Lås blendingsfoldegardin frontrute

Feste blendingsfoldegardin frontrute:

- Skyv begge halvdelene til blendingsfoldegardin for frontruten utover på håndtaket (Bilde 25,2 og Bilde 26,1) til den stopper.
- Skyv ned hhv. opp låseknappene (Bilde 25,1). Når det røde punktet vises, er låsen åpen.

Bilde 27 Lås blendingsfoldegarding fører- og passasjervindu

Feste blendingsfoldegardin fører- og passasjervindu:

- Skyv blendingsfoldegardinene for fører- og passasjervinduet på påsatsen med håndtaket (Bilde 27,1). Blendingsfoldegardin er festet.

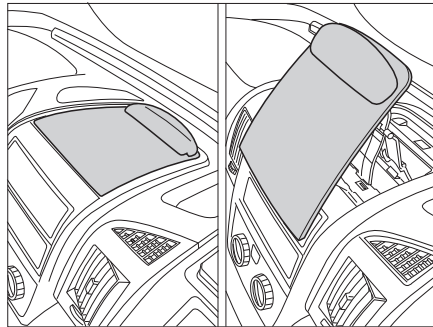
6.12 Skrive-/lesepult

▶ Under kjøring må skrive-/lesepulten være lukket.

▶ Hvis bobilen har kollisjonspute på passasjersiden, er skrive-/lesepulten låst og kan ikke settes opp.

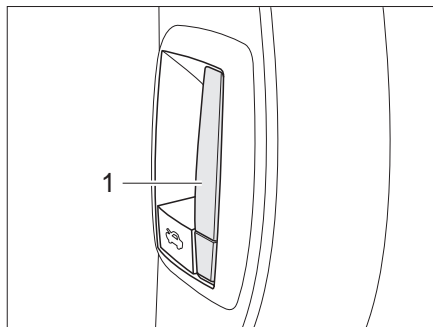
Bilde 28 Skrive-/lesepult

Avhengig av modell, er bobilen utstyrt med en skrive-/lesepult (Bilde 28).

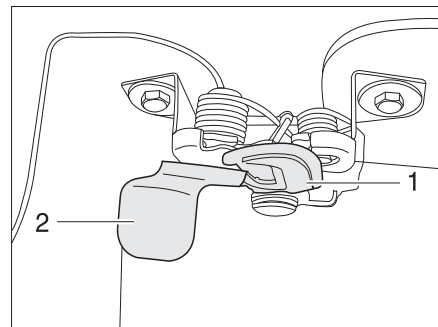
6.13 Motorlokk

- ▶ Fare for skader i motorrommet når motorlokket er åpent.
- ▶ Motoren kan fortsatt være varm selv om den har vært avslått lenge. Fare for at man kan brenne seg!
- ▶ Det må ikke utføres arbeid i motorrommet mens motoren går.
- ▶ Motorlokket må være lukket og låst under kjøring. Kontroller at låsen er gått i lås etter lukking. Trekk da i motorlokket.

Bilde 29 Låsespak motorlokk innvendig

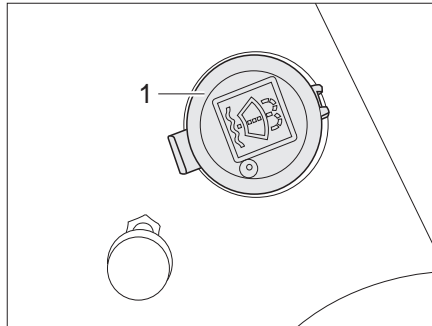

Bilde 30 Låsespak motorlokk utvendig

- For å åpne:
- Dra i hevearmen (Bilde 29,1) på dashbordet på kjøretøyets venstre side. Motorlokket åpner seg til anslaget på sikringshaken.
 - Grip under motorlokket med en hånd og aktiver sikringshaken (Bilde 30,1). Grip bak platen (Bilde 30,2) og trekk platen framover.
 - Sving motorlokket opp forover.

- For å stenge:
- Sving motorlokket ned og bakover til smekklåsen hørbart går i lås.
 - Kontroller at motorlokket er ordentlig låst. Trekk da i motorlokket.

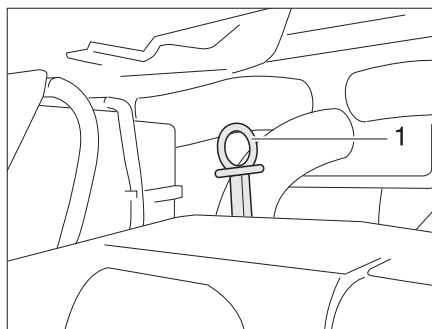
6.14 Påfylling av spylevæske

Bilde 31 Påfyllingsstuss spylevæsketank

- Frigjør og åpne motorlokket.
- Ta lokket (Bilde 31,1) av påfyllingsstussen på spylevæsketanken.
- Fyll spylevæsken langsomt på.
- Trykk lokket på spylevæsketankens påfyllingsstuss.

6.15 Kontrollere oljenivå

Bilde 32 Oljepeilepinne

Oljepeilepinnen (Bilde 32,1) befinnwer seg bak det fremre tverrstaget i motorrommet. Oljepeilepinnen er merket med rødt.

6.16 Fylle diesel

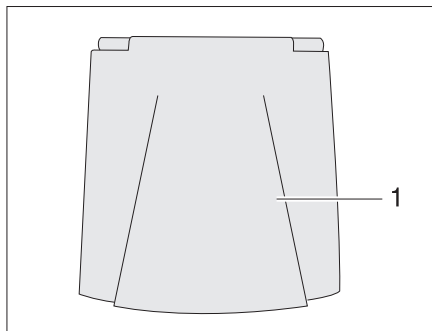

- ▶ Ved fylling av drivstoff, på ferger eller i garasjer skal ikke noe apparat (f.eks. varmeanlegg eller kjøleskap) være i drift dersom det drives med åpen ild. Eksplosjonsfare!
- ▶ På enkelte modeller er dekslene til påfyllingsstussene for drivstoff og drikkevann svært like. Før man fyller tanken skal merkingen kontrolleres.

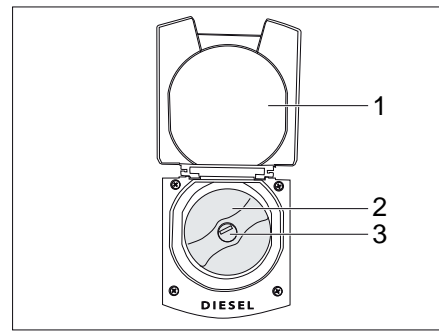

- ▶ Påfyllingsstussen er merket med teksten "Diesel".

Tankens drivstoffpåfyllingsstuss befinner seg på utsiden, foran på venstre side. Den er skjult av et deksel.

Bilde 33 Deksel for drivstoffpåfyllingsstuss

Bilde 34 Åpnet deksel med drivstoffpåfyllingsstuss

- For å åpne:
- Åpne dekselet (Bilde 33,1).
 - Stikk nøkkelen inn i låsesylinderen (Bilde 33,3) og vri mot urviseren.
 - Fjern dekslet (Bilde 33,2).

- For å stenge:
- Sett dekslet på påfyllingsstussen for drivstoff.
 - Drei nøkkelen med urviseren.
 - Trekk ut nøkkelen.
 - Sjekk at dekslet sitter godt fast på påfyllingsstussen for drivstoff.
 - Lukk dekselet (Bilde 34,1).

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende oppstilling av kjøretøyet. Anvisningene omfatter:

- Håndbremsen
- Stigtrinnene
- Støtteklosser
- Betjening av støtter
- 230 V-tilkoblingen
- Kjøleskapet
- Markisen
- Satellittanlegg

- ▷ Sett kjøretøyet slik at det står mest mulig vannrett. Sikre kjøretøyet slik at det ikke begynner å trille.
- ▷ Dyr (spesielt mus) kan forårsake store skader inne i bilen. For å unngå dette må kjøretøyet regelmessig kontrolleres for skader eller spor etter dyr.

7.1 Håndbremse

Dra alltid håndbremsen på ved parkering av kjøretøyet.

- ▷ Ved frostfare må man løsne håndbremsen av og til og deretter dra den på igjen. Slik unngår du fastfrysing eller fastrusting. Sikre kjøretøyet slik at det ikke ruller før du løser håndbremsen.

7.2 Stigtrinn

Stigtrinnet må være skjøvet helt ut før man går ut av kjøretøyet.

7.3 Støtteklosser

Når man parkerer kjøretøyet i oppover- eller nedoverbakker, må det brukes støtteklosser. Støtteklossene er plassert i den bakre lasteluken.

7.4 Støtter

7.4.1 Generelle råd

- ▷ De innebygde støttene må ikke brukes til jekk. Støttene bidrar til å stabilisere kjøretøyet mot bakakselens innfjæring når det er stanset.
- ▷ Ved oppstilling av kjøretøyet, påse at ingen av støttene belastes mer enn de andre.
- ▷ Før start må støttene skrues helt opp til anslag, kjøres helt inn og sikres.

- ▷ Er underlaget mykt eller ustabilt, bør det legges en stor plate under støttene for å forhindre at de synker ned i bakken.

Oppstilling av bobilen

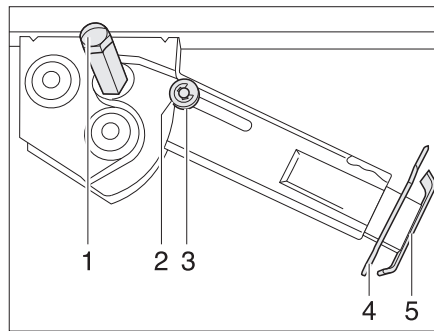
7.4.2 Støttebein (AL-KO)

- ▶ Alt etter modell har sekskanten et ledd. Ved bruk av dette blir det enklere å bruke pipenøkkelen.

For å kunne opprettholde en feilfri funksjon, må rørene i støttebeina rengjøres regelmessig og smøres med fett.

Avhengig av modellen kan støttebeina justeres i lengden.

Bilde 35 Støttebein

- Skyve ut:**
- Sett pipenøkkelen på sekskanten (Bilde 35,1) og vri til støttebeinet står loddrett ned.
 - Trekk splinten (Bilde 35,4) ut av støttebeinforlengeren (Bilde 35,5).
 - Dra støttebeinforlengeren ut til ønsket lengde.
 - Stikk splinten inn i støttebeinforlengeren igjen.
 - Skru på sekskanten til støttebeinet står støtt på bakken og kjøretøyet står vannrett.
- Trekke in:**
- Sett pipenøkkelen på sekskanten (Bilde 35,1) og vri til støttebeinet ikke lenger berører bakken.
 - Trekk splinten (Bilde 35,4) ut av støttebeinforlengeren (Bilde 35,5).
 - Skyv støttebeinforlengeren (Bilde 35,5) helt inn og stikk splinten (Bilde 35,4) inn i hullet i støttebeinforlengeren.
 - Bruk pipenøkkelen til å vri på sekskanten (Bilde 35,1) til støttebeinet er svingt opp og styingskiven (Bilde 35,3) er ført helt inn i utsparingen (Bilde 35,2).

- ▶ Pass på før avreise: Er alle støttebein kjørt helt inn, alle støttebeinforlengerer helt innskjøvet og sikret med splinten?

7.5 230 V-tilkobling

Kjøretøyet kan tilkobles en 230 V-forsyning (se kapittel 10).

7.6 Kjøleskap

7.6.1 Absorpsjonskjøleskap

12 V-drift av kjøleskapet fungerer kun når kjøretøyets motor er i gang. Når kjøretøyets motor er stoppet, settes kjøleskapet på 230 V-drift eller gassdrift.

7.6.2 Kompressorkjøleskap

Kjøleskapet fungerer bare i 12 V-drift.

7.7 Markise

- ▷ Ved vind, kraftig regn eller snøbyger må markisen kjøres inn. Fare for materielle skader ved overslag når det er vind!
- ▷ Hvis kjøretøyet står uten tilsyn i lengre tid, må markisen kjøres helt inn.
- ▷ Ved lett regn kan en av støtteføttene forkortes slik at vannet kan renne av.
- ▷ Markisen må bare kjøres inn når stoffet er tørt. Hvis du må kjøre inn markisen når stoffet er vått: Kjør markisen ut igjen så snart som mulig for å tørke stoffet.
- ▷ Før du kjører inn markisen, må du fjerne løv og grov smuss.

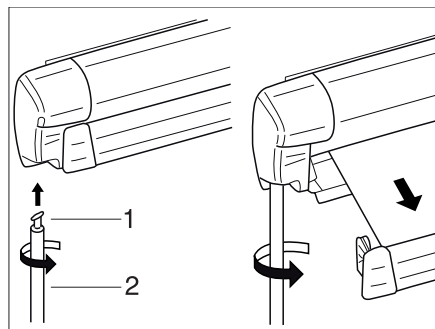

- ▷ Bruk bare markisen som beskyttelse mot sola.
- ▷ Les også bruksanvisningen fra produsenten.
- ▷ Sveiven til markisen befinner seg i bakre del.

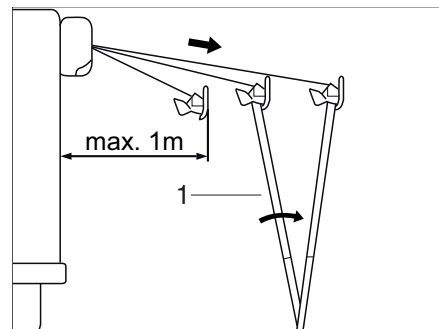
Fordeler med markisen

Fordelene med en markise er:

- Markisen lager skygge.
- Markisen lager et overdekket forrom og utvider på den måten den tilgjengelige plassen.
- Kjøretøyet virker mer som en bolig.

Bilde 36 Markise

Bilde 37 Sette opp markisen

Sette opp markisen:

- Fest kroken (Bilde 36,1) på sveiven (Bilde 36,2) i girringen og drei den 90°.
- Hold sveiven fast i den øverste enden med den ene hånden, og hold den andre hånden fast nede på dreihåndtaket.
- Drei sveiven mot urviseren, og kjør markisen ut maks. 1 meter.
- Slå opp støtteføttene (Bilde 37,1) og sett dem på bakken.
- Kjør markisen lenger ut.
- Stram markisen ved hjelp av støtteføttene.

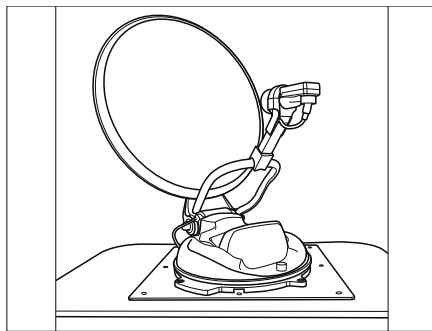
Oppstilling av bobilen

- Fest støtteføttene til bakken med teltplugger.
- Drei sveiven 90° og hekt den av.

Kjøre markisen inn:

- Fest kroken på sveiven i girringen og drei den 90°.
- Fjern teltpluggene til støtteføttene.
- Hold den øverste enden av sveiven med den ene hånden og hold fast nede på dreiehåndtaket med den andre hånden.
- Drei sveiven med urviseren og kjør markisen inn til 1 meter.
- Legg sammen støtteføttene.
- Kjør markisen helt inn.
- Drei sveiven 90° og hekt den av.

7.8 Satellittanlegg

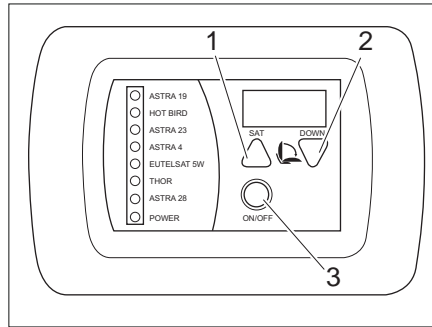

Bilde 38 Satellittanlegget Teleco

- ▷ Legg satellittanlegget sammen igjen før du begynner å kjøre.
- ▷ Kjør inn satellittanlegget når det er vind og dårlig vær for å unngå stormskader.

7.8.1 Satellittanlegget Teleco (variant 1)

Bilde 39 Panelmenyen forbrukere (variant 1)

Slå på og kjøre ut satellittanlegget:

- Slå på satellittanlegget med ON/OFF-bryteren (Bilde 39,3) (betjeningspanelet er festet innvendig på venstre side av inngangsdøra).
- Trykk flere ganger på SAT-knappen (Bilde 39,1) for å velge en satellitt og starte søket.
- Satellittanlegget kjører ut og søker automatisk etter den valgte satellitten.
- Den videre betjeningen skjer ved hjelp av fjernkontrollen (følg bruksanvisningen fra produsenten).

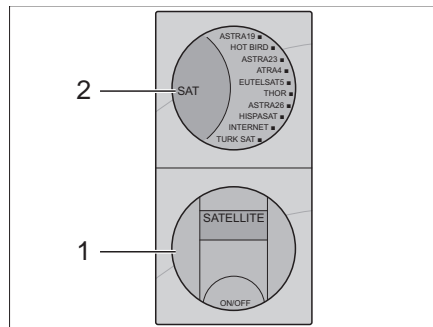
Kjøre satellittanlegget inn og slå det av:

- Trykk på Down-knappen (Bilde 39,2) for å kjøre inn satellittanlegget.
- Satellittanlegget kjøres inn.
- Trykk på knappen ON/OFF (Bilde 39,3).
- Satellittanlegget kjøres inn og fjernsynsapparatet slås av.

Oppstilling av bobilen

7.8.2 Satellittanlegget Teleco (variant 2)

Panelet er plassert ved siden av inngangsdøren.

Bilde 40 Panelmenyen forbrukere (variant 2)

Slå på og kjør ut satellittanlegget:

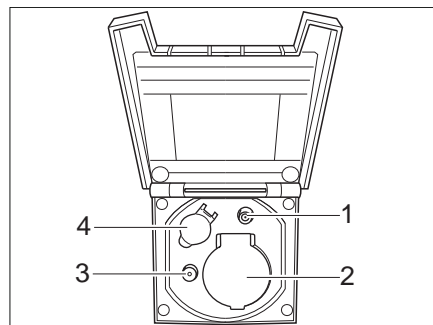
- Slå på satellittanlegget med ON/OFF-bryteren (Bilde 40,1).
- Satellittanlegget kjører ut og søker automatisk etter den valgte satellitten.
- Trykk på SAT-knappen (Bilde 40,2) for å velge en av de 10 lagrede satellittene.
- Den videre betjeningen skjer ved hjelp av fjernkontrollen (følg bruksanvisningen fra produsenten).

Kjøre satellittanlegget inn og slå det av:

- Trykk på knappen ON/OFF (Bilde 40,1).
- Satellittanlegget kjøres inn og fjernsynsapparatet slås av.

7.9 Kabeltilkobling

Avhengig av modell kan kjøretøyet være utstyrt med en kabeltilkobling. Denne befinner seg på utsiden av kjøretøyet.

- 1 SAT-tilkobling
- 2 Strømtilkobling
- 3 TV-tilkobling
- 4 12 V-tilkobling
- 1

Bilde 41 Kabeltilkobling

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende det å bo i kjøretøyet. Anvisningene omfatter:

- Åpning og lukking av dører og utvendige luker
- Lufting av kjøretøyet
- Åpning og lukking av vinduer og rullegardiner
- Åpning og lukking av takluker
- Dreieing av setene
- Endre bordflater
- Ombygging av bord
- Betjening av sentrallåsen for kjøkkenbenken
- Plassering av fjernsynsapparatet
- Innstilling av alle lampene
- Lysbryteren
- Utvide sittegruppen
- Bruk av sengene
- Slå på radioen når kjøretøyet står stille

8.1 Dører

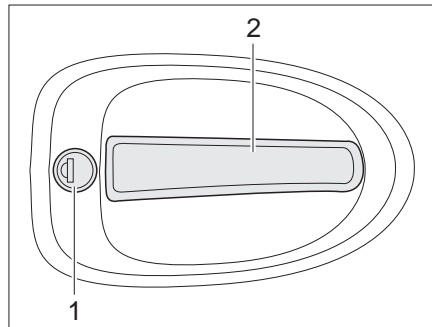

▶ Dørene skal være lukket under kjøring.

- ▶ Ved å låse dørene kan du forhindre at de åpner seg av seg selv, f.eks. ved uhell.
- ▶ Låste dører hindrer også uvedkommende i å trenge inn, f.eks. ved lyskryss. I nødsituasjoner gjør låste dører det vanskelig for hjelpemennskaper å ta seg inn i bilen.
- ▶ Lås alltid dørene når du forlater kjøretøyet.
- ▶ Alt etter modell er låsene til førerdøren og passasjerdøren er en del av basiskjøretøyet. I så fall er åpning og lukking av førerdøren og passasjerdøren er beskrevet i bruksanvisningen til basiskjøretøyet.

8.1.1 Inngangsdør, utvendig

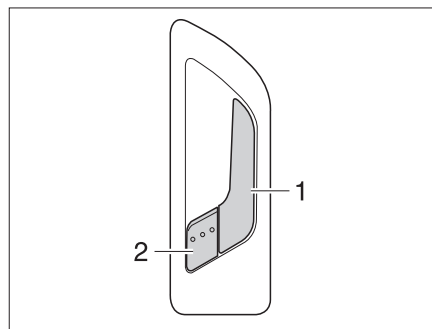

Bilde 42 Dørlås inngangsdør, utvendig

- For å åpne:*
- Stikk nøkkelen i låsesylinderen (Bilde 42,1) og drei den til låsen åpnes.
 - Vri nøkkelen tilbake til midtstilling og dra den ut.
 - Dra i håndtaket (Bilde 42,2). Døren er åpen.

- For å låse:*
- Stikk nøkkelen i låsesylinderen (Bilde 42,1) og drei den til låsen låses.
 - Vri nøkkelen tilbake til midtstilling og dra den ut.

8.1.2 Inngangsdør, innvendig (med låsespak)

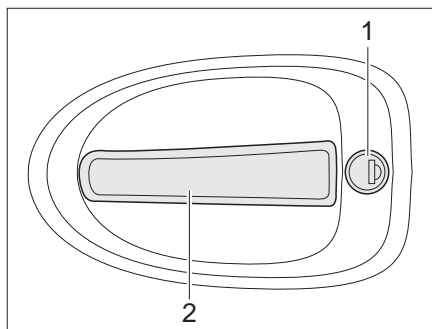

Bilde 43 Dørlås inngangsdør, innvendig

- For å åpne:*
- Dra i håndtaket (Bilde 43,1). Dørlåsen åpnes. Låsespaken (Bilde 43,2) spretter ut automatisk.

- For å låse:*
- Trykk låsespaken (Bilde 43,2).

8.1.3 Førerdør, utvendig

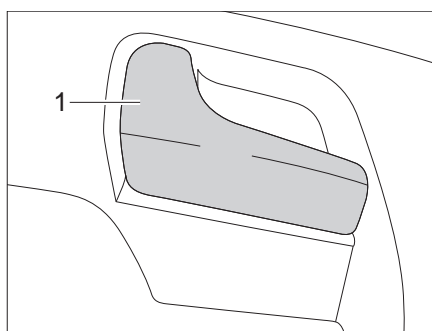

Bilde 44 Dørlås førerdør, utvendig

- For å åpne:
- Stikk nøkkelen i låsesylinderen (Bilde 44,1) og drei den til låsen åpnes.
 - Vri nøkkelen tilbake til midtstilling og dra den ut.
 - Dra i håndtaket (Bilde 44,2). Døren er åpen.

- For å låse:
- Stikk nøkkelen i låsesylinderen (Bilde 44,1) og drei den til låsen låses.
 - Vri nøkkelen tilbake til midtstilling og dra den ut.

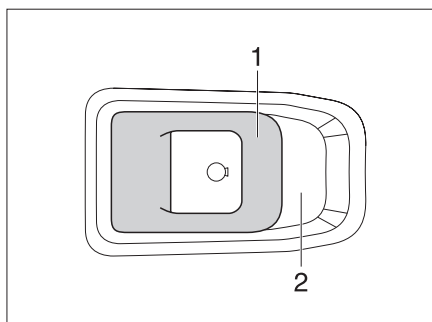
8.1.4 Førerdør, innvendig (uten lås)

Bilde 45 Dørlås førerdør, innvendig

- Dra i håndtaket (Bilde 45,1). Dørlåsen åpnes.

8.1.5 Førerdør, innvendig (med lås)

Bilde 46 Dørlås inngangsdør, innvendig

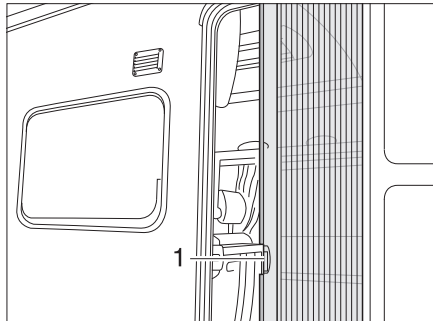
- Åpne: ■ Trekk i håndtaket (Bilde 46,1).

- Låse: ■ Trykk håndtaket (Bilde 46,1) i håndtaksskålen (Bilde 46,2).

8.1.6 Myggnetting på inngangsdøren

- ▷ Materielle skader ved lukking av inngangsdøren når myggnettingen er trukket ut. Ikke lukk inngangsdøren.
- ▷ Skyv myggnettingen helt inn før inngangsdøren lukkes.

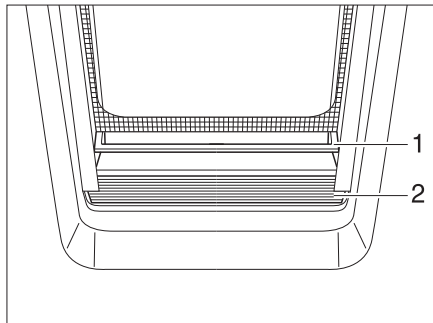

Bilde 47 Myggnetting

- Åpne: ■ Trekk myggnettingen helt ut på håndtaket (Bilde 47,1).
- Lukke: ■ Skyv myggnettingen tilbake på håndtaket (Bilde 47,1).

8.1.7 Vindu i inngangsdør (variant 1)

I inngangsdøren er det et vindu med integrert blendingsfoldegardin.

Bilde 48 Blendingsfoldegardin

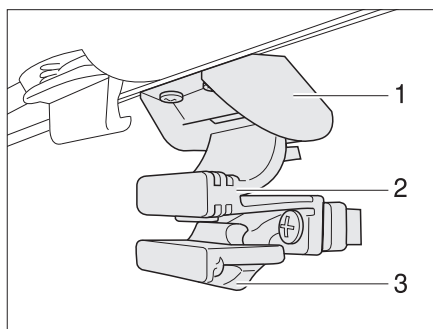

- ▷ Ikke la blendingsfoldegardinen være lukket over lengre tid, da man i så fall må regne med økt materialtretthet.
- ▷ Når blendingsfoldegardinen er helt lukket, kan det ved sterkt sollys bli svært varmt mellom blendingsfoldegardinen og vindusruten. Vinduet kan skades. Lukk derfor blendingsfoldegardinen bare 2/3 ved sterkt sollys.

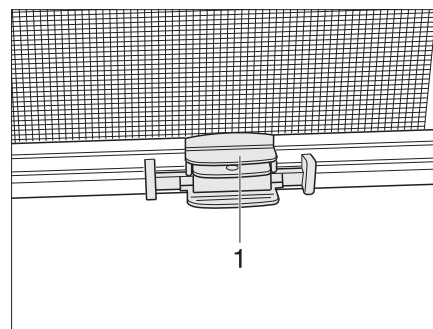
- Lukke: ■ Ta tak i blendingsfoldegardinen (Bilde 48,2) midt på listen (Bilde 48,1), dra nedenfra og oppover og slipp i ønsket høyde. Blendingsfoldegardinen blir stående i denne høyden.
- Åpne: ■ Ta tak i blendingsfoldegardinen midt på listen og skyv den nedover.

8.1.8 Vindu i inngangsdør (variant 2)

Inngangsdøren har et vindu med myggnettrullegardin og blendingsfoldegardin.

Bilde 49 Vindu i inngangsdøren

Bilde 50 Rullegardin

- Åpne vinduet:**
- Trykk sikringen (Bilde 49,3) bakover.
 - Trykk sammen håndtaket (Bilde 49,2), og skyv vinduet ned.

- Lukke vinduet:**
- Skyv vinduet opp til håndtaket (Bilde 49,2) festes i låsen (Bilde 49,1).

Insektnettsjalusi Lukke og åpne myggnettrullegardinen:

- Lukke:**
- Hold midt på avslutningslisten (Bilde 50,1) til myggnettrullegardinen, og før den mot avslutningslisten til blendingsfoldegardinen.
 - La låsen gå i inngrep.
 - Juster rullegardinene trinnløst ved å skyve på avslutningslistene.
- Åpne:**
- Hold i avslutningslisten (Bilde 50,1) til myggnettrullegardinen, og aktiver låsen.
 - Før avslutningslisten til myggnettrullegardinen tilbake til den stopper mot rammen.

8.2 Utvendige luker

- ▷ Steng og lås samtlige utvendige luker og klaffelåser før avreise.
- ▷ For å åpne eller lukke utvendige luker må alle lås på den utvendige luken åpnes eller stenges.

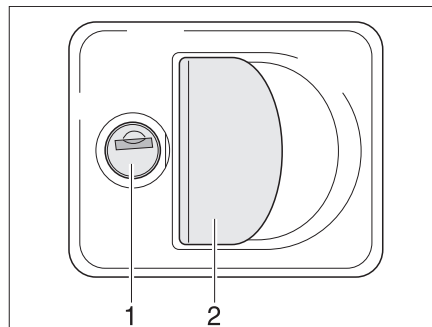
- ▷ Steng alle utvendige luker når du forlater kjøretøyet.

De utvendige lukene som er montert på kjøretøyet er utstyrt med enhetlige låsesylindre. Derfor kan alle låser åpnes med samme nøkkel.

8.2.1 Klaffelås med håndtaksskål

- ▷ For å åpne utvendige luker trekker man samtidig i alle låsehåndtak på den utvendige luken.

Bilde 51 Klaffelås med håndtaksskål

- For å åpne:*
- Stikk nøkkelen i låsesylindren (Bilde 51,1) og drei den en kvart omdreining. Klaffelåsen er åpnet.
 - Trekk ut nøkkelen.
 - Dra i låsehåndtaket (Bilde 51,2). Den utvendige luken er åpen.

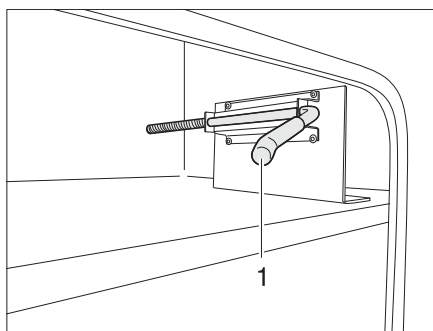
- For å stenge:*
- Steng igjen den utvendige luken.
 - Stikk nøkkelen i låsesylindren, og drei den en kvart omdreining. Klaffelåsen er låst.
 - Trekk ut nøkkelen.

8.2.2 Låse utvendige luker i åpen posisjon

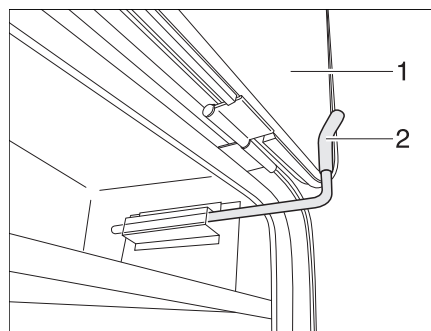
Variant 1 Enkelte utvendige luker har en sikringskrok som brukes til å holde fast luken i åpen posisjon.

► Pass på at sikringskroken sitter riktig når luken åpnes og låses i posisjon. Fare for personskader hvis luken slås igjen!

Bilde 52 Sikringskrok for utvendig luke, utgangsposisjon

Bilde 53 Sikringskrok for utvendig luke, låseposisjon

Låse i posisjon

- Åpne den utvendige luken (Bilde 53,1), og vipp den opp mot veggen på kjøretøyet.
- Hold den utvendige luken i denne posisjonen med en hånd.
- Trekk ut sikringskroken (Bilde 52,1) med den andre hånden.
- Drei sikringskroken (Bilde 53,2) oppover, og kil fast den utvendige luken (Bilde 53,1) bak denne.

Lukke

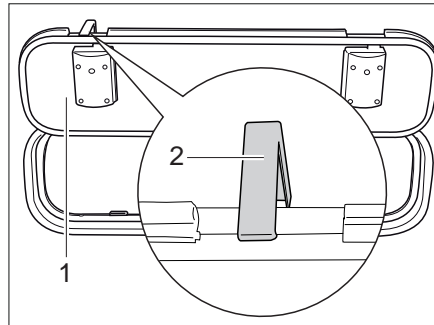
- Hold den utvendige luken i posisjonen.
- Trekk i sikringskroken (Bilde 53,2), og drei den nedover.
- Skyv sikringskroken forsiktig tilbake til utgangsposisjonen (Bilde 52,1).
- Fell ned og lås den utvendige luken.

Variant 2

Enkelte utvendige luker har en sikringskrok på utsiden av kjøretøyet som brukes til å holde fast luken i åpen posisjon.

- ▶ Pass på at sikringskroken sitter riktig når luken åpnes og låses i posisjon. Fare for personskader hvis luken slås igjen!

Bilde 54 Sikringskrok for utvendig luke

Låse i posisjon

- Åpne den utvendige luken (Bilde 54,1) og drei sikringskroken (Bilde 54,2) på kjøretøyveggen oppover.
- Åpne den utvendige luken oppover og lås den fast i sikringskroken.

Lukke

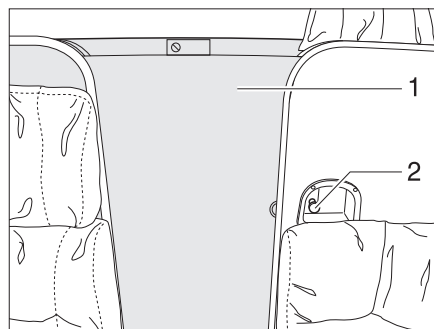
- Hold den utvendige luken i posisjonen.
- Trykk sikringskroken (Bilde 54,2) oppover.
- Fell ned og lås den utvendige luken.

8.3 Førerhuskillevegg

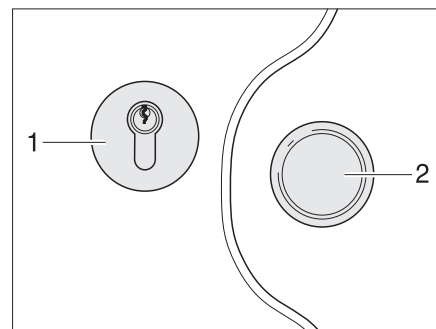
Enkelte modeller er utstyrt med en førerhuskillevegg.

- ▶ Døren må være sikret under kjøring.

Bilde 55 Førerhuskillevegg

Bilde 56 Lås for førerhus

Lås på boenhetsiden

For å lukke og åpne førerhuskilleveggen:

Lukke:

- Lås opp dørsikringen (Bilde 55,1), og skyv døren igjen.
- Drei håndtaket (Bilde 55,2) mot urviseren helt til døren er låst.

Åpne:

- Drei håndtaket (Bilde 55,2) med urviseren helt til døren er låst opp.
- Skyv opp døren (Bilde 55,1), og sikre den.

Lås på førerhussiden

For å lukke og åpne førerhusskilleveggen:

- Lukke:**
- Lås opp dørsikringen (Bilde 55,1), og skyv døren igjen med håndtaket (Bilde 56,2).
 - Sett nøkkelen i låsesylinderen (Bilde 56,1), og drei med urviseren helt til døren er låst.
- Åpne:**
- Sett nøkkelen i låsesylinderen, og drei mot urviseren.
 - Skyv opp døren, og sikre den.

8.4 Lufting

- ▶ Oksygenet i luften inne i kjøretøyet forbrukes av passasjerenes pusting og ved bruk av gassdrevne innebygde apparater. Derfor må oksygenet stadig fornyes. Derfor er det montert inn luftesystemer i kjøretøyet (f.eks. takluker med automatisk luftesystem, takhettevifter eller gulv-vifter). Luftesystemet må ikke blokkeres eller dekkes til, f.eks. med en vintermatte, verken fra innsiden eller utsiden. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv. Det er fare for kvelning på grunn av høynet CO₂-konsentrasjon.

- ▶ Under enkelte værforhold kan det dannes kondens på metallgjenstander (f.eks. gulv-understellforskringer) til tross for tilstrekkelig ventilasjon.
- ▶ Det kan også trekke ved skjøter og kanter (f.eks. ved takhettevifter, takluker, stikkontakter, påfyllingsstusser, luker osv.).

Kondens

Sørg for stadig tilførsel av frisk luft ved hyppig og målrettet lufting. Kun slik unngår man at det dannes seg kondens i kaldt vær, med påfølgende dannelse av jordslag. Når oppvarming, luftfordeling og lufting er tilpasset hverandre, oppnår man et behagelig boklima i den kalde årstiden. For å forhindre gjennomtrekk, stenges luftdysene på dashbordet og luftspredningen i bobilen stilles på resirkulering.

Ved lengre lagring bør kjøretøyet luftes godt med jevne mellomrom, særlig om sommeren, på grunn av stillestående, varm luft. Her skal ikke bare innvendige rom, men også rom som er tilgjengelige utenfra, luftes. Når kjøretøyet er parkert i et lukket rom (f.eks. en garasje), skal også oppstillingsplassen luftes. Hvis det oppstår kondens, kan det føre til dannelse av jordslag.

8.5 Vinduer

- ▶ Vinduene er utstyrt med blendingsgardiner eller blendingsfoldegardiner og insektnettsjalusier eller sammenleggbare insektnett. Når låsen frigjøres, spretter insektnettsjalusien og blendingsgardinen automatisk tilbake i utgangsposisjonen. For ikke å skade trekkmekanikken, anbefales det å holde blendingsgardinen/insektnettsjalusiene fast og langsomt føre dem tilbake til utgangsposisjonen. Blendingsfoldegardinen og den foldbare myggnettingen er laget av tynt vevet stoff. For at blendingsfoldegardinen eller myggnettingen ikke skal bli skadet, føres blendingsfoldegardinen og myggnettingen forsiktig tilbake til utgangsstillingen etter håndtaket.
- ▶ **Hold ikke rullegardiner lukket over lengre tid, da man i så fall må regne med økt materialtretthet.**
- ▶ **Nå blendingsgardinen hhv. blendingsfoldegardinen er helt lukket, kan det ved sterkt sollys bli svært varmt mellom blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen og vindusruten. Vinduet kan skades. Lukk derfor blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen bare 2/3 ved sterkt sollys.**

Å bo i bobil

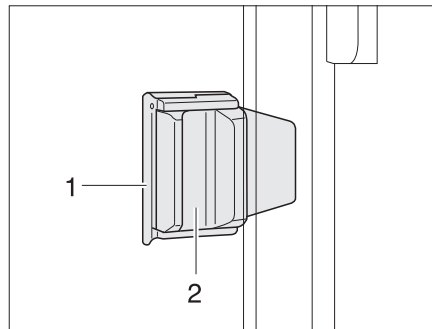

- ▷ Steng vinduene før kjøring.
- ▷ Hold vinduene lukket når været tilsier det, slik at det ikke kan trenge inn fuktighet.
- ▷ For å åpne eller lukke vinduet med åpning utover, må alle vinduets låsehåndtak åpnes eller stenges.

- ▷ Steng alltid vinduene når du forlater kjøretøyet.
- ▷ På innsiden av akrylglass-dobbeltvinduet kan det ved store temperaturforskjeller eller ekstreme værforhold dannes litt kondens. Vinduet er konstruert slik at kondens kan fordampe når utetemperaturen stiger. Det er ingen fare for skader på akrylglass-dobbeltvinduet på grunn av kondens.

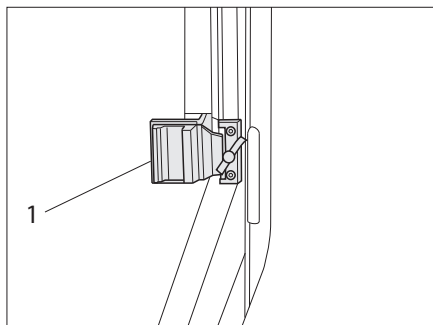
8.5.1 Skyvevindu med lås (variant 1)

Bilde 57 Skyvevindu med skyvelås

- For å åpne:
- Trekk ut låset (Bilde 57,1).
 - Trykk håndtaket (Bilde 57,2) og skyv det samtidig framover eller bakover.
 - Åpne vindushalvdelen til ønsket stilling.
- For å stenge:
- Skyv vinduet helt igjen.
 - Trykk inn låset.

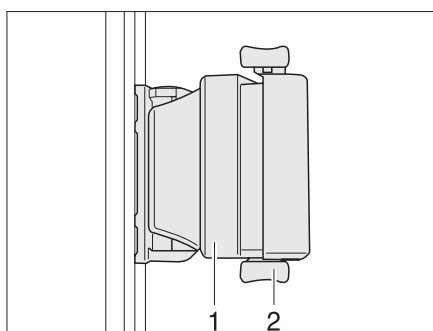
8.5.2 Skyvevindu med lås (variant 2)

Bilde 58 Skyvevindu med skyvelås

- Åpne:**
- Drei låseknappen (Bilde 58,1) til loddrett stilling.
 - Trykk håndtaket (Bilde 58,2) og skyv det samtidig framover eller bakover.
 - Åpne vindushalvdelen til ønsket stilling.
- Lukke:**
- Skyv vinduet helt igjen.
 - Drei låseknappen til vannrett stilling.

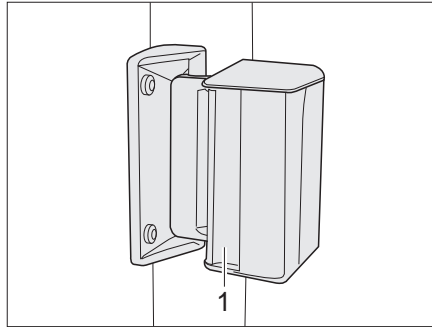
8.5.3 Skyvevindu med lås (variant 3)

Bilde 59 Skyvevindu med skyvelås

- Åpne:**
- Drei låseknappen (Bilde 59,1) til loddrett stilling.
 - Trykk håndtaket (Bilde 59,2) og skyv det samtidig framover eller bakover.
 - Åpne vindushalvdelen til ønsket stilling.
- Lukke:**
- Skyv vinduet helt igjen.
 - Drei låseknappen til vannrett stilling.

8.5.4 Skyvevindu uten lås (variant 1)

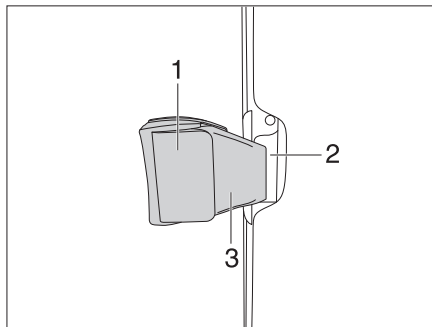

Bilde 60 Skyvevindu

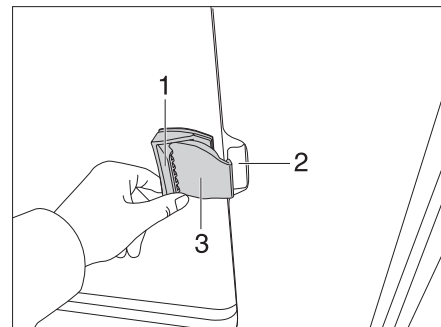
- For å åpne:*
- Trykk håndtaket (Bilde 60,1) og skyv eller trekk det samtidig framover eller bakover.
 - Åpne vindushalvdelen til ønsket stilling.

- For å stenge:*
- Lukk vinduet til anslag og la håndtaket smette i lås.

8.5.5 Skyvevindu uten lås (variant 2)

Bilde 61 Skyvevindu uten lås

Bilde 62 Skyvevindu uten lås

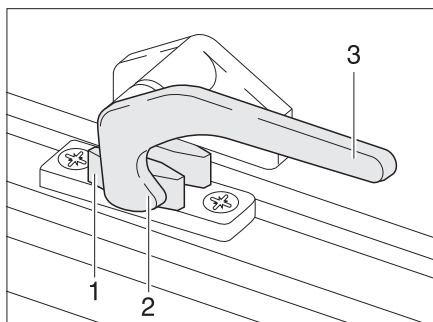
- Åpne:*
- Trekk i håndtaket (Bilde 62,1), og skyv eller trekk samtidig håndtaket forover.
 - Åpne vindushalvdelen til ønsket stilling.

- Lukke:*
- Lukk vinduet til det stopper, og la håndtaket smekke i lås.

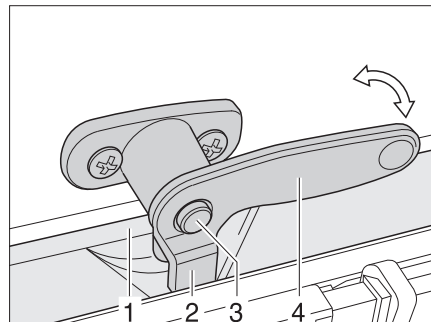
8.5.6 Vindu med åpning utover med dreiearmer

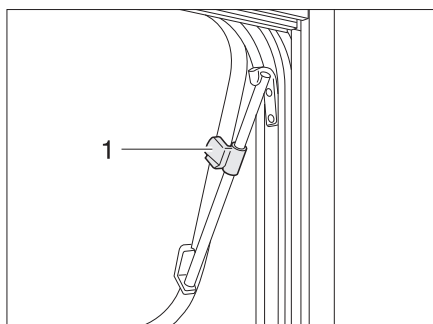
- ▷ Påse at vinduet med åpning utover ikke forvris når det åpnes. Åpne og lukke vinduet jevnt.

Bilde 63 Låsehåndtak i stilling "lukket"

Bilde 64 Låsehåndtak med sikringsknapp i stilling "lukket"

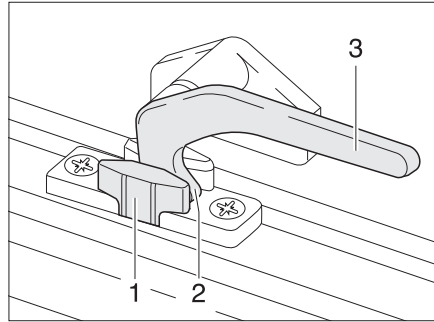

Bilde 65 Vindu med åpning utover med dreiearmer, åpent

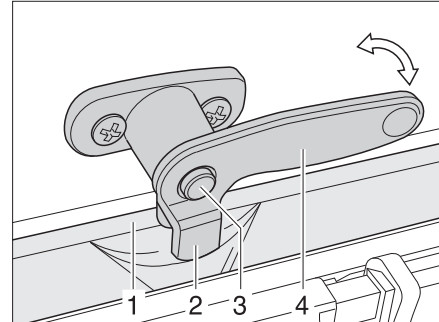
- Åpne:**
- Trykk inn sikringsknappen (Bilde 64,3) hvis en slik er montert, og hold den inne.
 - Vri låsehåndtaket (Bilde 63,3 eller Bilde 64,4) en kvart omdreining mot midten av vinduet.
 - Åpne vinduet til ønsket posisjon, og fest det med den riflete knappen (Bilde 65,1).

Vinduet blir stående i ønsket posisjon.

- Lukke:**
- Skru på den riflete knappen (Bilde 65,1) helt til haken frigjøres.
 - Lukk vinduet.
 - Trykk inn sikringsknappen (Bilde 64,3) hvis en slik er montert, og hold den inne.
 - Vri låsehåndtaket (Bilde 63,3 eller Bilde 64,4) en kvart omdreining mot vindusrammen. Låsetappen (Bilde 63,2 eller Bilde 64,2) ligger på innsiden av vinduslåsen (Bilde 63,1 eller Bilde 64,1).

Bilde 66 Låsehåndtak i stilling "langvarig lufting"

Bilde 67 Låsehåndtak med sikringsknapp i stilling "langvarig lufting"

Langvarig lufting

Vinduet med åpning utover kan stilles i 2 ulike posisjoner med låsehåndtaket:

- I stilling "langvarig lufting" (Bilde 66)
- I stilling "lukket" (Bilde 63)

For å stille vindu med åpning utover i posisjon "langvarig lufting":

- Trykk inn sikringsknappen (Bilde 67,3) hvis en slik er montert, og hold den inne.
- Vri låsehåndtaket (Bilde 66,3 eller Bilde 67,4) en kvart omdreining mot midten av vinduet.
- Trykk vinduet litt utover.
- Trykk inn sikringsknappen (Bilde 67,3) hvis en slik er montert, og hold den inne.
- Vri låsehåndtaket tilbake igjen. Kjør da låsetappen (Bilde 66,2 eller Bilde 67,2) inn i utsparingen på vinduslåsen (Bilde 66,1 eller Bilde 67,1).
- Kontroller om nødvendig at sikringsknappen ikke er trykket inn, men at låsehåndtaket er sikret.

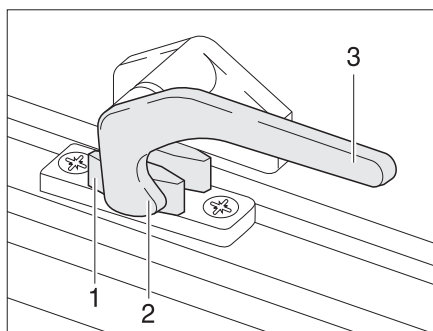
Under kjøring må vinduet ikke stå i stillingen "langvarig lufting".

Ved regn kan det trenge vann inn i boenheten når vinduet står i stillingen "langvarig lufting". Derfor bør vinduet stenges helt.

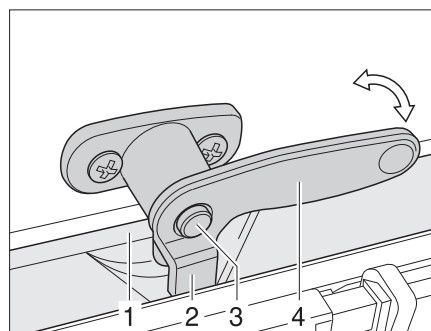
8.5.7 Vindu som kan åpnes utover med armer med automatisk låsing

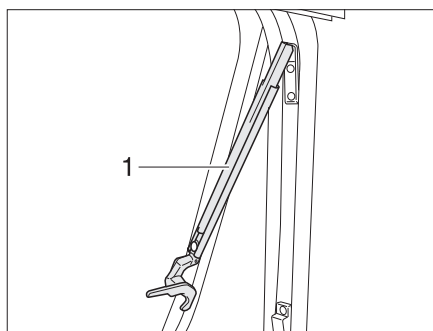
- ▷ Åpne vinduet helt for å frigjøre vindushaken. Frigjøres den ikke, og vinduet lukkes likevel, er det fare for at vinduet kan sprekke på grunn av sterkt mottrykk.
- ▷ Påse at vinduet med åpning utover ikke forvris når det åpnes. Åpne og lukke vinduet jevnt.
- ▷ Hvis låsespaken har en sikringsknapp, skal sikringsknappen alltid trykkes når låsespaken betjenes.

Bilde 68 Låsehåndtak i stilling "lukket"

Bilde 69 Låsehåndtak med sikringsknapp i stilling "lukket"

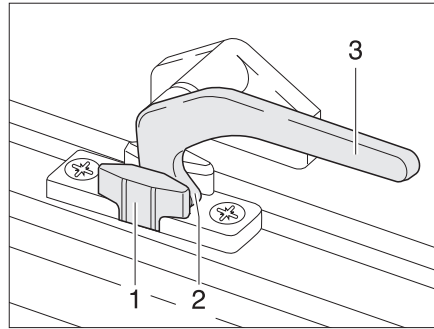

Bilde 70 Vindu som kan åpnes utover med armer med automatisk låsing, åpent

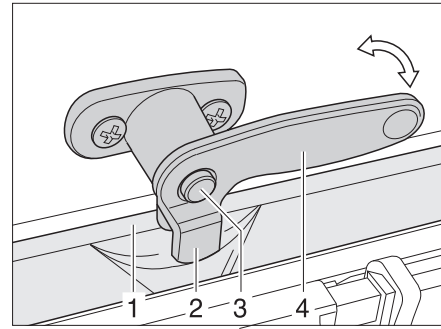
- For å åpne:
- Trykk inn sikringsknappen (Bilde 69,3) hvis en slik er montert, og hold den inne.
 - Vri låsehåndtaket (Bilde 69,3) i loddrett posisjon eller drei det en kvart omdreining mot midten av vinduet.
 - Åpne vinduer med åpning utover til ønsket stilling. Armen (Bilde 70,1) låses automatisk.

Vinduet blir stående i ønsket posisjon.

- For å stenge:
- Åpne vinduet så mye at haken frigjøres.
 - Lukk vinduet.
 - Trykk inn sikringsknappen (Bilde 69,3) hvis en slik er montert, og hold den inne.
 - Vri låsehåndtaket (Bilde 68,3) i loddrett posisjon eller drei det en kvart omdreining mot vindusrammen. Låsetappen (Bilde 68,2) ligger på innsiden av vinduslåsen (Bilde 68,1).

Bilde 71 Låsehåndtak i stilling "langvarig lufting"

Bilde 72 Låsehåndtak med sikringsknapp i stilling "langvarig lufting"

Langvarig lufting

Med låsehåndtaket kan vinduet stilles i to ulike posisjoner:

- I stilling "langvarig lufting" (Bilde 71)
- I stilling "lukket" (Bilde 68).

For å stille vindu med åpning utover i posisjon for "langvarig lufting":

- Trykk inn sikringsknappen (Bilde 69,3) hvis en slik er montert, og hold den inne.
- Vri låsehåndtaket (Bilde 71,3) i loddrett posisjon eller drei det en kvart omdreining mot midten av vinduet.
- Skyv vinduet litt utover.
- Trykk inn sikringsknappen (Bilde 69,3) hvis en slik er montert, og hold den inne.
- Vri låsehåndtaket i loddrett posisjon eller drei det en kvart omdreining mot vindusrammen. Låsetappen (Bilde 71,2) må gripe inn i utsparingen i vinduslåsen (Bilde 71,1).
- Kontroller om nødvendig at sikringsknappen ikke er trykket inn, men at låsehåndtaket er sikret.

Vinduet med åpning utover skal under kjøring ikke stå i stillingen "langvarig lufting".

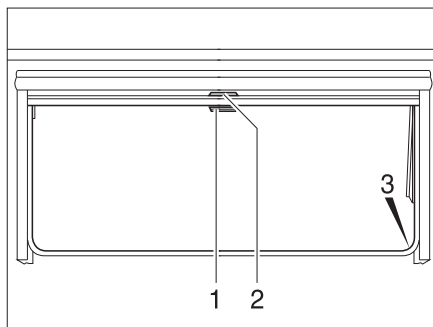
Ved regn kan det komme vann inn i boenheten hvis vinduet med åpning utover står i stillingen "langvarig lufting". Derfor bør vinduet stenges helt.

8.5.8 Blendingsgardin og insektnettsjalusi

- ▷ Åpne rullegardinene før turen. Hvis rullegardinene er lukket, kan fjærakslingen bli skadet på grunn av vibrasjonene.

Vinduene er utstyrt med blendingsgardiner og insektnettsjalusier. Blendingsgardin og insektnettsjalusi kan betjenes atskilt fra hverandre.

Bilde 73 Vindu med åpning utover

Blendingsgardin Blendingsgardinen er i øvre rullegardinskap.

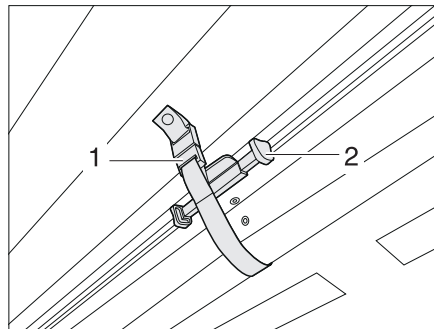
- For å stenge:*
- Trekk ned blendingsgardinen (Bilde 73,2). Når blendingsgardinen skal lukkes helt, skal blendingsgardinen henges fast i låsene (Bilde 73,3) på begge sider av vindusrammen.
- For å åpne:*
- Hvis blendingsgardinen er fullstendig lukket: Trykk håndtaket (Bilde 73,2) nedover samtidig som det skyves litt innover. Nå kan blendingsgardinen fjernes fra hakene på venstre og høyre side av vindusrammen.
 - Hvis blendingsgardinen står i mellomstilling: Trekk grepet (Bilde 73,2) litt nedover, til låsene er løsnet.
 - Ta tak i håndtaket og før blendingsgardinen forsiktig tilbake.

Insektnettsjalusi Insektnettsjalusi er i øvre rullegardinskap.

- For å stenge:*
- Bruk håndtaket (Bilde 73,1) til å dra insektnettsjalusi nedover og fest den i hakene (Bilde 73,3) på begge sider av vindusrammen.
- For å åpne:*
- Trykk håndtaket (Bilde 73,1) ned, og trekk samtidig håndtaket litt innover. Nå kan insektnettsjalousien fjernes fra hakene på venstre og høyre side av vindusrammen.
 - Ta tak i håndtaket og før insektnettsjalousien forsiktig tilbake.

8.5.9 Blendingsfoldegardin for frontruten

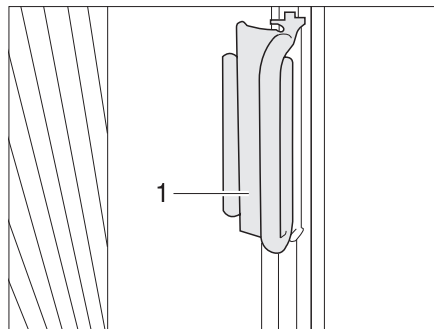
Variant 1

Bilde 74 Blendingsfoldegardin for frontruten

- Lukke:**
- Løsne låsen til sikringsbåndet (Bilde 74,1) på blendingsfoldegardinene.
 - Trykk sammen låsen (Bilde 74,2) på håndtaket til blendingsfoldegardinene, og trekk ned til ønsket høyde.
- Åpne:**
- Skyv blendingsfoldegardinene forsiktig opp igjen med håndtaket, helt til låsen (Bilde 74,2) går i inngrep.
 - Sikre blendingsfoldegardinene med sikringsbåndet (Bilde 74,1).

Variant 2

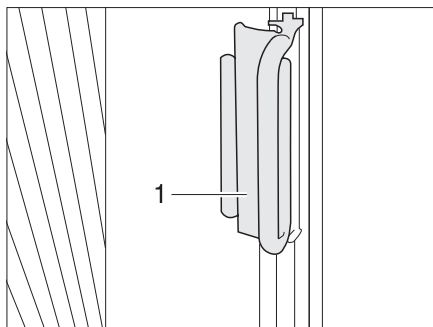

Bilde 75 Håndtak til blendingsfoldegardin for frontruten

- Lukke:**
- Hold i blendingsfoldegardinene på begge sider av frontruten med håndtaket (Bilde 75,2), og trekk dem forsiktig mot midten av frontruten til magnetlåsen holder blendingsfoldegardinene i lukket stilling.
- Åpne:**
- Hold i håndtaket, og skyv blendingsfoldegardinene forsiktig tilbake under dekselet på A-stolpene.
 - Skyv håndtaket på påsatsen. Blendingsfoldegardinene er festet.

8.5.10 Blendingsfoldegardin for fører- og passasjervindu

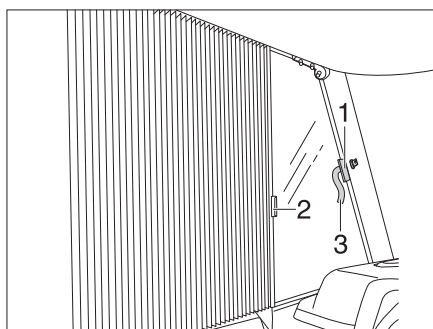
Variant 1

Bilde 76 Blendingsfoldegardin for fører- og passasjervindu

- Lukke:**
- Ta tak i håndtaket (Bilde 76,1) på blendingsfoldegardinen, og trekk gardinen forsiktig igjen forover til magnetlåsen holder den i lukket stilling.
- Åpne:**
- Skyv blendingsfoldegardinene tilbake under dekselet med håndtaket.
 - Skyv håndtaket (Bilde 76,2) på påsatsen. Blendingsfoldegardinen er festet.

Variant 2

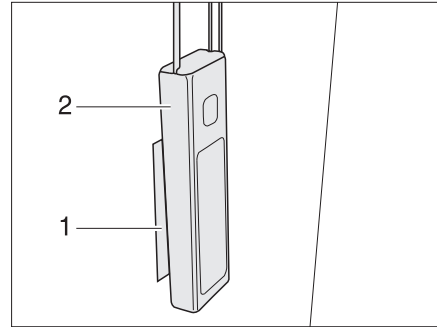
Bilde 77 Blendingsfoldegardin for fører- og passasjervindu

- Lukke:**
- Åpne borrelåsen til sikringsbåndene (Bilde 77,3) på begge sider.
 - Trekk blendingsfoldegardinen forsiktig sammen med håndtakene (Bilde 77,1 og 2) helt til magnetlåsen holder gardinen i lukket stilling.
- Åpne:**
- Skyv blendingsfoldegardinene forsiktig tilbake med håndtakene (Bilde 77,1 og 2).
 - Sikre blendingsfoldegardinen med borrelåsen til sikringsbåndet (Bilde 77,3).

8.5.11 Liftgardiner

Bilde 78 Liftgardin

Bilde 79 Snorlodd

Avhengig av modellen kan kjøretøyet være utstyrt med liftgardiner.

Trekke opp liftgardinen:

- Trekk snorloddet (Bilde 78,1) ned. Rullegardinen heises opp av båndene.
- Trykk snorloddet (Bilde 79,2) mot borrelåsen (Bilde 79,1).

Senke rullegardinen:

- Ta snorloddet (Bilde 79,2) fra borrelåsen (Bilde 79,1).
- Før snorloddet langsomt oppover. Avslutningslisten trekker rullegardinen nedover.

8.6 Takluker

Avhengig av modellen har kjøretøyet takluker med eller uten automatisk luftesystem. Når det er montert en takluke uten automatisk luftesystem, skjer den automatisk luftingen via automatisk luftesystem soppformete takluker.

- ▶ Ventilasjonsåpningene i det automatiske luftesystemet skal alltid holdes åpne. Luftesystemet må aldri dekkes til, f.eks. med en vintermatte eller blokkeres. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv.

- ▶ Taklukene er utstyrt med blendingsgardiner eller blendingsfoldegardiner og insektnettsjalusier eller sammenleggbare insektnett. Når låsen frigjøres, spretter insektsjalusien og blendingsgardinen automatisk tilbake i utgangsposisjonen. For ikke å skade trekkmekanikken, anbefales det å holde blendingsgardinen/insektnettsjalusiene fast og langsomt føre dem tilbake til utgangsposisjonen. Blendingsfoldegardinen og den foldbare myggnettingen er laget av tynt vevet stoff. For at blendingsfoldegardinen eller myggnettingen ikke skal bli skadet, føres blendingsfoldegardinen og myggnettingen forsiktig tilbake til utgangsstillingen etter håndtaket.
- ▶ **Hold ikke rullegardiner lukket over lengre tid, da man i så fall må regne med økt materialtretthet.**
- ▶ **Nå blendingsgardinen hhv. blendingsfoldegardinen er helt lukket, kan det ved sterkt sollys bli svært varmt mellom blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen og takluken. Takluken kan skades. Lukk derfor blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen bare 2/3 ved sterkt sollys. Åpne takluken litt eller sett den i luftestilling.**
- ▶ Hold taklukene lukket når været tilsier det, slik at det ikke kan trenge inn fuktighet.
- ▶ Tråkk ikke på taklukene.
- ▶ Steng taklukene før kjøring.

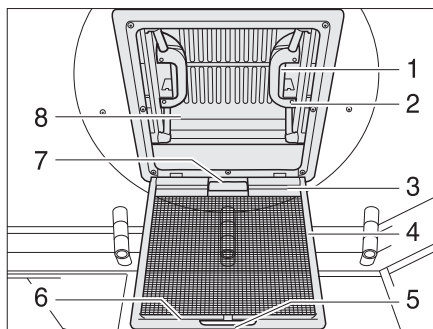

- ▷ Kontroller at taklukene er stengt før avreise.
- ▷ Før avreisen startes skal blendingsgardiner eller blendingsfoldegardiner åpnes.
- ▷ Tetningene til taklukene må gnis inn med talkum minst to ganger i året.

- ▷ **Steng alltid taklukene når du forlater kjøretøyet.**

8.6.1 Takluke med smekklås

Bilde 80 Takluke med smekklås

Takluken kan åpnes på en eller begge sider. Avhengig av modellen er takluken utstyrt med en blindingsgardin.

- Åpne:**
- Dra i håndtaket (Bilde 80,5).
 - Slå myggnettingen (Bilde 80,4) ned.
 - Trykk smekklåsen (Bilde 80,1) mot innsiden av takluken (Bilde 80,8). Press samtidig takluken oppover med håndtaket (Bilde 80,2).
 - Sving myggnettingen (Bilde 80,4) opp til den knepper inn i låsen.

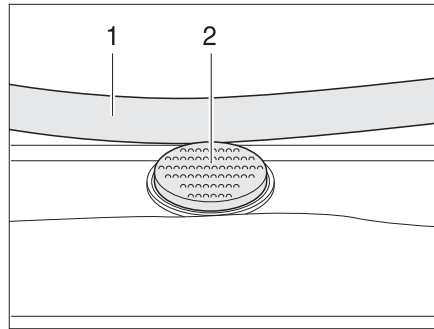
- Lukke:**
- Dra i håndtaket (Bilde 80,5).
 - Slå myggnettingen (Bilde 80,4) ned.
 - Ta tak i håndtakene (Bilde 80,1) og trekk takluken (Bilde 80) hardt nedover til begge smekklåsene (Bilde 80,1) går i inngrep.
 - Sving myggnettingen (Bilde 80,4) opp til den knepper inn i låsen.

Blendingsgardin For å lukke og åpne blindingsgardinen:

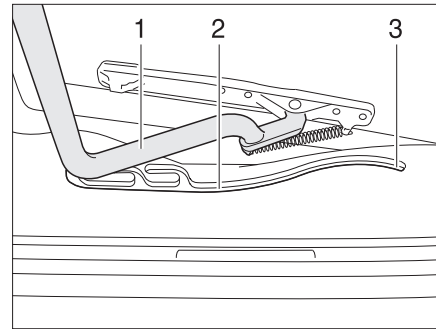
- Lukke:**
- Trekk i håndtaket (Bilde 80,7) på blindingsgardinen, og fest kroklisten (Bilde 80,3) i holdelisten (Bilde 80,6) på myggnettingen.

- Åpne:**
- Løsne kroklisten (Bilde 80,3) fra holdelisten (Bilde 80,6), og før blindingsgardinen langsomt tilbake.

8.6.2 Heki-takluke (mini og midi)

Bilde 81 Sikringsknapp på Heki-takluke

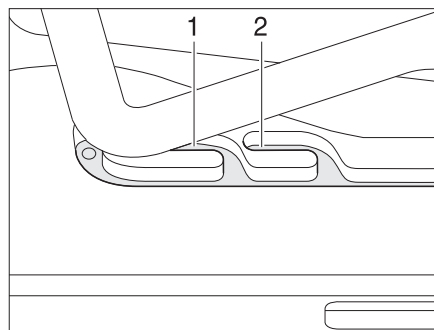

Bilde 82 Heki-takluke, føring

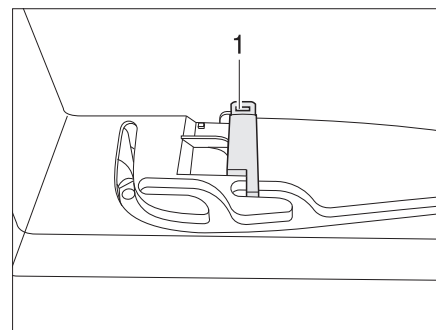
Heki-takluken åpnes en vei.

- For å åpne:
- Trykk sikringsknapp (Bilde 81,2) og trekk bøylene (Bilde 81,1) nedover med begge hender.
 - Trekk bøylene (Bilde 82,1) i føringene (Bilde 82,2) til bakerste posisjon (Bilde 82,3).

- For å stenge:
- Trykk bøylene (Bilde 82,1) lett oppover med begge hender.
 - Skyv bøylene tilbake i føringene.
 - Trykk bøylene oppover med begge hender, til bøylene ligger over sikringsknappen (Bilde 81,2).

Bilde 83 Heki-takluke i luftestilling

Bilde 84 Låsning av luftestilling

Luftestilling Heki-takluken kan stilles i to luftestillinger: "Dårlig vær"-stilling (Bilde 83,1) og midtstilling (Bilde 83,2). Alt etter modell kan takluken låses i midtstilling med låsen (Bilde 84,1).

- Trykk sikringsknapp (Bilde 81,2) og trekk bøylene (Bilde 81,1) nedover med begge hender.
- Trekk bøylene i føringene (Bilde 82,2) til ønsket stilling.
- Trykk bøylene lett oppover og skyv den i valgt føring (Bilde 83,1 eller 2), og lås den eventuelt.

Blendingsfoldegardin For å lukke og åpne blendingsfoldegardinen:

- For å stenge:
- Trekk blendingsfoldegardinen ut ved grepet og slipp den i ønsket posisjon. Blendingsfoldegardinen blir stående i denne høyden.

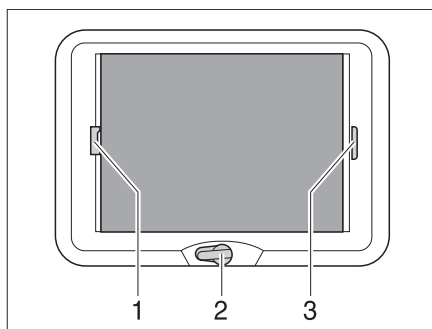
- For å åpne:
- Ta tak i håndtaket og skyv blendingsfoldegardinen sakte til utgangsstilling.

Myggnetting For å lukke og åpne insektnettet:

For å stenge: ■ Trekk myggnettingen i håndtaket til det ligger mot grepet på blendingsfoldegardinen.

For å åpne: ■ Trykk håndtaket til myggnettingen bakover. Hakene slipper taket.
■ Ta tak i håndtaket og før insektnettet forsiktig tilbake.

8.6.3 Takluke med sveiveløfting

Bilde 85 Takluke med sveiveløfting

Takluken med sveiveløfting kan åpnes med hånd sveiven.

For å åpne: ■ Vri hånd sveiven (Bilde 85,2) til det kjennes motstand (maks. åpningsvinkel 70°).

For å stenge: ■ Vri hånd sveiven til takluken med sveiveløfting er stengt. Deretter kan takluken med sveiveløfting låses ved å vri håndtaket to til tre ganger til.
■ Kontrollere låsing. Dette gjøres ved å trykke med hånden mot akrylglasset.

Blendingsfoldegardin

Blendingsfoldegardinen kan om ønskelig lukkes. Når blendingsfoldegardinen er låst til myggnettingen, følger myggnettingen med ved lukking av blendingsfoldegardinen.

For å stenge: ■ Trekk blendingsfoldegardinen etter håndtaket (Bilde 85,3) og slipp i ønsket stilling. Blendingsfoldegardinen blir stående i denne høyden.

For å åpne: ■ Ta tak i håndtaket og skyv blendingsfoldegardinen sakte til utgangsstilling.

Myggnetting Når myggnettingen er låst til blendingsfoldegardinen, vil blendingsfoldegardinen følge med når man lukker myggnettingen.

For å stenge: ■ Ta tak i håndtaket på myggnettingen (Bilde 85,1), trekk gardinen over til håndtaket på blendingsfoldegardinen (Bilde 85,3) på motsatt side og la det kneppe inn.

For å åpne: ■ Trykk håndtaket på myggnettingen (Bilde 85,1) bakover og oppover og heng myggnettingen på blendingsfoldegardinen (Bilde 85,3).
■ Ta tak i håndtaket og skyv myggnettingen sakte til utgangsstilling.

8.7 Dreie seter

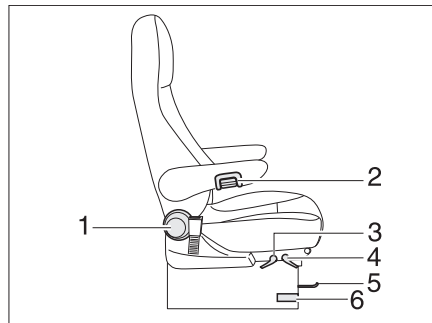

- ▶ Før start skal samtlige seter dreies i kjøreretningen og blokkeres. Under kjøring skal de dreibare setene være låst i kjøreretningen.

- ▷ Innstilling av seteposisjon og av armlenene er beskrevet i kapittel 6.
- ▷ Kjør setene helt ned før de snus. Ellers er det ikke mulig å snu setene.

Spaken for dreiiing av setet er plassert foran eller på siden på setet, avhengig av modellen.

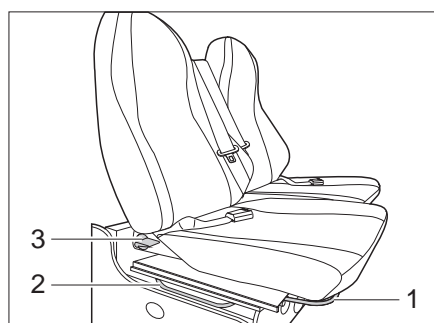
Bilde 86 Fører- og passasjersele

- Dreie:
- Still begge armlenene på førersele/passasjersele oppover.
 - Skyv førersele/passasjersele bakover eller til midtstilling.
 - Trykk stangen for å dreie eller trekke selet (Bilde 86,6). Selet frigjøres.

Dreieretningen kan innstilles etter eget ønske. Selet kan kun blokkeres i kjøreretning.

8.8 Setebenk og enkeltseter

Enkelte modeller er utstyrt med en setebenk med regulerbare enkeltseter.

- 1 Langsgående regulering
- 2 Tverregulering
- 3 Ryggleneregulering

Bilde 87 Setebenk og enkeltseter

Innstilling av egnet sittestilling

► Rygglenet står under sterk fjærspenning. Når det ikke virker noen motstand mot rygglenet, vil rygglenet falle forover når det låses opp.

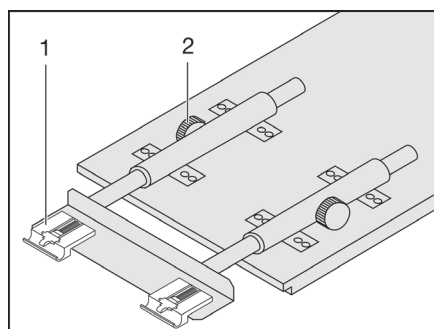
- Dra i håndtaket (Bilde 87,1). Setet kan skyves frem- eller bakover.
- Dra i håndtaket (Bilde 87,3). Rygglenet kan reguleres.
- Dra i håndtaket (Bilde 87,2). Setet kan justeres på tvers av kjøreretningen.

8.9 Bord

8.9.1 Anhengsbord med leddet støttebein

► Alt etter modell brukes det ulike ekstra bordplater og leddede støttebein. Bordet kan derfor avvike fra formen som er vist her. Men prinsippet ved ombygging er det samme for alle bord.

Bilde 88 Utvide anhengsbordet

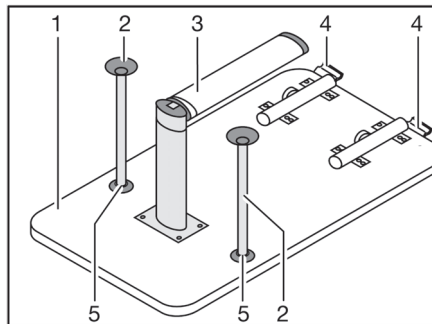
Bordflaten til anhengsbordet kan utvides ved å sette inn en bordplate.

- Utvide:
- Løsne fingerskruene (Bilde 88,2).
 - Løft bordplaten litt foran og trekk den til anslag. Bordforlengelsen (Bilde 88,1) er trukket helt ut.
 - Heng på plass bordet.
 - Legg bordplaten inn i bordforlengelsen.

- Løft bordplaten litt foran og skyv den tilbake til stoppen.
- Trekk til fingerskruene.

Forminske:

- Løsne fingerskruene (Bilde 88,2).
- Løft bordplaten litt foran og trekk den ut.
- Ta av den ekstra bordplaten og legg den bort.
- Løft bordplaten litt foran og skyv den tilbake til stoppen. Bordforlengelsen (Bilde 88,1) er skjøvet helt inn.
- Heng på plass bordet.
- Trekk til fingerskruene.

Bilde 89 Sengebunn

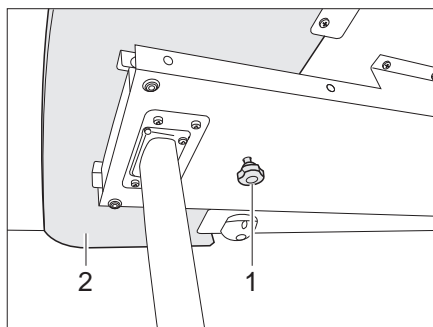
Bord med leddet støtteben kan brukes som sengebunn.

Ominnredning til sengebunn:

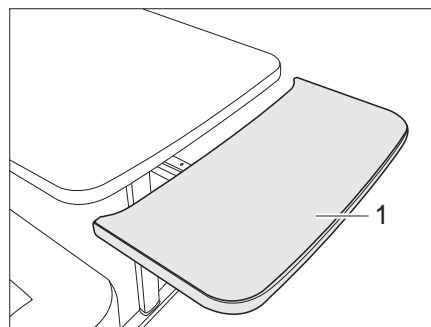
- Løft bordplaten (Bilde 89,1) ca. 45° foran.
- Nedre del av leddet støtteben (Bilde 89,3) vippes 90°. I tillegg, alt etter modell, trekkes nedre del av leddet støtteben ned eller trykk på frigjøringsknappen.
- Trykk på frigjøringsknappen på låsemekanismen (Bilde 89,4).
- Sving bordplaten ca. 45° opp, og ta bordet ut av holdelisten.
- Avhengig av modell, stikkes begge de ekstra støttebenene (Bilde 89,2) inn i festene (Bilde 89,5) på undersiden av bordplaten.
- Sett bordet i den nedre holdelisten, og lås det.

8.9.2 Anhengsbord (barsittegruppe)

Bordflaten til anhengsbordet kan utvides ved å trekke ut en ekstra bordplate.

Bilde 90 Lås på den ekstra bordplaten

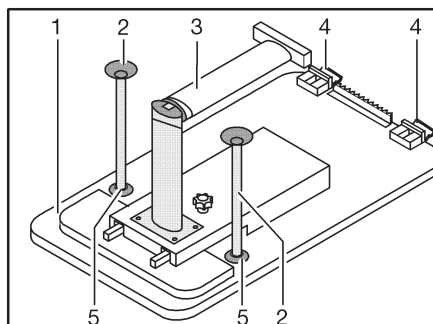

Bilde 91 Ekstra bordplate

- Utvide:**
- Løsne fingerskrue (Bilde 90,1).
 - Trekk ut den ekstra bordplaten (Bilde 90,2) til stopp (Bilde 91).
 - Før den ekstra bordplaten (Bilde 91,1) opp i en bue. Den ekstra bordplaten ligger i flukt med bordplaten.

- Forminske:**
- Trekk den ekstra bordplaten (Bilde 91,1) bort fra bordplaten til den stopper og trykk den nedover mot motstanden til holdefjærene. Den ekstra bordplaten går ned i en bue (Bilde 91).
 - Skyv den ekstra bordplaten inn til den stopper.
 - Trekk til fingerskruen (Bilde 90,1).

Bord med leddet støttebein kan brukes som sengebunn.

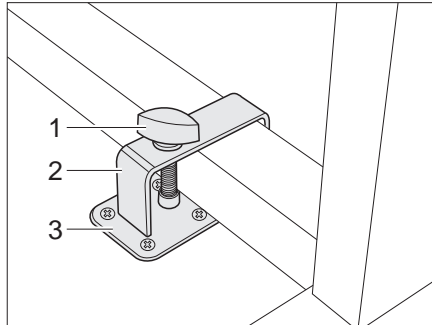
Bilde 92 Sengebunn

- Ominnredning til sengebunn:**
- Løft bordplaten (Bilde 92,1) litt foran.
 - Lås opp bordbeinet (Bilde 92,3) på leddet og vipp det inn.
 - Sving bordplaten opp ca. 45° og heng holderne (Bilde 92,4) ut av den øvre holdeskinnen.
 - Avhengig av modell, stikkes begge de ekstra støttebenene (Bilde 92,2) inn i festene (Bilde 92,5) på undersiden av bordplaten.
 - Heng anhengsbordet inn i den nederste holdeskinnen og sett det på bordfotleddet.

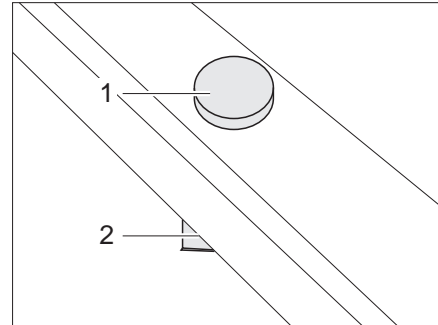
8.9.3 Heve/senke bord med hjørnesofa

► Forminsk og lås heve/senke bordet før kjøreturen starter.

Bilde 93 Låsning heve/senke bord med bøyle

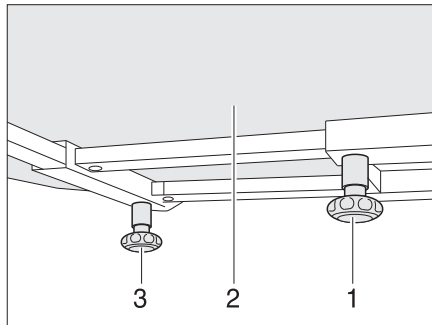

Bilde 94 Låsning heve/senke bord uten bøyle

- Låse:
- Sett heve/senke bordet ved siden av festeanordningen (Bilde 93,3) hhv. på festeanordningen (Bilde 94,2).
 - Legg bøylene (Bilde 93,2) med holdeskruen (Bilde 93,1) over bordfoten.
 - Forskyv bøylene og evt. heve/senke bordet slik at holdeskruen (Bilde 93,1 hhv. Bilde 94,1) kan skrues inn i festeanordningen (Bilde 93,3 hhv. Bilde 94,2).
 - Skru holdeskruen inn i festeanordningen og trekk godt til.

8.9.4 Fast bord (forskyvbar bordplate)

Bordplaten til det faste bordet kan forskyves i lengderetningen og på tvers.

Bilde 95 Fast bord

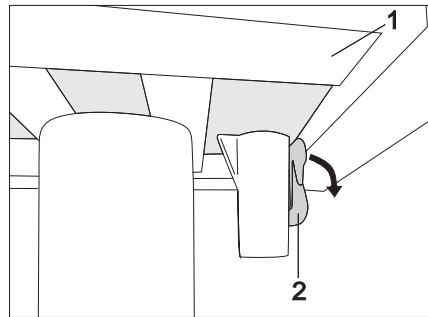
- Forskyve i lengderetningen:
- Løsne fingerskrue (Bilde 95,1).
 - Skyv bordplaten (Bilde 95,2) til ønsket posisjon.
 - Skru fast fingerskruen igjen.

- Forskyve på tvers:
- Løsne fingerskrue (Bilde 95,3).
 - Skyv bordplaten (Bilde 95,2) til ønsket posisjon.
 - Skru fast fingerskruen igjen.

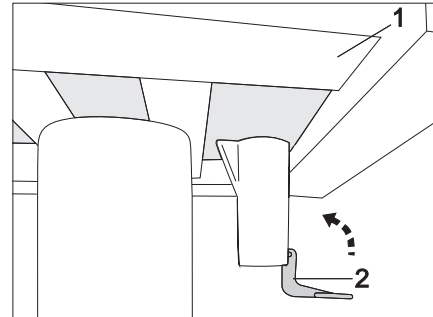
Det faste bordet kan ikke brukes som sengebunn.

8.9.5 Stolpebord (bordplaten kan forskyves)

Bordplaten til stolpebordet kan forskyves på tvers.

Bilde 96 Låsing stolpebord (låst)

Bilde 97 Låsing stolpebord (opplåst)

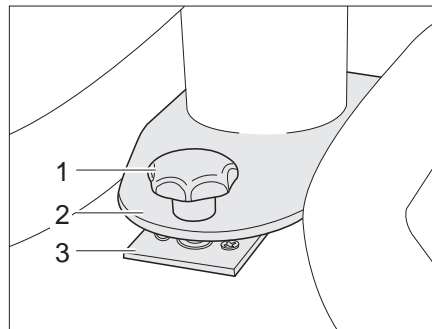
Forskyve bordplate:

- Trykk ned låsespaken (Bilde 96,2).
- Skyv bordplaten (Bilde 96,1) til ønsket posisjon.
- Skyv låsespaken (Bilde 96,2) opp igjen.

8.9.6 Fast bord

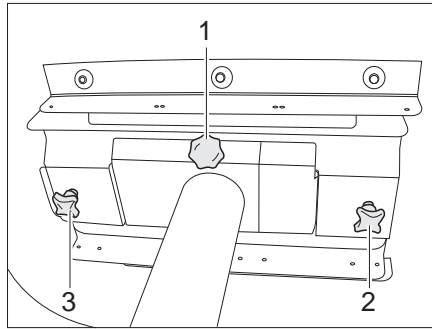

► Lås det faste bordet før kjøreturen starter.

Bilde 98 Låsing av fast bord

- Låse:
- Sett det faste bordet med hullplaten (Bilde 98,2) på festeanordningen (Bilde 98,3).
 - Forskyv det faste bordet slik at holdeskruen (Bilde 98,1) kan skrues inn i festeanordningen (Bilde 98,3).
 - Skru holdeskruen inn i festeanordningen og trekk godt til.

Bilde 99 Fast bord (sett nedenfra)

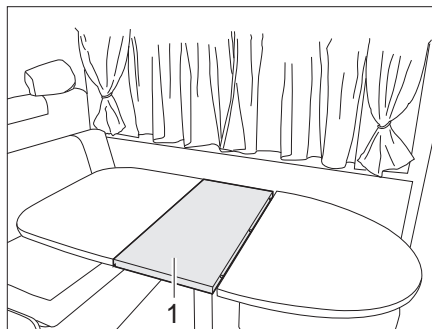
Bordplaten til det faste bordet kan forskyves i lengderetningen eller slås til side.

Forskyve i lengderetningen:

- Løsne festeskruene (Bilde 99,2 og 3).
- Forskyve bordplate.
- Lås bordplaten med festeskruene.

Slå bordplaten til side:

- Skru festeskruen (Bilde 99,1) helt ut.
- Slå bordplaten til side.

Bilde 100 Utvide det faste bordet

Avhengig av modell, kan bordplaten til det faste bordet utvides.

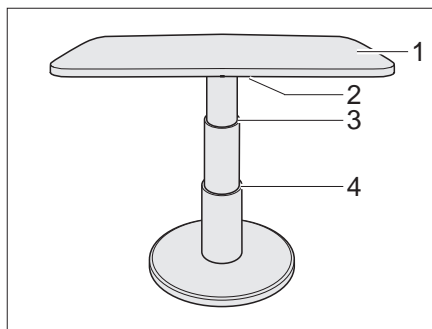
Utvide:

- Løsne fingerskruene (Bilde 99,2 og 3).
- Trekk bordplaten fra hverandre.
- Sett inn den ekstra bordplaten (Bilde 100,1).
- Skyv sammen bordplaten igjen.
- Trekk til fingerskruene.

Forminske:

- Løsne fingerskruene (Bilde 99,2 og 3).
- Trekk bordplaten fra hverandre.
- Ta av den ekstra bordplaten (Bilde 100,1) og legg den bort.
- Skyv sammen bordplaten igjen.
- Trekk til fingerskruene.

8.9.7 Hevebord med hjørnesofa

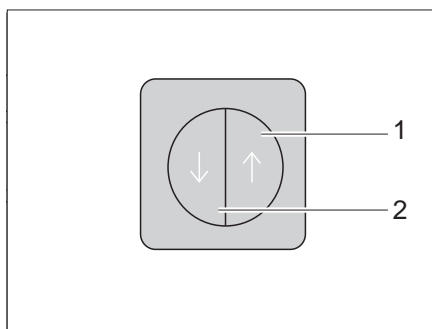
Bilde 101 Hevebord med hjørnesofa

På grunn av løftemekanismen kan hevebordet brukes som sengebunn.

Ominnredning til sengebunn:

- Vri låsehåndtaket (Bilde 101,2) mot venstre. Låsen er åpen.
- Trykk bordplaten (Bilde 101,2) ned på midten til ønsket posisjon (Bilde 101,3 eller 4) og hold den nede.
- Vri låsehåndtaket (Bilde 101,2) mot høyre. Hevebordet er fastlåst.

8.10 Sentrallås kjøkkenbenk

Bilde 102 Bryter til sentrallåsen for kjøkkenbenken

Kjøkkenbenken er utstyrt med en sentrallås. Lukene og skuffene på kjøkkenbenken kan låses og låses opp manuelt med bryteren (Bilde 102).

Se også kapittel 5.10.

Låse	■ Trykk på bryteren (Bilde 102,2). Luker og skuffer i kjøkkenbenken er låst.
Låse opp	■ Trykk på bryteren (Bilde 102,1). Luker og skuffer i kjøkkenbenken er låst opp.

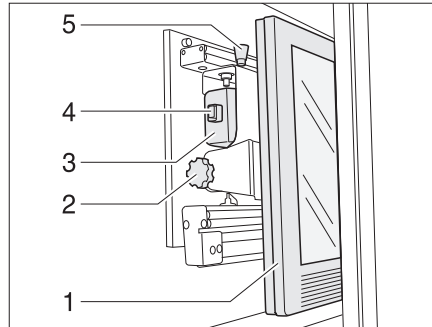
8.11 Fjernsynsapparat

- ▶ Før avreise fjernes fjernsynsapparatet fra underlaget og lagres trygt.
- ▶ Før avreise settes flatskjermen og skjermholderen til utgangsstilling, og deretter sikres de. Hvis skjermholderen er montert i et TV-skap: Lukk TV-skapet.
- ▶ Før hver avreise skal du kontrollere at antennen er plassert i parkeringsstilling. Fare for ulykker!

Flatskjerm i TV-skap

Flatskjermen er festet i et uttrekk i TV-skapet.

Bilde 103 TV-skap

Trekk fram fjernsynskonsollen:

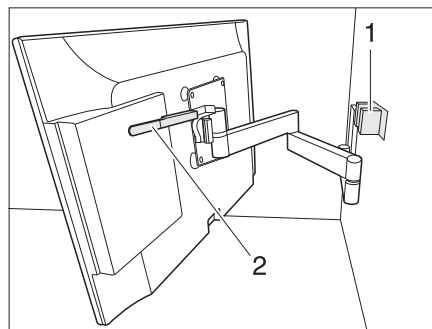
- Trykk på frigjøringsknappen (Bilde 103,5), og dra den holderen for flatskjermen frem til det stopper ved bruk av håndtaket (Bilde 103,4).

Sving fjernsynskonsollen:

- Trekk i frigjøringsknappen (Bilde 103,1), og sving flatskjermen (Bilde 103,2) i ønsket stilling.
- Løsne fingerskrue (Bilde 103,3).
- Ønsket skråstilling av flatskjermen stilles inn og fingerskruen trekkes til igjen.

Flatskjerm med leddarm

Flatskjermen er festet til en leddarm.

Bilde 104 Holder med leddarm

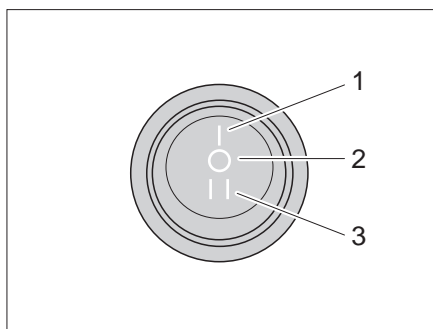
Plasser flatskjerm med leddarm:

- Trykk spaken (Bilde 104,2) ned for frigjøre flatskjermen fra låsen (Bilde 104,1). Slipp spaken.
- Sving flatskjermen i ønsket posisjon.
- Ta tak i flatskjermen med begge hender i øvre og nedre kant og still inn ønsket helling.

8.12 Radio i førerhuset

Radioen slås på med tenningen av motoren når bryteren er satt i posisjon 1 (Bilde 105,1). Den forsynes med strøm fra startbatteriet.

Hvis radioen skal brukes når motoren er slått av, må bryteren settes i posisjon 3 (Bilde 105,3): varig strøm.

- 1 Posisjon 1 - Strømforsyning fra startbatteriet
- 2 Posisjon 0 - Av
- 3 Posisjon 3 - Strømforsyning fra karosseribatteriet

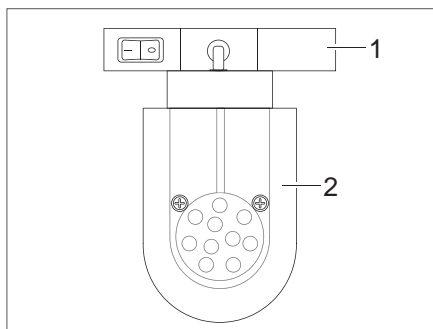
Bilde 105 Bryter strømforsyning

8.13 Lamper

- ▶ Lyspærer og lampeholdere kan være meget varme.
- ▶ Ikke berør lyspærene og lampeholderne før de er avkjølt.
- ▶ Når lampen slås på eller fremdeles er varm, må sikkerhetsavstanden til brennbare gjenstander som rullegardiner eller forheng være minst 30 cm. Brannfare!

Avhengig av modellen er lysene utstyrt med halogenpærer, lysstoffrør eller LED-lamper. Se kapitlet 14 for informasjon om utskifting av lyspærer og eventuelt batterier.

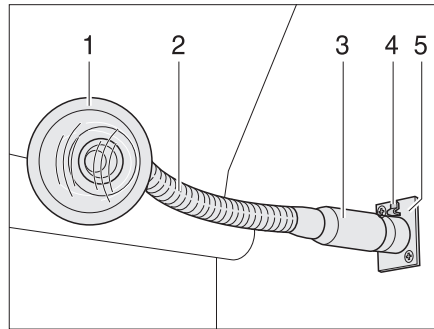
Bilde 106 LED-spotlight (eksempel)

Flytte LED-spotlight:

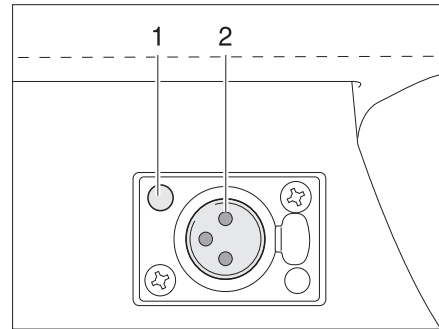
- Ta tak i holderen (Bilde 106,1) og drei den 90°.
- Ta spotlightsen (Bilde 106,2) ut av skinnesystemet.
- Sett LED-spotlightsen (Bilde 106,2) på ønsket sted i skinnesystemet, og drei den 90°.

8.13.1 Stikkontaktlys

Stikkontaktlysene kan settes i stikkontaktene som er beregnet for slike. Stikkontaktene er plassert forskjellige steder i kjøretøyet.

Bilde 107 Stikkontakt med påsatt lys

Bilde 108 Stikkontakt

Ta ut stikkontaktlyset:

- Hold i sokkelen (Bilde 107,3) på stikkontaktlyset.
- Trykk på opplåsingsknappen (Bilde 107,4).
- Trekk stikkontaktlyset (Bilde 107,1) ut av stikkontakten (Bilde 107,5).

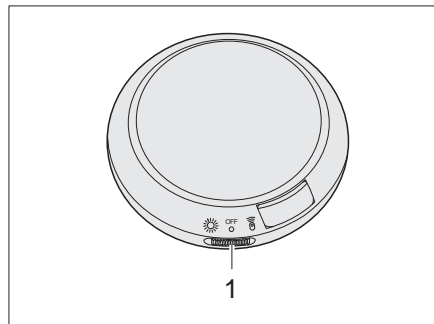
Sette inn stikkontaktlyset:

- Sett støpselet i sokkelen til stikkontaktlyset inn i stikkontakten (Bilde 108,1). Det skal høres at det låses. Vær oppmerksom på plasseringen av kontaktene (Bilde 108,2).

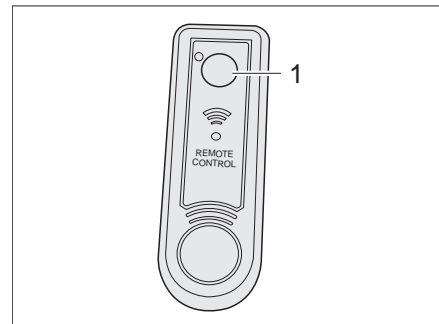
Svinge stikkontaktlyset:

- Hold i "svanehalsen" til stikkontaktlyset (Bilde 107,2) (hvis lyset har en slik) eller hold i huset, og sving på lyset.

8.13.2 Lampe i hevetaket

Bilde 109 Lampe i hevetaket

Bilde 110 Fjernbetjening av lampe i hevetak

Slå på lampe:

- Skyv bryteren (Bilde 109,1) mot venstre.

Slå av lampen:

- Skyv bryteren (Bilde 109,1) mot midten.

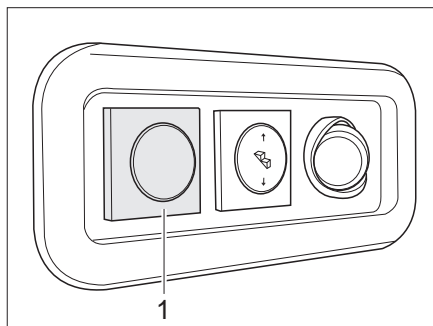
Slå fjernbetjeningen på og av:

- Skyv bryteren (Bilde 109,1) mot høyre.
- Trykk på knappen (Bilde 110,1) for å slå på eller av lampen.

8.14 Lysbryter

- ▷ Lysbryteren er plassert forskjellig avhengig av modell. Lysbryterne befinner seg enten direkte på lampen eller i lysområdet til denne, f.eks. i nærheten av sittegruppen.

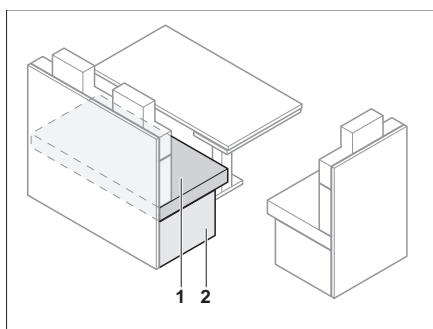

Bilde 111 Lysbryter for belysning av innstigning

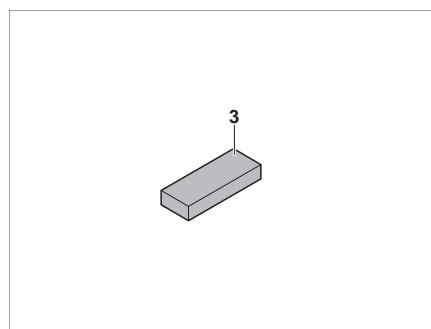
Avhengig av modell, befinner lysbryteren for belysning av innstigningen (Bilde 111,1) seg i inngangsområdet nede.

8.15 Forstørre sittegruppe

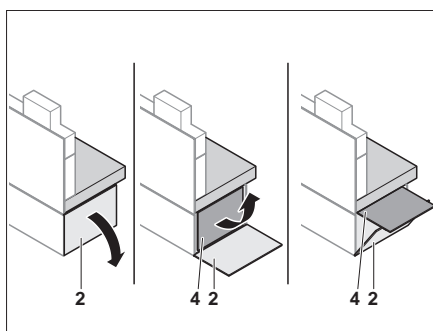
8.15.1 Forstørre buesofa med langsgående sete

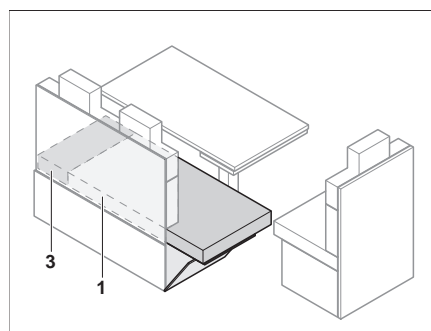
Bilde 112 Før forstørringen

Bilde 113 Ekstrapute

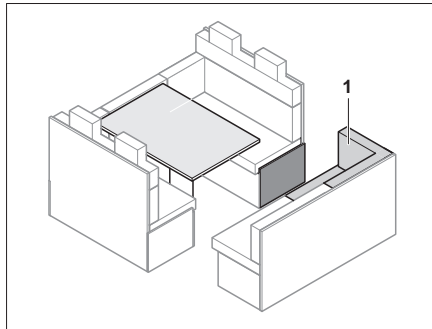
Bilde 114 Slå opp benkeforlengelsen

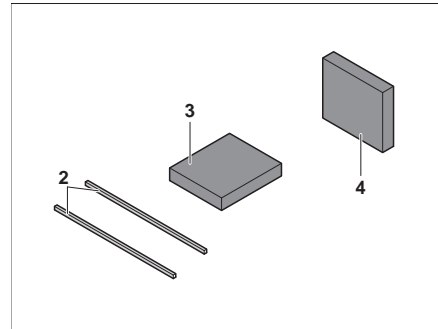
Bilde 115 Etter forstørringen

- Åpne luken (Bilde 114,2).
- Vipp opp benkeforlengelsen (Bilde 114,4) og kil den fast med luken (Bilde 114,2).
- Trekk sitteputen (Bilde 115,1) inn på benkeforlengelsen.
- Legg ekstraputen (Bilde 115,3) mellom sitteputene (Bilde 115,1) og ytterveggen.
- Forstørre bordet (se avsnitt 8.9).

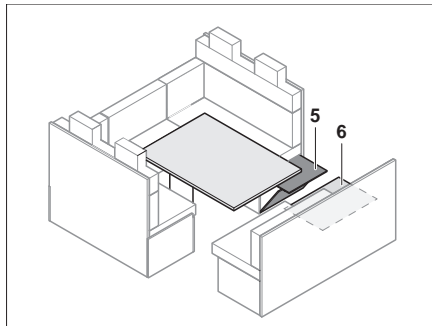
8.15.2 Forstørre hjørnesofa

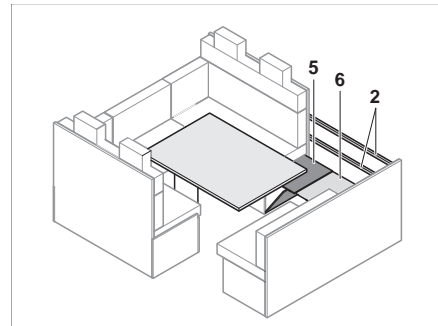
Bilde 116 Før forstørringen

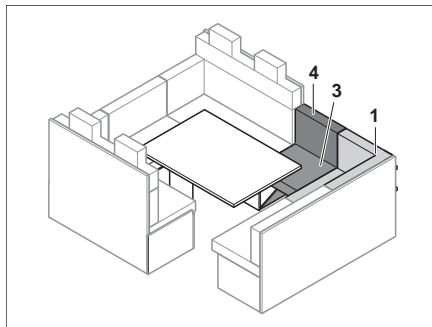
Bilde 117 Ekstrapute

Bilde 118 Slå opp benkeforlengelsen

Bilde 119 Sett på armleneforlengelsen

Bilde 120 Etter forstørringen

- Ta av sitteputen (Bilde 116,1).
- Vipp opp benkeforlengelsen (Bilde 118,5) og kil den fast (Bilde 114).
- Trekk frem forsterkningsplaten (Bilde 118,6) under sitteputen (Bilde 116,1) og lukk åpningen mellom benkeforlengelsen og sidesitteputen.
- Sett på armleneforlengelsene (Bilde 119,2).
- Trekk ekstraputen (Bilde 117,3) inn på benkeforlengelsen.
- Bruk ekstrapute (Bilde 117,4) som ryggene.
- Sett sitteputen (Bilde 120,1) tilbake på plass.

8.16 Senger

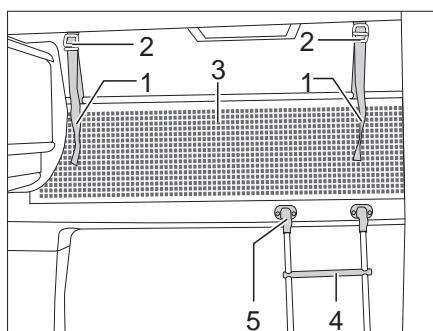
8.16.1 Sovealkove

- ▶ Belast sovealkoven med maks. 200 kg.
- ▶ Bruk kun sovealkoven når sikringsnettet er spent opp.
- ▶ La aldri små barn ligge i sovealkoven uten oppsyn.
- ▶ Pass særlig på at små barn under 6 år ikke faller ut av sovealkoven.
- ▶ Bruk egnede, separate barnesenger eller reisebarnesenger til barn.

- ▷ Ikke belast sovealkoven uten madrass. Formdelen i plast kan brette!

Bilde 121 Sovealkove

Stige Bruk alltid stigen (Bilde 121,4) (standardutstyr) til å klatre opp i sovealkoven.

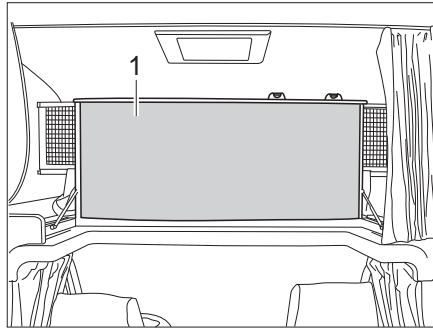
Feste: ■ Stigen festes i holdeanordningen (Bilde 121,5) på sovealkovekanten.

Sikkerhetsnett Sikkerhetsnettet (Bilde 121,3) er en del av standardutstyret og ligger mellom madrassen og sengebunnen. Spenn sikkerhetsnettet fast først når personene befinner seg i alkoven.

Feste: ■ Fest holdestroppene (Bilde 121,1) i holderen i taket (Bilde 121,2).

Vippemekanisme

Avhengig av modell, kan alkovesengen slås opp. Det gjør det enklere å bevege seg mellom førerhuset og boenheten.

Bilde 122 Sovealkove, slått opp

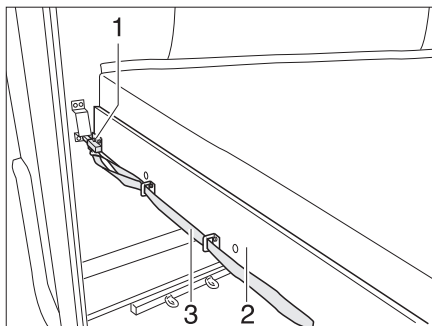
- Slå oppover:
- Åpne eventuelt førerhuskilleveggen (se avsnittet 8.3).
 - Løft opp madrassen foran og legg den på rammen.
 - Slå opp sovealkoven (Bilde 122,1) foran. Sovealkoven holdes i øvre stilling av fjærer med gasstrykk.
- Slå ned:
- Trekk sovealkoven ned.
 - Trykk eventuelt madrassen ned bak rammen.

8.16.2 Køyeseng

- ▶ Belast køyesengen med maks. 100 kg.
- ▶ Bruk kun køyesengen når sikringsnettets er spent opp.
- ▶ La aldri små barn ligge i køyesengen uten oppsyn.
- ▶ Pass særlig på at små barn under 6 år ikke faller ut av køyesengen.
- ▶ Bruk egnede, separate barnesenger eller reisebarnesenger til barn.

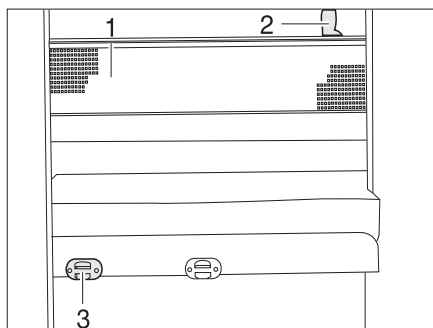
På enkelte modeller er det en køyeseng i bakre del. Køyesengen kan også brukes som lasteluke bak.

Bilde 123 Køyeseng (bak)

Ominnrede køyeseng til lasteluke:

- Trekk i sløyfen (Bilde 123,3) og løsne låsen (Bilde 123,1).
- Trekk sengebunnen (Bilde 123,2) med madrassen framover til den knepper inn i låsen.

Bilde 124 Sikkerhetsnett

Stige Bruk alltid den medfølgende standardstigen til å klatre opp i den øverste sengen.

Feste: ■ Stigen festes i holdeanordningen (Bilde 124,3) på dekslet.

Sikkerhetsnett Sikkerhetsnettets (Bilde 124,1) er en del av standardutstyret og ligger mellom madrassen og sengebunnen. Spenn sikkerhetsnettets fast først når personen befinner seg i sengen.

Feste: ■ Fest holdestroppene (Bilde 124,2) i krokene i taket.

8.16.3 Køyeseng (side)

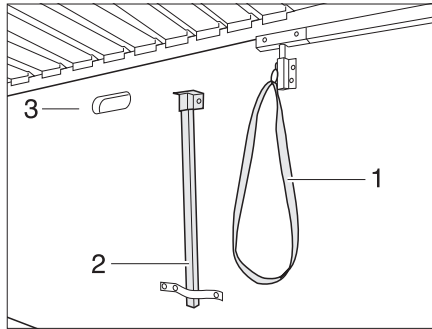

- ▶ Køyesenga må bare brukes med montert sikkerhetsnett eller fallsikring (modellavhengig).
- ▶ Belast køyesengen med maks. 100 kg.
- ▶ La aldri små barn ligge i køyesengen uten oppsyn.
- ▶ Pass særlig på at små barn under 6 år ikke faller ut av køyesengen.
- ▶ Bruk egnede, separate barnesenger eller barnereisesenger til barn.

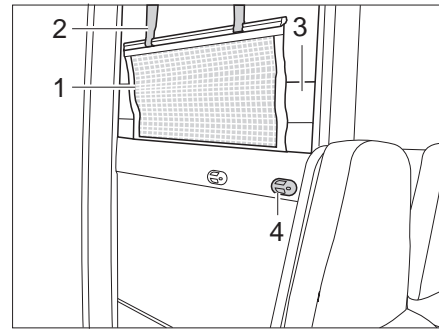

- ▷ Før køyesengen ominnredes til oppbevaringsrom skal madrassen fra den nederste sengen legges i den øverste sengen.

På enkelte modeller er det en køyeseng på siden. Køyesengen kan også brukes som oppbevaringsrom.

Bilde 125 Støtter og opplåsing

Bilde 126 Køyeseng (side)

Ominnredning av oppbevaringsrom til køyeseng:

- Åpne luken til oppbevaringsrommet og fell ned støttebenet (Bilde 125,2) under sengen.
- Trekk i sløyfen (Bilde 125,1) og vipp sengen (Bilde 125,3) nedover.
- Legg madrassen (Bilde 126,3) fra den øverste sengen i den nederste sengen.

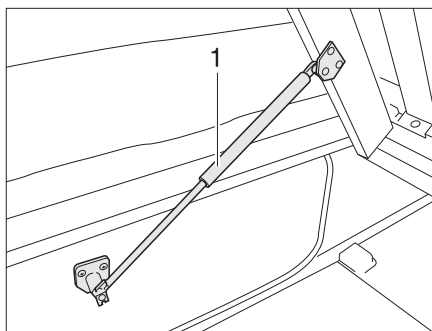
Stige Bruk alltid den medfølgende standardstigen til å klatre opp i den øverste sengen.

Feste: ■ Stigen festes i holdeanordningen (Bilde 126,4) på dekslet.

Sikkerhetsnett Sikkerhetsnettet (Bilde 126,1) er en del av standardutstyret og ligger mellom madrassen og sengebunnen. Spenn sikkerhetsnettet fast først når personene befinner seg i sengen.

Feste: ■ Fest holdestroppene (Bilde 126,2) i krokene i taket.

8.16.4 Fast seng (gassfjærer)

Bilde 127 Fast seng

Det er et oppbevaringsrom under sengen. Fell opp sengebunnen når du skal legge noe i eller ta noe ut av oppbevaringsrommet inne i kjøretøyet.

- For å åpne:
- Løft opp madrassen foran og legg den på rammen.
 - Løft sengebunnen. Gasstrykkfjærene (Bilde 127,1) holder sengebunnen i åpen stilling.

- For å stenge:
- Trykk sengebunnen ned mot motstanden til gasstrykkfjærene.
 - Trykk eventuelt madrassen ned bak rammen.

8.17 Ominnrede sittegrupper til senger

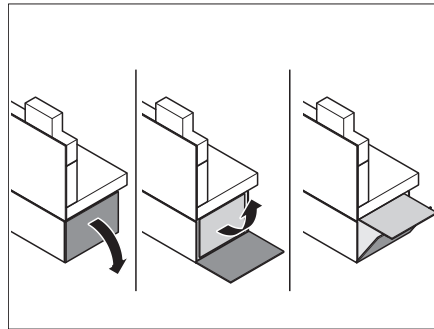

- ▶ Ved ulykker, nødbremsing eller på ujevne veier kan ekstraputer med forsterket underside bli slynget gjennom kjøretøyet og skade passasjerene. Før man starter turen, må man lagre ekstraputene sikkert eller feste dem med festeremmene som er beregnet til dette.

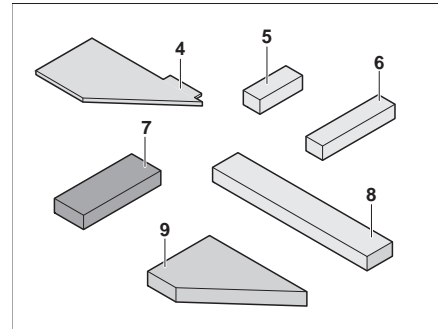

- ▶ Sittegruppen kan avhengig av modellen avvike i form og plassering fra den som vises her.
- ▶ Avhengig av modellen må eventuelt den medfølgende ekstraputen legges mellom sitteputene.

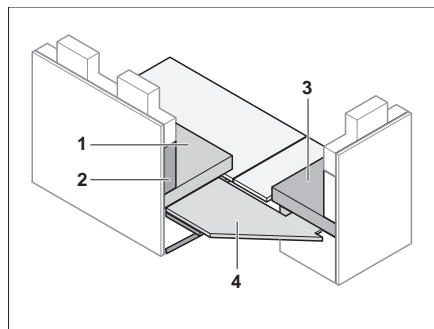
8.17.1 Bygge om buesofa med langsgående sete

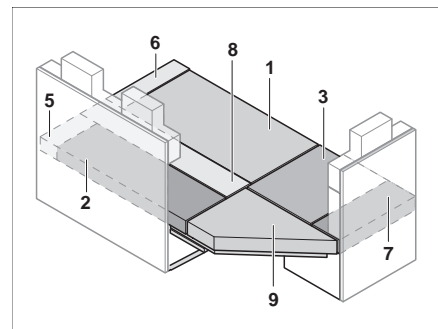
Bilde 128 Slå opp benkeforlengelsen

Bilde 129 Ekstrapute

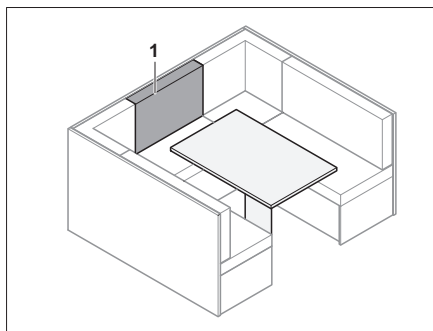
Bilde 130 Sette inn forsterkningsplate

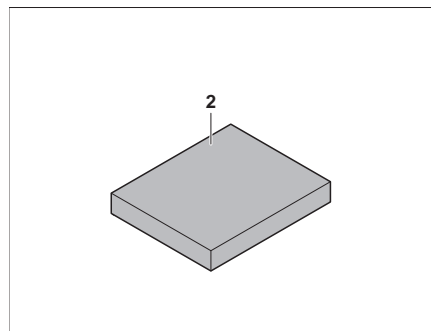
Bilde 131 Etter ominnredning

- Forleng bordet og bygg det om til sengebunn (se avsnitt 8.9).
- Slå opp benkeforlengelsen (Bilde 128).
- Trekk forsterkningsplaten (Bilde 130,4) inn på benkeforlengelsen.
- Legg på sitte-, rygg og ekstraputer som vist på Bilde 131.

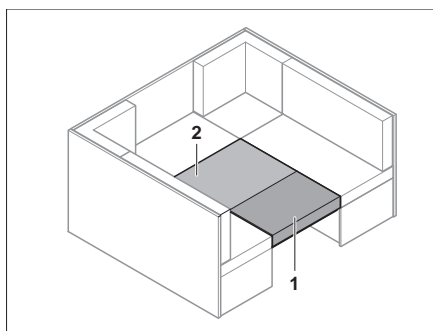
8.17.2 Ominnrede hjørnesofa

Bilde 132 Før ominnredning

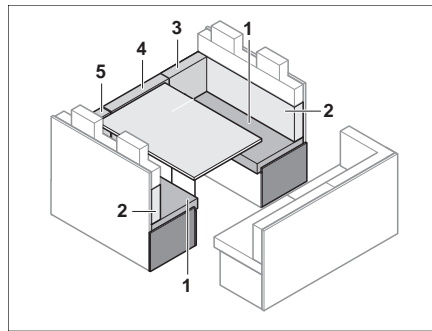
Bilde 133 Ekstrapute

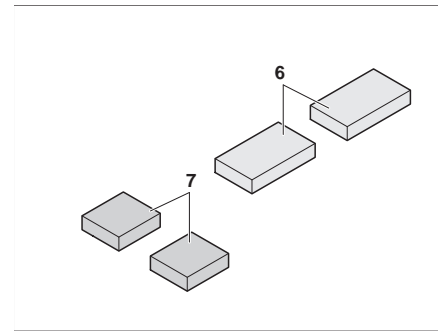
Bilde 134 Etter ominnredning

- Ominnred bordet til sengebunn (se avsnitt 8.9).
- Legg ekstraputen (Bilde 133,2) midt på bordet.
- Legg ryggputen (Bilde 132,1) på bordet før ekstraputen.

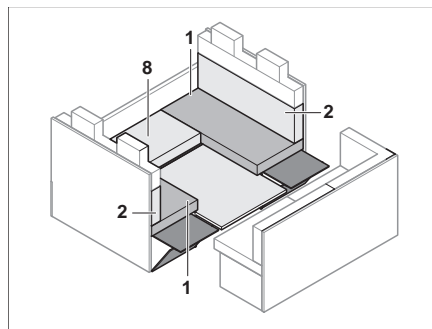
8.17.3 Ominnrede hjørnesofa med langsgående benk

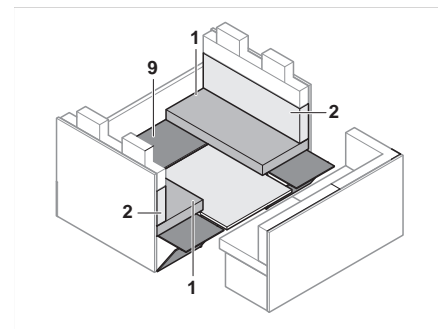
Bilde 135 Før ominnredning

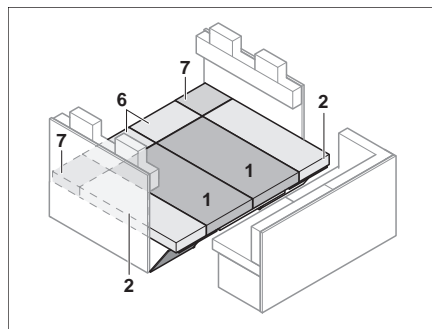
Bilde 136 Ekstrapute

Bilde 137 Under ominnredning

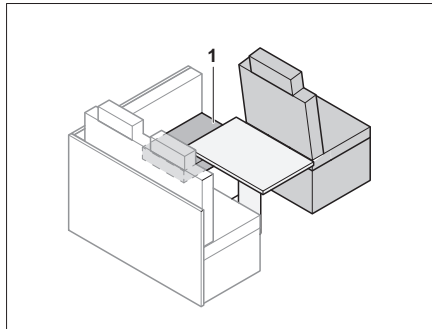
Bilde 138 Under ominnredning

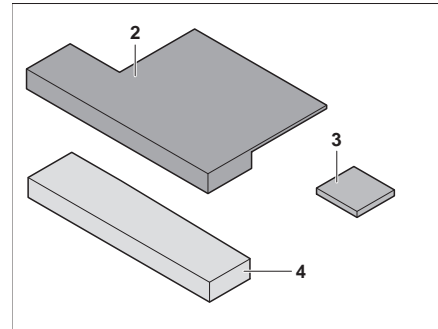
Bilde 139 Etter ominnredning

- Fjern ryggputene (Bilde 135,3,4 og 5), og legg dem til side.
- Slå opp benkeforlengelsen (Bilde 128).
- Ominnred bordet til sengebunn (se avsnitt 8.9).
- Fjern sitteputen (Bilde 137,8) og underlaget.
- Skyv det ombygde bordet mellom sittebenkene.
- Sett underlaget (Bilde 138,9) tilbake på plass.
- Legg på sitte-, rygg og ekstraputer som vist på Bilde 139.

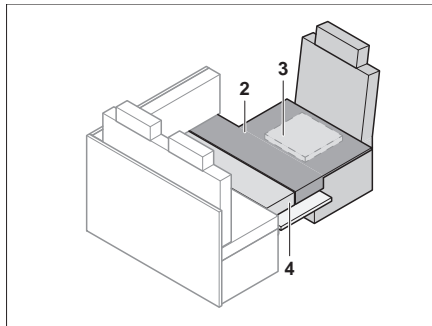
8.17.4 Ominnrede buesofa

Bilde 140 Før ominnredning

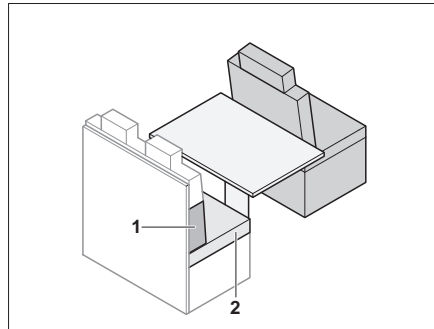
Bilde 141 Ekstrapute

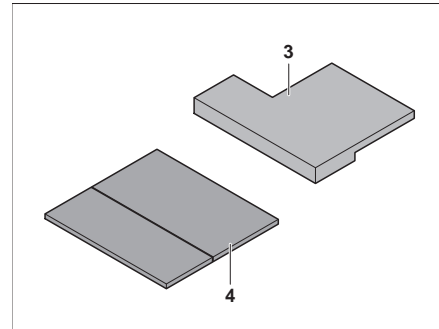
Bilde 142 Etter ominnredning

- Drei førersetet (180° bakover til sittegruppen) og skyv det helt frem.
- Ominnred bordet til sengebunn (se avsnitt 8.9).
- Legg sitteputen (Bilde 140,1) til side.
- Fest setekilen (Bilde 141,3) på ekstraputen (Bilde 141,2) (med borrelås).
- Legg på ekstraputen som vist i Bilde 142.
- Skyv førersetet bakover igjen.

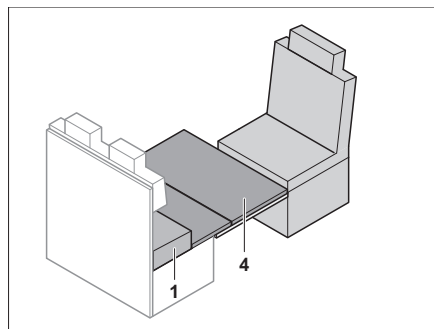
8.17.5 Ominnrede buesofa til nødseng

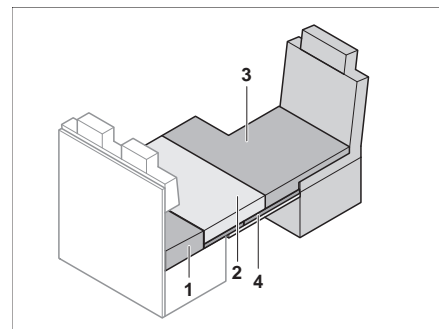
Bilde 143 Før ominnredning

Bilde 144 Ekstrapute

Bilde 145 Legge på nødsengunderlag

Bilde 146 Etter ominnredning

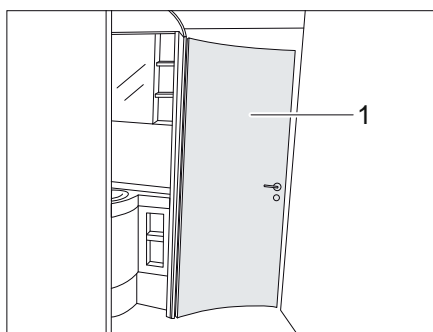
- Drei førersetet (180° bakover til sittegruppen) og skyv det helt frem.
- Ominnred bordet til sengebunn (se avsnitt 8.9).
- Fjern sitteputen (Bilde 143,2).
- Legg nødsengunderlaget (Bilde 145,4) på bordet. Legg framkanten av nødsengunderlaget direkte på førersetet.
- Legg ekstraputen (Bilde 146,3) på førersetet.
- Legg sitteputen (Bilde 146,2) på nødsengunderlaget.
- Legg ryggputen (Bilde 143,1) mellom sitteputen og bakveggen. Vær oppmerksom på kileformen.

8.18 Rombad

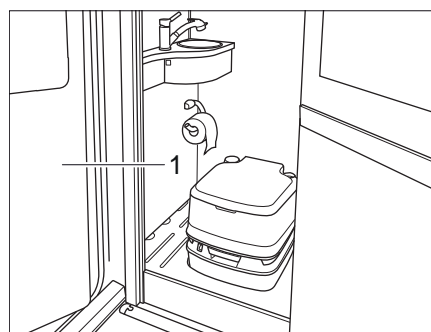
Døren til toalettområdet (Bilde 147,1) kan på enkelte modeller låses i 1-3 forskjellige åpningsbredder slik at du får et rombad. Avhengig av valgt åpningsbredde blir forskjellige romdeler forbundet med hverandre.

- ▷ Døra til toalettområdet (Bilde 147,1) må ikke brukes som romskiller under kjøring.
Sett døra i grunnstilling (toalettområdet isolert).

Bilde 147 Rombad

Bilde 148 Rombad EVAN

Muligheter for romoppdeling

Med romdøren kan du

- lukke bare toalettområdet
- forbinde toalettområdet og dusjområdet
- forbinde toalettområdet, dusjområdet og klesskapet

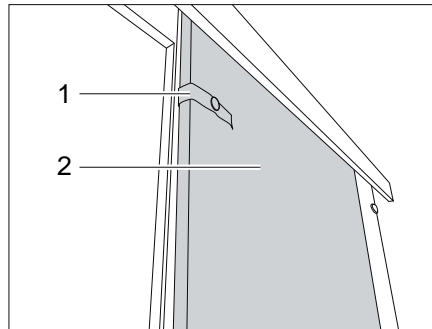
8.19 Atskilt sovedel

Avhengig av modellen kan sovedelen bak være atskilt fra den øvrige delen med et forheng eller en skyvedør.

- ▷ Skyvedørene eller forhengene kan lukkes ukontrollert under kjøring. Det kan oppstå materielle skader. Åpne forhenget eller døren før kjøringen starter, og sikre med sikkerhetssnor.

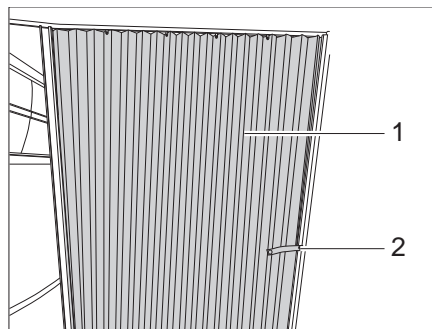
8.19.1 Skyvedør

Bilde 149 Skyvedør

- Lukke skyvedøren:*
- Løsne sikkerhetssnoren (Bilde 149,1).
 - Trekk i skyvedøren (Bilde 149,2) til den er i lukkestilling.
- Åpne skyvedøren:*
- Før skyvedøren (Bilde 149,2) til åpningsstillingen.
 - Fest skyvedøren med sikkerhetssnoren (Bilde 149,1).

8.19.2 Forheng

Bilde 150 Forheng

- Lukke forhenget:*
- Løsne sikkerhetssnoren (Bilde 150,2).
 - Trekk i forhenget (Bilde 150,1) til det er i lukkestilling.
- Åpne forhenget:*
- Før forhenget (Bilde 150,1) til åpningsstillingen.
 - Fest forhenget med sikkerhetssnoren (Bilde 150,2).

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om gassanlegget i kjøretøyet.

Anvisningene omfatter:

- Sikkerhet
- Gassforbruk
- Skifte av gassflasker
- Gassavstengeventilene
- Slangebruddsikringen
- Ekstern gasstilkobling
- Det automatiske omkoblingsanlegget

Betjeningen av de gassdrevne apparatene i kjøretøyet er beskrevet i kapittel 11.

9.1 Generelt

- ▶ Før avreise, når du forlater kjøretøyet og når gassapparatene ikke er i bruk, må alle gassavstengeventilene og hovedventilen på gassflasken lukkes.
- ▶ Ved tanking, på ferger og i garasjen må ikke noe apparat (f.eks. varmeanlegg eller kjøleskap) være i drift når det drives med åpen flamme. Eksplosjonsfare!
- ▶ Når et apparat drives med åpen flamme, må apparatet ikke brukes i lukkede rom (f.eks. garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Gassanlegget skal alltid vedlikeholdes, repareres og endres på et autorisert fagverksted.
- ▶ Før igangsetting må du få kontrollert gassanlegget på et autorisert fagverksted i henhold til nasjonale forskrifter. Dette gjelder også for kjøretøy som ikke er registrert. Ved endringer på gassanlegget må gassanlegget straks sjekkes på autorisert fagverksted.
- ▶ Gasstrykkregulatoren og eksosrørene må også kontrolleres. Gasstrykkregulatoren må skiftes ut senest etter 10 år. Eieren av kjøretøyet er ansvarlig for at dette blir gjort.
- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukt, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng gassflaskens hovedventil umiddelbart. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbrytere osv.).
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Gasskomfyren eller gass-stekeovnen må ikke brukes som varmeapparat.
- ▶ Benyttes flere gassapparater, må hvert gassapparat ha en egen gassavstengeventil. Når noen av gassapparatene ikke er i bruk, skal de respektive gassavstengeventilene stenges.
- ▶ Tennsikringene må lukkes innen ett minutt etter at gassflammen er gått ut. I denne forbindelse høres en klikking. Kontroller funksjonen fra tid til annen.

- ▶ De installerte gassapparatene er utelukkende konstruert for drift med propan- eller butangass eller en blanding av disse gassene. Gasstrykkregulatoren og alle installerte gassapparater er konstruert for et driftstrykk på 30 mbar.
- ▶ Propangass beholder sin gassform til -42 °C, butangass derimot bare til 0 °C. Under denne temperatur forsvinner gasstrykket. Butangass er derfor ikke egnet til vinterdrift.
- ▶ Sjekk regelmessig at slangen er tett ved gassflaskekoblingen. Gasslangen må ikke ha sprekker eller være porøs. Gasslangen må skiftes senest 10 år etter produksjonsdato på et autorisert fagverksted. Brukeren av gassanlegget er ansvarlig for at utskiftingen blir utført.
- ▶ På grunn av sin funksjon og konstruksjon er gasskapet et rom som er åpent mot utsiden. Den standardinstallerte automatiske luftingen må ikke tildekkes eller blokkeres. En slik blokkering fører til at gass som strømmer ut ikke kan ledes ut.
- ▶ Gasskapet må ikke brukes som oppbevaringsrom. Brannfare!
- ▶ Sørg for at uvedkommende ikke har adgang til gasskapet. Dette gjøres ved å lukke tilgangen.
- ▶ Gassflaskens hovedventil må være lett tilgjengelig.
- ▶ Koble bare til gassdrevne apparat (f.eks. gassgrill) som er konstruert for et gasstrykk på 30 mbar.
- ▶ Eksosrøret må kobles tett og fast til varmeanlegget og pipen. Eksosrøret må ikke være skadet.
- ▶ Eksos må slippe uhindret ut i det fri og friskluft må komme uhindret inn. Derfor skal eksosavtrekk og innsugningsåpninger holdes rene og fri (for f.eks. snø og is). Det må ikke ligge snøskavler eller is på kjøretøyet.

9.2 Gassflasker

- ▶ Gassflasker skal kun oppbevares i gasskapet.
- ▶ Sett gassflaskene loddrett i gasskapet.
- ▶ Surr fast gassflaskene slik at de ikke kan dreies eller vippes.
- ▶ Sett alltid beskyttelseshetter på gassflaskene når de ikke er koblet til gasslangen.
- ▶ Lukk hovedventilen på gassflasken før gasstrykkregulatoren eller gasslangen fjernes fra gassflasken.
- ▶ Gasstrykkregulatoren eller gasslangen skal kun kobles til gassflasken for hånd. Ikke bruk verktøy.
- ▶ Bruk kun spesielle gasstrykkregulatorer med sikkerhetsventil i bobilen. Andre gasstrykkregulatorer er ikke tillatt og tåler ikke så store belastninger.
- ▶ Ved temperaturer under 5 °C, brukes avisingsanlegg (Eis-Ex) for gasstrykkregulator.
- ▶ Bruk kun gassflasker på 11 kg eller 5 kg. Campingflasker med innebygd tilbakeslagsventil (blå flasker med maks. 2,5 hhv. 3 kg) må kun brukes i unntakstilfeller hvis de har sikkerhetsventil.
- ▶ Bruk kortest mulige slanger for eksterne gassflasker (maks. 150 cm).
- ▶ Blokker aldri luftåpningene i bunnen under gassflaskene.

- ▷ I enkelte modeller er gasskapet plassert rett ved siden av inngangsdøren. Ved disse modellene må gasskapet kun åpnes når inngangsdøren er lukket, ellers er det fare for skade på døren. Fare for skader.

- ▷ Forskruningene på gasstrykkregulatoren er venstregjenget.
- ▷ For gassdrevne apparater må gasstrykket reduseres til 30 mbar.
- ▷ Koble en ujusterbar gasstrykkregulator med sikkerhetsventil direkte på flaskeventilen.
- ▷ Gasstrykkregulatoren reduserer gasstrykket i gassflasken til gassapparatets driftstrykk.
- ▷ For tilkobling av gassflasker i Europa fører tilbehørsforretningen passende euro-flaskesett.
- ▷ Informasjon hos forhandler eller på servicestasjon.
- ▷ Informasjon om gassforsyningen i Europa finnes i kapittel 19.

9.3 Gassforbruk

- ▷ Opplysningene om de enkelte gassapparatenes gassforbruk er gjennomsnittlige veiledende verdier.

Strømforbrukende apparater	Gassforbruk i gram/time
Varmeanlegg	Ca. 170 - 490 g/h
Kokeapparat, pr. kokeplass	Ca. 140 - 165 g/h
Kjøleskap	Ca. 18 g/h

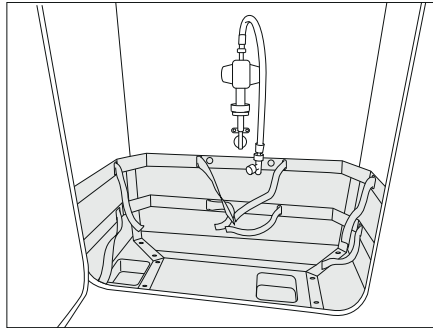
Eksempel En full 11 kg gassflaske er tilstrekkelig til å:

- Koke i 3 dager på ett bluss,
- Varme med full effekt i 22 timer eller
- Kjøle i 25 dager.

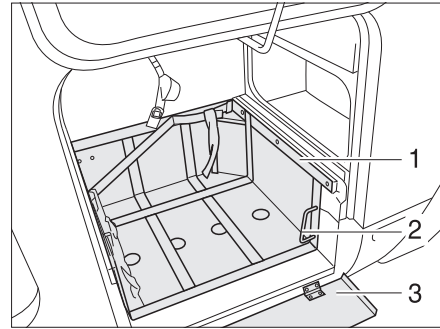
9.4 Bytte gassflaske

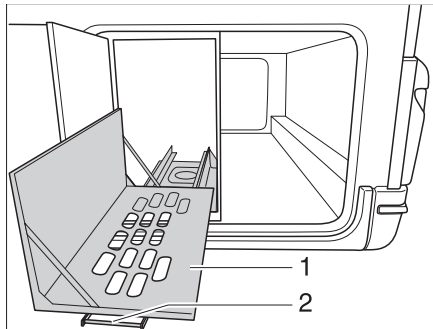
- ▶ Ved bytting av gassflaskene må man ikke røyke og unngå åpen flamme.
- ▶ Etter at gassflaskene er byttet ut, må det kontrolleres om det siver ut gass fra koblingspunktet. Spray koblingspunktet med en lekkasjesøkingspray. Tilbehørsforhandleren har dette.

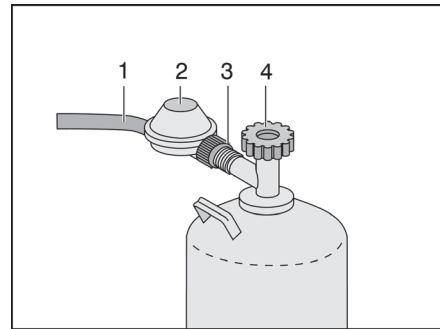
Bilde 151 Gasskap

Bilde 152 Gasskap, med uttrekkbar vogn (variant 1)

Bilde 153 Gasskap, med uttrekkbar vogn (variant 2)

Bilde 154 Tilkobling gassflaske

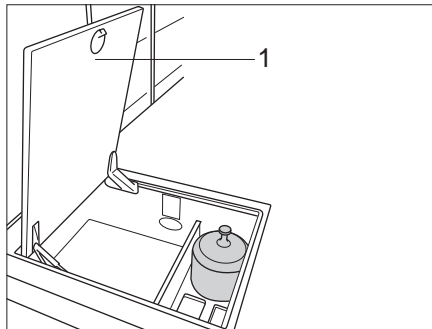
På enkelte modeller er gassflaskenes festeanordning i gasskapet uttrekkbar:

- Åpne gasskapets utvendige luke (se avsnittet Bilde 155).
- Finnes det en beskyttelsesplate, skal beskyttelsesplaten (Bilde 152,3) felles ned.
- Vognen (Bilde 152,1) låses opp ved hjelp av håndtaket (Bilde 152,2).
- Trekk vognen (Bilde 152,3) ut til stopp.
- Håndtaket (Bilde 152,2) dreies tilbake.
- Steng gassflaskens hovedventil (Bilde 154,4). Vær oppmerksom på pilens retning.
- Hold fast gasstrykkregulatoren (Bilde 154,2) og åpne fingerskruen (Bilde 154,3) (venstregjenget).
- Fjern gasstrykkregulatoren med gaslange (Bilde 154,1) fra gassflasken.
- Løsne remmene og ta ut gassflasken.
- Fjern beskytteshetten på den fulle gassflasken og sett den på den tomme gassflasken.
- Sett den fulle gassflasken inn i gasskapet.
- Fest gassflasken med remmene.

- Sett gasstrykkregulator (Bilde 154,2) med gasslange (Bilde 154,1) på gassflasken, og skru fast fingerskruen (Bilde 154,3) for hånd (venstregjenget).
- Vognen (Bilde 152,3) låses opp ved hjelp av håndtaket (Bilde 152,2).
- Skyv vognen (Bilde 152,3) inn til stopp og vri håndtaket (Bilde 151,2) tilbake.
- Finnes det en beskyttelsesplate, skal beskyttelsesplaten (Bilde 152,1) felles opp.
- Steng den utvendige luken (se avsnittet 8.2).

9.4.1 Bytte gassflaske i kjøretøyets boenhet

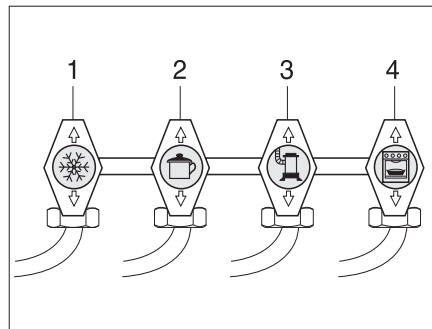
Avhengig av kjøretøyets utstyr kan gasskassen også befinne seg i boenheten.

Bilde 155 Symboler på gassavstengventilene

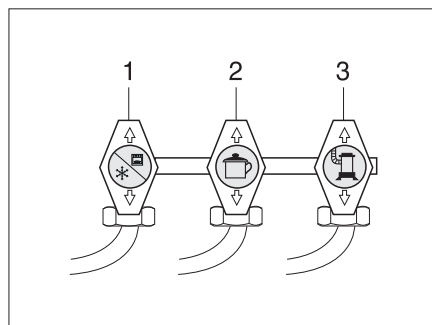
- Åpne luken på gulvet i kjøretøyet (Bilde 155,1).
- Steng gassflaskens hovedventil (Bilde 154,4). Vær oppmerksom på pilens retning.
- Hold fast gasstrykkregulatoren (Bilde 154,2) og åpne fingerskruen (Bilde 154,3) (venstregjenget).
- Fjern gasstrykkregulatoren med gasslange (Bilde 154,1) fra gassflasken.
- Løsne remmene og ta ut gassflasken.
- Fjern beskyttelseshetten på den fulle gassflasken og sett den på den tomme gassflasken.
- Sett den fulle gassflasken inn i gasskapet.
- Fest gassflasken med remmene.
- Sett gasstrykkregulator (Bilde 154,2) med gasslange (Bilde 154,1) på gassflasken, og skru fast fingerskruen (Bilde 154,3) for hånd (venstregjenget).
- Lukk luken på gulvet i kjøretøyet (Bilde 155,1).

9.5 Gassavstengeventiler

- 1 Kjøleskap
- 2 Kokeplass
- 3 Varmeanlegg/Varmtvannsbereeder
- 4 Stekeovn

Bilde 156 Symboler på gassavstengeventilene

- 1 Kjøleskap/stekeovn
- 2 Kokeplass
- 3 Varmeanlegg/varmtvannsbereeder

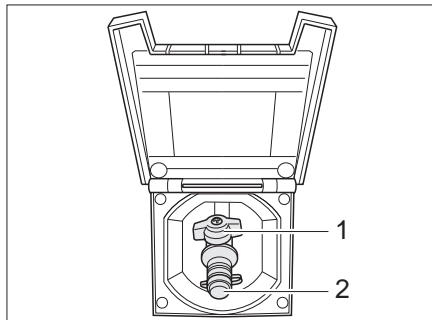
Bilde 157 Alternative symboler på gassavstengeventilene

I kjøretøyet er det en gassavstengeventil (Bilde 156) for hvert gassapparat. Gassavstengeventilene befinner seg på kjøkkeinnredningen.

9.6 Ekstern gasstilkobling

- ▶ Dersom den eksterne gasstilkoblingen ikke brukes, skal gassavstengeventilen alltid stenges.
- ▶ Det må kun kobles gassapparater med passende adaptere til ekstern gasstilkoblingen.
- ▶ Kople kun til eksterne gassapparater som er konstruert for et driftstrykk på 30 mbar.
- ▶ Etter tilkobling, og når gassavstengeventilen er åpnet, må det påses at det ikke siver ut gass fra koblingspunktet. Er den eksterne gasstilkoblingen ikke tett, strømmes gass ut. Steng straks gassavstengeventilen og gassflaskens hovedventilen. Den eksterne gasstilkoblingen må kontrolleres på autorisert fagverksted.
- ▶ Under tilkobling av et eksternt gassapparat må det påses at det ikke er noen tennkilder i nærheten av den eksterne gasstilkoblingen.
- ▶ Ikke bruk den eksterne gasstilkoblingen til påfylling av gassflaskene. Ta hensyn til klistremerket på den eksterne gasstilkoblingen.

Bilde 158 Ekstern gasstilkobling, gassavstengeventiler stengt

Avhengig av modellen befinner den eksterne gasstilkoblingen (Bilde 158) seg bak eller på venstre hhv. høyre side av bilen.

- Koble til eksternt gassapparat på tilkoblingsstedet (Bilde 158,2).
- Åpne gassavstengingsventilen (Bilde 158,1).

9.7 Omkoblingsanlegg DuoControl CS

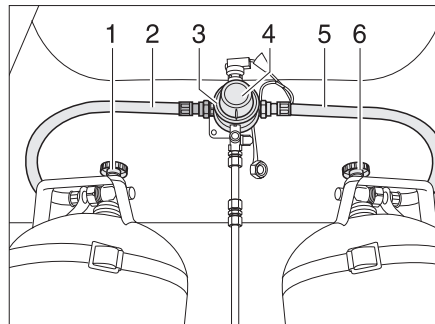

- ▶ Ikke bruk omkoblingsanlegget i lukkede rom.
- ▶ Under kjøring må gassanlegget kun brukes med crash-sensor og egnede høytrykksslanger med slangebruddsikring. Eksplosjonsfare!
- ▶ Overhold også forskriftene i hvert enkelt land!

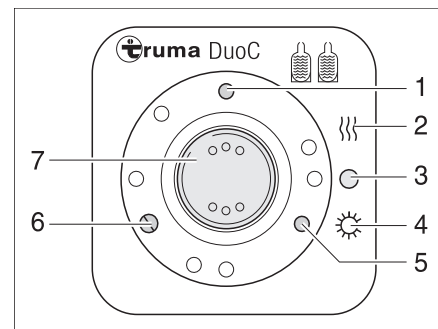

- ▷ Hvis kjøretøyet er utstyrt med et panel i DT-serien og betjeningen av omkoblingsanlegget skjer via dette panelet, bortfaller betjeningspanelet.
- ▷ Les også bruksanvisningen fra produsenten.

DuoControl er et automatisk omkoblingsanlegg med fjernindikator for et gassanlegg med to flasker. DuoControl omkoblingsanlegg kobler automatisk om gasstilførselen fra driftsflasken til reserveflasken når driftsflasken er tom eller ikke er driftsklar lenger. På denne måten kan gassforbrukerne fortsatt være i drift. DuoControl omkoblingsanlegg passer til alle standard gassflasker fra 3 kg til 33 kg.

Bilde 159 DuoControl omkoblingsanlegg

Bilde 160 Kontrollpanel

Anleggets oppbygging

DuoControl omkoblingsanlegg består av en omkoblingsventil (Bilde 159,3) og kontrollpanelet (Bilde 160). Omkoblingsventilen er montert mellom gasslangene (Bilde 159,2 og 5). Med dreiebryteren (Bilde 159,4) på omkoblingsventilen kan man bestemme hvilken av gassflaskene som skal brukes som driftsflaske og hvilken som skal brukes som reserveflaske.

Omkoblingsventilen er utstyrt med regulator-avisingsanlegget EisEx. På denne måten unngår man at gassanlegget ødelegges om vinteren.

På kontrollpanelet (Bilde 160) kan kun de elektriske funksjonene kobles. Hovedventilene på gassflaskene (Bilde 159,1 og 6) må åpnes for hånd.

Omkoblingsventilen garanterer et konstant gasstrykk, uavhengig av hvilken gassflaske det er som leverer gass. De to kontrolllampene på kontrollpanelet indikerer fyllenivået for driftsflasken. Hvis den grønne kontrollampen (Bilde 160,6) lyser, er driftsflasken full. Hvis den røde kontrollampen (Bilde 160,5) lyser, er driftsflasken tom. Gassforsyningen foregår deretter via reserveflasken.

Driftsmåter

Betjeningsenheten DuoControl har to driftsmåter:

- Vinterdrift "Fjernindikator På og oppvarming"
- Sommerdrift "Fjernindikator På"

- Ta i bruk:**
- Åpne hovedventilene på gassflaskene (Bilde 159,1 og 6).
 - Med dreiebryteren (Bilde 159,4) på omkoblingsventilen (Bilde 159,3) velger du gassflasken som først skal brukes (driftsflaske).
 - Drei dreiebryteren alltid til stopp.
 - Slå på DuoControl-omkoblingsanlegget på kontrollpanelet (Bilde 160).
 - Still vippebryteren (Bilde 160,7) på vinterdrift "Fjernindikator På og oppvarming" (Bilde 160,2) eller på sommerdrift "Fjernindikator På" (Bilde 160,4). Omkoblingsventilen er nå utluftet. Den gule kontrollampen (Bilde 160,1) lyser når vinterdrift er valgt og regulator-avisingsanlegget er innkoblet.
- Slå av:**
- Sett vippebryteren (Bilde 160,7) på "O" (Bilde 160,3). Den gule kontrollampen (Bilde 160,1) slukner.
 - Lukk hovedventilene på gassflaskene (Bilde 159,1 og 6).

Fjernindikator Kontrollampene på kontrollpanelet (Bilde 160,5 og 6) signaliserer inni kjøretøyet om driftsflasken er driftsklar.

Bytte gassflasker Hvis den grønne kontrollampen (Bilde 160,6) slukner under drift og den røde kontrollampen (Bilde 160,5) begynner å lyse, er gassflasken som ble valgt som driftsflaske tom og må byttes. Reserveflasken forsyner gassforbrukeren videre med gass.

► Ved bytting av gassflaskene må man ikke røyke og unngå åpen flamme.

- Bytte gassflasker:**
- Steng hovedventilen på den tomme gassflasken.
 - Skru gasslangen av gassflasken.
 - Koble den fulle gassflasken til gasslangen.
 - Åpne gassflaskens hovedventil.
 - Drei dreiebryteren på omkoblingsventilen en halv omdreining, slik at gassflasken som nettopp er skiftet, fungerer som reserveflaske.
 - Trykk på knappen for slangebruddsikringen på høytrykkslangen for å aktivere den.
 - Trykk eventuelt på nullstillingsknappen på crash-sensoren.

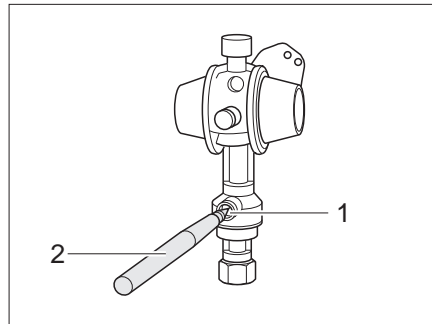
Gassanlegg

Crash-sensor

Crash-sensoren beskytter mot utilsiktet gassutslipp. Ved et uhell (ved kollisjonshastighet på ca. 15 km/t), eller hvis det er for stor helning på kjøretøyet, blir gasstilførselen automatisk avbrutt.

- ▷ Det er ikke tillatt å bruke boenhetsoppvarmingen under kjøring hvis ikke kjøretøyet er utstyrt med crash-sensor og egnede høytrykksslanger med slangebruddsikring.
- ▷ Overhold også forskriftene i hvert enkelt land og bruksanvisningen fra produsenten.

Bilde 161 Crash-sensor

Crash-sensoren må låses opp manuelt hvis den har blitt utløst.

Låse opp:

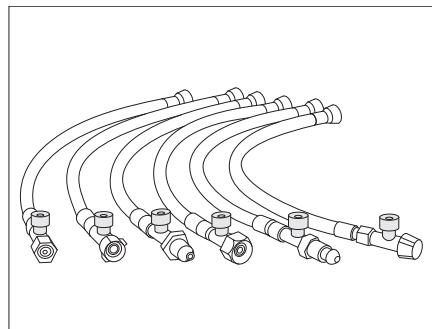
- Trykk inn avsikringsknappen (Bilde 161,1) i flere sekunder med en stift (Bilde 161,2).

Slangebruddsikring

Slangebruddsikringen beskytter mot utslipp av gass hvis høytrykksslangen løsner eller det oppstår en feil på den.

- ▷ Bruk en passende høytrykksslange med slangebruddsikring og landsspesifikk tilkobling for gassflasker.

Bilde 162 Høytrykksslanger med slangebruddsikring (landsspesifikke varianter)

Slangebruddsikringen må aktiveres etter at gassflasken er skiftet ut.

Aktivere:

- Trykk hardt på den grønne knappen på høytrykksslangen (Bilde 162).

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om det elektriske anlegget i kjøretøyet. Anvisningene omfatter:

- Sikkerhet
- Forklaring av faguttrykk vedrørende batteriet
- 12 V-spenningen
- Boenhets-batteri
- Lade batteriene
- Vekselretteren
- Ekstra ladeapparat
- Strømsentralen
- Panelet
- 230 V-spenning
- Tilkobling til 230 V-forsyning
- Sikringsutlegg

Betjeningen av de elektrisk drevne apparatene i boenheten beskrevet i kapitlet 11.

10.1 Generelle sikkerhetsanvisninger

- ▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.
- ▶ Alle elektriske apparater (f.eks. mobiltelefoner, radioer, fjernsynsapparater eller DVD-spillere) som er ettermontert i kjøretøyet og som brukes under kjøring, må tilfredsstillende bestemme merking: Dette er CE-merking, EMV-kontroll (elektromagnetisk kompatibilitet) og "E1"-kontrollen.
- ▶ Bare dette kan garantere funksjonssikkerheten til kjøretøyet under kjøring. Hvis dette ikke skjer kan kollisjonsputen bli utløst eller elektronikken i kjøretøyet bli forstyrret.

Kjøretøyet er en sikker oppholdsplass i tordenvær (Faradays bur). Koble for sikkerhets skyld 230 V-tilkoblingen fra strømmettet og trekk inn antennen for å beskytte de elektriske apparatene.

10.2 Begreper

Hvilespenning

Hvilespenning er batteriets spenning i hviletilstand, dvs. når det ikke tas ut strøm og batteriet ikke lades.

Hvilestrøm

Noen elektriske komponenter, som f.eks. klokke og kontrollamper trenger kontinuerlig strøm. De betegnes som kontinuerlig innkoblede forbrukere. Denne hvilestrømmen finnes også når 12 V-forsyningen er slått av.

Fullstendig utlading

Det er fare for fullstendig utlading av batteriet når et batteri belastes av innkoblede forbrukere og av hvilestrøm.

- ▶ Fullstendig utlading skader batteriet, lad batteriet straks opp igjen.

Kapasitet Kapasitet er elektrisitetmengden som et batteri kan mate. Kapasiteten til et batteri angis i amperetimer (Ah). Når batteriet har en kapasitet på 80 Ah, kan batteriet i 80 timer avgi en strøm på 1 A eller i 40 timer en strøm på 2 A. Ytre påvirkninger som temperatur og strømuttak forandrer mateevnen til batteriet. Den angitte merkekapasiteten er ikke lik den faktisk tilgjengelige kapasiteten som batteriet stiller til rådighet. Den faktisk uttakbare kapasiteten er lavere enn merkekapasiteten.

10.3 12 V-spenning

- ▷ For å koble **alle** elektriske 12 V-forbrukere fra spenningsforsyningen, koble boenhets-batteriet fra 12 V-spenningen. Bruk da bryteren på strømsentralen eller aktiver batteri-adskillelsen på panelet, alt etter modell.
- ▷ Radioapparatet i førerhuset og kupévarmeren er fra fabrikken koblet til boenhets-batteriet over en separat sikring. Når boenhets-batteriet er koblet fra spenningen over batteri-skillebryter på strømsentralen eller over batteri-adskillelsen på panelet, forblir disse apparatene driftsklare.

Når kjøretøyet ikke er tilkoblet 230 V-forsyningen, eller når 230 V-forsyningen er av, forsyner boenhets-batteriet boenheten med 12 V likespenning. Boenhets-batteriet har kun et begrenset energiforråd. Derfor må elektriske strømforbrukere som f.eks. radio eller lys, ikke stå på over lengre tid uten 230 V-forsyning.

Ved oppvarmingsdrift blir resirkuleringsventilatoren koblet inn og ut ved hjelp av termostatstyring. Dermed blir boenhets-batteriet belastet, når det ikke er tilkoblet noen 230 V-forsyning.

Når motoren er i gang, lades boenhets-batteriet og startbatteriet med kjøretøyetets dynamo.

12 V-forsyningen kan slås av på panelet med hovedbryteren 12 V. Avhengig av modellen forblir varmeanlegg, grunnbelysning/stigtrinn og reserve 4 eller bare det elektriske stigtrinnet driftsklart. Kjøleskapet drives med 12 V kun når kjøretøyetets motor går. Slik forhindres hurtig utlading av boenhets-batteriet.

10.3.1 Boenhetsbatteri

- ▶ Ved utskifting av boenhetsbatteriet må man kun bruke batterier som tilsvarer minimumskapasiteten til ladeapparatet. Følg bruksanvisningen til ladeapparatet. Batterier med for lav kapasitet blir for varme under ladingen. Eksplosjonsfare!
- ▶ Apparater med maks. 10 A kan kobles til det 12-volts elektriske anlegget. Brannfare!

- ▷ Bruk tilgjengelig lademodul i strømsentralen for lading av boenhetsbatteriet. Ved ekstern lading skal det brukes et godkjent ladeapparat som er egnet for batteritypen og kapasiteten til boenhetsbatteriet.
- ▷ Start alltid reisen med et fulladet boenhetsbatteri. Lad derfor boenhetsbatteriet i minst 24 timer før du starter reisen.
- ▷ Benytt enhver anledning til å lade opp boenhetsbatteriet under kjøring.
- ▷ Lad alltid boenhetsbatteriet i minst 24 timer etter reisen.
- ▷ Lad batteriet i minst 24 timer før midlertidig opphold i driften, og i minst 48 timer ved lengre opphold.

- ▷ Bryt strømkretsen ved lengre stillstand enn 24 timer.
- ▷ Ved lengre opphold i driften (2 uker eller mer) må boenhetsbatteriet kobles fra det 12-volts elektriske anlegget og lades opp regelmessig (lad i minst 24 timer minst hver 12. uke).
- ▷ Lagre det ladede batteriet kjølig og frostfritt om vinteren, og lad det opp hver 12. uke.
- ▷ Erstatt alltid boenhetsbatteriet med et batteri av samme type.
- ▷ Før fra- og tilkobling av batteriet må kjøretøyets motor slås av, 230 V-forsyningen og 12 V-forsyningen samt alle strømforbrukere kobles ut. Kortslutningsfare!
- ▷ Tenningen må ikke aktiveres når startbatteriet og boenhetsbatteriet er koblet fra. Kortslutningsfare!
- ▷ Ta hensyn til batteriprodusentens vedlikeholdsanvisning og bruksanvisning.

- ▷ Batteriet er vedlikeholdsritt. Vedlikeholdsritt betyr:
- ▷ Man trenger ikke å kontrollere syrenivået.
- ▷ Man trenger ikke å smøre batteripolene.
- ▷ Man trenger ikke å etterfylle destillert vann.
- ▷ **Også et vedlikeholdsritt batteri må langsomt lades ut og lades opp med en spesiell lader.**

Monteringssted

Boenhetsbatteriet er, avhengig av modell, innmontert under føreriset, under passasjeriset eller i sittebenken bak passasjeriset.

Utladning

Hvilestrømmen, som forbrukes kontinuerlig av noen elektriske forbrukere, lader ut boenhetsbatteriet.

- ▷ Fullstendig utlading skader batteriet.
- ▷ Lad opp batteriet i tide.

Batteriets selvutlading er avhengig av temperaturen. Ved 20 til 25 °C er selvutladingsraten ca. 3 % av kapasitet/måned. Selvutladingsfrekvensen tiltar ved stigende temperaturer: Ved 35 °C er selvutladingsraten ca. 20 % av kapasitet/måned.

Batteriets kapasitet reduseres ved lave utetemperaturer.

Et eldre batteri har ikke lenger full kapasitet.

Jo fler elektriske forbrukere som er innkoblet, desto raskere forbrukes boenhetsbatteriets energiforråd.

- ▷ Sikkerhets-/avtappingsventil, ladeapparat, laderegulator for solcelleanlegg, panel og lignende tar ca. 20 mA til 65 mA strøm fra batterikapasiteten, også når 12 V-hovedbryteren er avslått. Derfor må boenhetsbatteriet kobles fra 12-forsyningen når kjøretøyet ikke skal benyttes på lengre tid.
- ▷ Strømforbrukere som bilradioen og navigasjonssystemet bør ikke brukes lenge i beredskapsmodus. Sett bryteren til bilradioen på "0". Navigasjonssystemet kan slås på direkte på enheten ved bruk av en bryter. Se også de modellspesifikke opplysningene i bruksanvisningene for apparatene.

Ekstra boenhetsbatteri

Avhengig av modellen kan det være montert et ekstra boenhetsbatteri for økt batterikapasitet.

- ▷ Ombygging av batterianlegget må kun foretas av en autorisert forhandler.
- ▷ Ved montering av et ekstra boenhetsbatteri må de to batteriene være fra samme produsent og av samme type, og de må være like gamle.
- ▷ Et ekstra batteri, eller batterimodeller med større kapasitet, fører til at ladetiden blir tilsvarende lengre (for eksempel fordobles ladetiden ved montering av et ekstra batteri).

10.4 Lade boenhets- og startbatteriet

- ▶ Batterisyrer er giftige og etsende. Unngå enhver kontakt med hud eller øyne.
- ▶ Eksplosjonsfare under ladning med eksternt ladeapparat. Batteriet må kun lades i godt ventilerte rom og på god avstand fra åpen ild eller gnister.
- ▶ For lading av boenhets-batteriet eller startbatteriet med ekstern batterilader skal batteriet alltid tas ut av kjøretøyet.

- ▷ Batterikablene må kobles til de riktige polene.
- ▷ Når startbatteriet og boenhets-batteriet er koblet ut, må ikke tenningen slås på. Kortslutningsfare!
- ▷ Før frakobling og tilkobling av batteriet, må kjøretøyets motor slås av, og 230 V-forsyningen og 12 V-forsyningen og alle apparater være utkopleet. Kortslutningsfare!
- ▷ Før lading av batteriet må man kontrollere om det eksterne ladeapparatet er godkjent for batteritypen.
- ▷ Ta hensyn til bruksanvisningene for basiskjøretøy og batterilader.
- ▷ Ved overlading blir boenhets-batteriet skadet og kan ikke repareres.

Startbatteriet kan kun fulllades med eksternt ladeapparat. Ved 230 V-forsyning får startbatteriet kun vedlikeholdslading via strømsentralen. Det er heller ikke mulig å oppnå fullstendig lading av startbatteriet med dynamoen ved kjøring.

10.4.1 Lading over 230 V-forsyning

Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen, blir boenhets-batteriet og startbatteriet ladet via lademodulen i strømsentralen. Startbatteriet lades kun med en vedlikeholdslading. Ladestrømmen tilpasses batteriets ladetilstand. Overlading er derfor ikke mulig.

Slå av alle strømforbrukende apparater under lading slik at lademodulen i strømsentralen kan benyttes med full kapasitet.

10.4.2 Lading med kjøretøyets motor

Når motoren er i gang, lades boenhetsbatteriet og startbatteriet med kjøretøyets dynamo. Hovedladningen blir da startbatteriet. Boenhetsbatteriet kan ikke lades helt opp under kjøring. Hvis kjøretøyets motor er avslått, blir batteriene automatisk skilt av et relé i strømsentralen. Det hindrer at startbatteriet utlades av strømforbrukende apparater i boenheten. Dette sikrer kjøretøyets startevne. Boenhetsbatteriets eller startbatteriets ladetilstand kan vises på panelet.

10.4.3 Å lade med eksternt ladeapparat

For lading av boenhets-batteriet og startbatteriet med ekstern batterilader er fremgangsmåten som følger:

- Slå av kjøretøyets motor.
- Slå av hovedbryter 12 V på panelet. Den kontrollampen slukkes.
- Koble boenhets-batteriet fra 12 V-spenningen.
- Trekk ut nettpluggen på strømsentralen.
- Steng samtlige gassapparater, alle gassavstengeventiler og gassflaskens hovedventil.
- Fare for kortslutning når batteripolene frakobles. Koble derfor først fra minuspole på boenhets-batteriet eller startbatteriet og tilslutt pluss-pole.
- Ta boenhets-batteriet eller startbatteriet ut av kjøretøyet.
- Sjekk at det eksterne ladeapparatet er av.
- Koble det eksterne ladeapparatet til boenhets-batteriet eller startbatteriet. Påse at polene kobles til i riktig rekkefølge: Koble først polklemmen "+" på pluss-pole på batteriet og klem deretter polklemmen "-" til minuspole på batteriet.
- Slå på det eksterne ladeapparatet.
- Informasjon vedrørende ladetid for batteriet finnes i bruksanvisningen for ladeapparatet.
- Informasjon vedrørende styrken på batteriet finner du i dataene for batteriet.
- Koble fra ekstern batterilader i omvendt rekkefølge.

10.5 Vekselretter

- ▷ Ventilasjonsåpningen må ikke tildekkes. Fare for overheting!

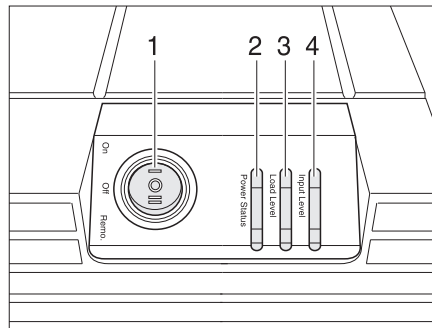

- ▷ Les også bruksanvisningen fra produsenten.

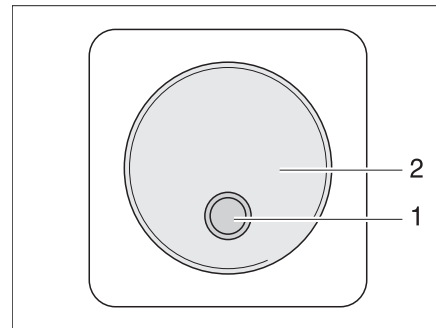
Avhengig av modellen kan det være montert en vekselretter i kjøretøyet.

Vekselretteren forsyner 230 V-stikkontaktene med spenning. Hvis kjøretøyet ikke er koblet til 230 V-forsyningen, brukes det tilkoblede batteriet som spenningsforsyning.

Batteriet har kun et begrenset energiforråd. Strømforbrukere må derfor ikke brukes lenge uten 230 V-forsyning.

Bilde 163 Visninger og betjeningselementer

Bilde 164 Ekstern bryter

Vekselretteren kan settes i to driftstilstander med hovedbryteren (Bilde 163,1):

- I "On" = Apparatet er slått på permanent.
- II "Remo." = Apparatet kan slås på og av med den eksterne bryteren (Bilde 164,1).

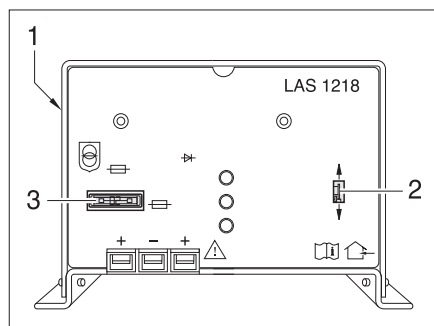
Lysdiodene på vekselretteren viser driftstilstanden "Power Status" (Bilde 163,2), kapasitetsområdet "Load Level" (Bilde 163,3) og spenningsområdet "Input Level" (Bilde 163,4).

Den eksterne bryteren for vekselretteren (Bilde 164) befinner seg inne i kjøretøyet, for eksempel i inngangspartiet. Bryteren er merket med teksten "Wechselrichter" (vekselretter). Lysdioden (Bilde 164,1) viser vekselretterens driftstilstand.

10.6 Ekstra ladeapparat

▷ Ventilasjonsåpningen må ikke tildekkes. Fare for overheting!

- 1 Nettbryter (på baksiden av apparatet)
- 2 Bryter batterivalg ("Blei-Säure/Blei-Gel" (bly-syre/blygele))
- 3 Sikring

Bilde 165 Ekstra ladeapparat

Den ekstra ladeapparatet (Bilde 165) gir strømsentralen ekstra ladekapasitet. Den ekstra ladeapparatet må derfor ikke slås av.

Moneringssted

Den ekstra ladeapparatet er montert ved siden av strømsentralen.

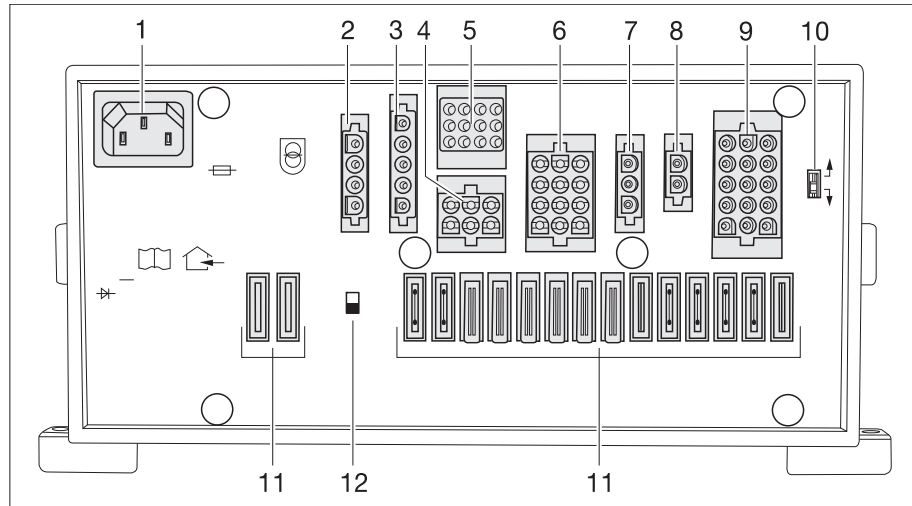
10.7 Strømsentral (EBL 99 / EBL 119)

- ▷ Ventilasjonsåpningene må ikke tildekkes. Fare for overheting!

- ▷ Det er ikke alltid at alle sikringspluggplassene er bestykket, dette avhenger av modellen.
- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

Bilde 166 Strømsentral (EBL 99)

- 1 Nettkontakt 230 V-
 - 2 Utgang: Blokk 1 - Kjøleskap
 - 3 Inngang: Blokk 2 - Styreledninger, dynamo D+
 - 4 Utgang: Blokk 4 - Varmeanlegg, sikkerhets-/avtappingsventil, grunnlys (belysning i inngangsområdet), stigtrinn
 - 5 Utgang: Blokk 3 - Panel
 - 6 Utgang: Blokk 5 - Visning av solcelle på kontrollpanelet (hvis montert), reserve 2, reserve 3, reserve 4
 - 7 Utgang: Blokk 6 - Laderegulator for solcelleanlegg (hvis montert)
 - 8 Utgang: Blokk 7 - Ekstra ladeapparat
 - 9 Utgang: Blokk 8 - forbrukerkrets 1, forbrukerkrets 2, TV, vannpumpe, reserve 1, reserve 5, reserve 6
 - 10 Bryter batterivalg (blysyre/blygel/AGM*)
 - 11 Sikringer
 - 12 Batteriskillebryter (batteri På/Av)
- * gjelder bare EBL 119

Oppgaver Strømsentralen har følgende oppgaver:

- Strømsentralen lader boenhetsbatteriet. Startbatteriet blir kun vedlikeholdsladet av strømsentralen.
- Strømsentralen overvåker spenningen i boenhetsbatteriet.
- Strømsentralen fordeler strømmen til 12 V-strømkretsene og sikrer disse. Til stikkontaktene kan det tilkobles apparater med maks. 10 A.

- Strømsentralen har tilkoblinger for en laderegulator for solcelleanlegg, ekstra ladeapparat, samt ytterligere styre- og overvåkingsfunksjoner.
- Strømsentralen skiller startbatteriet elektrisk fra boenhetsbatteriet når kjøretøyets motor er slått av. På denne måten kan ikke 12 V-forsyningen i boenheten lade ut startbatteriet.

Strømsentralen virker kun i sammenheng med et panel.

Når strømsentralen er sterkt belastet, reduserer den innebygde laderen ladestrømmen for å beskytte ladeapparatet mot overoppheting. På den måten beskytter laderen seg mot overoppheting. Strømsentralen blir f.eks. sterkt belastet når et tomt boenhetsbatteri lades, når eksterne elektriske apparater er tilkoblet og det er høye omgivelsestemperaturer.

Monteringssted

Avhengig av modell, befinner strømsentralen seg i setekonsollen under fører-setet eller passasjer-setet.

10.7.1 Batteriskillebryter

- ▷ Batteriskillebryteren skiller alle forbrukere som er koblet til strømblokken fra 12 V-nettet.
- ▷ Etter at batteriskillebryteren er slått på igjen: Sett på igjen grunnlys (belysning i inngangsområde), stigtrinn, varmeanlegg og reserve 4 (alt etter modellutførelse). Dette gjøres ved å slå på hovedbryter 12 V. Dette gjelder også når boenhetsbatteriet er koblet fra og ble koblet til igjen.

Batteriskillebryteren slår av alle 12 V-forbrukerne i boenheten, inklusive sikkerhets-/avtappingsventilen. Dermed unngås langsom utladning av boenhetsbatteriet dersom kjøretøyet ikke brukes over lengre tid (f.eks. kortere driftstans).

Batteriene kan videre lades fra strømsentralen, også når batteriskillebryteren er avslått.

Slå på/av:

- Trykk på batteriskillebryter oppe: Batteri På.
- Trykk på batteriskillebryter nede: Batteri Av.

10.7.2 Batterivalgbryter

- ▶ Når batterivalgbryteren er feil innstilt, kan det dannes knallgass. Eksplosjonsfare!

- ▷ Boenhetsbatteriet kan skades dersom batterivalgbryteren står i gal stilling.
- ▷ Innstillingen av batterivalgbryteren fra fabrikken må ikke endres.

På batterivalgbryteren kan lademodulen i strømsentralen innstilles på kjøretøyets boenhetsbatteritype ("blygel", "blysyre" eller "AGM") (* gjelder bare EBL 119).

10.7.3 Batteriovervåking

- ▶ Et utladet boenhetsbatteri må lades opp igjen så fort som mulig.

Batteriovervåkeren i strømsentralen kontrollerer spenningen i boenhetsbatteriet.

Dersom batterispenningen synker under 10,5 V, kobler batteriovervåkingen i strømsentralen ut alle 12 V-forbrukere.

Forholdsregler:

- Alle strømforbrukere som ikke er helt nødvendige, slås av med den tilhørende bryteren.
- Hvis nødvendig, kan du slå på 12 V-forsyningen med 12 V-hovedbryteren en liten stund igjen. Dette er kun mulig når batterispenningen ligger over 11 V. Dersom spenningen ligger under dette, kan 12 V-forsyningen først slås på igjen når boenhetsbatteriet er ladet.

10.7.4 Batterilading

Når motoren er i gang, lades boenhetsbatteriet og startbatteriet med kjøretøyets dynamo. Hovedladningen blir da startbatteriet. Boenhetsbatteriet kan ikke lades helt opp under kjøring. Hvis kjøretøyets motor er avslått, blir batteriene automatisk skilt av et relé i strømsentralen. Det hindrer at startbatteriet utlades av strømforbrukende apparater i boenheten. Dette sikrer kjøretøyets startevne. Boenhetsbatteriets eller startbatteriets ladetilstand kan vises på panelet.

Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen, blir boenhetsbatteriet og startbatteriet ladet via lademodulen i strømsentralen. Startbatteriet lades kun med en vedlikeholdslading. Ladestrømmen tilpasses batteriets ladetilstand. Overlading er derfor ikke mulig.

Slå av alle strømforbrukende apparater under lading slik at lademodulen i strømsentralen kan benyttes med full kapasitet.

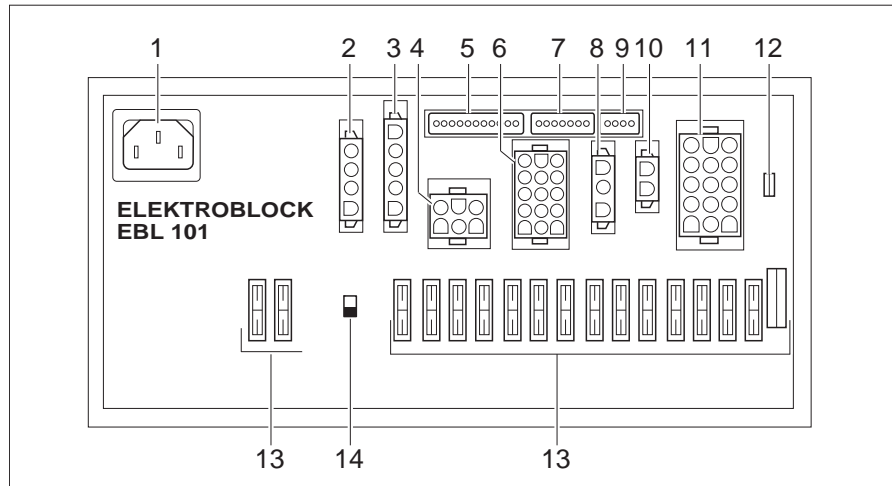
10.8 Strømsentral (EBL 101 / EBL 102)

- ▷ Ventilasjonsåpningene må ikke tildekkes. Fare for overheting!

- ▷ Det er ikke alltid at alle sikringspluggplassene er bestykket, dette avhenger av modellen.
- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

Bilde 167 Strømsentral (EBL 101)

- Nettkontakt 230 V-
- Tilkoblinger blokk 1: Kjøleskap
- Tilkoblinger blokk 2: Dynamo D+, føler-/styreledninger, kjøleskapforsyning
- Tilkoblinger blokk 4: Varmelegg, sikkerhets-/avtappingsventil, grunnlys (belysning i inngangsområdet), stigtrinn
- Tilkoblinger blokk 3: Panel
- Tilkoblinger blokk 5: Reserve 2, reserve 3, reserve 4
- Tilkoblinger blokk 9: Panel
- Tilkoblinger blokk 6: Laderegulator for solcelleanlegg (hvis montert)
- Tilkoblinger blokk 10: Visning av solcelle på kontrollpanelet (hvis montert)
- Tilkoblinger blokk 7: Ekstra ladeapparat
- Tilkoblinger blokk 8: Forbrukerkrets 1, forbrukerkrets 2, TV, vannpumpe, reserve 1, reserve 5, reserve 6
- Bryter batterivalg (blysyre/blygel/AGM*)
- Sikringer
- Batteriskillebryter: Batteri På/Av

* gjelder bare EBL 102

Oppgaver Strømsentralen har følgende oppgaver:

- Strømsentralen lader boenhetsbatteriet. Startbatteriet blir kun vedlikeholdsladet av strømsentralen.
- Strømsentralen overvåker spenningen i boenhetsbatteriet.

- Strømsentralen fordeler strømmen til 12 V-strømkretsene og sikrer disse. Til stikkontaktene kan det tilkobles apparater med maks. 10 A.
- Strømsentralen har tilkoblinger for en laderegulator for solcelleanlegg og ekstra ladeapparat, samt ytterligere styre- og overvåkingsfunksjoner.
- Strømsentralen skiller startbatteriet elektrisk fra boenhetsbatteriet når kjøretøyets motor er slått av. På denne måten kan ikke 12 V-forsyningen i boenheten lade ut startbatteriet.

Strømsentralen virker kun i sammenheng med et panel.

Når strømsentralen er sterkt belastet, reduserer den innebygde laderen ladestrømmen for å beskytte ladeapparatet mot overoppheting. På den måten beskytter laderen seg mot overoppheting. Strømsentralen blir f.eks. sterkt belastet når et tomt boenhetsbatteri lades, når eksterne elektriske apparater er tilkoblet og det er høye omgivelsestemperaturer.

Moneringssted Avhengig av modell, befinner strømsentralen (Bilde 167) seg i setekonsollen under førersetet eller passasjeretet.

10.8.1 Batteriskillebryter

- ▷ Batteriskillebryteren skiller alle forbrukere som er koblet til strømblokken fra 12 V-nettet.
- ▷ Etter at batteriskillebryteren er slått på igjen: Sett på igjen grunnlys (belysning i inngangsområde), stigtrinn, varmeanlegg og reserve 4 (alt etter modellutførelse). Dette gjøres ved å slå på hovedbryter 12 V. Dette gjelder også når boenhetsbatteriet er koblet fra og ble koblet til igjen.

Batteri-skillebryteren slår av alle 12 V-forbrukerne i boenheten. Dermed unngås langsom utladning av boenhetsbatteriet dersom kjøretøyet ikke brukes over lengre tid (f.eks. kortere driftstans).

Batteriene kan videre lades fra strømsentralen, også når batteriskillebryteren er avslått.

- Slå på/av:
- Trykk på batteriskillebryter oppe: Batteri På.
 - Trykk på batteriskillebryter nede: Batteri Av.

10.8.2 Batterivalgbryter

- ▶ Når batterivalgbryteren er feil innstilt, kan det dannes knallgass. Eksplosjonsfare!

- ▷ Boenhetsbatteriet kan skades dersom batterivalgbryteren står i gal stilling.
- ▷ Innstillingen av batterivalgbryteren fra fabrikken må ikke endres.

På batterivalgbryteren kan lademodulen i strømsentralen innstilles på kjøretøyets boenhetsbatteritype ("blygel", "blysyre" eller "AGM*") (* gjelder bare EBL 102).

10.8.3 Batteriovervåking

- ▷ Et utladet boenhetsbatteri må lades opp igjen så fort som mulig.

Batteriovervåkeren i strømsentralen kontrollerer spenningen i boenhetsbatteriet.

Dersom batterispenningen synker under 10,5 V, kobler batteriovervåkingen i strømsentralen ut alle 12 V-forbrukere.

Forholdsregler:

- Alle strømforbrukere som ikke er helt nødvendige, slås av med den tilhørende bryteren.
- Hvis nødvendig, kan du slå på 12 V-forsyningen med 12 V-hovedbryteren en liten stund igjen. Dette er kun mulig når batterispenningen ligger over 11 V. Dersom spenningen ligger under dette, kan 12 V-forsyningen først slås på igjen når boenhetsbatteriet er ladet.

10.8.4 Batterilading

Når motoren er i gang, lades boenhetsbatteriet og startbatteriet med kjøretøyets dynamo. Hovedladningen blir da startbatteriet. Boenhetsbatteriet kan ikke lades helt opp under kjøring. Hvis kjøretøyets motor er avslått, blir batteriene automatisk skilt av et relé i strømsentralen. Det hindrer at startbatteriet utlades av strømforbrukende apparater i boenheten. Dette sikrer kjøretøyets startevne. Boenhetsbatteriets eller startbatteriets ladetilstand kan vises på panelet.

Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen, blir boenhetsbatteriet og startbatteriet ladet via lademodulen i strømsentralen. Startbatteriet lades kun med en vedlikeholdslading. Ladestrømmen tilpasses batteriets ladetilstand. Overlading er derfor ikke mulig.

Slå av alle strømforbrukende apparater under lading slik at lademodulen i strømsentralen kan benyttes med full kapasitet.

10.9 Strømsentral (EBL 220 / EBL 223)

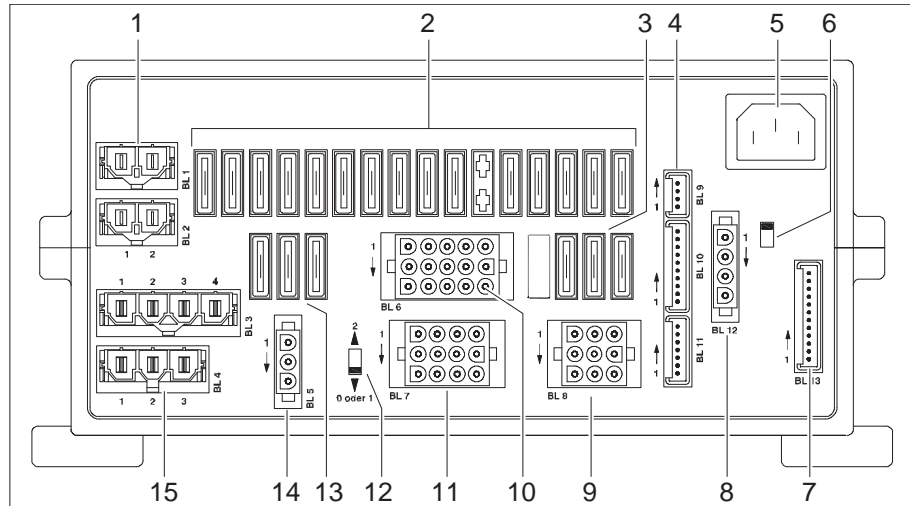

▷ Ventilasjonsåpningene må ikke tildekkes. Fare for overheting!

▷ Det er ikke alltid at alle sikringspluggplassene er bestykket, dette avhenger av modellen.

▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

Bilde 168 Strømsentral (EBL 220)

- 1 Tilkoblinger blokk 1 og 2: Ekstra ladeapparat
- 2 Sikringer
- 3 Sikringer
- 4 Tilkoblinger blokk 9: Laderegulator for solcelleanlegg (hvis montert), gjelder bare LRS
Tilkoblinger blokk 10: Hovedtilkoblinger
Tilkoblinger blokk 11: ST-panel
- 5 Nettkontakt 230 V~
- 6 Batteriskillebryter: Batteri På/Av 4
- 7 Tilkoblinger blokk 13: DT/LT-panel
- 8 Tilkoblinger blokk 12: Boenhet batterisensor, D+
- 9 Tilkoblinger blokk 8: Frostbeskyttelsesventil, gassalarm, stigtrinn, TV, antenne
- 10 Tilkoblinger blokk 6: Varmeanlegg, reserve 1, reserve 2, forbrukerkrets 1, forbrukerkrets 2, forbrukerkrets 3, pumpe, D+
- 11 Tilkoblinger blokk 7: Markise, D+, forbrukerkrets 4, forbrukerkrets 5, tankoppvarming, VZ-lampe
- 12 Bryter: Antall tilleggsapparater
- 13 Sikringer
- 14 Batteriskillebryter: Laderegulator for solcelleanlegg (hvis montert), gjelder bare LR
- 15 Tilkoblinger blokk 4
Tilkoblinger blokk 3: Kjøleskap, nedfellbar seng

- Oppgaver** Strømsentralen har følgende oppgaver:
- Strømsentralen lader boenhetsbatteriet. Startbatteriet blir kun vedlikeholdsladet av strømsentralen.
 - Strømsentralen overvåker spenningen i boenhetsbatteriet.
 - Strømsentralen fordeler strømmen til 12 V-strømkretsene og sikrer disse. Til stikkontaktene kan det tilkobles apparater med maks. 10 A.
 - Strømsentralen har tilkoblinger for en laderegulator for solcelleanlegg og ekstra ladeapparat, samt ytterligere styre- og overvåkingsfunksjoner.
 - Strømsentralen skiller startbatteriet elektrisk fra boenhetsbatteriet når kjøretøyets motor er slått av. På denne måten kan ikke 12 V-forsyningen i boenheten lade ut startbatteriet.

Strømsentralen virker kun i sammenheng med et panel.

Når strømsentralen er sterkt belastet, reduserer den innebygde laderen ladestrømmen for å beskytte ladeapparatet mot overoppheting. På den måten beskytter laderen seg mot overoppheting. Strømsentralen blir f.eks. sterkt belastet når et tomt boenhetsbatteri lades, når eksterne elektriske apparater er tilkoblet og det er høye omgivelsestemperaturer.

- Moneringssted** Avhengig av modell, befinner strømsentralen (Bilde 167) seg i setekonsollen under førersetet eller passasjeretset.

10.9.1 Batteriskillebryter

- ▷ Batteriskillebryteren skiller alle forbrukere som er koblet til strømblokken fra 12 V-nettet.
- ▷ Etter at batteriskillebryteren er slått på igjen: Sett på igjen grunnlys (belysning i inngangsområde), stigtrinn, varmeanlegg og reserve 4 (alt etter modellutførelse). Dette gjøres ved å slå på hovedbryter 12 V. Dette gjelder også når boenhetsbatteriet er koblet fra og ble koblet til igjen.

Batteri-skillebryteren slår av alle 12 V-forbrukerne i boenheten. Dermed unngås langsom utladning av boenhetsbatteriet dersom kjøretøyet ikke brukes over lengre tid (f.eks. kortere driftsstans).

Batteriene kan videre lades fra strømsentralen, også når batteriskillebryteren er avslått.

- Slå på/av:**
- Trykk på batteriskillebryter oppe: Batteri På.
 - Trykk på batteriskillebryter nede: Batteri Av.

10.9.2 Batterivalgbryter

- ▶ Når batterivalgbryteren er feil innstilt, kan det dannes knallgass. Eksplosjonsfare!

- ▷ Boenhetsbatteriet kan skades dersom batterivalgbryteren står i gal stilling.
- ▷ Innstillingen av batterivalgbryteren fra fabrikken må ikke endres.

På batterivalgbryteren kan lademodulen i strømsentralen innstilles på kjøretøyets boenhetsbatteritype ("blygel", "blysyre" eller "AGM") (* gjelder bare EBL 223).

10.9.3 Batteriovervåking

- ▷ Et utladet boenhetsbatteri må lades opp igjen så fort som mulig.

Batteriovervåkeren i strømsentralen kontrollerer spenningen i boenhetsbatteriet.

Dersom batterispenningen synker under 10,5 V, kobler batteriovervåkingen i strømsentralen ut alle 12 V-forbrukere.

Forholdsregler:

- Alle strømforbrukere som ikke er helt nødvendige, slås av med den tilhørende bryteren.
- Hvis nødvendig, kan du slå på 12 V-forsyningen med 12 V-hovedbryteren en liten stund igjen. Dette er kun mulig når batterispenningen ligger over 11 V. Dersom spenningen ligger under dette, kan 12 V-forsyningen først slås på igjen når boenhetsbatteriet er ladet.

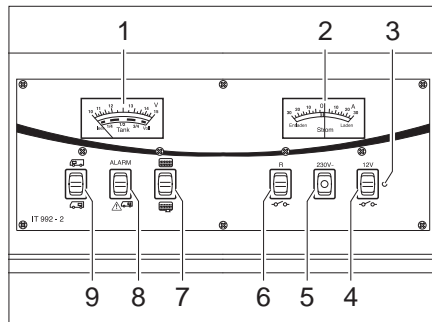
10.9.4 Batterilading

Når motoren er i gang, lades boenhetsbatteriet og startbatteriet med kjøretøyets dynamo. Hovedladningen blir da startbatteriet. Boenhetsbatteriet kan ikke lades helt opp under kjøring. Hvis kjøretøyets motor er avslått, blir batteriene automatisk skilt av et relé i strømsentralen. Det hindrer at startbatteriet utlades av strømforbrukende apparater i boenheten. Dette sikrer kjøretøyets startevne. Boenhetsbatteriets eller startbatteriets ladetilstand kan vises på panelet.

Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen, blir boenhetsbatteriet og startbatteriet ladet via lademodulen i strømsentralen. Startbatteriet lades kun med en vedlikeholdslading. Ladestrømmen tilpasses batteriets ladetilstand. Overlading er derfor ikke mulig.

Slå av alle strømforbrukende apparater under lading slik at lademodulen i strømsentralen kan benyttes med full kapasitet.

10.10 Panel IT 992

Bilde 169 Panel IT 992

- 1 Indikatorinstrument V/tank
- 2 Indikatorinstrument strøm
- 3 12 V-kontrollampe
- 4 12 V-hovedbryter
- 5 230 V-kontrollampe
- 6 Vippebryter for reserve
- 7 Vippebryter for kontroll av tankinnhold i vanntank eller spillvannstank
- 8 Varsellampe ALARM for boenhetsbatteriet
- 9 Vippebryter for kontroll av batterispenning i startbatteri og boenhetsbatteri

10.10.1 Indikatorinstrument V/tank for batterispenning og vannmengde eller spillvannsmengde

Batterispenning

Med indikatorinstrumentet V/tank kan batterispenningen til startbatteriet eller boenhetsbatteriet indikeres.

Legg merke til den øvre skalaen på indikatorinstrumentet V/tank (Bilde 169,1). Indikatorinstrumentet lyser automatisk når en bryter aktiveres.

Indikeringer:

- Trykk på vippebryter (Bilde 169,9) oppe "☐": Startbatteriets spenning indikeres.
- Trykk på vippebryter (Bilde 169,9) nede "☐": Boenhetsbatteriets spenning indikeres.

Følgende tabeller hjelper til å forklare den anviste batterispenning for boenhets-batteriet på panel IT 992.

Batterispenning (verdi ved løpende drift)	Kjøredrift (kjøretøyet kjører, ingen 230 V-tilkobling)	Batteridrift (kjøretøyet står i ro, ingen 230 V-tilkobling)	Nettdrift (kjøretøyet står, 230 V-tilkobling)
11 V eller mindre ¹⁾	12 V-spenning overbelastet	Når forbrukere er utkoblet: Batteriet tomt	12 V-spenning overbelastet
	Batteriet lades ikke av dynamoen, regulatoren til dynamoen er defekt	Når forbrukere er innkoblet: Batteri overbelastet	Batteriet lades ikke av strømsentralen, strømsentralen er defekt
11,1 V til 13,2 V	12 V-spenning overbelastet ²⁾	Normalt område	12 V-spenning overbelastet ²⁾
	Batteriet lades ikke av dynamoen, regulatoren til dynamoen er defekt		Batteriet lades ikke av strømsentralen, strømsentralen er defekt

Fare for fullstendig utlading (batterialarm)

Batterispenning (verdi ved løpende drift)	Kjøredrift (kjøretøyet kjører, ingen 230 V-tilkobling)	Batteridrift (kjøretøyet står i ro, ingen 230 V-tilkobling)	Nettdrift (kjøretøyet står, 230 V-tilkobling)
13,3 V til 13,7 V	Batteriet lades (hovedlading)	Inntreer kun kort etter ladingen	Batteriet lades (hovedlading)
13,8 V til 14,4 V	Batteriet lades (vedlikeholdslading)	–	Batteriet lades (vedlikeholdslading)
Over 14,5 V	Batteriet overlades, dynamoens regulator defekt	–	Batteriet overlades, defekt strømsentral

¹⁾Batterivakten kobler ut alle forbrukere (ved 10,5 V).

²⁾Når spenningen ikke overstiger dette området etter flere timer.

Verdi for hvilespenning	Batteriets ladetilstand
Mindre enn 11 V	Fullstendig utlading
12,3 V	50 %
12,5 V	75 %
Mer enn 12,8 V	Fullt

▷ Langvarig fullstendig utlading skader batteriet.

Vannmengde/ spillvannsmengde

Med indikatorinstrumentet V/tank kan vannmengden eller spillvannsmengden indikeres.

Legg merke til den nedre skalaen på indikatorinstrumentet V/tank (Bilde 169,1). Indikatorinstrumentet lyser automatisk når en bryter aktiveres.

▷ Kort visning av tanknivåer. Hvis visningen blir stående på i lengre tid, kan målegiveren bli skadet.

Indikeringer:

- Trykk på vippebryter (Bilde 169,7) oppe "☰": Vannmengde vises.
- Trykk på vippebryter (Bilde 169,7) nede "☷": Spillvannsmengde vises.

10.10.2 Batterialarm for boenhetsbatteriet

Den røde varsellampen ALARM (Bilde 169,8) blinker så snart boenhetsbatteriets spenning går under 11 V (måling ved løpende drift) og det dermed er fare for fullstendig utlading.

- ▷ Ved batterialarm må alle forbrukere slås av og boenhetsbatteriet lades, enten ved kjøring eller ved tilkobling til en 230 V-forsyning.
- ▷ Fullstendig utlading skader batteriet.

- ▷ Dersom batterispenningen synker under 10,5 V, kobler batteriovervåkingen i strømsentralen ut alle 12 V-forbrukere.

10.10.3 Indikatorinstrument for lade-/utladningsstrøm til boenhetsbatteriet

Indikatorinstrumentet strøm (Bilde 169,2) viser kontinuerlig aktuell flytende batteristrøm. Indikatorinstrumentet lyser automatisk når en bryter aktiveres.

- Rødt område "Utladning": Batteriet utlades med vist utladningsstrøm mellom 0...30 A.
- Indikator "0": Ingen ladning eller utladning av batteriet.
- Grønt område "Ladning": Batteriet lades med vist utladningsstrøm mellom 0...30 A.

Anvisninger for lade-/utladningsstrømindikator

Indikator	Kjøredrift (kjøretøyet kjører, ingen 230 V-tilkobling)	Batteridrift (kjøretøyet står i ro, ingen 230 V-tilkobling)	Nettdrift (kjøretøyet står, 230 V-tilkobling)
Rødt område (utladningsstrøm)	Ingen lading! For mange forbrukere tilkoblet eller defekt dynamo	Forbrukere er slått på Batteriet utlades	Ingen lading! For mange forbrukere slått på
0 A (det går ingen strøm)	Batteri fullt eller nesten fullt ¹⁾	Forbrukere er slått av	Batteri fullt eller nesten fullt ²⁾
Grønt område (ladestrøm)	Batteriet lades (mulig til 30 A)	Batteriet lades (bare mulig med solforsyning)	Batteriet lades (maksimalt 16 A mulig; med ekstra ladeapparat 32 A)

¹⁾Når indikatoren synker mot 0 fra det grønne området og alle forbrukerne er slått av (unntatt kjøleskapet).

²⁾Når indikatoren synker mot 0 fra det grønne området og alle forbrukerne er slått av.

10.10.4 12 V-hovedbryter

12 V-hovedbryteren (Bilde 169,4) kobler panelet og 12 V-forsyningen i boenheten inn og ut.

Unntak: Alt etter modell er sikkerhets-/avtappingsventil, varmeanlegg, grunnlys (belysning i inngangsområdet), stigtrinn og reserve fortsatt driftsklare.

Slå på: ■ Trykk på vippebryter (Bilde 169,4) oppe " ": 12 V-forsyningen i boenheten er aktivert. Kontrollampen (Bilde 169,3) lyser grønt.

Slå av: ■ Trykk på vippebryter (Bilde 169,4) nede " ": 12 V-forsyningen i boenheten er deaktivert. Kontrollampen (Bilde 169,3) slukner.

- ▷ Slå alltid av 12 V-hovedbryteren når du forlater kjøretøyet. Slik forhindres unødvendig utlading av boenhetsbatteriet.
- ▷ Sikkerhets-/avtappingsventil, ladeapparat, laderegulator for solcelleanlegg, panel og lignende tar ca. 20 mA til 65 mA strøm fra batterikapasiteten, også når 12 V-hovedbryteren er avslått. Derfor må boenhetsbatteriet kobles fra 12-forsyningen når kjøretøyet ikke skal benyttes på lengre tid.

10.10.5 12 V-kontrollampe

12 V-kontrollampen (Bilde 169,3) lyser når 12 V-hovedbryteren (Bilde 169,4) er slått på.

10.10.6 230 V-kontrollampe

Den gule 230 V kontrollampen (Bilde 169,5) lyser når det er nettspenning ved inngangen til strømsentralen.

10.10.7 Vippebryter for reserve

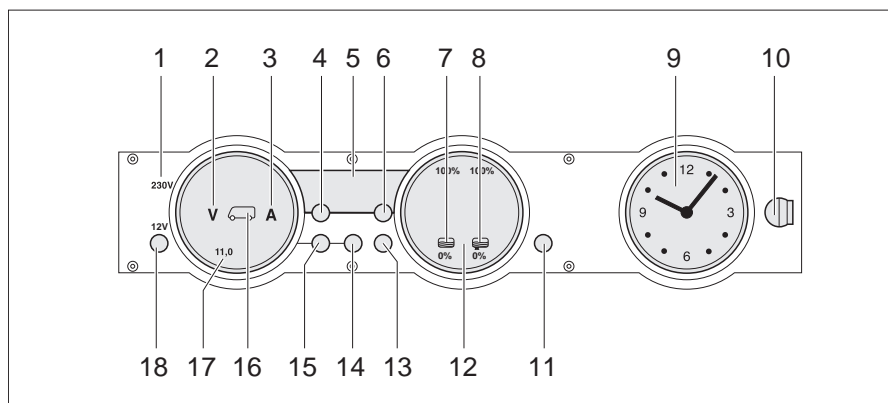
Slå på: ■ Trykk oppe på vippebryteren (Bilde 169,6): Alt etter modell blir sirkulasjonspumpen, trykkvannspumpen eller den elektriske spillvannstankoppvarmingen slått på.

Slå av: ■ Trykk på vippebryter (Bilde 169,6) nede " ": Strømkretsen er slått av.

10.11 Panel MP 20-T

- ▷ Lysdiodenes lysstyrke og symbolene tilpasser seg automatisk til lysstyrken i omgivelsene.
- ▷ Indikeringene kan kun hentes fram når 12 V-forsyningen er slått på.
- ▷ Straks en knapp aktiveres, lyser automatisk indikeringsinstrumentet. 20 sekunder etter at en knapp er trykket, slukner indikeringen.
- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

Bilde 170 Panel MP 20-T

- 1 230 V-kontrollampe
- 2 Symbol volt
- 3 Symbol ampere
- 4 Knapp innetemperatur
- 5 Digitalindikering
- 6 Knapp utetemperatur
- 7 Symbol vanntank
- 8 Symbol spillvannstank
- 9 Indikeringsinstrument Klokke
- 10 Lås
- 11 Knapp reserve (INGEN Reset)
- 12 Indikeringsinstrument Tanker
- 13 Knapp tanker
- 14 Knapp boenhetsbatteri
- 15 Knapp startbatteri
- 16 Symbol startbatteri og boenhetsbatteri
- 17 Indikeringsinstrument Batterier
- 18 Knapp 12 V-forsyning (12 V-hovedbryter)

10.11.1 230 V-kontrollampe

230 V-kontrollampen (Bilde 170,1) lyser når det er nettspenning ved inngangen til strømsentralen.

10.11.2 12 V-hovedbryter

12 V-hovedbryteren (Bilde 170,18) kobler panelet og 12 V-forsyningen i boenheten inn og ut.

Unntak: Varmeanlegg, sikkerhetsavtappingsventil, grunnlys (belysning i inngangsområdet) og stigtrinn forblir driftsklare.

Slå på:

- Trykk kort på knappen "12 V" (Bilde 170,18). 12 V-forsyningen i boenheten er aktivert. Kontrollindikeringen "12 V" lyser.

- ▷ Hvis LED "11,0" til voltindikeringen og symbolet volt "V" (Bilde 170,2) i indikeringsinstrumentet Batterier (Bilde 170,17) blinker etter at slått på, er spenningen i boenhetsbatteriet for lav. Lad batteriet.
- ▷ Hvis kontrollindikeringen "12 V", symbolet for boenhetsbatteriet (Bilde 170,16) og symbolet volt "V" (Bilde 170,2) blinker tre ganger, er batteriskillet aktivert. Deaktiver batteriskillet.

Slå av:

- Trykk kort på knappen "12 V" (Bilde 170,18). 12 V-forsyningen i boenheten er deaktivert. Kontrollindikeringen "12 V" slukner.

Aktivere batteriskille
(strømsentral uten
batteriskillebryter):

- Slå av 12 V-forsyningen.
- Trykk på knappen for boenhetsbatteriet (Bilde 170,14), og hold den inntrykt i ca. 10 sekunder. Symbolet volt "V" (Bilde 170,2) og ampere "A" (Bilde 170,3) blinker tre ganger. Boenhetsbatteriet er koblet fra 12 V-spenningen.

Deaktivere batteriskille
(Strømsentral uten
batteriskillebryter):

- Trykk på knappen "12 V" (Bilde 170,18), og hold den inntrykt i ca. 5 sekunder. Symbolet volt "V" (Bilde 170,2) blinker tre ganger. Boenhetsbatteriet er koblet til 12 V-spenningen. Kontrollindikeringen lyser etter ca. 2 sekunder.

- ▷ Slå alltid av 12 V-hovedbryteren når du forlater kjøretøyet. Slik forhindres unødvendig utlading av boenhetsbatteriet.
- ▷ Sikkerhets-/avtappingsventil, ladeapparat, laderegulator for solcelleanlegg, panel og lignende tar ca. 20 mA til 65 mA strøm fra batterikapaciteten, også når 12 V-hovedbryteren er avslått. Derfor må boenhetsbatteriet kobles fra 12-forsyningen når kjøretøyet ikke skal benyttes på lengre tid.

10.11.3 Indikeringsinstrument batterier

Med indikeringsinstrumentet for batterier indikeres spenningen og ladingen/ utladingen av boenhets-batteriet eller spenningen til startbatteriet.

Indikeringer:

- Trykk på knappen for boenhetsbatteri (Bilde 170,14). Symbolet volt "V" (Bilde 170,2) blinker. Symbolet ampere "A" lyser avhengig av lading eller utlading hvitt eller rødt. Batteristrømmen og strømmen til boenhetsbatteriet indikeres i indikeringsinstrumentet via lysdiodene.
- Trykk på knappen for startbatteri (Bilde 170,15). Symbolet volt "V" (Bilde 170,2) blinker. Startbatteriets batterispenning indikeres via lysdiodene i indikeringsinstrumentet.

Følgende tabeller hjelper til å forklare statusene som er indikert i panelet.

Voltindikering (blå)

1 lysdio- de	2 lysdi- oder	3 lysdi- oder	4 lysdi- oder	5 lysdi- oder	6 lysdi- oder	7 lysdi- oder	8 lysdio- der
< 11,0 V	11,5 V	12,0 V	12,2 V	12,5 V	12,7 V	13,0 V	> 13,5 V

Fare for fullstendig utlading (batterialarm)

Batterispenning (verdi ved løpen- de drift)	Kjøredrift (kjøretøyet kjører, ingen 230 V-tilk- obling)	Batteridrift (kjøretøyet står i ro, ingen 230 V- tilkobling)	Nettdrift (kjøretøyet står, 230 V-tilkobling)
11 V eller mind- re ¹⁾	12 V-spenning overbelastet	Når forbrukere er utkoblet: Batte- riet tomt	12 V-spenning overbelastet
	Batteriet lades ikke av dynamo- en, regulatoren til dynamoen er de- fekt	Når forbrukere er innkoblet: Batteri overbelastet	Batteriet lades ikke av strømsen- tralen, strømsen- tralen er defekt
11,5 V til 13 V	12 V-spenning overbelastet ²⁾	Normalt område	12 V-spenning overbelastet ²⁾
	Batteriet lades ikke av dynamo- en, regulatoren til dynamoen er de- fekt		Batteriet lades ikke av strømsen- tralen, strømsen- tralen er defekt
Over 13,5 V	Batteriet lades (hovedlading)	Inntreer kun kort etter ladingen	Batteriet lades (hovedlading)

¹⁾Batterivakten kobler ut alle forbrukere (ved 10,5 V).

²⁾Når spenningen ikke overstiger dette området etter flere timer.

Verdi for hvilespenning	Batteriets ladetilstand
Mindre enn 11 V	Fullstendig utlading
12,0 V	0 % (utladet)
12,2 V	25 %
12,3 V	50 %
12,5 V	75 %
Mer enn 12,8 V	Fullt

▷ Langvarig fullstendig utlading skader batteriet.

Ampereindikering (blå)

1 lysdi-ode	2 lysdi-oder	3 lysdi-oder	4 lysdi-oder	5 lysdi-oder	6 lysdi-oder	7 lysdi-oder	8 lysdi-oder
Utlading med:				Lading med:			
> 30 A	> 10 A	> 3 A	> 1 A	Ca. 0 A	> 1 A	> 3 A	> 10 A

Indikeringsverdi strøm	Systemets status	Symbol ampere "A"
-30 A til -10 A	Batteriet lades kraftig ut øyeblikkelig	Lyser rødt
-10 A til -1 A	Batteriet lades ut øyeblikkelig	Lyser hvitt
0 A	Batteristrømmen er lav eller 0 A	Lyser hvitt
+1 A til +10 A	Batteriet lades øyeblikkelig	Lyser hvitt

10.11.4 Indikatorinstrument tank

Med indikatorinstrumentet Tank kan vannmengden og spillvannmengden indikeres.

Indikeringer:

- Trykk på knappen for tanker (Bilde 170,13). Symbolene vanntank (Bilde 170,7) og spillvannstank (Bilde 170,8) lyser. Vanntankens (venstre skala) og spillvannstankens (høyre skala) fyllenivåer indikeres med lysdiodene i indikeringsinstrumentet.

Følgende tabell hjelper til å forklare fyllenivåene som er indikert i panelet.

Fyllenivåmåler (blå)

1 lysdi-ode	2 lysdi-oder	3 lysdi-oder	4 lysdi-oder	5 lysdi-oder	6 lysdi-oder	7 lysdi-oder	8 lysdi-oder
25 %		50 %		75 %		100 %	

10.11.5 Alarmer

- Alarmp funksjonene er kun aktive ved framhenting av den tilsvarende indikeringen. Utfør regelmessige kontroller.
- Det er best å utføre kontrollene om morgenen, før 12 V-forbrukerne er innkoblet.

Batterialarm

Symbolet volt "V" (Bilde 170,2) g og lysdioden "11,0" blinker straks spenningen i batteriet er under 11 V (måling ved løpende drift) og det dermed er fare for fullstendig utlading.

- Fullstendig utlading skader batteriet.

- Dersom batterispenningen synker under 10,5 V, kobler batteriovervåkingen i strømsentralen ut alle 12 V-forbrukere i strømsentralen unntatt sikkerhets-/avtappingsventilen.

Forholdsregler:

- Ved batterialarm må alle forbrukere slås av og batteriet lades, enten ved kjøring eller ved tilkobling til en 230 V-forsyning.

Tankalarm

Symbolet vanntank "☰" (Bilde 170,7) eller symbolet spillvannstank "☷" (Bilde 170,8) blinker når vanntanken er tom eller spillvannstanken er full.

- ▷ Hvis lysdiodene i skalaen blinker i tillegg til tanksymbolet når fyllenivåene hentes fram, foreligger det en sensorfeil. Rengjør tanksensorene.

Forholdsregler: ■ Fyll vanntanken eller tøm spillvannstanken.

10.11.6 Temperaturindikator

Innetemperaturen og utetemperaturen kan indikeres via digitalindikeringen (Bilde 170,5).

- Indikeringer:*
- Trykk knappen for innetemperatur "☰" (Bilde 170,4). Innetemperatur vises.
 - Trykk knappen for utetemperatur "☷" (Bilde 170,6). Utetemperatur vises.

10.11.7 Indikeringsinstrument klokke

Indikeringsinstrumentet klokke (Bilde 170,9) viser klokkeslettet. Klokken inneholder et eget batteri, og er ikke koblet til 12 V-spenningen.

Ta av klokken når batteriet må skiftes, eller når klokken må stilles.

- Ta av klokken:*
- Drei låsen (Bilde 170,10) en kvart omdreining med urviseren. Låsen slipper taket.
 - Ta av klokken forover.

- Montere klokken:*
- Sett inn klokken.
 - Trykk låsen (Bilde 170,10) lett og drei den en kvart omdreining.
 - Kontroller låsen ved å trekke lett i klokken.

10.11.8 Knapp reserve

Med knappen "Res" (Bilde 170,11) kan man slå tankoppvarmingen eller trykkvannspumpen på og av.

- Slå på:* ■ Trykk knappen reserve "Res" (Bilde 170,11). Symbolet "Res" lyser.
- Slå av:* ■ Trykk knappen reserve "Res" (Bilde 170,11). Symbolet "Res" slukker.

- ▷ Koblingsstatusen lagres når 12 V-forsyningen slås av. Det betyr: Hvis tankoppvarmingen var slått på da 12 V-forsyningen ble slått av, er den også slått på etter at 12 V-forsyningen er slått på igjen.

10.12 Panel LT 96 / LT 97

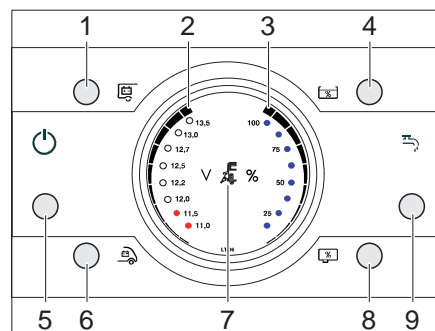
Via betjeningspanelet LT 96 / LT 97 kan 12 V-forsyningen slås på og av, og det kan spørres etter ladenivået for batteriene og vannivået.

Indikeringsfunksjoner:

- Spenning i boenhetsbatteriet
- Spenning i startbatteriet
- Spillvannstankens fyllenivå
- Vanntankens fyllenivå
- Nettforsyning tilgjengelig

▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

Bilde 171 Panel LT 96

- 1 Knapp boenhetsbatteri
 - 2 Indikator for batterispenning (i 8 trinn)
 - 3 Indikator for fyllenivå (i 4 trinn)
 - 4 Knapp fyllenivå vanntank
 - 5 12 V-hovedbryter
 - 6 Knapp startbatteri
 - 7 230 V-kontrollampe
 - 8 Knapp fyllenivå spillvannstank
 - 9 Knapp vannpumpe PÅ / AV*
- * gjelder bare LT 96

10.12.1 230 V kontrollampe

230 V-kontrollampen (Bilde 171,7) lyser når det er nettspenning ved inngangen til strømsentralen.

10.12.2 12 V-hovedbryter

12 V-hovedbryteren (Bilde 171,1) kobler panelet og 12 V-forsyningen i boenheten inn og ut.

Unntak: Forbruker som må ha kontinuerlig forsyning.

- Slå på:
- Trykk kort på knappen 12 V-hovedbryter (Bilde 171,1).
 - 12 V-forsyningen i boenheten er aktivert. Kontrol-LED lyser:

- Slå av:
- Trykk kort på knappen 12 V-hovedbryter (Bilde 171,1).
 - 12 V-forsyningen i boenheten er deaktivert. Kontrol-LED slukner.

10.12.3 Indikator for batterispenning

Med knappene boenhetsbatteri (Bilde 171,1) og startbatteri (Bilde 171,6) vises ladestatusen for batteriene.

- Indikeringer:
- Trykk på knappen for boenhetsbatteri (Bilde 171,1).
 - Batteriladingen vises (Bilde 171,2).
 - Trykk på knappen for startbatteri (Bilde 171,6).
 - Batteriladingen vises (Bilde 171,2).
 - LED-ene 12,5 V og over: Batteriet ladet
 - LED-er 12,2 V: Batteriet delvis utladet (under 12,4 V)
 - Nedre 2 LED-er: Tomt batteri (under 11,6 V)

Følgende tabeller hjelper til å forklare statusene som er indikert i panelet.

Fare for fullstendig utlading (batterialarm)

Batterispenning	Kjøredrift (kjøretøyet kjører, ingen 230 V-tilkobling)	Batteridrift (kjøretøyet står i ro, ingen 230 V-tilkobling)	Nettdrift (kjøretøyet står, 230 V-tilkobling)
11 V eller mindre	12 V-spenning overbelastet	Når forbrukere er utkoblet: Batteriet tomt Når forbrukere er innkoblet: Batteri overbelastet	12 V-spenning overbelastet
	Batteriet lades ikke av dynamoen, regulatoren til dynamoen er defekt		Batteriet lades ikke av strømsentralen, strømsentralen er defekt
11,5 V til 13 V	12 V-spenning overbelastet ¹⁾	Normalt område	12 V-spenning overbelastet ¹⁾
	Batteriet lades ikke av dynamoen, regulatoren til dynamoen er defekt ¹⁾		Batteriet lades ikke av strømsentralen, strømsentralen er defekt ¹⁾
Over 13,5 V	Batteriet lades (hovedlading)	Inntreer kun kort etter ladingen	Batteriet lades (hovedlading)

¹⁾Når spenningen ikke overstiger dette området etter flere timer.

- ▷ Langvarig fullstendig utlading skader batteriet.
- ▷ Unngå lav batterilading, vises gjennom lav spenning.
- ▷ Ved overbelastet kjøreneett slås en del av forbrukerne av.
- ▷ Før bobilen stanses, må du kontrollere at ingen stillegående forbrukere er tilkoblet.

Verdi for hvilespenning	Batteriets ladetilstand
Mindre enn 12 V	Utladet eller fullstendig utladet
12,2 V	Ca. 25 %
12,5 V	Ca. 50 %
Mer enn 12,7 V	Fullt

10.12.4 Indikator for fyllenivå

Med knappene fyllenivå vanntank (Bilde 171,4) og fyllenivå spillvannstank (Bilde 171,8) kan du vise vannmengden og spillvannsmengden.

- Indikeringer:*
- Trykk på knappen for fyllenivå vanntank (Bilde 171,4).
 - Fyllenivået i vanntanken vises (Bilde 171,3).
 - Alle LED-ene lyser: Full
 - 6 LED-er lyser: 3/4 full
 - 4 LED-er lyser: 1/2 full
 - 2 LED-er lyser: 1/4 full
 - Ingen LED-er lyser: Tom
 - Trykk på knappen for fyllenivå spillvannstank (Bilde 171,8).
 - Fyllenivået i spillvannstanken vises (Bilde 171,3).
 - Alle LED-ene lyser (de 6 nede hvitt, de 6 oppe rødt): Full
 - 6 LED-er lyser: 3/4 full
 - 4 LED-er lyser: 1/2 full
 - 2 LED-er lyser: 1/4 full
 - Ingen LED-er lyser: Tom

10.12.5 Aktivere / deaktivere vannpumpe

Med knappen for vannpumpe PÅ / AV (Bilde 171,9) kan vannpumpen aktiveres eller deaktiveres. Den egentlige innkoblingen av vannpumpen skjer gjennom å åpne en vannkran ved aktivert vannpumpe. Hvis vannpumpen er deaktivert, forblir vannpumpen utkoblet selv om man åpner en vannkran.

- Aktivere vannpumpe:*
- Trykk kort på knappen for vannpumpe PÅ / AV (Bilde 171,9).
 - Vannpumpen aktiveres. LED-en lyser.
 - Åpne en vannkran for å slå på vannpumpen.

- Deaktivere vannpumpe:*
- Trykk kort på knappen for vannpumpe PÅ / AV (Bilde 171,9).
 - Vannpumpen deaktiveres. LED-en slukner.

10.12.6 Alarmer

- ▷ Alarmfunksjonene er kun aktive ved framhenting av den tilsvarende indikeringen. Utfør regelmessige kontroller.
- ▷ Det er best å utføre kontrollene om morgenen, før 12 V-forbrukerne er innkoblet.

Batterialarm

LED-en "11,0 V" i displayet (Bilde 171,2) blinker straks spenningen i batteriet er under 11 V (måling ved løpende drift) og det dermed er fare for fullstendig utlading.

- ▷ Fullstendig utlading skader batteriet.
- ▷ Unngå lav batterilading, vises gjennom lav spenning.
- ▷ Gjennomfør spenningskontroll regelmessig.

Forholdsregler:

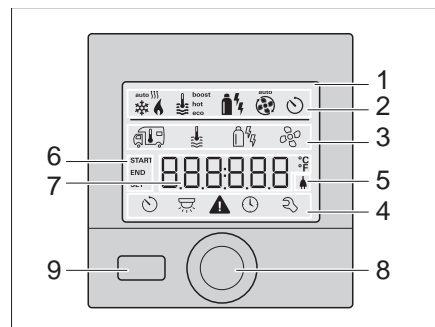
- Ved batterialarm må alle forbrukere slås av og batteriet lades, enten ved kjøring eller ved tilkobling til en 230 V-forsyning.

10.13 Panel Truma CP plus

Betjeningspanelet Truma CP plus brukes til styring og overvåking av temperaturen (rom-/vanntemperatur) og til innstilling av klimaanlegget.

- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

Bilde 172 Panel Truma CP plus

- 1 Indikator
- 2 Statuslinje
- 3 Menylinje (oppe)
- 4 Menylinje (nede)
- 5 Indikator for nettspenning 230 V (landstrøm)
- 6 Indikator koblingsur
- 7 Innstillinger/verdier
- 8 Dreie-/trykknapp
- 9 Tilbakeknapp

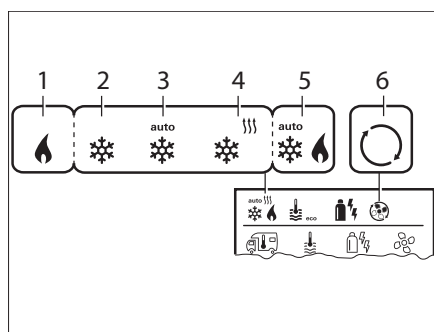
Knapp	Funksjon
	Dreie-/trykkknapp
	Dreie med urviseren <ul style="list-style-type: none"> • Menyene blås gjennom fra venstre mot høyre. • Øke verdier (+).
	Dreie mot urviseren <ul style="list-style-type: none"> • Menyene blås gjennom fra høyre mot venstre. • Redusere verdier (-).
	Trykke lett <ul style="list-style-type: none"> • Bruke (lagre) en valgt verdi. • Valg av et meny punkt, skifte innstillingsnivå.
	Langt trykk <ul style="list-style-type: none"> • Hovedbryterfunksjon PÅ / AV.
	Tilbakeknapp <ul style="list-style-type: none"> • Tilbakesprang fra menyen. • Forkasting av innstillinger (de tidligere verdiene beholdes)

Meny	Beskrivelse
	Endre romtemperatur. Innstillbart temperaturområde: <ul style="list-style-type: none"> • Varmeanlegg = 5 - 30 °C (i trinn på 1 °C). • Klimasystem = 16 - 31 °C (i trinn på 1 °C). • Klimaautomatikk = 18 - 25 °C (i trinn på 1 °C).
	Endre varmtvannstrinn.
	Velg energitype.
	Velg viftetrinn.
	Still inn koblingsur.
	Slå lyset på og av. Du kan velge mellom 5 trinn for lysstyrke.
	Still inn klokkeslett.
	Hente frem servicemenyen.

10.13.1 Slå på og av

- Slå på: ■ Trykk lett på dreie-/trykknapp (Bilde 172,8).
- Tidligere innstilte verdier/driftsparametere blir aktive igjen etter innkoblingen.
- Slå av: ■ Trykk på dreie-/trykknapp (Bilde 172,8) i mer enn 4 sekunder.
- På displayet vises meldingen "OFF".

10.13.2 Stille inn romtemperatur

Bilde 173 Innstillingsmuligheter for romtemperatur

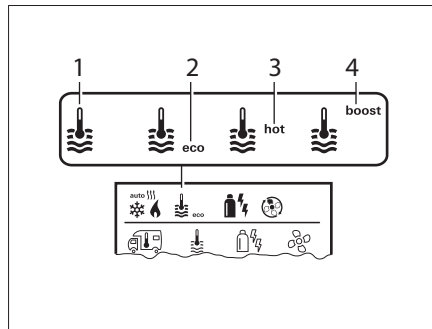
- 1 Varmeanlegg* - Varmeanlegg AN
- 2 COOL - Klimasystem AN
- 3 AUTO - Klimasystem innstilt på automatikk
- 4 HOT - Klimasystem i varmedrift
- 5 AUTO - Klimaautomatikk* AN
- 6 VENT - Klimasystem i resirkuleringsdrift

* Symbolet blinker til ønsket romtemperatur er nådd.

** bare når klimaautomatikk er aktivert.

- Endre romtemperatur: ■ Med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) velger du symbolet romtemperatur og trykker for å skifte til innstillingsnivå.
- Med dreie-/trykknappen velger du mellom varmeanlegg, klimasystem eller klimaautomatikk (alt etter tilkoblede apparater er ikke alle alternativene tilgjengelige).
 - Bekreft valget ved å trykke på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Velg ønsket romtemperatur med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.

10.13.3 Endre varmtvannstrinn

Bilde 174 Innstillingsmuligheter varmtvann

- OFF - Varmtvannsberedning AV
- 1 Boiler*** - Varmtvannsberedning PÅ
- 2 eco**** - Varmtvannstemperatur 40 °C
- 3 hot** - Varmtvannstemperatur 60 °C
- 4 boost*** - Hurtig oppvarming av innholdet i varmtvannsberederen

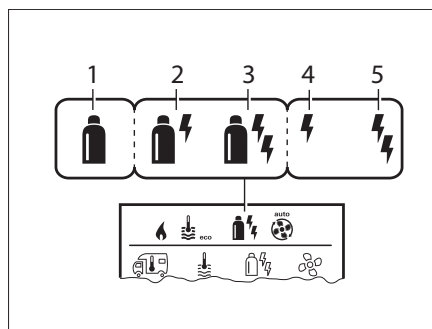
* Symbolet blinker til ønsket vannstemperatur er nådd.

** Varmtvannstemperaturen kan ved kombinert rom- og vannoppvarming bare holdes på 40 °C i en begrenset tid.

Endre varmtvannstrinn:

- Velg symbolet for varmtvannstrinn med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8), og trykk for å skifte til innstillingsnivå.
- Velg ønsket trinn med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
- Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.

10.13.4 Velge energitype

Bilde 175 Innstillingsmuligheter for energitype

- 1 Gass/diesel**
- 2 MIX 1* - Elektro (900 W + gass/diesel)
- 3 MIX 2* - Elektro (1800 W + gass/diesel)
- 4 EL 1* - Elektro (900 W)
- 5 EL 2* - Elektro (1800 W)

* Blandet drift og elektrisk drift bare mulig ved oppvarming med elektriske varmetaster.

** Ytelse for gass/diesel finner du i bruksanvisningen for varmeanlegget.

Velge energitype:

- Velg symbolet for energi med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8), og trykk for å skifte til innstillingsnivå.
- Velg ønsket energitype med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
- Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.

Særegenheter i blandet drift

Brudd i 230 V-spenningsforsyningen:

Hvis 230 V-spenningsforsyningen brytes, kobler varmeanlegget automatisk over til gass- eller dieseldrift. Når 230 V-spenningsforsyningen gjenopprettes, kobler varmeanlegget automatisk tilbake til blandet drift.

Feil i forbrenningsprosessen (f.eks. brennstoffmangel):

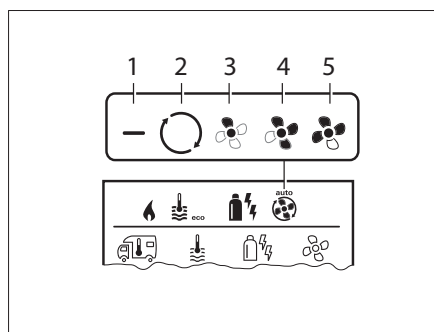
Følg bruksanvisningen fra produsenten.

Særegenheter i elektrisk drift

Hvis 230 V-spenningsforsyningen blir brutt og 12 V-forsyningen slås på, vises en feilkode på displayet.

Hvis 230 V-spenningsforsyningen gjenopprettes, starter varmeanlegget automatisk med de tidligere innstillingene. Feilkoden forsvinner.

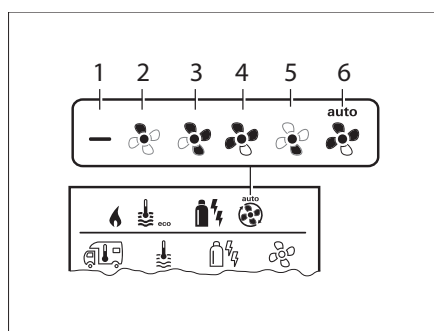
10.13.5 Velge viftetrinn

Bilde 176 Innstillingsmuligheter for viften til varmeanlegget

- 1 OFF - Vifte AV (ingen apparat i drift)
- 2 VENT - Resirkulering (ingen apparater i drift og varmtvannsberedning AV)
- 3 ECO - Lavt viftetrinn
- 4 HIGH* - Høyt viftetrinn
- 5 BOOST - Rask romoppvarming (når forskjellen mellom valgt og gjeldende romtemperatur er >10 °C)

* Er forbundet med høyere strømforbruk, høyere støynivå og økt motorslitasje.

Bilde 177 Innstillingsmuligheter for viften i klimasystemet

- 1 OFF - Vifte AV (ingen apparat i drift)
- 2 LOW - Lavt viftetrinn
- 3 MID - Middels viftetrinn
- 4 HIGH - Høyeste viftetrinn
- 5 NIGHT - Stillegående viftedrift
- 6 AUTO* - Automatisk valg av viftetrinn

* Ved klimaautomatikk er det ikke mulig å velge viftetrinn manuelt.

- Velge viftetrinn:
- Velg symbolet for viftetrinn med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8), og trykk for å skifte til innstillingsnivå.
 - Velg ønsket viftetrinn med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.

10.13.6 Stille inn koblingsur

- ▶ Fare for forgiftning på grunn av eksos i lukkede rom (f.eks. garasje, verksted)!
- ▶ Når bobilen parkeres i lukkede rom:
- ▶ Sperr brennstofftilførselen (gass eller diesel) til varmeanlegget.
- ▶ Deaktiver koblingsuret på betjeningsdelen (OFF).
- ▶ Slå av varmeanlegg på betjeningsdelen.

- Stille inn koblingsur:*
- Velg symbolet for koblingsur med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8), og trykk for å skifte til innstillingsnivå.
 - Still in starttidspunkt med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Still in sluttidspunkt med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Still inn romtemperaturen. Se kapittel 10.13.2.
 - Still inn varmtvannstrinn. Se kapittel 10.13.3.
 - Velg energitype (bare for varmeanlegg med elektriske varmestaver). Se kapittel 10.13.4.
 - Velg viftetrinn (ikke for klimaautomatikk AUTO). Se kapittel 10.13.5.

- Aktivere koblingsur:*
- Aktiver koblingsuret (ON) med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.
 - Koblingsuret er aktivt helt til det deaktiveres (OFF).
 - Hvis koblingsuret er aktivt, blinker symbolet for koblingsuret.

- Deaktivere koblingsuret:*
- Deaktiver koblingsuret (OFF) med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.

10.13.7 Slå lyset på og av

- Slå lyset på:*
- Velg symbolet for lys med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8), og trykk for å skifte til innstillingsnivå.
 - Slå på lyset med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) og velg mellom lysstyrketrinnene 1-5.
 - Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.

- Slå av lyset:*
- Velg symbolet for lys med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8), og trykk for å skifte til innstillingsnivå.
 - Velg funksjonen OFF med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.

10.13.8 Stille inn klokkeslett

- Stille inn klokkeslett:
- Velg symbolet for klokkeslett med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Timevisningen blinker.
 - Still inn timene med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.
 - Minuttvisningen blinker.
 - Still inn minuttene med dreie-/trykknappen (Bilde 172,8).
 - Trykk lett på dreie-/trykknappen (Bilde 172,8) for å bekrefte verdien.

10.13.9 Servicemeny

Tilgjengelige funksjoner:

- OFFSET = Kalibrer romtemperaturføler for varmeanlegg.
 - AC SET = Still inn offset mellom kjøling og oppvarming.
 - ACC = Aktiver eller sperr klimaautomatikken.
 - TEMP = Velg temperaturvisning °C eller °F.
 - LICHT = Endre bakgrunnsbelysning i 10 trinn.
 - 12-24 h = Endre modus for visning av klokkeslett.
 - SPR = Still inn språk.
 - INDEX = Vis versjonsnummer.
 - RESET = Tilbakestill betjeningsdel til forhåndsinnstillinger.
- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

10.14 230 V-spenning

▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.

230 V-spenningen forsyner:

- Stikkontaktene med jordet kontakt for apparater med maks. 16 A
- Kjøleskapet
- Strømsentralen
- Klimaanlegget
- Elektrisk varmeanlegget

De strømforbrukende apparatene som er tilkoblet 12 V-spenningen i boenheten, forsynes med strøm fra boenhetsbatteriet.

Koble kjøretøyet til en ekstern 230 V-forsyning så ofte som mulig. På denne måten lader lademodulen i strømsentralen boenhets-batteriet automatisk. I tillegg blir startbatteriet vedlikeholdsladet.

10.14.1 230 V-tilkobling

▶ Den eksterne 230 V-forsyningen må sikres via en jordfeilbryter (FI-bryter, 30 mA).

▶ For koblingssteder på campingplasser (campingfordelere) kreves det høyømfintlige jordfeilbrytere (FI-brytere, 30 mA).

Kjøretøyet kan tilkobles en ekstern 230 V-forsyning. Kabelen kan ha en lengde på maks. 25 m.

10.14.2 Forsyningsledning for ekstern 230 V-tilkobling

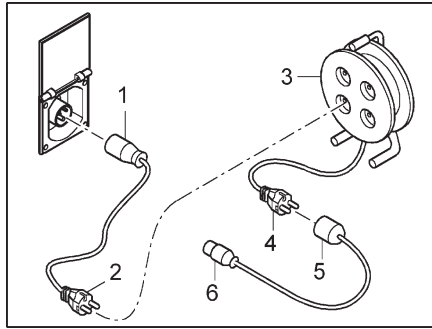
▶ For å unngå overoppheting må kabelen være helt utrullet ved kabeltrommel. Brannfare!

Forsyningsledning

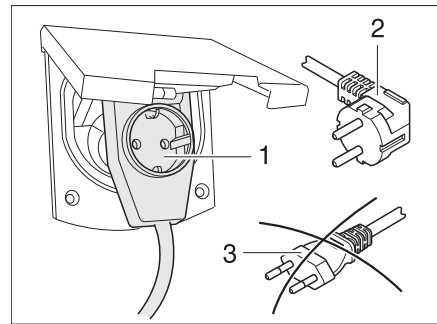
- tretrådig (3 x 2,5 mm²) fleksibel gummislangeledning
- maks. 25 m lang
- 1 støpsel med jordet kontakt
- 1 tilslutningskontakt med jordet kontakt (støpselanordninger iht EN 60309)

Tilkoblingsmuligheter

Vi anbefaler som forsyningsledning en CEE-forbindelseskabel med CEE-plugg og CEE-kobling. Når denne tilkoblingsmuligheten ikke er gitt, anbefaler vi følgende kombinasjon med en schuko-støpsel:

Bilde 178 Tilkoblingsmuligheter 230 V-tilkobling

Bilde 179 Tilkobling til vinkelkobling med stikkontakt

- Adapterkabel:
- CEE 17 tilslutningskontakt med jordet kontakt (Bilde 178,1) – støpsel med jordet kontakt (Bilde 178,2)
- Kabeltrommel:
- Stikkontakt med jordet kontakt (Bilde 178,3) – støpsel med jordet kontakt (Bilde 178,4)
- Adapterkabel:
- Tilslutningskontakt med jordet kontakt (Bilde 178,5) – CEE 17 støpsel med jordet kontakt (Bilde 178,6)

- ▶ Ved bruk av en CEE 17 vinkelkobling med montert stikkontakt på baksiden (Bilde 179,1) må det bare brukes et gummiert og forseglet IP 44-støpsel med jordet kontakt (Bilde 179,2). Ikke bruk støpsel uten jording (Bilde 179,3). Fare for elektrisk støt!

Alt etter modell er luken for 230 V-tilkobling merket med symbolet "⚡".

Koble til forsyningsledning:

- Åpne den utvendige luken.
- Alt etter modell vippes dekslet opp.
- Sett i støpselet.
- ▶ På enkelte modeller må støpslet låses opp før det trekkes ut.

10.15 Sikringer

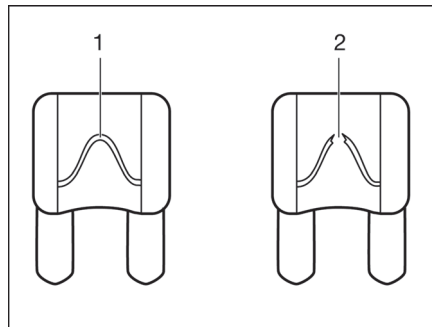
- ▶ Defekte sikringer skal kun byttes ut når årsaken til feilen er kjent og feilen er utbedret.
- ▶ Defekte sikringer må ikke skiftes før strømforsyningen er slått av. Fare for elektrisk støt!
- ▶ Sikringer må aldri kortsluttes eller repareres. Brannfare!

10.15.1 12 V-sikringer

- ▶ Før utskifting av sikringer må styrke og farge fastslås. Sikringer må skiftes ut med sikringer med samme spesifikasjoner som de som var montert fra fabrikken.

De strømbrukende apparatene som i boenheten er tilknyttet 12 V-forsyningen, er sikret med separate sikringer. Sikringene er tilgjengelige på forskjellige steder i kjøretøyet.

- 1 Uskadd sikringsselement
- 2 Avbrutt sikringsselement

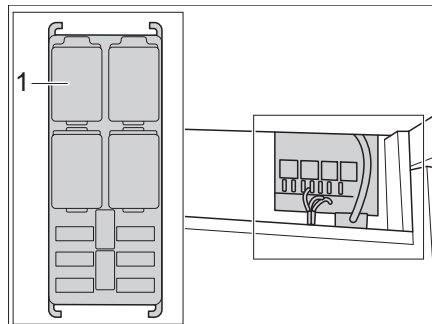
Bilde 180 Sikring 12 V

En intakt 12 V-sikring kan registreres på det uskadede sikringsselementet (Bilde 180,1). Når sikringsselementet er avbrutt (Bilde 180,2), må sikringen byttes.

Sikringer for startbatteriet

Sikringene er montert i nærheten av startbatteriet eller i nærheten av strømsentralen.

Ved kjøretøy på Fiat-basis er sikringene montert i nærheten av startbatteriet og i B-stolpen nede på passasjersiden.

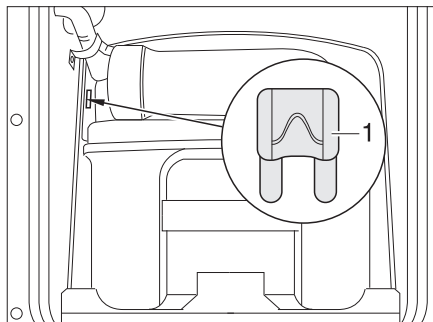
Bilde 181 Fiat-sikringer i B-stolpe nede på passasjerside

Sikringer ved boenhetsbatteriet

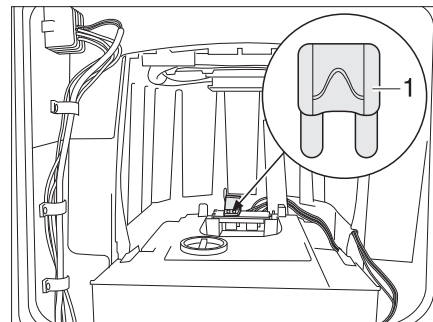
Sikringene er montert i nærheten av boenhetsbatteriet under passasjeretset.

Sikring for Thetford-toalett (svingbart toalett)

Sikringen befinner seg i Thetford-kassett-toalettets kasseramme.

Bilde 182 Sikring for Thetford-toalett

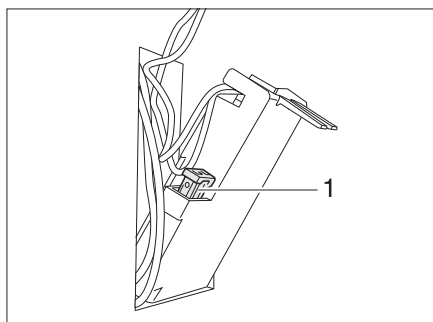
Bilde 183 Sikring for Thetford-toalett
(alternativ)

1 Bladsikring 3 A/fiolett

- Skifte:*
- Åpne luken på Thetford-kassett-toalettet på utsiden av kjøretøyet.
 - Trekk Thetford-kassett-toalettet helt ut.
 - Skifte sikring (Bilde 182,1 hhv. Bilde 183,1).

Sikring for Thetford-toalett (fast benk)

Sikringen befinner seg i Thetford-kassett-toalettets kasseramme.

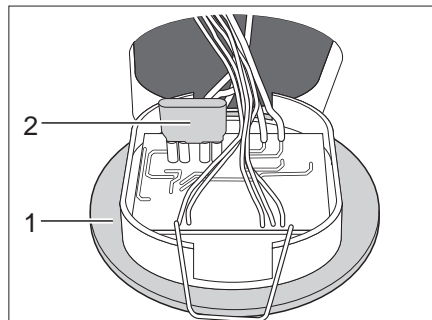
Bilde 184 Sikring for Thetford-toalett

1 Bladsikring 3 A/fiolett

- Skifte:*
- Åpne luken på Thetford-kassett-toalettet på utsiden av kjøretøyet.
 - Ta ut Thetford-kassetten og sving ut luken i husveggen.
 - Skifte sikring (Bilde 184,1).

**Sikring for Dometic--
toalett**

Sikringen befinner seg på baksiden av toalettets betjeningsdel.

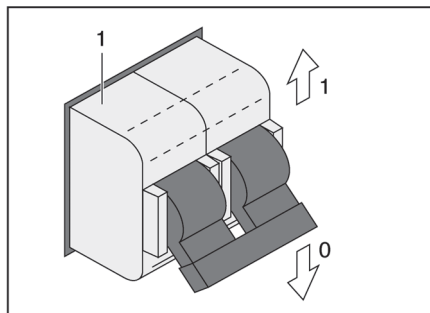
- 1 Betjeningsdel
- 2 Bladsikring 7,5 A/brun

Bilde 185 Sikring for toalett

- Skifte:*
- Løft betjeningsdelen for toalettet (Bilde 185,1) med et egnet verktøy og trekk den ut av veggen.
 - Skifte sikring (Bilde 185,2).

10.15.2 Sikring 230 V

Antallet automatsikringer varierer, avhengig av modell og hva slags tilleggsutstyr som er montert.

Bilde 186 230 V-sikringsautomat

230 V-tilkoblingen er sikret med en eller flere topolette sikringsautomater (Bilde 186).

Monteringssted

Avhengig av modellen er automatsikringen plassert i klesskapet, i den bakre lasteluken eller under et deksel i bakre del (under sengebunnen).

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om innbyggingsapparatene i kjøretøyet. Informasjonen gjelder kun betjeningen av innbyggingsapparatene.

Ytterligere informasjon om innbyggingsapparatene finner du i bruksanvisningene til innbyggingsapparatene, som er vedlagt kjøretøyet separat.

Anvisningene omfatter:

- Varmeanlegg
- Klimaanlegget
- Varmtvannsbereder
- Gasskomfyr
- Gass-stekeovn
- Mikrobølgeovn
- Vifte
- Kjøleskapet
- Støvsugeren

11.1 Generelt

- ▷ Varmevekslerne til varmlufts-varmeanlegget Truma må skiftes ut etter 30 år. Varmevekslerne til varmtvanns-varmeanlegget Alde må skiftes ut etter 10 år. Varmevekslerne må bare monteres av produsenten av varmeanlegget eller et autorisert fagverksted. Brukeren av varmeanlegget er ansvarlig for at utskiftingen blir utført.
- ▷ Varmeveksleren til varmtvanns-varmeanlegget Alde må skiftes ut etter 10 år. Varmeveksleren må bare monteres av produsenten av varmeanlegget eller et autorisert fagverksted. Brukeren av varmeanlegget er ansvarlig for at utskiftingen blir utført.
- ▷ Av sikkerhetsgrunner må reservedeler for varmeapparater tilsvare produsentens spesifikasjoner, og produsenten må ha godkjent dem som reservedeler. Disse reservedelene må bare monteres av produsenten selv eller på et autorisert fagverksted.

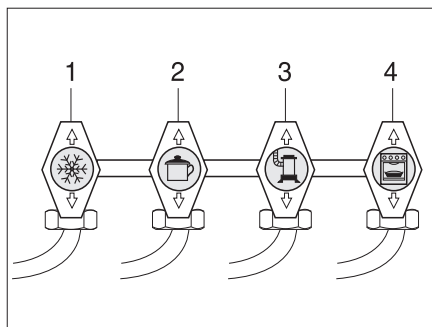

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen for apparatet. Denne er vedlagt separat.

Avhengig av modell er kjøretøyet utstyrt med varmeanlegg, varmtvannsbereder, kokeplass, kjøleskap og klimaanlegg.

I denne bruksanvisningen beskrives kun betjeningen av disse apparatene og deres spesifikasjoner.

Før et gassdrevet innbyggingsapparat settes i gang, må man åpne gassflaskens hovedventil og gassavstengeventilen.

- 1 Kjøleskap
- 2 Kokeplass
- 3 Varmeanlegg/Varmtvannsbereder
- 4 Stekeovn

Bilde 187 Symboler på gassavstengeventilene

11.2 Varmeanlegg

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Ved tanking, på ferger og i garasjer, må varmeanlegget aldri drives med gass. Eksplosjonsfare!
- ▶ Aldri bruk varmeanlegget i gassdrift i lukkede rom (f.eks. i garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!

Første igangsetting

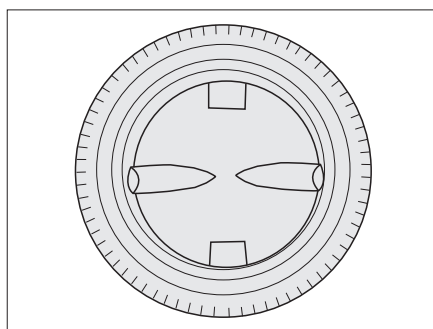
Når varmeanlegget settes i gang for første gang, vil det for en kort tid avgi røyk og lukt. Still umiddelbart varmeanlegget på bryteren på høyeste trinn. Åpne vinduer og dører og luft godt. Røyk og lukt forsvinner av seg selv etter kort tid.

11.2.1 Modeller med eksosavtrekk på høyre side

- ▶ Når forteltet er slått opp og varmeanlegget går på gass, kan eksos fra varmeanlegget samle seg i forteltet. Kvelningsfare! Sørg for tilstrekkelig lufting.

11.2.2 Riktig oppvarming

Bilde 188 Luftdyse

Varmluftfordeling

I kjøretøyet finnes det flere luftdyser (Bilde 188). Rør fører varmluften til dysene. Still dysene slik at varmluften kommer ut der den er ønsket. For å forhindre gjennomtrekk, stenges luftdysene på dashbordet og luftspredningen i bobilene stilles på resirkulering.

Innstilling av ventilasjonsdysene

- Fullstendig åpen: Full varmluftsstrøm
- Halv- eller delvis åpen: Redusert varmluftsstrøm

Når 5 dyser er helt åpne, kommer det mindre varmluft ut fra hver enkelt dyse. Når bare 3 dyser er åpne, strømmes det mer varmluft ut av hver enkelt dyse.

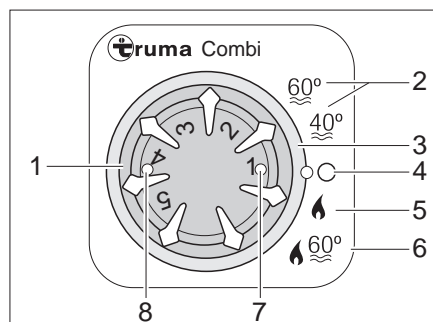
11.2.3 Varmluftsvarmeanlegg Truma Combi

- ▷ Hvis varmeanlegget er ute av drift på grunn av frostfare, må man tømme hele anlegget.

- ▶ **Ikke bruk rommet over og bak varmeanlegget som oppbevaringsrom. Brannfare!**

Bilde 189 Kontrollpanel for varmeanlegg/varmtvannsbereder

- 1 Temperaturregulator
- 2 Sommerdrift vanntemperatur 40 °C eller 60 °C
- 3 Dreiebryter
- 4 Av
- 5 Vinterdrift "Varmeanlegg uten varmtvannsbereder"
- 6 Vinterdrift "Varmeanlegg og varmtvannsbereder"
- 7 Grønn kontrollampe: lyser = "Drift varmeanlegg"
- 1 blinker = "Utkoblingsforsinkelse for reduksjon av apparatets temperatur er aktiv"
- 2 Gul/rød kontrollampe: lyser gult = "Varmtvannsbereder oppvarmingsfase" blinker/lyser rødt = "Feil"

Driftsmåter Varmeanlegget har to driftsmåter:

- Vinterdrift
- Sommerdrift

Oppvarming av kjøretøyet er kun mulig i driftsmåte "Vinter". I driftsmåte "Sommer" varmes kun vannet i varmtvannsbereder. Oppvarming av kjøretøyet er ikke mulig med denne driftsmåten.

Velge driftsmåte: ■ Still inn driftsmåten med dreiebryteren (Bilde 189,3).

Spenningsforsyningen til varmeanlegget kan ikke avbrytes via 12 V-hovedbryteren.

Innebygde apparater

Vinterdrift Avhengig av innstilt varme velger varmeanlegget automatisk nødvendig brennervivå. Ved driftsmåte "Varmelegg og varmtvannsbereder" (Bilde 189,6) varmes også vannet i varmtvannsberederen opp. I driftsmåten "Varmelegg uten varmtvannsbereder" (Bilde 189,5) kan varmeanlegget brukes med tom varmtvannsbereder.

- Slå på:
- Åpne hovedventilen på gassflasken og den gassavstengeventilen "Varmelegg/varmtvannsbereder".
 - Still temperaturknappen (Bilde 189,1) på kontrollpanelet på ønsket varme.
 - Still dreiebryteren (Bilde 189,3) på vinterdrift "Varmelegg uten varmtvannsbereder" (Bilde 189,5) eller på vinterdrift "Varmelegg og varmtvannsbereder" (Bilde 189,6).

Den grønne kontrollampen (Bilde 189,7) lyser.

Resirkuleringsvifte slår seg på automatisk når varmeanlegget settes i drift.

- Slå av:
- Sett dreiebryteren (Bilde 189,3) på "O" (Bilde 189,4).
 - Steng gassavstengeventilen "Varmelegg/varmtvannsbereder" og hovedavstengeventilen på gassflasken.

Etter at varmeanlegget er slått av, kan resirkuleringsviften stå på for å utnytte restvarmen.

Sommerdrift Oppvarming av kjøretøyet er ikke mulig med driftsmåten "Sommer". I denne driftsmåten varmes kun vannet i varmtvannsberederen.

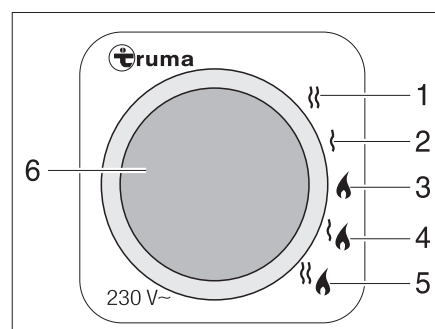

- ▷ Se den separate bruksanvisningen "Gassvarmeanlegg" for mer informasjon.
- ▷ Se avsnittet "Varmtvannsbereder" for mer informasjon om betjening av varmtvannsberederen.

Variant: Oppvarming med gass og 230 V elektrisk drift

- ▷ 230 V elektrisk drift er kun mulig, når kjøretøyet er koblet til 230 V-forsyningen.
- ▷ Velg effekttrinnet ved 230 V elektrisk drift slik at sikringen tilsvarer 230 V-tilkoblingen (900 W ved 3,9 A sikring, 1800 W ved 7,8 A sikring).
- ▷ Når varmeanlegget på kontrollpanelet står på sommerdrift og energi-valgbryteren står på blandingsdrift, arbeider varmeanlegget likevel kun i 230 V-drift. Gassbrenneren blir ikke koblet inn.

- 1 230 V elektrisk drift (1800 W)
- 2 230 V elektrisk drift (900 W)
- 3 Gassdrift
- 4 Gassdrift og 230 V elektrisk drift (900 W)
- 5 Gassdrift og 230 V elektrisk drift (1800 W)
- 6 Gul kontrollampe "230 V elektrisk drift"

Bilde 190 Energi-valgbryter for varmeanlegg/varmtvannsbereder

Varmelegget kan drives med forskjellige energityper:

- Gassdrift (Bilde 190,3)
- 230 V elektrisk drift med effekttrinnene 900 W (Bilde 190,2) eller 1800 W (Bilde 190,1)
- Gassdrift og 230 V elektrisk drift (blandingsdrift) med effekttrinnene 900 W (Bilde 190,4) eller 1800 W (Bilde 190,5)

Kombinasjonen av gassdrift og 230 V elektrisk drift forkorter oppvarmingstiden (kun mulig når varmeanlegget på kontrollpanelet (Bilde 189) står på vinterdrift).

Når 230 V elektrisk drift er valgt, lyser de gule kontrollampene (Bilde 190,6).

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Gassvarmeanlegg" som er vedlagt separat.
- ▷ Ytterligere informasjon angående betjening av varmtvannsberederen, se avsnitt "Varmtvannsbereder".

11.2.4 Varmtvannsvarmeanlegg Alde

- ▷ Varmtvannsvarmeanlegget må aldri brukes uten varmevæske. Se henvisningene i kapittel 14.
- ▷ Ikke bor hull i gulvet. Varmtvannsrørene kan bli skadet.
- ▷ Ikke bruk rommet over og bak varmeanlegget som oppbevaringsrom.
- ▷ Ikke steng kistene helt under lasting, for da er ikke konveksjon av radiatorne lenger mulig. Varmluftfordelingen blir da dårligere.

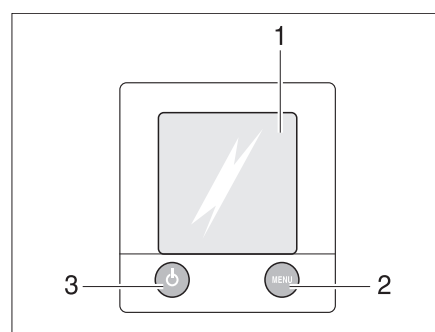
- ▷ Dersom varmtvannsvarmeanlegget er i drift, må sirkulasjonspumpen alltid være slått på.
- ▷ Etter første oppvarmingsdrift anbefaler vi at varmesystemet utluftes og glykolkonsentrasjonen kontrolleres. Se henvisningene i kapittel 14.
- ▷ Når varmeanlegget er slått på, starter det med de sist brukte innstillingene.
- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon. Følg instruksjonen om vedlikehold i kapittel 14.
- ▷ Se avsnittet "Varmtvannsbereder" for mer informasjon om betjening av varmtvannsberederen.

Varmtvannsvarmeanlegget er montert nede i klesskapet.

Kontrollpanel

Kontrollpanelet er inndelt i to områder:

- Fargedisplay (berøringsskjerm)
- Betjeningsknapper

- 1 Fargedisplay (berøringsskjerm)
- 2 Knapp "Menu"
- 3 "På/Av"-knapp

Bilde 191 Kontrollpanel for varmtvannsvarmeanlegg

Innebygde apparater

- ▷ Når ingen knapp trykkes på, kobler kontrollpanelet automatisk over til hvilemodus etter to minutter.
- ▷ Endringer i innstillingene lagres automatisk etter 10 sekunder.

Betjeningsknapper

Betjeningsknappene har følgende funksjoner:

Pos. i Bilde 191	Knapp	Funksjon
2	MENU	Åpne innstillingsmenyen
3		Aktivere varmeanlegg

Fargedisplay

Fargedisplayet (Bilde 191,1) er konstruert som kontaktflate (berørings-skjerm). Berøringen av symboler henter opp den tilordnede funksjonen.

Startbilde

Etter at varmeanlegget er slått på, vises startbildet på fargedisplayet. Startbildet inneholder følgende informasjon:

Symbol	Betydning
	Dette symbolet vises når sirkulasjonspumpen er aktivert
	Dette symbolet vises når et omkoblingsanlegg for gassflasker er aktivert
	Dette symbolet vises når det er en spenning på 230 V over varmeanlegget
	Ved siden av dette symbolet vises innetemperaturen
	Ved siden av dette symbolet vises utetemperaturen, hvis en uteføler er montert

Innstillingsmeny

Knappen "MENU" henter opp innstillingsmenyen. De enkelte symbolenes betydning beskrives i den følgende tabellen.

Via symbolene "+" eller "-" kan verdiene økes eller reduseres.

Symbol	Betydning
	Stille inn ønsket temperatur på +5 til +30 °C
	Stille inn vanntemperaturen i varmtvannsberederen
	Stille inn varmeeffekten i elektrisk drift
	Aktivere funksjon "Varmeanlegg i gassdrift"
	Hente opp utløsningsmenyen for verktøymenyene

Tilbakestille varmeanlegget til innstillingen fra fabrikk:

- Trykk på knappen "MENU" i 15 sekunder.

Verktøymenyer

Via verktøymenyene kan man hente opp og stille inn varmeanleggets forskjellige funksjoner. Pilsymbolene tjener til å skifte mellom menyene. De enkelte symbolenes betydning beskrives i bruksanvisningen fra produsenten.

Velge driftsmåte

Varmtvannsvarmeanlegget kan drives av følgende energikilder:

- Gassdrift
- 230 V elektrisk drift
- Gassdrift og 230 V elektrisk drift

Driftsmåten velges fra kontrollpanelet.

Velge gassdrift:

- Trykk på "On"-knappen ved siden av symbol "♁". Gassdrift aktiveres.

Velge 230 V elektrisk drift:

- Trykk på "+"-knappen ved siden av symbol "⚡" helt til ønsket varmeeffekt er oppnådd.

- ▷ Velg effekttrinnet ved 230 V elektrisk drift slik at sikringen til 230 V-tilkoblingen tilsvarer:
 - ▷ Trinn 1 (1050 W) ved 6 A
 - ▷ Trinn 2 (2100 W) ved 10 A
 - ▷ Trinn 3 (3150 W) ved 16 A

Velge gassdrift og 230 V elektrisk drift:

- Velg både gassdrift og 230 V elektrisk drift på kontrollpanelet.
- ▷ Når gassdrift og 230 V elektrisk drift blir valgt, og kjøretøyet er koblet til 230 V-forsyningen, arbeider varmtvannsvarmeanlegget først kun i 230 V elektrisk drift. Først når varmeanlegget ikke er tilstrekkelig lenger, kobles gassdriften inn automatisk.
- ▷ Gassdrift er kun mulig når hovedventilen på gassflasken og gassavstengingsventilen er åpnet.
- ▷ 230 V elektrisk drift er kun mulig når kjøretøyet er koblet til 230 V-forsyningen.

Når varmeanlegget er slått på, starter det med den sist innstilte driftsmåten.

Slå på varmeanlegg:

- Trykk på knapp "⏻". Startbildet vises på displayet. Varmeanlegget starter automatisk.

Slå av varmeanlegg:

- Trykk på knapp "⏻". Varmeanlegget kobles ut.

Bryter for vannpumpe

Bryteren for vannpumpen befinner seg under førersetet.

Slå på:

- Trykk oppe på vippebryteren: Vannpumpen er slått på.

Slå av:

- Trykk nede på vippebryteren "⏻": Vannpumpen er slått av.

Varmeveksler Alde

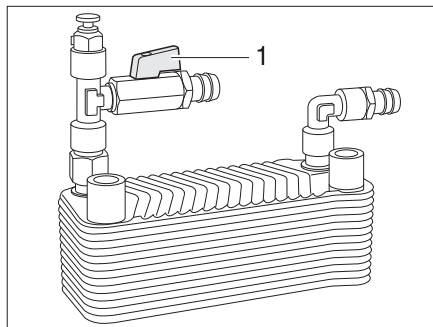
- ▷ Varmeveksleren fungerer bare når kjøretøyets motor er i gang.
- ▷ Når varmeveksleren ikke er i bruk (f.eks. om sommeren), skal den slås av med stengekranen.

Varmeveksleren gjør det mulig å varme bilens boenhet under kjøring uten å bruke boenhetens varmtvannsvarmeanlegg.

Varmeveksleren er koblet til kjøretøyets motor kjølekretsløp og fungerer dermed på samme måte som kjøretøyets varmeanlegg.

Varmeeffekten stilles inn med varmereguleringen i boenheten.

Varmevekslerens stoppekran er plassert direkte på varmeveksleren.

Bilde 192 Varmerveksler Alde

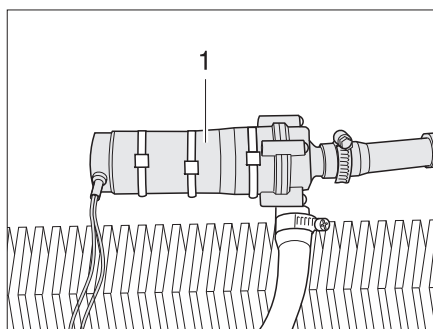
Åpne: ■ Sett håndtaket (Bilde 192,1) til stoppekranen parallelt med rørledningen.

Stenge: ■ Sett håndtaket (Bilde 192,1) til stoppekranen på tvers av rørledningen.

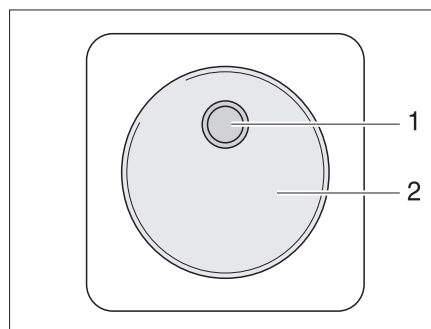
Ekstra sirkulasjonspumpe Alde

▷ Den ekstra sirkulasjonspumpen virker bare når det er montert en varmeveksler og denne arbeider samt varmtvanns-varmeanlegget er i gang.

Bilde 193 Ekstra sirkulasjonspumpe

Bilde 194 Betjeningsbryter for ekstra sirkulasjonspumpe

Ved hjelp av den ekstra sirkulasjonspumpen (Bilde 193,1) kan bilmotoren varmes opp når bilen står stille.

Den ekstra sirkulasjonspumpen er koblet til kjølekretsløpet på kjøretøyets motor og fungerer dermed på samme måte som en motorvarmer.

Bryteren (Bilde 194,2) til den ekstra sirkulasjonspumpen er plassert ved siden av betjeningsenheten til varmtvannsvarmeanlegget. Den gule kontrollampen (Bilde 194,1) lyser når pumpen er i bruk.

Stille inn omdreiningstall til sirkulasjonspumpen

▷ Trinn 2 = normaltrinn
▷ Trinn 5 = ventilasjon

Stille inn effekten: ■ Sett justeringskruen på pumpen på trinn 2.
■ Sett justeringskruen på trinn 5 for å lufte ut pumpen.

230 V-sirkulasjonspumpe

Varmtvanns-varmeanlegget har en ekstra 230 V-sirkulasjonspumpe, dette er avhengig av utstyret.

Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen, kan det kobles om til høyere effekt på 230 V-sirkulasjonspumpen.

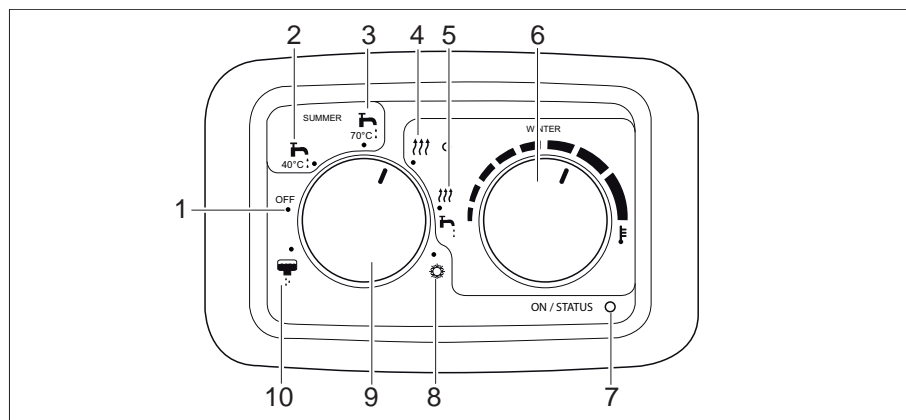
Omkobling mellom 12 V-sirkulasjonspumpen og 230 V-sirkulasjonspumpen gjøres på betjeningsenheten til varmtvanns-varmeanlegget.

11.2.5 Dieseloppvarming Webasto

Enkelte modeller er utstyrt med en dieseloppvarming.

- ▷ På nye varmeapparater kan det forekomme en svak lukt de første gangene apparatet brukes.
- ▷ Ved kontinuerlig drift på lavt effektnivå anbefaler vi at varmeapparatet kjøres en gang i måneden på full belastning i 15 min for å forbrenne eventuelle avleiringer i brenneren.
- ▷ Det er mulig og tillatt å varme opp kjøretøyet og/eller varmtvannet under kjøring.
- ▷ Under kjøring under kalde omgivelsesbetingelser må dieseloppvarmingen drives i programmet vinterdrift, oppvarming med varmtvannsberedning, for å beskytte vannledningene mot frost.
- ▷ Tøm alltid varmtvannsberederen ved fare for frost.
- ▷ Se avsnittet "Varmtvannsbereder" for mer informasjon om betjening av varmtvannsberederen.
- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

Bilde 195 Panel Webasto dieseloppvarming

- 1 Av
- 2 Sommerdrift, vanntemperatur 40°
- 3 Sommerdrift, vanntemperatur 70°
- 4 Vinterdrift, oppvarming uten varmtvannsberedning
- 5 Vinterdrift, oppvarming med varmtvannsberedning
- 6 Valgbryter for innetemperatur
- 7 Effektindikator / feilmelding (grønn/rød)
- 8 Frostbeskyttelsesdrift
- 9 Valgbryter for driftsmåte
- 10 Tømme varmtvannsberederen

Innebygde apparater

Driftsmåter Varmeapparatet har tre driftsmåter:

- Sommerdrift
- Vinterdrift, oppvarming uten varmtvannsberedning
- Vinterdrift, oppvarming med varmtvannsberedning

Oppvarming av kjøretøyet er kun mulig i driftsmåte "Vinter". I driftsmåte "Sommer" varmes kun vannet i varmtvannsbereder. Oppvarming av kjøretøyet er ikke mulig med denne driftsmåten.

Sommerdrift (bare varmtvann)

Varmeapparatet brukes til produksjon av varmt drikkevann. Vannet varmes opp og holdes på temperaturer mellom 40 °C og 70 °C. Varmluftsviften for oppvarming av boenheten er ikke aktivert. Hvis vanntemperaturen synker under en bestemt verdi, startes forbrenningen på nytt. Indikatoren (Bilde 195,7) på betjeningselementet lyser grønt når apparatet er koblet inn.

▷ Varmtvannsberederen må være fylt med vann.

Slå på: ■ Sett valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på sommerdrift, vanntemperatur 40 °C (Bilde 195,2) eller 70 °C (Bilde 195,3).

Effektindikatoren (Bilde 195,7) lyser grønt, og indikatoren på valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) lyser rødt.

Slå av: ■ Sett valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på "Off" (Bilde 195,1).

Vinterdrift (oppvarming uten varmtvannsberedning)

Ønsket innetemperatur kan stilles inn med termostatbryteren (5 til 35 °C). Når den valgte innetemperaturen er nådd, begynner varmeapparatet å justere seg nedover.

▷ Hvis varmtvannsberederen er fylt, varmes også vannet opp automatisk.

▷ Vanntemperaturen kan avhengig av varmeeffekten og -tiden nå en temperatur på 80 °C.

Slå på: ■ Still inn valgbryteren for innetemperatur (Bilde 195,6) på ønsket termostattinnstilling for innetemperatur.

■ Sett valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på vinterdrift, oppvarming uten varmtvannsberedning (Bilde 195,4).

Effektindikatoren (Bilde 195,7) lyser grønt, og indikatorene på valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) og valgbryteren for innetemperatur lyser rødt.

Slå av: ■ Sett valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på "Off" (Bilde 195,1).

Vinterdrift (oppvarming med varmtvannsberedning)

Varmeapparatet brukes til oppvarming av boenheten og til produksjon av varmtvann. Effekten reduseres trinnvis av varmeapparatet til innetemperaturen er nådd. Når innetemperaturen er nådd, men vanntemperaturen er for lav, slår hovedviften seg av og vannet varmes opp videre til en temperatur på 70 °C.

- ▷ Varmtvannsberederen må være fylt med vann.
- ▷ Vanntemperaturen kan avhengig av varmeeffekten og -tiden nå en temperatur på 80 °C.

Slå på:

- Still inn valgbryteren for innetemperatur (Bilde 195,6) på ønsket termostattinnstilling for innetemperatur.
- Sett valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på vinterdrift, oppvarming med varmtvannsberedning (Bilde 195,4).

Effektindikatoren (Bilde 195,7) lyser grønt, og indikatorene på valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) og valgbryteren for innetemperatur lyser rødt.

Slå av:

- Sett valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på "Off" (Bilde 195,1).

Kontrollfunksjon: Ikke vann

Hvis det ikke er vann i varmtvannsberederen og man velger vinterdrift, oppvarming med varmtvannsberedning, vises en advarsel på betjeningsselementet. Den grønne LED-en ved siden av vinterdrift, oppvarming med varmtvannsberedning (Bilde 195,4) begynner å blinke.

- Sett valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på vinterdrift, oppvarming uten varmtvannsberedning (Bilde 195,4).
- Ved behov må du fylle vann i varmtvannsberederen.

11.2.6 Ekstra varmeveksler Arizona

- ▶ Ekstra varmeveksler skal ikke brukes på bensinstasjoner. Eksplosjonsfare!

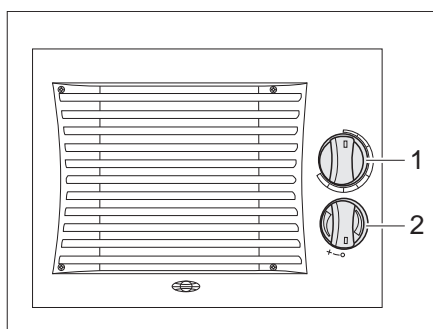

- ▷ Viften på den ekstra varmeveksleren kan brukes for lufting.
- ▷ Varmeeffekten kan justeres trinnløst.

Den ekstra varmeveksleren er montert i sittebenken.

Den ekstra varmeveksleren muliggjør ekstra oppvarming av kjøretøyets boenhet under kjøring.

Den ekstra varmeveksleren er integrert i basiskjøretøyets varmekretsløp og fungerer av den grunn bare når kjøretøyets motor er i gang.

Bilde 196 Betjeningselementer ekstra varmeveksler

- For å slå på:*
- Vri dreiebryteren (Bilde 196,1) for gjennomstrømningsregulatoren til ønsket stilling. Vannkretsløpet er åpent.
 - Drei bryteren (Bilde 196,2) til resirkuleringsviften med urviseren.
- For å slå av:*
- Sett viftebryteren (Bilde 196,2) på "0".
 - Drei dreieregulatoren (Bilde 196,1) for gjennomstrømningsregulatoren helt tilbake.

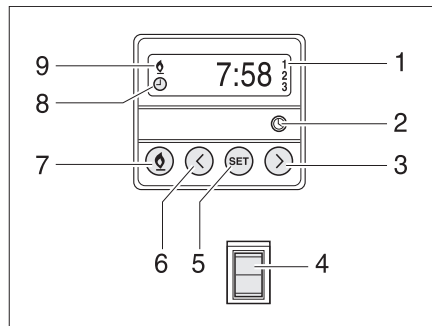
11.2.7 Kupévarmer

- ▶ Ikke bruk kupévarmeren i lukkede rom. Kvelningsfare!
- ▶ Ikke bruk kupévarmeren på bensinstasjoner. Eksplosjonsfare!

Boenheten og motoren kan varmes opp med kupévarmeren. Oppvarmingen av motoren kan slås av.

Kupévarmeren kan slås på og av manuelt eller ved hjelp av timer. Oppvarmingstidspunktet kan velges nøyaktig fra 1 minutt til 24 timer. Programmering av 3 timertider er mulig, men bare én kan aktiveres av gangen. Maksimal oppvarmingstid er 60 minutter.

Bilde 197 Kontrollpanel for kupévarmer

Slå på manuelt: ■ Trykk på knapp (Bilde 197,7). Oppvarmingsdriften vises med symbolet (Bilde 197,9). Viften kobles først inn ved en kjølevannstemperatur på 30 °C.

Slå av manuelt: ■ Trykk på knapp (Bilde 197,7). Symbolet (Bilde 197,9) slukker.

Slå på motorvarmen: ■ Trykk bryter (Bilde 197,4) nede. Motoren blir forvarmet. Viften kobles øyeblikkelig inn.

Slå av motorvarmen: ■ Trykk bryter (Bilde 197,4) oppe. Motoren forblir kald.

Stille klokkeslett: ■ Trykk på knapp (Bilde 197,2). Innstilling av klokkeslett vises med symbolet (Bilde 197,8).

■ Still inn klokkeslettet med knappene (Bilde 197,3 og 6).

Programmere oppvarmingstidspunktet: ■ Trykk på knapp (Bilde 197,5).
■ Still inn starttidspunktet med knappene (Bilde 197,3 og 6) innen 10 sekunder.

Velge programmert starttidspunkt: ■ Trykk knappen (Bilde 197,5) helt til ønsket programnummer (Bilde 197,1) vises i displayet.

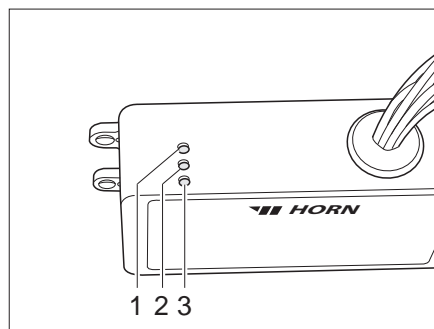
11.2.8 Varmeanlegg for spillvannstank og spillvannsledninger (vinterkomfort-pakke)

- ▷ Følg med på batteriforbruket! Driften av varmeanlegget for spillvannstanken og spillvannsledningene er bare i en viss grad mulig uten ekstern strømforsyning.

For å hindre at spillvannsanlegget fryser kan spillvannstanken og spillvannsledningene varmes opp elektrisk.

Når varmeanlegget er på, overvåker temperaturløperne temperaturen i spillvannstanken og spillvannsledningene. Synker temperaturen under 5 °C, slår varmeelementene seg på og varmer opp spillvannstanken og spillvannsledningene. Varmeelementene slår seg av når temperaturen stiger over en bestemt verdi.

Bilde 198 Automatisk kontrollenhet

Den automatiske kontrollenheten (Bilde 198) er montert i klesskapet. Kontrolllampene på den automatiske kontrollenheten har følgende betydning:

- Kontrolllampen (Bilde 198,2) lyser grønt: Regulering i drift.
- Kontrolllampen (Bilde 198,1) lyser rødt: Spillvannstanken varmes opp.
- Kontrolllampen (Bilde 198,3) lyser rødt: Spillvannsledningene varmes opp.

Bruk reservebryteren på panelet for å slå oppvarmingen av spillvannstanken på og av.

11.2.9 Elektrisk gulvvarme

- ▶ På modeller med elektrisk gulvvarme må man under ingen som helst omstendigheter bore hull i gulvet eller skru inn skruer. Vær forsiktig med spisse gjenstander. Fare for støt eller kortslutning ved skader på varmekabel.

- ▷ Regulatoren må ikke tildekkes. Fare for overheting!

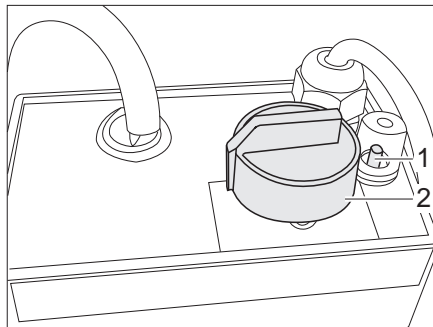
- ▷ Den elektriske gulvvarmen fungerer kun når kjøretøyet er koblet til en 230 V-forsyning.
- ▷ Den elektriske gulvvarmen alene er ikke tilstrekkelig til oppvarming av boenheten.

Bryteren for den elektriske gulvvarmen er montert i klesskapet.

Innstillingstrinn

Den elektriske gulvvarmen har fire innstillingstrinn:

- 0 "Av"
- 20 V "Lav varme"
- 22 V "Middels varme"
- 24 V "Høy varme"

Bilde 199 Bryter for elektrisk gulvvarme

- For å slå på:
- Koble kjøretøyet til 230 V-forsyningen (se avsnittet 10.14.1).
 - Still bryteren (Bilde 199,2) på ønsket varme.

- For å slå av:
- Drei dreieregulatoren (Bilde 199,2) til stilling "0".

Gulvet er fortsatt varmt en stund etter at gulvvarmen er koblet ut.

Overlastvernet utløses når regulatoren overbelastes. Stiften (Bilde 199,1) spretter ut.

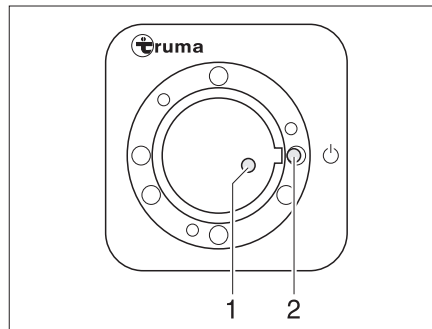
- Slå på overlastvernet:
- Trykk inn stiften (Bilde 199,1) på overlastvernet når regulatoren er avkjølt.

11.3 Klimaanlegg

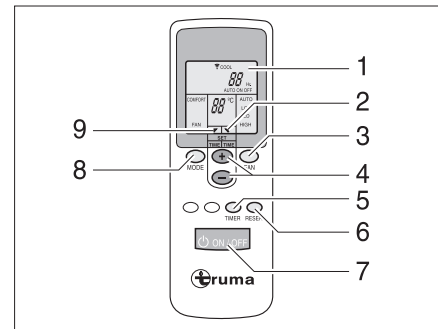
11.3.1 Innbygd klimaanlegg (Truma)

- ▷ Klimaanlegget er bare montert i kjøretøy med dobbeltgulv.
- ▷ Klimaanlegget går kun når kjøretøyet er koblet til en 230 V-forsyning.
- ▷ Den eksterne 230 V-forsyningen må være sikret med minst 3 A. Ellers er forskriftsmessig drift av klimaanlegget ikke mulig.

Bilde 200 Mottaker

Bilde 201 Fjernkontroll

Fjernkontrollen (Bilde 201) og mottakeren (Bilde 200) for klimaanlegget er plassert i kjøkkenområdet.

For å utføre de enkelte koblingskommandoene må man alltid rette fjernkontrollen mot mottakeren.

For å slå på:

- Koble kjøretøyet til 230 V-forsyningen. Klimaanlegget er klart til drift.
- Slå på fjernkontrollen på bryteren (Bilde 201,7). Den grønne kontrollampen (Bilde 200,1) indikerer kjøledrift.
- Still inn ønsket driftsmåte med knappen (Bilde 201,8).
 - "FAN": Kun ventilasjon uten kjøling.
 - "COMFORT": Kjøling. Vifteeffekten og romtemperaturen kan stilles inn hver for seg. Den grønne kontrollampen i mottakeren signaliserer driften til kompressoren og dermed kjøledrift.
- Ved behov stiller du inn ønsket vifteeffekt og romtemperatur med knappene (Bilde 201,3 og 4). Pilen (Bilde 201,9) viser valgt innstillingsmodus.

Når temperaturen som er stilt inn på fjernkontrollen er nådd, slukker den grønne kontrollampen, kompressoren kobles ut og resirkuleringsviften fortsetter å gå.

- ▷ På mottakeren er den en ekstra bryter (Bilde 200,2) som kan brukes til å koble klimaanlegget ut eller inn, også uten fjernkontroll. Når klimaanlegget slås på med denne bryteren, velges automatisk driftsmåten som er stilt inn sist på fjernkontrollen.

For å slå av:

- For å slå av trykker du en gang til på knappen (Bilde 201,7) på fjernkontrollen.
- ▷ Det oppstår kondensvann på fordampere under kjøling. Plasser kjøretøyet slik at det står vannrett.. Kondensvannet kan dermed renne bort. Følg den separate bruksanvisningen for klimaanlegget.

- ▷ For å motvirke en eventuell kimdannelse i kondensvannet lar du klimaanlegget gå i ca. 5 til 10 minutter i stillingene "FAN" og "HIGH", slik at fordampere tørker.

Timer

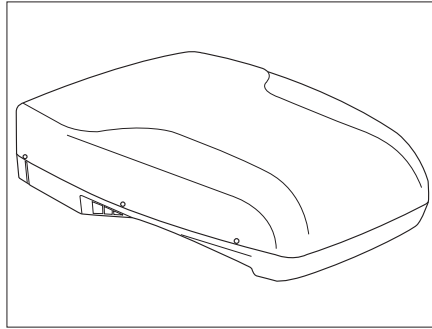
Med det integrerte koblingsuret kan klimaanlegget kobles inn eller ut automatisk på forhånd i inntil 15 timer fra det aktuelle klokkeslettet. Forhåndsprogrammering til et bestemt klokkeslett er ikke mulig.

- For å programmere klimaanlegget slår du på med knappen (Bilde 201,7) på fjernkontrollen.
- Still inn ønsket driftsmåte og romtemperatur med knappene (Bilde 201,8,3 og 4).
- Med knappen (Bilde 201,5) velger du ønsket funksjon (Bilde 201,1):
 - "ON": For å slå på
 - "OFF": For å slå av
- Med knappene (Bilde 201,4) velger du ønsket koblingstid (1 til 15 timer). Pilen (Bilde 201,2) blinker viser innstillingsmodusen.
- Hvis "ON" (slå på) er valgt, må klimaanlegget på fjernkontrollen slås av igjen etter innstillingsprosedyren. Kontrolllampen i mottakeren blinker og bekrefter programmeringen.
- Hvis "OFF" (slå av) er valgt, blinker kontrollampen i mottakeren og bekrefter programmeringen. **Ikke slå** av klimaanlegget på fjernkontrollen.

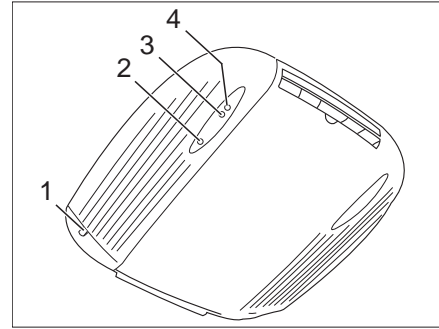

- ▷ For å skåne batteriene i fjernkontrollen kan etter "OFF"-programmeringen den infrarøde senderen dekkes til med hånden og deretter kan fjernkontrollen slås av. På denne måten overføres det ikke noe signal til mottakeren, og programmeringen blir beholdt.
- ▷ Med knappen (Bilde 201,6) blir innstillingene til fjernkontrollen igjen sendt til mottakeren.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

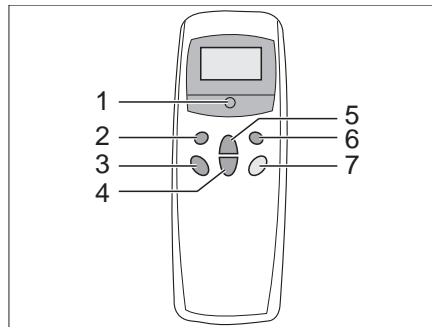
11.3.2 Takklima­anlegg (Teleco)

Bilde 202 Takillustrasjon

Bilde 203 Innvendig

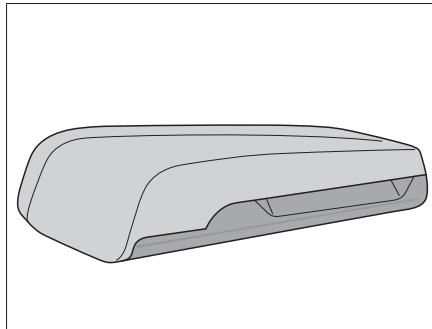

Bilde 204 Fjernkontroll

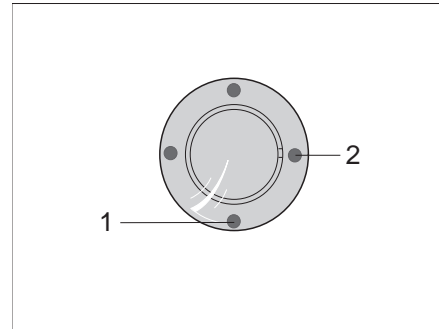
Klima­anlegget er montert på taket til kjøretøyet. Fjernkontrollen (Bilde 204) for klima­anlegget er plassert i kjøkkenområdet.

- Slå på:
- Koble kjøretøyet til 230 V-forsyningen. Klima­anlegget er klart til drift. Den røde LED (Bilde 203,2) lyser.
 - Slå på fjernkontrollen med bryteren (Bilde 204,5).
 - Still inn ønsket driftsmåte med knappen (Bilde 204,1).
 - Den grønne kontrollampen (Bilde 203,3) angir kjøledrift, og den røde kontrollampen (Bilde 203,4) angir oppvarmingsdrift.
 - "KJØLING"
 - "AUTOMATISK"
 - "OPPVARMING"
 - Ved behov stiller du inn ønsket vifteeffekt og romtemperatur med knappene (Bilde 204,3 og 4).
- Slå av:
- For å slå av trykker du en gang til på knappen (Bilde 204,5) på fjernkontrollen.

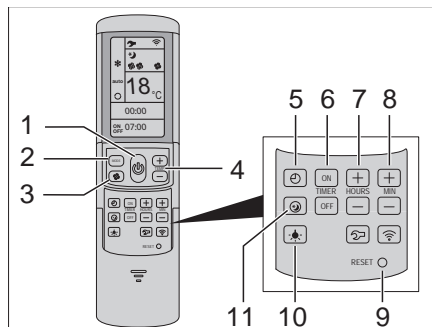
11.3.3 Takklima­anlegg (Truma)

Bilde 205 Takillustrasjon

Bilde 206 IR-mottaker/funksjonsdisplay

Bilde 207 Fjernkontroll

Klima­anlegget er montert på taket til kjøretøyet. Fjernkontrollen (Bilde 207) for klima­anlegget er plassert i kjøkkenområdet.

- Slå på:
- Koble kjøretøyet til 230 V-forsyningen.
 - Klima­anlegget er klart til drift. Den blå LED-en (Bilde 206,1) lyser.
 - For å slå på trykker du på knappen (Bilde 207,1) på fjernkontrollen. Den blå LED-en (Bilde 206,1) blinker.
 - Still inn ønsket driftsmåte med knappen MODE (Bilde 207,2).
 - "KJØLING"
 - "AUTOMATIKK"
 - "OMLUFT"
 - Ved behov stiller du inn ønsket viftetrinn med knappen (Bilde 207,3) og romtemperaturen med knappene (Bilde 207,4).

Når temperaturen som er stilt inn på fjernkontrollen, er nådd, slukner den blå LED-en (Bilde 206,1), kompressoren slår seg av og resirkulasjonsviften fortsetter å gå.

- Slå av:
- For å slå av trykker du en gang til på knappen (Bilde 207,1) på fjernkontrollen.

Timer Med det integrerte koblingsuret kan du stille inn inn- og utkoblingstider for klimaanlegget fra gjeldende klokkeslett og inntil 24 timer på forhånd.

- For å programmere slår du på klimaanlegget med knappen (Bilde 207,1) på fjernkontrollen.
- Still inn ønsket driftsmåte med knappen (Bilde 207,2) og romtemperaturen med knappene (Bilde 207,4).
- Velg ønsket funksjon med knappene (Bilde 207,6):
 - "ON": Slå på timeren
 - "OFF": Slå av timeren
- Velg ønsket koblingstid med knappene (Bilde 207,7 og 8) (15 minutter til 24 timer).
- Bekreft innstillingen med knappen "ON" eller "OFF" (Bilde 207,6).

11.4 Varmtvannsbereder

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Ved tanking, på ferger og i garasjer, må varmtvannsberederen aldri drives med gass. Eksplosjonsfare!
- ▶ Bruk aldri varmtvannsberederen i gassdrift i lukkede rom (f.eks. garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Vannet i varmtvannsberederen kan varmes opp til 65 °C. Fare for skålding!

- ▷ Varmtvannsberederen må aldri settes i gang uten vann.
- ▷ Tøm varmtvannsberederen ved frostfare når den ikke er i drift.
- ▷ Still varmtvannsberederen kun på maks. temperatur når det trengs mye varmtvann. Det beskytter varmtvannsberederen mot forkalkning.

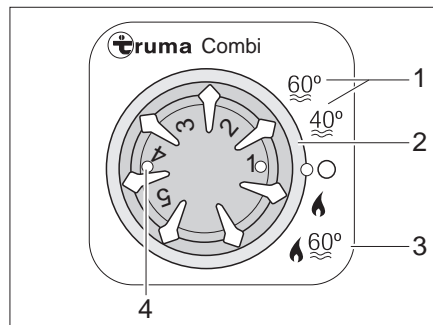
- ▷ Bürstner anbefaler at du ikke bruker vannet i varmtvannsberederen til drikkevann.

11.4.1 Modeller med eksosavtrekk på høyre side

- ▶ Når forteltet er slått opp og varmtvannsberederen går på gass, kan eksos fra varmtvannsberederen samle seg i forteltet. Kvelningsfare! Sørg for tilstrekkelig lufting.

11.4.2 Varmtvannsbereder Truma Combi

- 1 Sommerdrift vanntemperatur 40 °C eller 60 °C
- 2 Dreiebryter
- 3 Vinterdrift "Varmeanlegg og varmtvannsbereder"
- 4 Gul/rød kontrollampe:
lyser gult = "Varmtvannsbereder oppvarmingsfase"
blinker/lyser rødt = "Feil"

Bilde 208 Kontrollpanel for varmeanlegg/varmtvannsbereder

Varmtvannsberederen er integrert i varmeanlegget og drives med gass. Varmtvannsberederen slås på via kontrollpanelet (Bilde 208) ved hjelp av dreiebryteren (Bilde 208,2).

Ved vinterdrift "Varmeanlegg og varmtvannsbereder" (Bilde 208,3) varmes vannet i varmtvannsberederen automatisk når varmeanlegget slås på. Når ønsket romtemperatur er nådd og varmeanlegget slår seg av, fortsetter oppvarmingen av varmtvannsberederen til vanntemperaturen er nådd.

Ved sommerdrift (Bilde 208,1) varmes kun vannet i varmtvannsberederen opp til 40 °C eller 60 °C. Det tar ca. 25 minutter å varme opp vannet til 60 °C. Den gule kontrollampen (Bilde 208,4) lyser under varmtvannsberederens oppvarmingsfase.

Spenningsforsyningen til apparatet kan ikke avbrytes via hovedbryteren 12 V. Ved feil lyser den røde kontrollampen (Bilde 208,4) på kontrollpanelet (se kapittel 17). Varmtvannsberederen er utstyrt med en sikkerhets-/avtappingventil, se avsnitt 11.4.5.

Vinterdrift I vinterdrift er varmtvannsberederen allerede slått på i bryterstillingen "Varmeanlegg og varmtvannsbereder".

Sommerdrift Under sommerdrift kan vannet varmes opp til 40 °C eller 60 °C.

- Slå på:
- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder".
 - Sett dreiebryteren (Bilde 208,2) på kontrollpanelet (Bilde 208) på "Sommerdrift" (Bilde 208,1).

Den gule kontrollampen (Bilde 208,4) lyser under oppvarmingsfasen. Når innstilt vanntemperatur er nådd, er oppvarmingsfasen over og den gule kontrollampen slukkes.

- Slå av:
- Sett dreiebryteren (Bilde 208,2) på kontrollpanelet (Bilde 208) på "0".
 - Steng gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder" og hovedventilen på gassflasken.

Fylle/tømme varmtvannsberederen

Varmtvannsberederen forsynes med vann fra vanntanken.

Fylle varmtvannsberederen med vann:

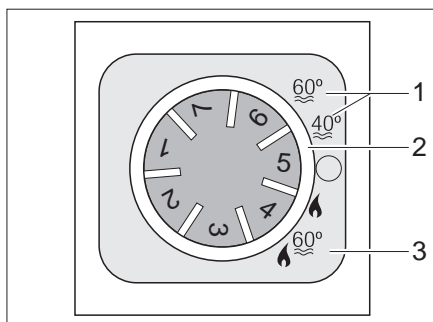
- Slå på 12 V-forsyningen på panelet.
- Steng sikkerhets-/avtappingsventilen. Se kapittel 11.4.5.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsrørene fylles med vann.
- La kranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at varmtvannsberederen er fylt med vann.
- Steng alle vannkraner.

Tømme varmtvannsberederen:

- Sett dreiebryteren (Bilde 2082) på kontrollpanelet (Bilde 208) på "O".
- Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen. Se kapittel 11.4.5. Varmtvannsberederen tømmes via tømmestussen på sikkerhets-/tappeventilen.
- Kontroller at alt vannet renner ut av varmtvannsberederen (ca. 10 liter).
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Varmtvannsbereder" som er vedlagt separat.

11.4.3 Varmtvannsbereder Trumatic C

- 1 Sommerdrift vanntemperatur 40 °C eller 60 °C
- 2 Dreiebryter
- 3 Vinterdrift "Varmelegg og varmtvannsbereder"

Bilde 209 Kontrollpanel for varmelegg/varmtvannsbereder

Varmtvannsberederen er integrert i varmelegget og drives med gass (gassdrift) hhv. med gass og/eller strøm (gassdrift og 230 V elektrisk drift). Varmtvannsberederen slås på via kontrollpanelet (Bilde 209) ved hjelp av dreiebryteren (Bilde 209,2). Med energivalgbryteren (Bilde 210) forhåndsvelges energitypen (gassdrift og 230 V elektrisk drift).

Ved vinterdrift "Varmelegg og varmtvannsbereder" (Bilde 209,3) varmes vannet i varmtvannsberederen automatisk når varmelegget slås på. Når ønsket romtemperatur er nådd og varmelegget slår seg av, fortsetter oppvarmingen av varmtvannsberederen til vanntemperaturen er nådd.

Ved sommerdrift (Bilde 209,1) varmes kun vannet i varmtvannsberederen opp til 40 °C eller 60 °C. Det tar ca. 1 time å varme opp vannet til 60 °C. Den gule kontrollampen lyser under varmtvannsberederens oppvarmingsfase.

Spenningsstilførselen til apparatet og sikkerhets-/avtappingsventilen kan ikke slås av ved hjelp av 12 V-hovedbryteren. Ved feil lyser, alt etter modell, den røde kontrollampen på kontrollpanelet for varmelegg/varmtvannsbereder Trumatic C (se kapittel 17). Varmtvannsberederen er utstyrt med en sikkerhets-/avtappingsventil, se avsnitt 11.4.5.

Variert:
Varmtvannsbereider med gassdrift

Varmtvannsbereideren blir drevet kun med gass.

Vinterdrift

I vinterdrift er varmtvannsbereideren allerede slått på i bryterstillingen "Varmeanlegg og varmtvannsbereider".

Sommerdrift

Under sommerdrift kan vannet varmes opp til 40 °C eller 60 °C.

- Slå på:
- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereider".
 - Sett dreiebryteren (Bilde 209,2) på kontrollpanelet (Bilde 209) på "Sommerdrift" (Bilde 209,1).

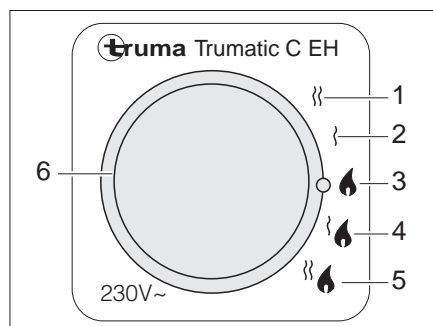
Den gule kontrollampen lyser under oppvarmingsfasen. Når innstilt vanntemperatur er nådd, er oppvarmingsfasen over og den gule kontrollampen slukkes.

- Slå av:
- Sett dreiebryteren (Bilde 209,2) på kontrollpanelet (Bilde 209) på "0".
 - Steng gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereider" og hovedventilen på gassflasken.

Variert:
Varmtvannsbereider med gassdrift og 230 V elektrisk drift

- ▷ 230 V elektrisk drift er kun mulig når kjøretøyet er koblet til 230 V-forsyningen.
- ▷ Velg effekttrinnet ved 230 V elektrisk drift slik at det stemmer med sikringen til 230 V-tilkoblingen (900 W ved 3,9 A sikring, 1800 W ved 7,8 A sikring).
- ▷ Når varmtvannsbereideren er stilt på sommerdrift på kontrollpanelet og energivalgbryteren stilles på blandet drift, arbeider varmtvannsbereideren likevel bare i 230 V-drift. Gassbrenneren blir ikke koblet inn.

- 1 230 V elektrisk drift (1800 W)
- 2 230 V elektrisk drift (900 W)
- 3 Gassdrift
- 4 Gassdrift og 230 V elektrisk drift (900 W)
- 5 Gassdrift og 230 V elektrisk drift (1800 W)
- 6 Gul kontrollampe "230 V elektrisk drift"

Bilde 210 Energivalgbryter for varmeanlegg/varmtvannsbereider

Varmtvannsbereideren kan drives med forskjellige energityper:

- Gassdrift (Bilde 210,3)
- 230 V elektrisk drift med effekttrinnene 900 W (Bilde 210,2) eller 1800 W (Bilde 210,1)
- Gassdrift og 230 V elektrisk drift (blandingsdrift) med effekttrinnene 900 W (Bilde 210,4) eller 1800 W (Bilde 210,5)

Kombinasjonen av gassdrift og 230 V elektrisk drift forkorter oppvarmingstiden (kun mulig når varmtvannsberederen på kontrollpanelet (Bilde 209) står på vinterdrift).

Når 230 V elektrisk drift er valgt, lyser den gule kontrollampen (Bilde 210,6).

Fylle/tømme varmtvannsberederen

Varmtvannsberederen forsynes med vann fra vanntanken.

Fylle varmtvannsberederen med vann:

- Slå på 12 V-forsyningen på panelet.
- Kontroller om dreiebryteren for sikkerhets-/avtappingsventilen står i stillingen "Drift" og er låst. Se kapittel 11.4.5.
- Steng sikkerhets-/avtappingsventilen. Se kapittel 11.4.5.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsrørene fylles med vann.
- La kranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at varmtvannsberederen er fylt med vann.
- Steng alle vannkraner.

Tømme varmtvannsberederen:

- Sett dreiebryteren (Bilde 2092) på kontrollpanelet (Bilde 209) på "O".
- Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen. Se kapittel 11.4.5. Varmtvannsberederen tømmes via tømmestussen.
- Kontroller at alt vannet renner ut av varmtvannsberederen (ca. 12,5 liter).

- ▷ Sugevirkningen kan føre til at en del av vannsbeholdningen renner ut av vannledningene og vanntanken. Men vannanlegget blir ikke fullstendig tømt.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Varmtvannsbereder" som er vedlagt separat.

11.4.4 Varmtvannsbereder Alde

Slå på/av varmtvannsberederen

Varmtvannsberederen er integrert i varmtvannsvarmeanlegget. En separat betjening er ikke mulig. For betjening av varmtvann/varmeanlegg, se avsnittet 11.2.4.

Fylle/tømme varmtvannsberederen

Varmtvannsberederen forsynes med vann fra vanntanken.

Fylle varmtvannsberederen med vann:

- Slå på 12 V-forsyningen på panelet.
- Kontroller om dreiebryteren for sikkerhets-/avtappingsventilen står i stillingen "Drift" og er låst. Se kapittel 11.4.5.
- Steng sikkerhets-/avtappingsventilen. Se kapittel 11.4.5.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsrørene fylles med vann.
- La kranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at varmtvannsberederen er fylt med vann.
- Steng alle vannkraner.

Tømme
varmtvannsberederen:

- Slå av varmtvannsberederen.
 - Åpne alle vannkraner og still dem i midtstilling.
 - Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen. Se kapittel 11.4.5. Varmtvannsberederen tømmes via tømmestussen.
 - Kontroller at alt vannet renner ut av varmtvannsberederen (ca. 12,5 liter).
- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

11.4.5 Sikkerhets-/avtappingsventil

Bobilen er utstyrt med en sikkerhets-/avtappingsventil (Bilde 211). Sikkerhets-/avtappingsventil hindrer at vannet i varmtvannsberederen fryser når varmeanlegget ikke er på når det er frost.

Ved overtrykk tømmes vannet støtvis ut via en utløpsstuss når det er fare for frost (ved en omgivelsestemperatur på ca. 3 °C).

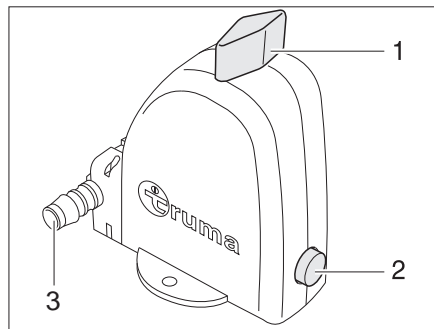
Først når omgivelsestemperaturen er kommet opp i frostsikkert område (omgivelsestemperatur på ca. 7 °C), kan sikkerhets-/avtappingsventilen lukkes manuelt.

- ▷ Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen, og tøm varmtvannsberederen når kjøretøyet ikke brukes over lang tid.
- ▷ Sikkerhets-/avtappingsventilen beskytter ikke vannpumpen og armaturene mot frost.

- ▷ Tømmestussen (Bilde 211,3) til sikkerhets-/avtappingsventilen må alltid holdes fri for smuss, f.eks. løv og is.

Bilde 211 Sikkerhets-/avtappingsventil
for varmtvannsbereder - Still-
ling drift

- ▷ Ved fare for frost (under ca. 3 °C) åpnes sikkerhets-/avtappingsventilen automatisk.

Innebygde apparater

Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen:

- Drei dreiebryteren (Bilde 211,1) 90° langs med sikkerhets-/avtappingsventilen.
- Trykknappen (Bilde 211,2) spretter ut automatisk. Varmtvannsberederen tømmes via tømmebryteren (Bilde 211,3) på sikkerhets-/avtappingsventilen.

Stenge sikkerhets-/avtappingsventilen:

- Drei dreiebryteren (Bilde 211,1) 90° på tvers av sikkerhets-/avtappingsventilen.
- Trykk inn trykknappen (Bilde 211,2).

11.4.6 Varmtvannsbereder Webasto

▷ Informasjon om betjeningspanelet, se kapitlet "Varmeanlegg"

▷ Tøm alltid varmtvannsberederen ved fare for frost.

Varmtvannsberederen er integrert i varmeanlegget og drives med diesel.

Ved vinterdrift, oppvarming med varmtvannsberedning, varmes vannet i varmtvannsberederen automatisk opp når varmeanlegget slås på. Når ønsket romtemperatur er nådd og varmeanlegget slår seg av, fortsetter oppvarmingen av varmtvannsberederen til vanntemperaturen er nådd.

Ved sommerdrift varmes vannet i varmtvannsberederen bare opp til 40 °C eller 70 °C.

**Fylle/tømme
varmtvannsberederen**

▷ Tanken skal bare fylles med drikkevann. Unngå smuss eller skitt i hele vannforsyningssystemet.

Fylle varmtvannsberederen med vann:

- Fyll varmtvannsberederen med vann ved en omgivelsestemperatur på minst 6 °C, eller velg sommerdrift 40 °C / 70 °C eller vinterdrift, oppvarming med varmtvannsberedning.
- På den måten sikrer du at den elektriske sikkerhets/avtappingsventilen ikke åpnes.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsrørene fylles med vann.
- La vannkranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at varmtvannsberederen er fylt med vann.
- Steng alle vannkraner.

Frost Forskjellige funksjoner beskytter vannforsyningssystemet mot frost.

- ▷ Både tapping av vann fra varmtvannsberederen og frostbeskyttelsesdrift beskytter varmeapparatet og varmtvannsberederen mot frost. På grunn av installasjonsvariantene kan ikke alle vannledninger i kjøretøyet beskyttes mot frysing. Ved lagring av kjøretøyet må du velge et sted der det er beskyttet mot lave temperaturer. Hvis dette ikke er mulig, må du tappe ut alt vann i hele systemet, inkludert samtlige ledninger og slanger.
- Ved fare for frost eller før du setter kjøretøyet bort for lengre tid, må du tappe ut vannet manuelt.
- Varmtvannsberederen tømmes automatisk hvis du glemmer å tømme den manuelt.
- Hvis vannforsyningssystemet ikke tømmes automatisk når boenheten ikke varmes opp, kan du velge frostbeskyttelsesdrift.

*Tømme
varmtvannsberederen
manuelt*

- ▷ For å kontrollere at alt vannet er tappet ut av varmtvannsberederen, samler du opp vannet i en beholder (ca. 10 liter).
- ▷ Alt vann fra kjøretøyet skal tappes i en avfallsinnretning som er beregnet til formålet.
- ▷ Tømmingen kan avbrytes ved at valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) ennå en gang i minst 5 sekunder til settes på tømning av varmtvannsbereder (Bilde 195,10) og deretter slippes
 - Koble fra strømmen til kjøretøyets vannpumper.
 - Åpne alle varmtvannskranene i kjøretøyet (sett blandebatterier eller enkeltarmaturer på "varmt").
 - Hold valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) i posisjonen tømning av varmtvannsbereder (Bilde 195,10) i minst fem sekunder. Den elektriske sikkerhets-/avtappingsventilen åpnes i ca. 90 minutter. Under tømningen blinker alle de grønne symbolene på betjeningselementet og den røde indikatoren på valgbryteren for driftsmåte.

*Tømme
varmtvannsberederen
automatisk*

- Den elektriske sikkerhets-/avtappingsventilen åpnes elektrisk. Hvis temperaturen på den elektriske sikkerhets-/avtappingsventilen er under 6 °C, kan det skje en automatisk tapping av vannet fra varmtvannsberederen.
- ▷ 12 V-spenningsforsyningen må være tilkoblet.
- ▷ Tømmingen kan avbrytes ved at valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) enda en gang settes på tømning av varmtvannsbereder (Bilde 195,10) i minst fem sekunder og deretter slippes.
- ▷ Avløpet til den elektriske sikkerhets-/avtappingsventilen må alltid holdes rent (uten smuss, is, løv osv.).
- Denne funksjonen er aktivert når:
 - apparatet er slått av.
 - i vinterdrift, oppvarming uten varmtvannsberedning, skjer det en viss tid ingen oppvarmingsdrift.

- batterieffekten er for dårlig.
- det foreligger en feil.

Under tømningen blinker alle de grønne symbolene på betjeningselementet og den røde indikatoren på valgbryteren for driftsmåte.

Frostbeskyttelsesdrift

- Denne driftsmåten er en sikkerhetsteknisk funksjon som bare omfatter varmeapparatet. Varnnkretsløpene på innsiden og på utsiden av kjøretøyet beskyttes ikke mot frysing.
- Varmeapparatet fungerer som i vinterdrift, oppvarming med varmtvannsbereidning, bare med lave luft- og vanntemperaturer.
- ▷ Ved fare for frost bør kjøretøyet parkeres på et frostfritt sted eller vannet må tappes av.
- ▷ I frostbeskyttelsesdrift bruker kjøretøyet diesel og strøm. Det bør derfor kontrolleres at det er nok diesel på tanken og at batteriet er fulladet. Dette må kontrolleres regelmessig.
- Sett valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på frostbeskyttelsesdrift (Bilde 195,8). Effektindikatoren (Bilde 195,7) lyser grønt, og indikatoren på valgbryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) lyser rødt.

11.5 Kokeplass

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Ikke bruk gasskomfyr eller gass-stekeovn til oppvarming.
- ▶ Når man håndterer varme gryter, panner og lignende gjenstander må man bruke votter eller grytekluter. Fare for personskade!

11.5.1 Gasskomfyr

- ▶ Mens den slås på og når gasskomfyren er i bruk, må det ikke være noen brennbare eller lettantennelige gjenstander som f.eks. kopphåndklær, servietter osv. i nærheten av gasskomfyren. Brannfare!
- ▶ Hele tenningsprosessen må være synlig ovenfra og må ikke dekkes til av kasseroller.
- ▶ Avhengig av modell lukkes gasskomfyrdekslet ved hjelp av fjærkraft. Fare for skader når dekslet lukkes!

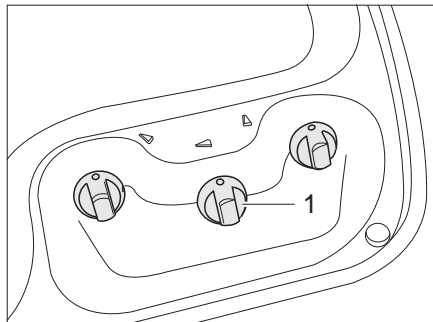
- ▷ Gasskomfyrdekslet av glass skal ikke brukes som kokefelt.
- ▷ Lukk ikke gasskomfyrdekslet når komfyren er i bruk.
- ▷ Ikke belast gasskomfyrdekslet med trykk når det er lukket.
- ▷ Ikke still varme kasseroller på gasskomfyrdekslet.
- ▷ Etter kokingen må man la gasskomfyrdekslet være åpent så lenge brennerne avgir varme. Ellers kan glassplaten eksplodere.
- ▷ La ingen varme gjenstander, som for eksempel kasseroller, stå på dekslet til oppvaskummen. Plasten kan deformeres.

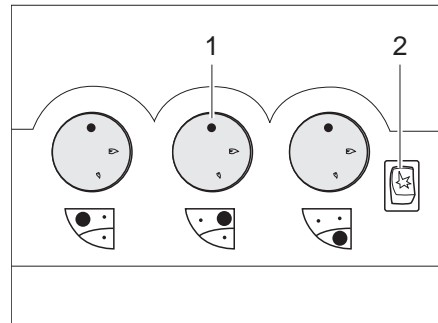
- ▷ Bruk kun gryter og panner som passer til diameteren på brennerristen til gasskomfyren.
- ▷ Når flammen slukkes, stenger tennsikringsventilen automatisk gasstilførselen.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Integrert komfyr med gass" som er vedlagt separat.

Kjøkkenbenken i kjøretøyet er utstyrt med en gasskomfyr med 2 eller 3 brennere. Avhengig av modellen kan komfyren ha elektronisk tenning.

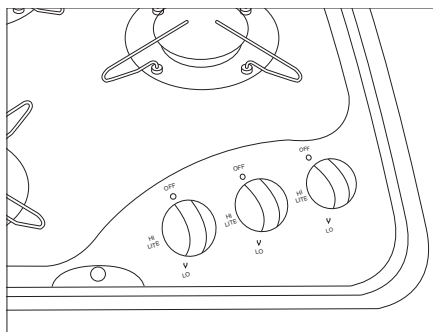
Avhengig av modellen er gasskomfyrens brytere plassert på betjeningspanel eller direkte på gasskomfyren.

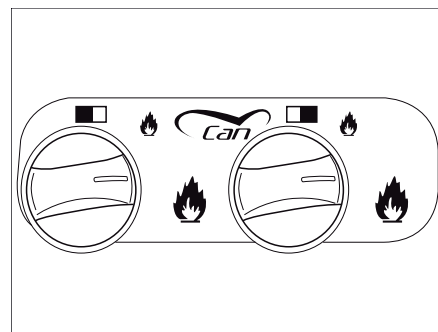
Bilde 212 Brytere for gasskomfyr (variant 1)

Bilde 213 Brytere for gasskomfyr (variant 2)

Bilde 214 Brytere for gasskomfyr (variant 3)

Bilde 215 Brytere for gasskomfyr (variant 4)

- For å slå på:
- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kokeplass".
 - Åpne gasskomfyrdekslet.
 - Drei dreieregulatoren (Bilde 212,1 hhv. Bilde 213,1) til ønsket varmekilde til tenningsposisjon (stor flamme).
 - Trykk inn dreieregulatoren, og hold den inne.
 - Hvis gasskomfyren har tenningsautomatikk: Gnisten genereres automatisk når dreieregulatoren trykkes.
 - Hvis en tenningsknapp (Bilde 213,2) er montert:
 - Lag en tenningsgnist ved å trykke på tenningsknappen.
 - Hvis ingen tenningsknapp er montert:
 - Tenn brenner med en gasstener, en fyrstikk eller andre egnede tennere.
 - Når flammen brenner holder man dreieregulatoren inne i enda 10 til 15 sekunder, til tennsikringsventilen holder gasstilførselen åpen.

- Slipp dreieregulatoren løs og drei den til ønsket innstilling.
- Hvis tenningen mislykkes, gjentas fremgangsmåten fra begynnelsen.

For å slå av:

- Vri dreieregulatoren til 0-posisjon. Flammen slukkes.
- Steng gassavstengeventilen "Kokeplass" og hovedventilen på gassflasken.

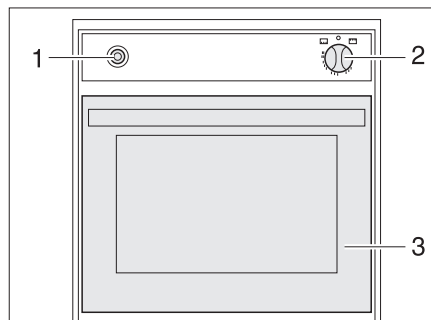
11.5.2 Gastekeovn (Spinflo)

- ▶ Ventilasjonsåpningene på gastekeovnen må alltid holdes åpne.
- ▶ Under tenningsprosedyren må det ikke finnes brennbare gjenstander i nærheten av gastekeovnen.
- ▶ Stekeovnsluken må være åpen når stekeovnen tennes.
- ▶ Hvis tenningen mislykkes, gjentas fremgangsmåten fra begynnelsen. Ved behov må man teste om det mangler gass og/eller strøm i gastekeovnen.
- ▶ Hvis gastekeovnen likevel ikke fungerer, lukker man gasstengeventilen og underretter servicestasjonen.
- ▶ Hvis brennerflammen slukkes i vanvare, slår du av stekeovnen og lar brennerne være avslått i minst 1 minutt. Tenn den på nytt først da.
- ▶ Ved grilling må du trekke ut varmebeskyttelsen og la døren være helt åpen.

- ▷ La gastekeovnen være på i 30 minutter ved maks. temperatur uten innhold før første igangsetting.
- ▷ Når flammen slukkes, stenger tennsikringsventilen automatisk gasstilførselen.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Gastekeovn" som er vedlagt separat.

Bilde 216 Gastekeovn (Spinflo)

- Slå på:
- Åpne hovedventilen på gassflasken og gasstengeventilen "Stekeovn".
 - Åpne stekeovnsdøren (Bilde 216,3) helt.
 - Trykk lett på dreieregulatoren (Bilde 216,2) og sett den på "🔥" (stekeovn) eller "GRILL" (grilling).
 - Trykk dreieregulatoren (Bilde 216,2) og hold den inne 5 til 10 sekunder. Det strømmer gass til brenneren.
 - Trykk på tenningsbryteren (Bilde 216,1) gjentatte ganger til flammen brenner.

- Når flammen brenner, fortsetter du å trykke på dreieregulatoren i 10 til 15 sekunder, helt til tennsikringsventilen holder gasstilførselen åpen.
- Slipp dreieregulatoren løs og drei den til ønsket innstilling.

- Slå av:
- Drei dreieregulatoren (Bilde 216,2) til stilling "O". Flammen slukkes.
 - Steng gasstengeventilen "Stekeovn" og hovedventilen på gassflasken.

11.5.3 Gastekeovn (Dometic)

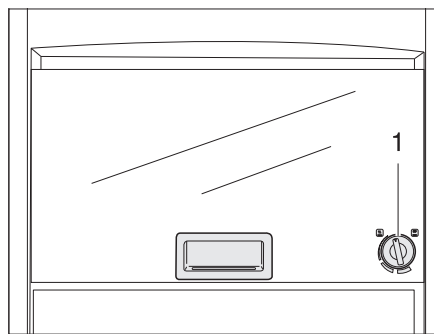

- ▶ Ventilasjonsåpningene på gastekeovnen må alltid holdes åpne.
- ▶ Under tenningsprosedyren må det ikke finnes brennbare gjenstander i nærheten av gastekeovnen.
- ▶ Hvis tenningen mislykkes, gjentas fremgangsmåten fra begynnelsen. Ved behov må man teste om det mangler gass og/eller strøm i gastekeovnen.
- ▶ Hvis gastekeovnen likevel ikke fungerer, lukker man gasstengeventilen og underretter servicestasjonen.
- ▶ Hvis brennerflammen slettes i vanvare, dreier man dreieregulatoren til "O" og lar brenneren være avslått i minst 1 minutt. Tenn den på nytt først da.

- ▷ Avhengig av modell leveres gastekeovnen med integrert grill.
- ▷ La gastekeovnen være på i 30 minutter ved maks. temperatur uten innhold før første igangsetting.
- ▷ Når flammen slukkes, stenger tennsikringsventilen automatisk gasstilførselen.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Gastekeovn" som er vedlagt separat.

Stekeovnen har elektronisk tenning.

Bilde 217 Gastekeovn (Dometic)

- Slå på:
- Åpne hovedventilen på gassflasken og gasstengeventilen "Stekeovn".
 - Trykk lett på dreieregulatoren (Bilde 217,1), og drei den til venstre til ønsket posisjon.

- Trykk dreieregulatoren og hold den inne 5 til 10 sekunder. Det tennes automatisk.
- Slipp dreieregulatoren løs og drei den til ønsket innstilling.

- Slå av:
- Drei dreieregulatoren (Bilde 217,1) på "O". Flammen slukkes.
 - Steng gasstengeventilen "Stekeovn" og hovedventilen på gassflasken.

11.5.4 Mikrobølgeovn

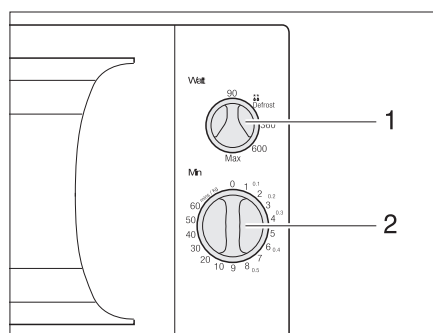
- ▶ Bare fagfolk skal reparere mikrobølgeovnen. Ufagmessige reparasjoner kan innebære stor risiko for brukeren.
- ▶ Du må ikke fjerne beskyttelsesinnretningen mot utslipp av mikrobølgeenergi.
- ▶ Bruk bare mikrobølgeovnen når den er forskriftsmessig montert.
- ▶ Ta bare mikrobølgeovnen i bruk når dørpakningen ikke er skadet.
- ▶ Ikke la mikrobølgeovnen stå uten tilsyn under drift.
- ▶ Ved røykdannelse fra mikrobølgeovnen må du slå av ovnen og koble fra strømmen.

- ▶ Mikrobølgeovnen skal bare brukes med dreietallerken og dreiekors.
- ▶ Bruk bare mikrobølgesikkert servise.

- ▶ Mikrobølgeovnen arbeider bare med riktig 230 V strømforsyning. Ved spenningssvingninger eller spenning under 230 V slår mikrobølgeovnen seg helt av. Derfor må det ikke slås på andre 230 V-forbrukere når mikrobølgeovnen er i bruk. I sørlige land oppgis som oftest nettspenningen til 230 V, men denne spenningen nås sjelden. Derfor kan det forekomme at mikrobølgeovnen ikke kan brukes i slike land.
- ▶ Mer informasjon finnes i bruksanvisningen "Mikrobølgeovn" som er vedlagt separat.

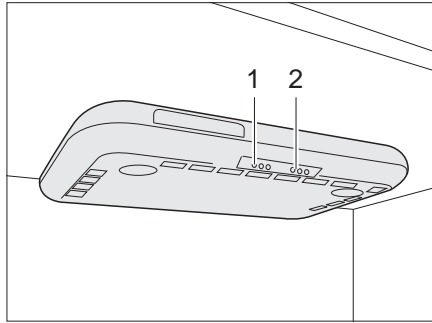
Bilde 218 Betjeningslementer for mikrobølgeovn

- Slå på:
- Åpne døren, og legg maten i ovnen.
 - Lukk døren. Man hører et klikk når døren går i lås.
 - Velg effekt på dreieregulatoren (Bilde 218,1).
 - Velg koketid på dreieregulatoren (Bilde 218,2). Stekingen starter.

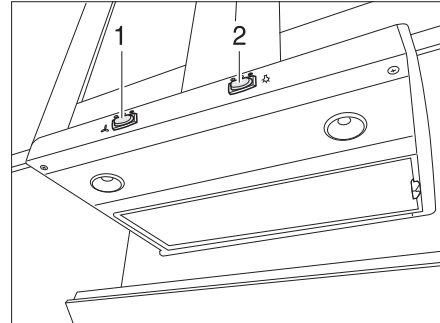
Et signal indikerer at tilberedningen er over. Mikrobølgeovnen slås av automatisk.

Slå av: ■ Åpne døren, og ta ut maten.

11.5.5 Vifte

Bilde 219 Vifte

Bilde 220 Vifte (alternativ)

Kokeplassen er styrt med en avtrekkshette med tottrinns vifte og tottrinns belysning. Avhengig av modellen blir dampen filtrert og sirkulert, eller ført direkte ut.

Slå viften på/av: ■ Slå viften av og på med bryteren (Bilde 219,1).

Slå lyset på/av: ■ Slå kokeplasslampen av og på med bryteren (Bilde 219,2).

11.6 Kjøleskap

Under kjøring må kjøleskapet kun drives via 12 V-spenning. Ved høye omgivelsestemperaturer kommer ikke kjøleskapet opp i full kjøleeffekt lenger. Ved høye utetemperaturer oppnår kjøleaggregatet full kjøleeffekt kun når kjøleskapet får tilstrekkelig lufttilførsel. Luftegitteret på kjøleskapet kan tas av for bedre lufting.

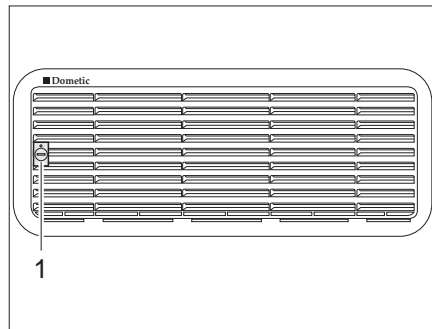

▷ Sett alltid på kjøleskapets luftegitter når du forlater kjøretøyet. Hvis ikke kan det trenge inn vann når det er regnvær.

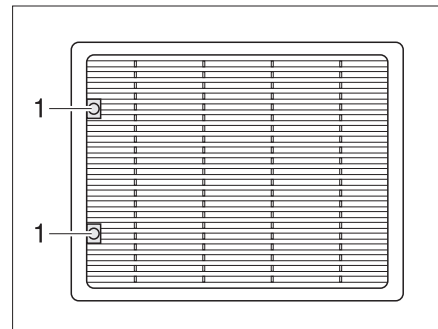
Innebygde apparater

11.6.1 Kjøleskapets luftegitter

Dometic

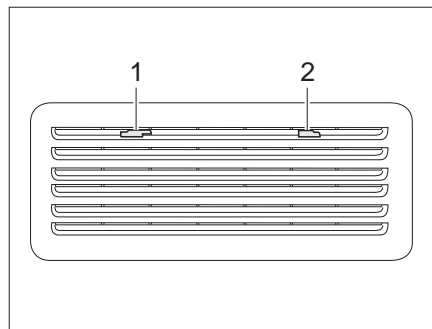
Bilde 221 Kjøleskapets luftegitter (Dometic lite)

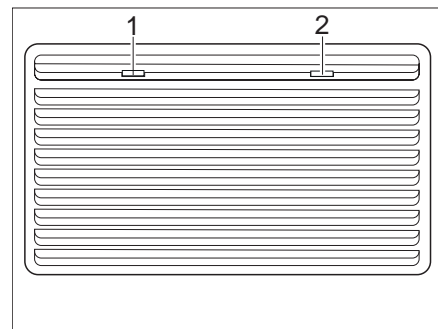
Bilde 222 Kjøleskapets luftegitter (Dometic stort)

- Demontering:**
- Bruk en mynt til å skru skruen (Bilde 221,1 hhv. Bilde 222,1) en kvart omdreining.
 - Ta av kjøleskapets luftegitter.

Thetford

Bilde 223 Kjøleskapets luftegitter (Thetford)

Bilde 224 Kjøleskapets luftegitter (Thetford stort)

- Demontering:**
- Skyv sperren (Bilde 223,1) inn til midten.
 - Ta av kjøleskapets luftegitter.

11.6.2 Drift (Dometic 8-serien)

Driftsmåter Kjøleskapet har 2 driftsmåter:

- Gassdrift
- Elektrisk drift (230 V vekselspanning eller 12 V likespenning)

Valg av driftsmåte skjer med bryterne på pyntekanten på kjøleskapet.

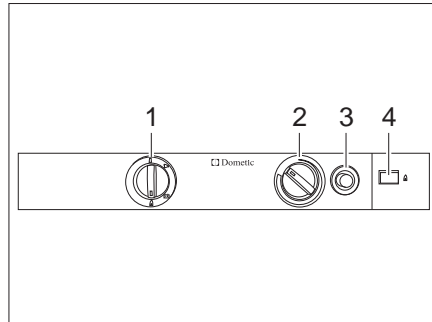
- ▷ Det må kun brukes én energikilde.

Gassdrift

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Det er ikke tillatt å drive kjøleskapet med bilgass.

- 1 Energi-valgbryter
- 2 Dreieregulator temperaturinnstilling
- 3 Gasstenningsknapp
- 4 Flammeindikator

Bilde 225 Brytere for kjøleskapet
(Dometic 8-serien)

- For å slå på:**
- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kjøleskap".
 - Still energi-valgbryteren (Bilde 225,1) på "▲".
 - Trykk dreieregulatoren (Bilde 225,2), drei den på det høyeste trinnet og hold den inne. Vent til det strømmer gass til brenneren.
 - Trykk inn gasstenningsknappen (Bilde 225,3) og hold den inne. Det tennes automatisk.
 - Hold gasstenningsknappen (Bilde 225,3) inntrykt til flammeindikatoren (Bilde 225,4) blir grønn, slipp så.
 - Hold dreieregulatoren (Bilde 225,2) inne i 10 - 15 sekunder til før den slippes.
 - Still dreieregulatoren på ønsket kjøleskaptemperatur.
- For å slå av:**
- Still energi-valgbryteren på "○". Kjøleskapet er slått av.
 - Steng gassavstengeventilen "Kjøleskap" og hovedventilen på gassflasken.

Elektrisk drift

- ▶ Lukk gassavstengeventilen "Kjøleskap" når kjøleskapet drives elektrisk.

Kjøleskapet kan drives av følgende spenninger:

- 230 V vekselspanning
- 12 V likespenning

- Slå på 230 V-drift:**
- Still energi-valgbryteren (Bilde 225,1) på "⚡".
 - Still dreieregulatoren (Bilde 225,2) på ønsket kjøleskaptemperatur.
- Slå av 230 V-drift:**
- Still energi-valgbryteren på "○". Kjøleskapet er slått av.
- Slå på 12 V-drift:**
- Still energi-valgbryteren (Bilde 225,1) på "+".
 - Still dreieregulatoren (Bilde 225,2) på ønsket kjøleskaptemperatur.

Innebygde apparater

Slå av 12 V-drift: ■ Still energi-valgbryteren på "O". Kjøleskapet er slått av.

I 12 V-drift forsynes kjøleskapet kun med spenning fra kjøretøyets startbatteri. Startbatteriet forsyner kjøleskapet med 12 V bare når kjøretøymotoren går. Slås motoren av, skilles kjøleskapet fra strømtilførselen til boenheten. Skift derfor over til gassdrift ved lengre pauser i kjøringen.

▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til apparatprodusenten som er vedlagt separat.

11.6.3 Drift (Dometic 8-serien med manuelt energivalgsystem MES)

Driftsmåter Kjøleskapet har 2 driftsmåter:

- Gassdrift
- Elektrisk drift (230 V vekselspenning eller 12 V likespenning)

Valg av driftsmåte skjer med bryterne på pyntekanten på kjøleskapet.

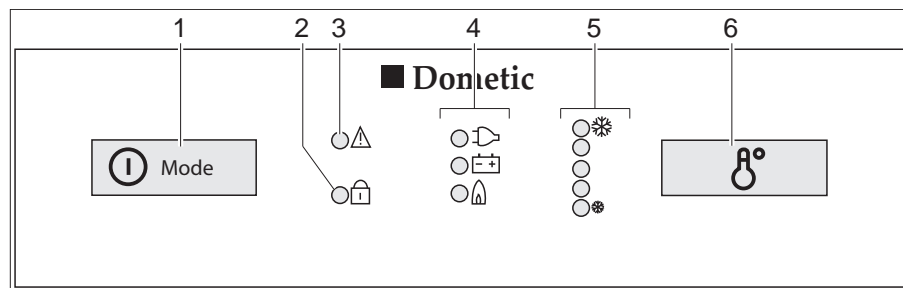

- ▷ Det må kun brukes én energikilde.
- ▷ Også når 12 V-forsyningen er slått av, trekkes en liten strømmengde som belaster boenhets-batteriene ekstra. Ved midlertidig stans, må man alltid slå av kjøleskapet.

Gassdrift

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.

Bilde 226 Brytere for kjøleskapet (Dometic 8-serien med MES)

- 1 Tilkoblingsbryter/energi-valgbryter
- 2 LED-visning "Åpen dør" (bare ved sentrallås av kjøleskapdør)
- 3 LED-visning "Feil"
- 4 Kontrollamper
- 5 LED-visning "Temperaturnivå"
- 6 Bryter temperaturinnstilling

- For å slå på:*
- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kjøleskap".
 - Trykk på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 226,1) i 2 sekunder for å slå på apparatet. LED-et for sist valgte driftsmåte begynner å lyse.
 - Trykk om nødvendig flere ganger kort på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 226,1) til kontrollampen Gas "🔥" lyser. Gasstilførselen er åpen. Det tenner automatisk. En tikkelyd høres til tenningen er ferdig.
 - Still inn kjøletemperaturen med bryteren for temperaturinnstilling (Bilde 226,6).

- For å slå av:*
- Trykk på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren i 2 sekunder. Kjøleskapet er slått av.
 - Steng gassavstengeventilen "Kjøleskap" og hovedventilen på gassflasken.

Elektrisk drift

- ▷ Lukk gassavstengeventilen "Kjøleskap" når kjøleskapet drives elektrisk.

Kjøleskapet kan drives av følgende spenninger:

- 230 V vekselspanning
- 12 V likespenning

- Slå på 230 V-drift:*
- Trykk på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 226,1) i 2 sekunder for å slå på apparatet. LED-et for sist valgte driftsmåte begynner å lyse.
 - Trykk om nødvendig flere ganger kort på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 226,1) til kontrollampen 230 V "⚡" lyser.
 - Still inn kjøletemperaturen med bryteren for temperaturinnstilling (Bilde 226,6).

- Slå av 230 V-drift:*
- Trykk på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren i 2 sekunder. Kjøleskapet er slått av.

- Slå på 12 V-drift:*
- Trykk på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 226,1) i 2 sekunder for å slå på apparatet. LED-et for sist valgte driftsmåte begynner å lyse.
 - Trykk om nødvendig flere ganger kort på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 226,1) til kontrollampen 12 V "🔋" lyser.
 - Still inn kjøletemperaturen med bryteren for temperaturinnstilling (Bilde 226,6).

- Slå av 12 V-drift:*
- Trykk på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren i 2 sekunder. Kjøleskapet er slått av.

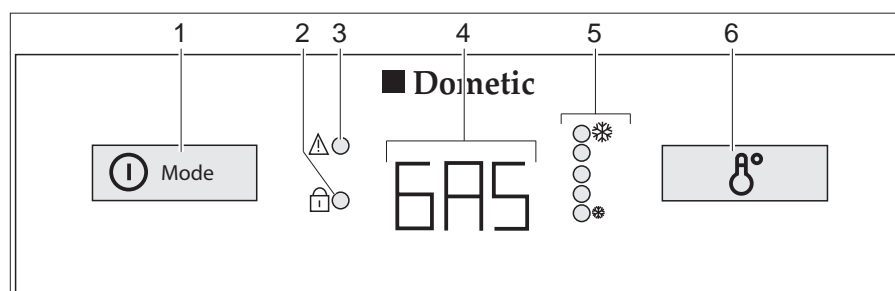
I 12 V-drift forsynes kjøleskapet kun med spenning fra kjøretøyets startbatteri. Startbatteriet forsyner kjøleskapet med 12 V bare når kjøretøymotoren går. Slås motoren av, skilles kjøleskapet fra strømtilførselen til boenheten. Skift derfor over til gassdrift ved lengre pauser i kjøringen.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Kjøleskap" som er vedlagt separat.

11.6.4 Drift (Dometic 8-serien med automatisk energivalgsystem)

Driftsmåter

Bilde 227 Brytere for kjøleskapet (Dometic 8-serien med AES)

- 1 Tilkoblingsbryter/energi-valgbryter
- 2 LED-visning "Åpen dør" (bare ved sentrallås av kjøleskapdør)
- 3 LED-visning "Feil"
- 4 Kontrollampe
- 5 LED-visning "Temperaturnivå"
- 6 Bryter temperaturinnstilling

Kjøleskapet er utstyrt med et automatisk energivalgsystem (AES). Når automatisk drift (AU) er valgt, velger AES automatisk den beste energikilden og regulerer driften av kjøleskapet. Det er ikke nødvendig å foreta manuelle inngrep når det gjelder energivalg, men det er mulig.

AES velger blant følgende energikilder:

- 230 V vekselspanning
- 12 V likespenning
- Gass

Prioriteringen av energikilde er fastsatt i denne rekkefølge.

Ved feil blinker LED-visningen Feil "⚠" (Bilde 227,3).

- ▷ Også når 12 V-forsyningen er slått av, trekkes en liten strømmengde som belaster boenhets-batteriene ekstra. Ved midlertidig stans, må man alltid slå av kjøleskapet.

230 V-drift

Er 230 V-forsyningen tilkoblet, er dette AES første prioritet ved valg av energikilde.

12 V-drift

AES velger 12 V-drift kun når kjøretøyets motor er i gang og dynamoen gir tilstrekkelig 12 V-driftsspenning.

Gassdrift

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.

- ▷ Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kjøleskap".

Hvis 230 V-forsyningen **ikke** er tilkoblet, og kjøretøyets motor **er slått av**, velger AES forsyning med gass. Ved valg av gassdrift åpnes tennsikringen automatisk, slik at gass kan strømme ut til brenneren. Samtidig koples den elektroniske tenneren inn. Hvis gassflammen går ut, f.eks. pga. trekk, aktiveres tenneren umiddelbart og antenner gassen på nytt. Ved feil i gassdriften blinker teksten "GAS" på kontrollpanelet (Bilde 227,4).

Å veksle mellom energikildene

- ▶ Åpen ild er forbudt ved bensinstasjoner. Varer oppholdet lenger enn 15 minutter, må kjøleskapet slås av på energi-valgbryteren.

Ved veksling mellom de ulike energikilder oppstår det forsinkelser som er bygd inn i AES med hensikt. Derfor er kjøleskapet ikke driftsklart rett etter omkobling til en ny energikilde. Ved omkobling fra 12 V-drift til gassdrift er det montert inn en 15-minutters forsinkelse i AES. Dette forhindrer at det kobles om til gassdrift når motoren slås av under korte opphold (f.eks. bensinstasjon).

Regulering av kjøleskaptemperatur

Etter at det er slått på, velger kjøleskapet automatisk midtre termostatinnstilling. Denne innstillingen kan justeres manuelt med bryteren for temperaturinnstilling (Bilde 227,6). LED-visningene (Bilde 227,5) viser valgt termostatinnstilling. Med denne bryteren kan man justere kjøletemperaturen for alle tre energivariantene. Det tar et par timer før kjøleskapet når normal driftstemperatur. Termostatinnstillingen beholdes selv om det velges en annen driftsmåte. Kjøletemperaturen beholdes også, uavhengig av energitype.

Manuell betjening

For å slå på:

- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kjøleskap".
- Trykk på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 227,1) i 2 sekunder for å slå på apparatet. Den sist valgte driftsmåten vises på kontrollpanelet (Bilde 227,4).
- Velg energitype med tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 227,1).
- Still inn kjøleskaptemperaturen med bryteren for temperaturinnstilling (Bilde 227,6). LED-visningene (Bilde 227,5) viser valgt termostatinnstilling.

I 12 V-drift forsynes kjøleskapet kun med boenhets-batteriets spenning.

Innebygde apparater

- ▷ Når kjøleskapet er stilt manuelt på "12 V", bruker det hele tiden strøm. Koble derfor om til gassdrift når kjøretøyets motor **ikke** går og kjøretøyet **ikke** er koblet til 230 V-forsyningen.

For å slå av:

- Trykk på tilkoblingsbryteren/energi-valgbryteren (Bilde 227,1) i 2 sekunder. Alle visningene slukkes.
- Steng gassavstengeventilen "Kjøleskap" og hovedventilen på gassflasken.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Kjøleskap" som er vedlagt separat.

11.6.5 Drift (Thetford)

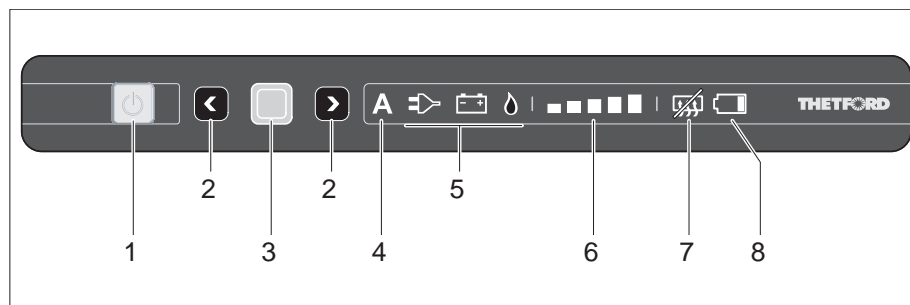
Slå på kjøleskap:

- Hvis kjøleskapet skal brukes i gassdrift: Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kjøleskap".
- Trykk på knappen (Bilde 228,1).
- Knappen lyser grønt. Trykk en gang til på knappen for å vise gjeldende innstillinger.

Slå av kjøleskap:

- Trykk på og hold inne knappen (Bilde 228,1). Alle lampene slukner.
- Hvis kjøleskapet er brukt i gassdrift: Steng gassavstengeventilen "Kjøleskap" og hovedventilen på gassflasken.

Driftsmåter

Bilde 228 Betjenings- og visningelementer for kjøleskapet (Thetford uten SES)

- 1 Knapp AV/PÅ
- 2 Valgknapper
- 3 Bekreftelsesknapp
- 4 Indikator for automatisk drift (avhengig av utstyr)
- 5 Symboler for driftsmåte
- 6 Indikator for kjøletrinn
- 7 Antikondens (avhengig av utstyr)
- 8 Batteriindikator (avhengig av utstyr)

Kjøleskapet har 3 driftsmåter:

- Automatisk drift (avhengig av utstyr)
- Gassdrift
- Elektrisk drift (230 V vekselspanning eller 12 V likespenning)

- ▷ Det må kun brukes én energikilde.
- ▷ Også når 12 V-forsyningen er slått av, trekkes en liten strømmengde som belaster boenhetsbatteriet ekstra. Slå av kjøleskapet ved midlertidig opphold i driften.

Automatisk drift (avhengig av utstyr)

Kjøleskapet velger automatisk den beste tilgjengelige kilden. Alternativene vises i denne rekkefølgen: 230 V-drift, 12 V-drift, gassdrift.

Hvis automatisk drift velges, lyser indikatoren for automatisk drift på kontrollpanelet (Bilde 228,4) og den beste tilgjengelige kilden (Bilde 228,5).

Gassdrift

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Drift av kjøleskapet med autogass er ikke tillatt.

Velge gassdrift:

- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kjøleskap".
- Trykk inn bekreftelsesknappen (Bilde 228,3) og hold den inne. Symbolene for driftsmåte (Bilde 228,5) begynner å blinke.
- Velg gassdrift med valgknappene (Bilde 228,2), og ta i bruk valget med bekreftelsesknappen (Bilde 228,3).

Elektrisk drift

- ▷ Lukk gassavstengeventilen "Kjøleskap" når kjøleskapet drives elektrisk.

Kjøleskapet kan drives av følgende spenninger:

- 230 V vekselspanning
- 12 V likespenning

Velge 230 V-drift:

- Trykk inn bekreftelsesknappen (Bilde 228,3) og hold den inne. Symbolene for driftsmåte (Bilde 228,5) begynner å blinke.
- Velg 230 V-drift med valgknappene (Bilde 228,2), og ta i bruk valget med bekreftelsesknappen (Bilde 228,3).

Velge 12 V-drift:

- Trykk inn bekreftelsesknappen (Bilde 228,3) og hold den inne. Symbolene for driftsmåte (Bilde 228,5) begynner å blinke.
- Velg 12 V-drift med valgknappene (Bilde 228,2), og ta i bruk valget med bekreftelsesknappen (Bilde 228,3).

I 12 V-drift forsynes kjøleskapet kun med spenning fra kjøretøyets startbatteri. Startbatteriet forsyner kjøleskapet med 12 V bare når kjøretøymotoren går. Slås motoren av, skilles kjøleskapet fra strømtilførselen til boenheten. Skift derfor over til gassdrift ved lengre pauser i kjøringen.

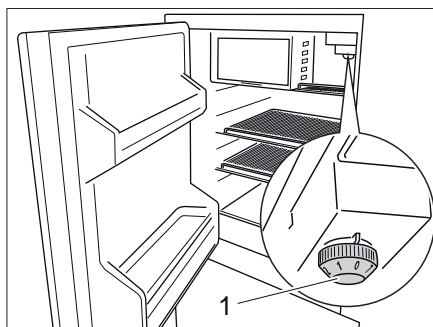
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Kjøleskap" som er vedlagt separat.

Regulering av kjøletrinn

- Velge kjøletrinn:
- Trykk inn bekreftelsesknappen (Bilde 228,3) og hold den inne. Symbolene for driftsmåte (Bilde 228,5) begynner å blinke.
 - Trykk en gang til på bekreftelsesknappen (Bilde 228,3). Indikatoren for kjøletrinn (Bilde 228,6) begynner å blinke.
 - Velg ønsket kjøletrinn med valgknappene (Bilde 228,2), og ta i bruk valget med bekreftelsesknappen (Bilde 228,3).

11.6.6 Drift (Webasco)

Driftsmåter Kjøleskapet drives bare med 12 V likespenning.

Bilde 229 Brytere i kjøleskapet

- Slå på:**
- Skyv temperaturregulatoren (Bilde 229,1) mot høyre. Apparatet er nå på.
- Slå av:**
- Sett temperaturregulatoren (Bilde 229,1) på "0".
- Stille inn temperatur:**
- Still inn temperatur på temperaturregulatoren (Bilde 229,1).
 - min. (1) = minste kjøleeffekt
 - maks (7) = høyeste kjøleeffekt
- **Temperaturregulering:**
- ▷ Temperaturen i kjøleskapet avhenger av omgivelsestemperaturen (monteringssted), hvor ofte døren åpnes og utstyret. Hvis nødvendig må temperaturregulatoren etterjusteres.
 - ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

11.6.7 Kjøleskapsdør-lås

Avhengig av modellen har kjøleskapet et separat fryseskap. Informasjonen i dette avsnittet gjelder også for døren på fryseskapet.

▷ Under kjøring må kjøleskapsdøren alltid være lukket og låst i lukket posisjon.

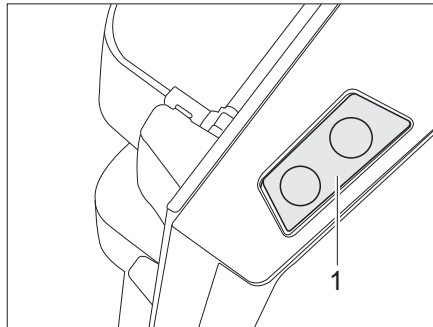

▷ Når kjøleskapet er avslått, låses kjøleskapsdøren i luftstilling. På denne måten unngår man at det danner seg mugg.

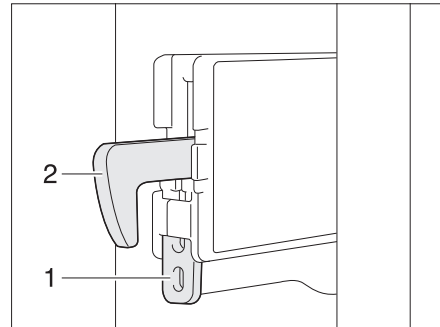
Kjøleskapsdøren kan stå i to stillinger:

- Lukket kjøleskapsdør mens man kjører og når kjøleskapet er i bruk
- Kjøleskapsdøren litt åpen for å luften når kjøleskapet er avslått

Dometic 8-serien

Bilde 230 Opplåsingsknapp for kjøleskapsdøren (Dometic 8-serien)

Bilde 231 Feste låsehake

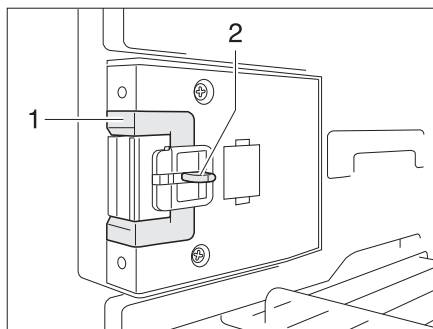
For å åpne: ■ Trykk på opplåsingsknappen (Bilde 230,1), og åpne kjøleskapsdøren.

For å stenge: ■ Stenge kjøleskapsdøren. Låsehaken klikker hørbart på plass.

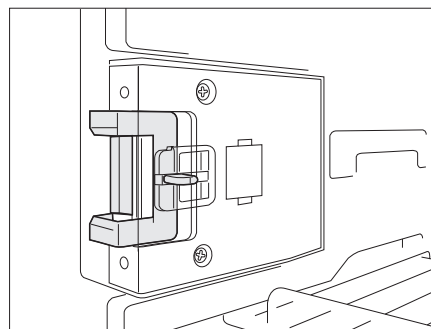
Når kjøretøyet er oppstilt, kan låsehaken festest. Kjøleskapsdøren kan da åpnes uten at opplåsingsknappen må trykkes.

Feste låsehaken: ■ Trykk festet (Bilde 231,1) oppover. Låsehaken (Bilde 231,2) skyves oppover og har ikke lenger låsefunksjon.

Løse låsehaken: ■ Trykk låsehaken (Bilde 231,2) ned. Låsehaken fungerer igjen.

Bilde 232 Låseanordning i normalstilling

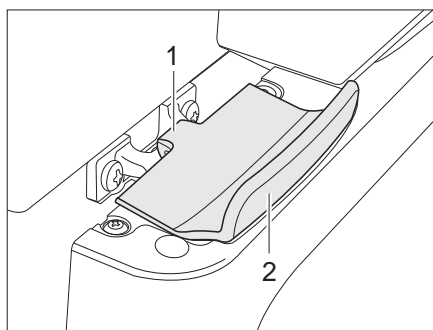
Bilde 233 Låseanordning i luftstilling

Låse i luftstilling:

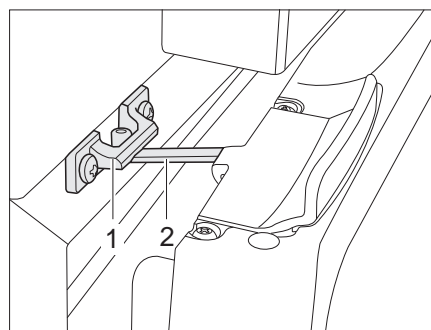
- Åpne kjøleskapsdøren.
- Trykk inn utløseren (Bilde 232,2).
- Skyv låseanordningen (Bilde 232,1) fremover (Bilde 233).

Når kjøleskapsdøren lukkes, blir døren stående litt åpen.

Thetford

Bilde 234 Lås på kjøleskapsdør, stengt (Thetford)

Bilde 235 Kjøleskapsdør i luftstilling (Thetford)

For å åpne: ■ Åpne kjøleskapsdøren ved hjelp av håndtaket (Bilde 234,2). Låsen (Bilde 234,1) løses automatisk.

For å stenge: ■ Lukk kjøleskapsdøren ordentlig. Pass på at låsen går helt igjen.

Låse i luftstilling:

- Åpne kjøleskapsdøren/fryseskapsdøren såvidt.
- Åpne låsen (Bilde 235,2) og fest den i låsefestet (Bilde 235,1). Nå holdes kjøleskapsdøren på gløtt.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om sanitæranlegget i kjøretøyet. Anvisningene omfatter:

- Vanntanken
- Spillvannstanken
- Det komplette vannanlegget
- Toalettrommet
- Toalettet

12.1 Vannforsyning, generelt

- ▶ Vanntanken må kun fylles fra drikkevannsnettet slik at kvaliteten på drikkevannet er sikret.
- ▶ Til påfylling må det kun brukes slanger eller beholdere som er tillatt for bruk til drikkevann.
- ▶ Påfyllingsslanger eller beholdere må skylles grundig med drikkevann (to til tre ganger kapasiteten).
- ▶ Påfyllingsslanger eller beholdere må tømmes fullstendig etter påfylling, og åpningene på påfyllingsslanger eller beholdere må lukkes.
- ▶ Vann som blir stående i vanntank og i vannledninger blir ubrukelig etter kort tid. Sørg derfor for at vannledningene og vanntanken rengjøres grundig hver gang før du tar i bruk kjøretøyet. Sørg for at vanntanken og vannledningene tømmes helt etter bruk av kjøretøyet.
- ▶ Hvis kjøretøyets vannanlegg er ute av bruk i mer enn en uke, må det desinfiseres før det tas i bruk igjen.

- ▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La sikkerhets-/avtappingsventilen (der den finnes) og alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostskafer på innbyggingsapparatene, frostskafer på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.
- ▷ Hvis den er tom for vann, går vannpumpen varm og kan skades. Bruk aldri vannpumpen når vanntanken er tom.

Kjøretøyet er utstyrt med en vanntank. En elektrisk vannpumpe pumper vann til de ulike kranene. Når en vannkran åpnes, slår vannpumpen seg automatisk på og pumper vann til uttappingspunktet.

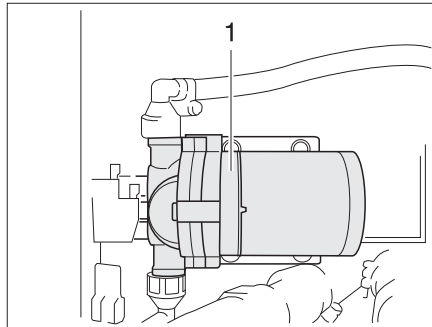
Spillvannstanken fanger opp spillvannet. På panelet vises hvor full vanntanken eller spillvannstanken er.

- ▷ Før man benytter vannarmaturene, må 12 V-forsyningen på panelet være slått på. Ellers arbeider ikke vannpumpen.
- ▷ Avhengig av modellen brukes det to forskjellige pumpetyper som vannpumpe. Dykkpumper eller trykkvannspumper.

- ▷ I forbindelse med dykkpumper med ventilasjon eller ventilert tilbakeslagsventil kommer en tynn vannstråle ut mellom pumpedekselet og det smale partiet på stussen hvis pumpen ikke er dykket helt ned. Denne bobleeffekten er den egentlige luftingen av pumpen og indikerer ikke at noe er galt.
- ▷ Pumpene er konstruert for en driftstid på maks. 20 minutter. Avhengig av intervallet må pausen være lengre. Hvis ikke denne overholdes, kan det oppstå følgeskader.

Bilde 236 Trykkvannspumpe

Plassering av vannpumper

Dykkpumpene befinner seg i vanntanken.

Trykkvannspumpene (Bilde 236,1) er montert utenpå vanntanken.

12.2 Bryter for vannpumpe (vinter-komfortpakke eller spesialutstyr)

Bryteren for vannpumpen er montert under førerasetet.

Med denne bryteren kan vannpumpen kobles ut.

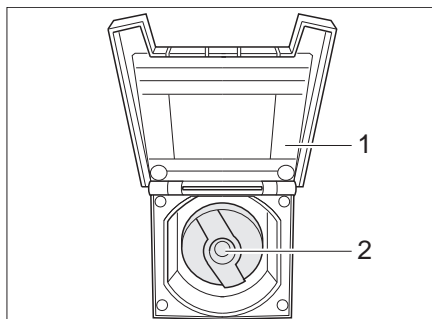
Dermed unngås det at vannpumpen begynner å arbeide når vannanlegget er tømt og vannkranene åpnes. Ellers kan vannpumpen gå varm, og boenhetsbatteriet kan tømmes.

12.3 Vanntank

12.3.1 Drikkevann-påfyllingsstuss med deksel

- ▶ Dekslene for påfyllingsstussene for drikkevann og for drivstoff-påfyllingsstussene er svært like. Før man fyller tanken skal merkingen kontrolleres.

Bilde 237 Dekslet for drikkevann-påfyllingsstuss

Drikkevann-påfyllingsstussen er, avhengig av modellutførelse, plassert på venstre eller høyre side av kjøretøyet.

For å unngå forveksling har drikkevannstanken blått lokk.

- For å åpne:
- Åpne dekslet (Bilde 237,1) til påfyllingsstussen for drikkevann.
 - Stikk nøkkelen inn i låsesylinderen (Bilde 237,2) og drei den en kvart omdreining mot urviseren.
 - Fjern dekslet.
 - Fyll vanntanken med drikkevann.

- For å stenge:
- Sett dekslet på drikkevann-påfyllingsstussen.
 - Drei nøkkelen en kvart omdreining med urviseren.
 - Trekk ut nøkkelen.
 - Kontroller at dekslet sitter godt fast på drikkevann-påfyllingsstussen.
 - Lukk dekslet.

12.3.2 Fylle på vann

- ▶ Ved fylling av vanntanken må man følge teknisk tillatt totalvekt til kjøretøyet. Hvis vanntanken er full, må bagasjen reduseres tilsvarende.

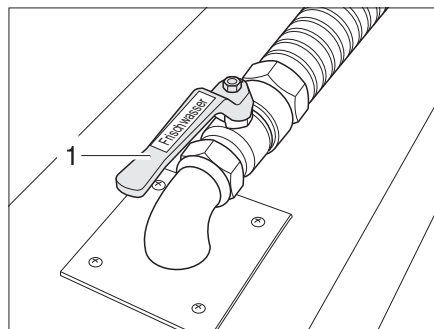
Gå fram på følgende måte for å fylle vanntanken med drikkevann:

- Åpne drikkevann-påfyllingsstussen (Bilde 237).
- Fyll vanntanken med drikkevann. Bruk vannslange, vannkanne med trakt eller lignende til å fylle på vann.
- Lukk drikkevann-påfyllingsstussen.

12.3.3 Tappe av vann

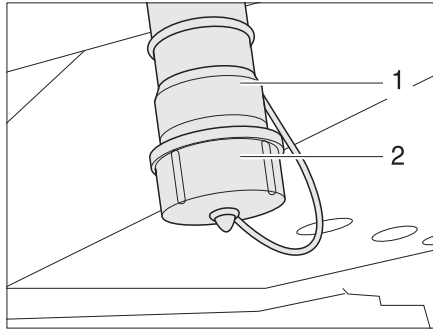
Modeller med dobbeltgulv

Det kan kobles en slange til vannutløpsstussen under kjøretøyets gulv.

Bilde 238 Tappekran i dobbeltgulvet

Tappekranen (Bilde 238,1) er plassert i dobbeltgulvet. Tappekranen er merket "Rent vann".

Bilde 239 Utløpsstuss for vann og spillvann

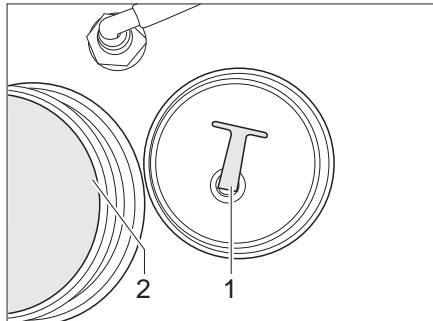
Tømming av vanntank:

- Åpne og ta av dekkheten (Bilde 239,2) på vannutløpsstuss (Bilde 239,1) ved å skru den en kvart omdreining med urviseren.
- Åpne den utvendige luken (se avsnitt 8.2).
- Sett en egnet avløpsslange på vannutløpsstuss (Bilde 239,1), og plasser en egnet oppsamlingsbeholder under avløpsstussen.
- Åpne tappekranen (Bilde 238,1). Vannet renner ut.
- Steng tappekranen.
- Steng den utvendige luken.
- Sett på og lås dekkheten ved å vri den en kvart omdreining mot urviseren.

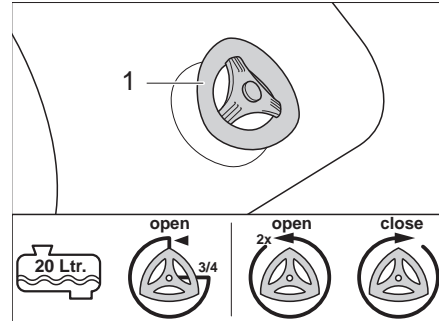
Modeller uten dobbeltgulv

Ingen modeller uten dobbeltgulv har tappekran.

Vanntanken tømmes enten via en blindplugg eller en tappekran.

Bilde 240 Blindplugg

Bilde 241 Tappekran

Tømme vanntank med blindplugg:

- Skru blindpluggen (Bilde 240,1) ut av tappeåpningen (Bilde 240,2).
- Vannet renner ut.
- Skru inn blindpluggen.
- Skru dekslet på vanntanken.

Tømme vanntanken med tappekran:

- Kontroller påfyllingsnivået i vanntanken, se kapittel 10.
- Halvfullt eller mindre: Skru tappekranen (Bilde 241,1) 3/4 omdreining mot urviseren.
- Vannet renner ut.
- 3/4 fullt og mer: Skru tappekranen (Bilde 241,1) 2 omdreining mot urviseren.
- Vannet renner ut.
- Steng tappekranen (Bilde 241,1) med urviseren.

12.4 Spillvannstank

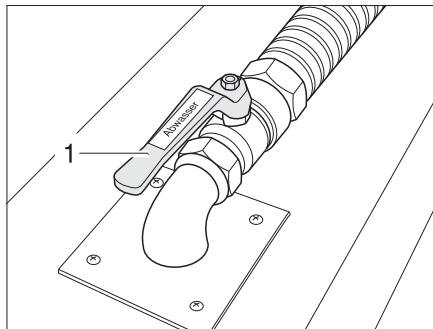
- ▷ Fyll tilstrekkelig med "Frostvæske" (f.eks. koksalt) på spillvannstanken, slik at ikke spillvannet fryser ved frostfare.
- ▷ På modeller med dobbeltgulv: Hvis boenhets-varmeanlegget ikke er i drift, er spillvannstanken ikke lenger tilstrekkelig beskyttet mot frost.
- ▷ Hell aldri kokende vann rett i utslagsvasken. Kokende vann kan føre til deformasjon eller utettheter i rørsystemet.

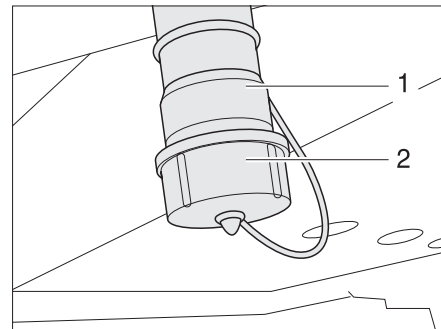
- ▷ Spillvannstanken må kun tømmes på deponier, campingplasser eller oppstillingsplasser.

12.4.1 Spillvannstank (Modeller med dobbeltgulv)

I modeller med dobbeltgulv blir spillvannstanken varmet opp med varmluft fra boenhetens varmeanlegg. Spillvannstanken er dermed beskyttet mot frost når boenhets-varmeanlegget er i drift.

Bilde 242 Spillvannkran

Bilde 243 Spillvannstankens utløpsstuss

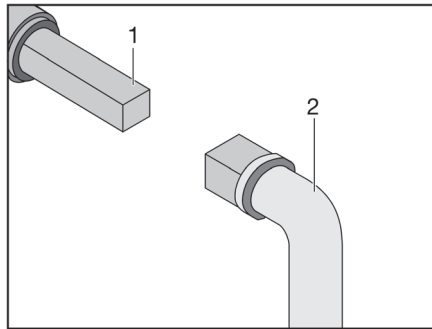
Spillvannkranen for tømming av spillvann er avhengig av modellen montert på bobilens høyre eller venstre side.

Spillvannskranen (Bilde 242,2) er plassert i dobbeltgulvet. Spillvannskranen er merket med teksten "Abwasser" (spillvann).

Det kan kobles en slange til spillvannstankens utløpsstuss (Bilde 243,3).

- For å tømme:
- Åpne og ta av dekketten (Bilde 243,4) på spillvannstankens utløpsstuss (Bilde 243,3) ved å skru den en kvart omdreining med urviseren.
 - Åpne den utvendige luken (se avsnitt 8.2).
 - Sett en egnet avløpslange på utløpsstussen for spillvann, eller plasser en egnet oppsamlingsbeholder under avløpsstussen.
 - Åpne spillvannskranen (Bilde 242,2). Spillvannet renner ut.
 - Steng tappekranen.
 - Steng den utvendige luken.
 - Sett på og lås dekketten ved å vri den en kvart omdreining mot urviseren.

12.4.2 Spillvannstank (Modeller uten dobbeltgulv)

Bilde 244 Betjening spillvannkran

Spillvannkranen for tømning av spillvann er avhengig av modellen montert på bobilens høyre eller venstre side.

Firkant for åpning av spillvannskran kan nås direkte under gulvet av kjøretøyet.

- For å tømme:
- Stikk nøkkelen (Bilde 244,2) på firkanten (Bilde 244,1).
 - For å åpne spillvannskranen må firkanten dreies en kvart omdreining.
 - Tøm spillvannstanken fullstendig.
 - For å stenge spillvannskranen skal firkanten dreies tilbake til anslag.

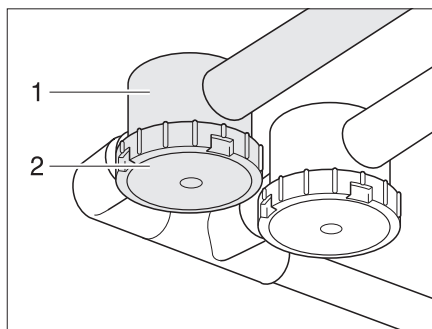
12.4.3 Vannlås

- ▷ Er det fare for frost skal bunnen i sifongen fjernes på modeller uten dobbeltgulv. Det beskytter sifongen mot frost.
- ▷ Når sifong-gulvene er fjernet og kjøretøyet blir brukt: Plasser en egnet beholder under sifongen for å samle opp spillvann (gjelder ikke modeller med dobbeltgulv).

- ▷ Bobiler som er utstyrt med spesialutstyret "Vinter-komfort-pakke", har elektrisk oppvarmede spillvannsledninger. Ved temperaturer under 5 °C blir denne frostbeskyttelsesordningen slått automatisk på.

Bilde 245 Vannlås

For å hindre ubehagelig lukt fra spillvannsanlegget er kjøretøyet utstyrt med vannlåser (Bilde 245,1) (modellavhengig). Vannlåsene er integrert i spillvannsledningene.

Rengjør vannlåsene minst hver 6. måned. Skru av gulvet (Bilde 245,2) for å gjøre dette.

12.5 Påfylling av vannanlegget

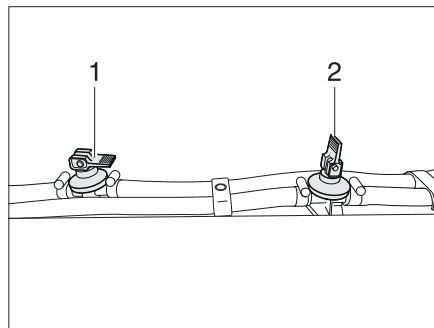
- ▶ Ved fylling av vanntanken må man følge teknisk tillatt totalvekt til kjøretøyet. Hvis vanntanken er full, må bagasjen reduseres tilsvarende.

- ▶ Hvis den er tom for vann, går vannpumpen varm og kan skades. Bruk aldri vannpumpen når vanntanken er tom.

- ▶ Truma-anlegget og Alde-anlegget (varmeanlegg/varmtvannsbereder) har en sikkerhets-/avtappingsventil og, avhengig av modell, en eller to tappekraner for tømning.
- ▶ Man kan kontrollere vannmengden på panelet mens vanntanken fylles.

Bilde 246 Tappekran

- Still kjøretøyet vannrett.
- Slå på 12 V-forsyningen på panelet.
- Slå evt. på vannpumpen på panelet.
- Rengjør hhv. desinfiser vannanlegget.
- Steng sikkerhets-/avtappingsventilen. Dette gjøres ved å skru dreiebryteren i stilling "Drift" til den går i lås og trykke inn trykknappen (se avsnitt 11.4.2 eller 12.4.3).
- Det er ikke mulig å stenge sikkerhets-/avtappingsventilen ved temperaturer under 7 °C. Slå derfor på varmeanlegget i boenheten og vent til romtemperaturen ved sikkerhets-/avtappingsventilen er over 7 °C.
- Steng alle tappekranene. Sett vippearmen (Bilde 246,1) i vannrett posisjon.
- Sett eventuelt blindpluggen i utløpsåpningen til vanntanken, eller skrud den inn.
- Steng alle vannkraner.
- Fyll vanntanken med drikkevann.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsrørene fylles med vann.
- La kranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at varmtvannsberederen er fylt med vann.
- Still alle vannkraner på "Kaldt" og la dem stå åpne. Kaldtvannsrørene fylles med vann.
- La kranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler.

- Steng alle vannkraner.
- Kontroller at dekslet på vanntanken er tett.

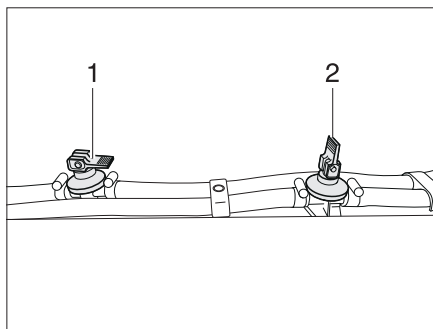
12.6 Tømme vannanlegg

- ▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La sikkerhets-/avtappingsventilen (der den finnes) og alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostskafer på innbyggingsapparatene, frostskafer på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.
- ▷ Hvis vannpumpen kan slås av via panelet, må man alltid slå av vannpumpen på panelet før man tømmer vannanlegget. Ellers går vannpumpen til den blir overopphetet eller batteriet er tomt.

- ▷ Truma-anlegget og Alde-anlegget (varmeanlegg/varmtvannsbereder) har en sikkerhets-/avtappingsventil og, avhengig av modell, en eller to tappekraner for tømning.

Bilde 247 Tappekran

Gå fram på følgende måte for å tømme og luften vannanlegget. Slik unngår du frostskafer og avleiringer:

- Still kjøretøyet vannrett.
- Slå evt. av vannpumpen på panelet.
- Slå av 12 V-forsyningen på panelet.
- Ta varmtvannsberederen ut av drift (se avsnittet 11.4).
- Åpne alle tappekraner. Sett vippearmen (i Bilde 247,2) i loddrett posisjon.
- Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen. Drei dreiebryteren 180° til den går i lås. Trykknappen spretter ut automatisk. Varmtvannsberederen tømmes via tømme-stussen (se avsnitt 11.4.2 eller 12.3.1).
- På modeller med vannavløp i vanntanken:
 - Skru av dekslet på vanntanken.
 - Åpne vanntankens avløp (se avsnittet 12.3.3).
 - På modeller med dobbeltgulv: Ta av dekket på vannutløpsstussen og åpne tappekranen.
- Åpne alle vannkraner og still dem i midtstilling.
- Heng opp håndduksen i dusjstilling.
- Kjør kjøretøyet et par kilometer etter at anlegget er tømt helt, slik at restvannet kan renne ut av tanken.
- La trykkpumpen gå i ca. ett minutt, slik at den tørkes.

- Tøm spillvannstanken. Følg miljøvernanvisningene i dette kapitlet.
- Tøm Thetford-kassett-toalettet. Følg miljøvernanvisningene i dette kapitlet.
- Rengjør vanntanken og spyl den deretter grundig.
- Blås ut slanger og ledninger med trykkluft (maks. 1,5 bar).
- La vannanlegget tørke så lenge som mulig.
- La alle vannkraner stå åpne i midtstilling etter tømning.
- La alle tappekranene stå åpne.

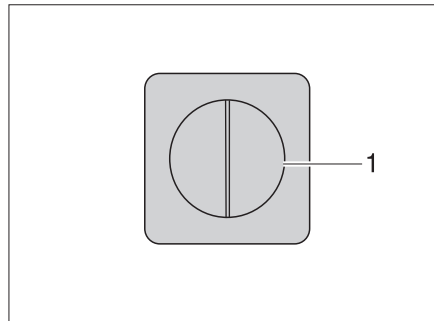
12.7 Toalettrom

- ▷ Det må ikke transporteres last i dusjkabinettet. Dusjkabinettet eller andre gjenstander i toalettrommet kan bli skadet.

- ▷ For å luften under eller etter bruk av dusjen eller til tørking av våte klær; lukk toalettromsdøren og åpne vinduet eller takluken i toalettrommet. Da sirkulerer luften bedre.
- ▷ Når du dusjer må du trekke for dusjforhenget skikkelig, slik at det ikke kommer vann mellom veggen og dusjkaret.
- ▷ Vask bort såperester i dusjkaret etter bruk av dusjen, ellers kan det med tiden dannes sprekker i dusjkaret.
- ▷ Tørk dusjen etter bruk, ellers kan det dannes fuktighet.
- ▷ Ytterligere informasjon angående rengjøring av toalettrommet finner du i avsnittet 13.2.

Bilde 248 Lysbryter

Toalettrommets lysbrytere er montert avhengig av modellen på forskjellige steder i toalettrommet.

Lysbryteren (Bilde 248,1) til toalettrommet er for eksempel plassert i området under baderomsskapet.

12.7.1 Vario-toalett

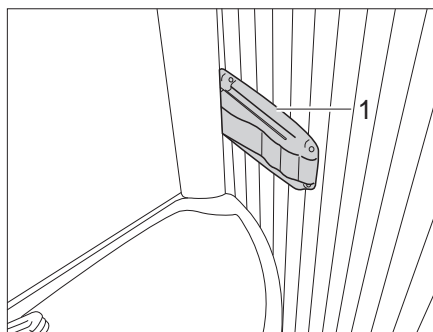
- ▷ Toalettdørens innside skal bare foldes ut når toalettdøren er lukket.

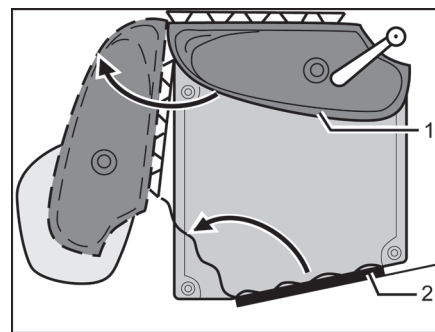
- ▷ Alt etter modell er Vario-toalettet montert speilvendt av det som er vist her. Ombyggingen skjer i så fall speilvendt av det viste Vario-toalettet.

Det er montert et Vario-toalett i kjøretøyet (modellavhengig). Vario-toalettet kan med enkle grep forandres til en lukket dusjkabinett. Toalettområdet er dermed beskyttet mot vannsprut.

Ominnredning til dusjkabinett

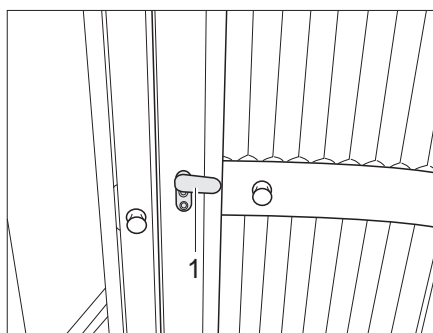

Bilde 249 Vario-toalett, låse fast dusjveggen

Bilde 250 Vario-toalett

- Trykk inn sperren (Bilde 249,1) på høyre side av vaskens kant og dra litt i vasken. Vasken beveger seg forover med bakveggen.
- Drei vasken med bakvegg (Bilde 250,1) i pilens retning.
- Gå inn i toalettrommet og lukk og lås toalettdøren (Bilde 250,2) fra innsiden.

Bilde 251 Vario-toalett, toalettdør

- Sett låsen (Bilde 251,1) på toalettdøren i lodrett posisjon og fold ut toalettdørens innside.
- Snu toalettdørens innside i pilens retning og trykk den mot vaskens bakvegg.

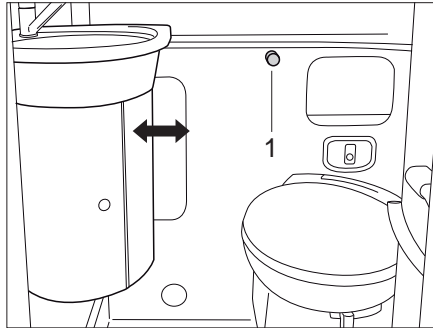
Dusjkabinettet er komplett ferdig og kan tas i bruk.

**Ominnredning til
toalettrom**

- Drei innsiden mot toalettdøren og sett låsen (Bilde 251,1) i vannrett posisjon.
- Flytt vasken med bakvegg tilbake til utgangsposisjon og lås den fast.

12.7.2 Variabel vaskeservant

På enkelte modeller er det innbygd en skyvbar vaskeservant. Vaskeservanten kan skyves inn i dusjen for å forstørre toalettrommet med noen få håndgrep.

Bilde 252 Variabel vaskeservant

Forstørre toalettrom:

- Åpne dusjkabinettet helt.
- Drei låseknappen (Bilde 252,1) mot venstre.
- Skyv vaskeservanten inn i dusjområdet.
- Drei låseknappen (Bilde 252,1) mot høyre for å låse vaskeservanten.

Forminske toalettrommet:

- Drei låseknappen (Bilde 252,1) mot venstre.
- Skyv vaskeservanten inn i badområdet.
- Drei låseknappen (Bilde 252,1) mot høyre for å låse vaskeservanten.

12.8 Toalett

- ▷ Tøm kloakktank (kassetten) når det er fare for frost og kjøretøyet ikke er oppvarmet.
- ▷ Ikke sitt på toalettlokket. Lokket er ikke konstruert for å bære personer og det kan brette.
- ▷ Bruk kjemiske midler som egner seg til toalett. Luftteanlegget fjerner kun lukt, ikke bakterier og gasser. Bakterier og gasser angriper tetningsgummi.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

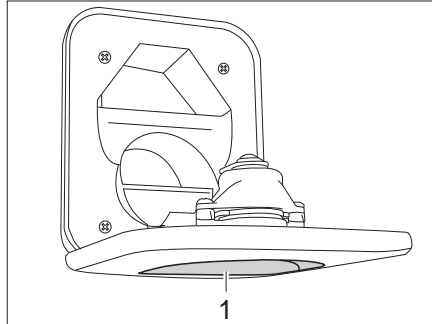
- ▷ Kloakktank (kassetten) må kun tømmes på deponier, campingplasser eller oppstillingsplasser.

12.8.1 Svingbart toalett (Thetford)

- ▷ Det svingbare toalettet er konstruert for en maksimal belastning på 100 kg.

Spyling av Thetford-toalettet skjer direkte fra vannsystemet i kjøretøyet eller fra en egen vanntank som er integrert i toalettet.

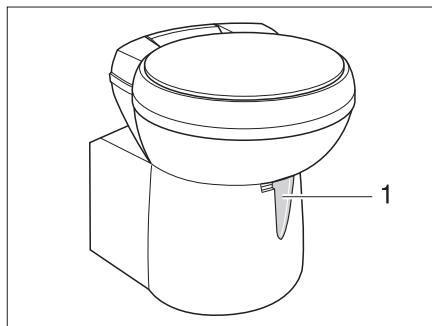

Bilde 253 Vanntankens påfyllingsstuss for ferskvann for toalettet

Fyll vanntanken:

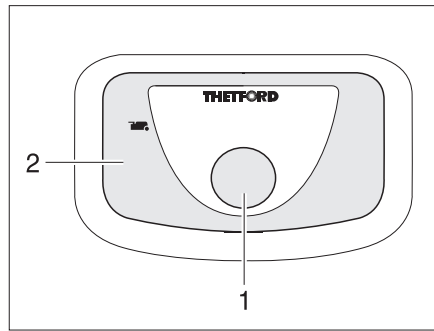
- Vanntankens påfyllingsstuss for ferskvann for toalett (Bilde 253,1) over klaffen for Thetford-kassett-toalett, åpnes og svinges ned.
- Fyll ferskvann på vanntanken. Bruk vannslange, vannkanne med trakt eller lignende til å fylle på vann.
- Steng vanntankens påfyllingsstussen for ferskvann.

Om nødvendig kan toalettskålen snus i ønsket posisjon.

Bilde 254 Thetford-toalettskål, svingbar

Kontrollpanelet befinner seg i nærheten av toalettskålen.

Bilde 255 Spyleknapp/kontrolllampe
Thetford-toalett

- For å spyle ned:
- Før det spyles ned må skyveren på Thetford-toalettet åpnes. Skyv skyvearmen (Bilde 254,1) mot urviseren.
 - Trykk den blå spyleknappen (Bilde 255,1) for å spyle ned.
 - Lukk skyveren etter skylling. Skyv skyvearmen med urviseren.

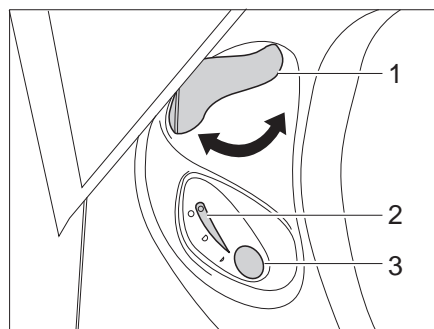
Kontrolllampen (Bilde 255,2) lyser når Thetford-kassetten må tømmes.

- Tømme vanntanken:
- Åpne skyver. Skyv skyvearmen mot urviseren.
 - Hold spyleknappen inne til det ikke renner vann i bekkenet lenger.
 - Lås skyveren igjen. Skyv skyvearmen med urviseren.
 - Tøm Thetford-kassett-toalettet.

- Tømme Thetford-kassett-toalettet:
- Skyv skyvearmen (Bilde 255,1) med urviseren. Skyveren lukkes. Skyveren **må** stenges før Thetford-toalettet tømmes.
 - Ta ut Thetford-kassett-toalettet og tøm det som beskrevet i avsnittene 12.8.4 og 12.8.5.

12.8.2 Toalett med fast benk

Toalettet spyles direkte via kjøretøyets vannsystem.

Bilde 256 Kontrollpanel Thetford-toalett

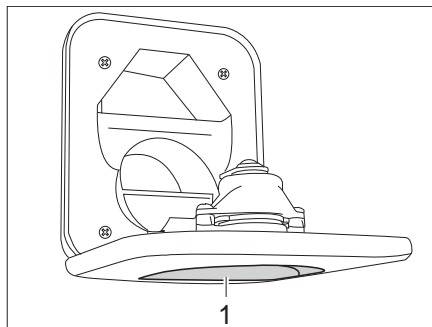
- For å spyle ned:
- Før det spyles ned må skyveren på Thetford-toalettet åpnes. Vri skyvearmen (Bilde 256,1) mot urviseren.
 - Trykk den blå spyleknappen (Bilde 256,2) for å spyle ned.
 - Lukk skyveren etter skylling. Drei skyvearmen (Bilde 256,1) med urviseren.

Kontrolllampen (Bilde 256,2) lyser når Thetford-kassetten må tømmes.

- For å tømme:
- Drei skyvearmen (Bilde 256,1) med urviseren. Skyveren lukkes. Skyveren **må** stenges før Thetford-toalettet tømmes.
 - Ta ut Thetford-kassett-toalettet og tøm det som beskrevet i avsnittene 12.8.4 og 12.8.5.

12.8.3 Toalett (Dometic)

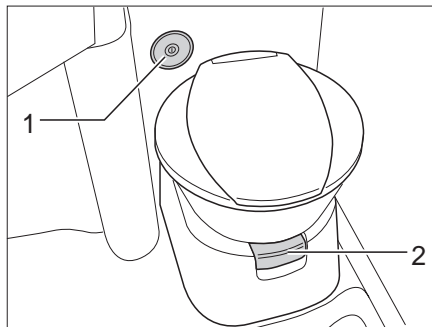
Spyling av toalettet skjer direkte fra vannsystemet i kjøretøyet eller fra en egen vanntank som er integrert i toalettet.

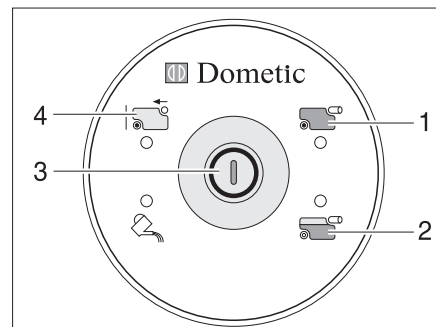
1 Vanntankens påfyllingsstuss for ferskvann

Bilde 257 Vanntankens påfyllingsstuss for ferskvann for toalettet

- Fylle vanntanken:
- Vanntankens påfyllingsstuss for ferskvann for toalett (Bilde 257,1) over klaffen for kloakktanken, åpnes og svinges ned.
 - Fyll ferskvann på vanntanken. Bruk vannslange, vannkanne med trakt eller lignende til å fylle på vann.
 - Steng vanntankens påfyllingsstussen for ferskvann.

Bilde 258 Toalettskål med kontroll- og betjeningsenhet

Bilde 259 Kontroll- og betjeningsenhet toalett

Før toalettet brukes lar man litt vann komme ned i toalettskålen. Dette gjøres ved å trykke på spyleknappen (Bilde 259,3) på kontroll- og betjeningsenheten (Bilde 258,2).

- For å spyle ned:
- Før det spyles ned må skyveren på toalettet åpnes. Trekk ut skyvearmen (Bilde 258,1).
 - Trykk den spyleknappen (Bilde 259,3) for å spyle ned.
 - Lukk skyveren etter skylling. Trykk inn skyvearmen.

Kontrolllampen (Bilde 259,2) lyser når kloakktanken er 3/4 full.

Kontrolllampen (Bilde 259,1) lyser når kloakktanken må tømmes.

Tømming av vanntank:

- Åpne skyver. Trekk ut skyvearmen (Bilde 258,1).
- Hold spyleknappen inne til det ikke renner vann i bekkenet lenger.
- Lås skyveren igjen. Trykk inn skyvearmen.
- Tømme kloakktanken.

Tømming av kloakktank:

- Trykk inn skyvearmen (Bilde 258,1). Skyveren lukkes. Skyveren **må** stenges før toalettet tømmes.
- Ta ut kloakktanken og tøm den som beskrevet i avsnittene 12.8.4 og 12.8.5. På kontroll- og betjeningsenehten lyser indikeringen "Kloakktank tatt ut" (Bilde 259,4).

12.8.4 Ta ut kassett

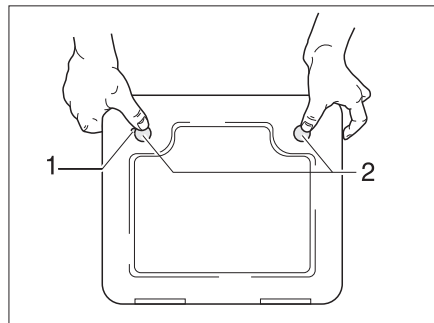

- ▷ Kloakktanken (kassett) kan kun tas ut når skyveren er lukket.

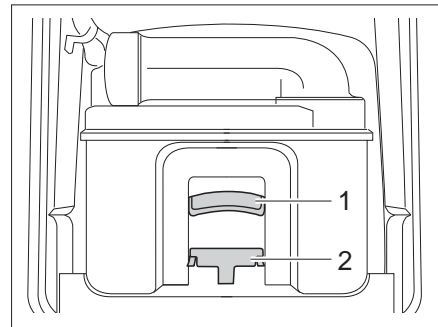
Kloakktanken (kassett) er tilgjengelig via en spesiell serviceluke på utsiden av kjøretøyet eller via det bakre oppbevaringsrommet (modellavhengig).

Service Luke

Kloakktanken (kassett) er tilgjengelig via den spesielle serviceluken.

Bilde 260 Luke på toalett-kassett

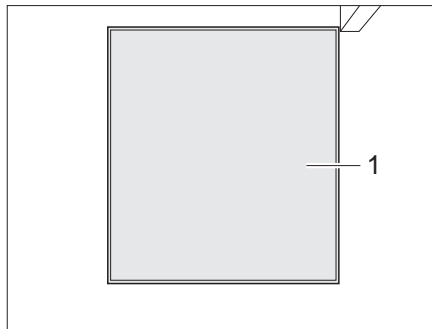

Bilde 261 Thetford-kassett-toalett

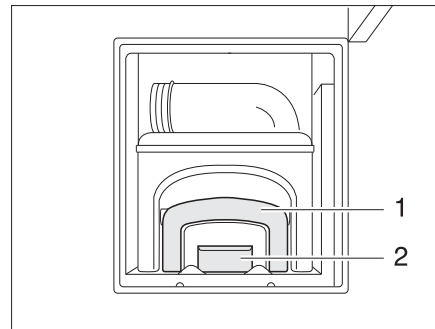
- Åpne luken på kassetten på utsiden av kjøretøyet. For å gjøre dette stikker du nøkkelen i låsesylinderen til trykklåsen (Bilde 260,1) og dreier den en kvart omdreining.
- Trekk ut nøkkelen.
- Begge trykklås (Bilde 260,2) trykkes samtidig med tomlene og luken til kassetten åpnes.
- Trekk holdebøylene (Bilde 261,2) forover for å løsne toalett-kassetten, og trekk i håndtaket (Bilde 261,1) for å ta ut kassetten.

Bakre oppbevaringsrom

Kloakktanken (kassett) er tilgjengelig via det bakre oppbevaringsrommet.

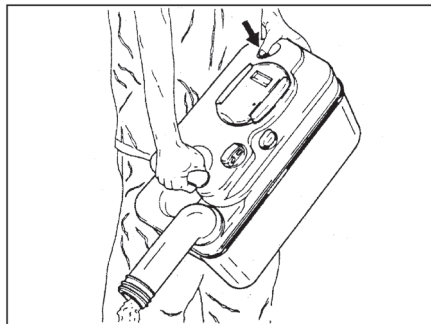
Bilde 262 Tilgang kloakktank, lukket

Bilde 263 Tilgang kloakktank, åpnet

- Åpne luken til bakre oppbevaringsrom (se avsnitt 8.2).
- Lås opp (Bilde 263,2) og ta ut kloakktanken (kassetten) ved hjelp av håndtaket (Bilde 263,1).

12.8.5 Tømme kassett

Bilde 264 Tøm Thetford-kassett-toalettet

- Bring kassetten til et tømmested som er beregnet til dette. Pek tømmestussene oppover.
- Drei eventuelt tømmestussene oppover.
- Ta av dekslet på tømmestussen.
- Rett kassetten med tømmestussen nedover.
- Ved Thetford-kassett-toalett: Betjen løfteknappen med tommelen. Kassetten tømmes.
- Lås tømmestussen med dekslet.
- Drei eventuelt tømmestussen tilbake.
- Skyv kassetten tilbake på plass.
- Påse at kassetten er sikret med holdebøylen.
- Lukk luken til kassetten.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om stell av kjøretøyet.

Anvisningene omfatter:

- Kjøretøyets eksteriør
- Innvendig
- Vannanlegget
- Vifte
- Toalettene
- Vinterdrift

På slutten av kapitlet finner du sjekklister med forholdsregler som må tas når kjøretøyet ikke skal brukes over lengre tid.

Sjekklister omfatter:

- Midlertidig lagring
- Lagring om vinteren
- Igangsetting etter lagring

13.1 Utvendig stell

13.1.1 Vaske med høytrykksspyler

- ▷ Dekkene må ikke vaskes med høytrykksspyler. Dekkene kan ta skade av det.
- ▷ **Ikke sprut direkte på klistremerkene (pyntefolier) med høytrykksspyleren. Klistremerkene kan løse seg opp.**

Les bruksanvisningen for høytrykksspyleren før denne brukes til å vaske kjøretøyet.

Ved vasking med rundstråledyse mellom kjøretøyet og rengjøringsdysen må det være en minimumsavstand på ca. 700 mm.

Påse at vannstrålen kommer ut av rengjøringsdysen med trykk. Ukyndig håndtering av høytrykksspyleren kan føre til skader på kjøretøyet. Vanntemperaturen må ikke overskride 60 °C. Beveg vannstrålen under vasking.

Vannstrålen må ikke rettes direkte mot dørsprekken, elektriske deler, stikkontakter, pakninger, luftegitter eller taklukene. Kjøretøyet kan bli skadet eller det kan trenge inn vann.

13.1.2 Vaske kjøretøyet

- ▷ Rengjør aldri kjøretøyet i vaskegater. Det kan trenge vann inn i kjøleskapventilasjonen, eksosavtrekket, lufterventilene på avtrekkshetten eller i luftesystemene. Kjøretøyet kan bli skadet.

- Rengjør kjøretøyet kun på vaskeplasser som er beregnet for vasking av kjøretøyer.
- Unngå direkte sollys. Ta hensyn til miljøet.
- Til rengjøringen av utvendige klistremerker og deler av plast skal det utelukkende brukes rikelig med varmt vann, oppvaskmiddel og en myk klut.
- Vask kjøretøyet med rikelig vann, en ren svamp eller en myk børste. Vanskelige flekker fjernes ved å tilsette vaskevannet litt oppvaskmiddel.

- Lakkerte yttervegger kan i tillegg rengjøres med et spesialmiddel.
- Bruk bare et mildt rengjøringsmiddel til rengjøring av overflater av glassfiberforsterket plast (GRP). Rengjøringsmidler og pussemidler for GRP-overflater fås i spesialforretninger.
- Etterbehandle deler i glassfiberforsterket plast (GRP) regelmessig med et poleringsmiddel. Dermed unngår du at delene gulner, og forseglingen på overflaten opprettholdes.
- Gummitetninger på dører og luker til oppbevaringsrom gnis inn med talkum.
- Låsesylindere på dører og luker til oppbevaringsrom behandles med grafitstøv.

13.1.3 Vindusruter av akrylglass

Fordi vindusrutene av akrylglass er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling.

- ▷ Tørk aldri av akryl-vindusruter med en tørr klut. Støvkorn kan skade overflaten.
- ▷ Rengjør akrylglass-vindusruter kun med rikelig med varmt vann, litt oppvaskmiddel og en myk klut.
- ▷ Glassrens med kjemiske, slipende eller alkoholholdige tilsetningsstoffer må under ingen omstendigheter brukes. Resultatet vil da være at rutene blir sprø fortere og deretter danner sprekker.
- ▷ Rengjøringsmidler som brukes i karosseriområdet (f.eks. tjære- eller sili-konfjerner) må ikke komme i kontakt med akrylglass.
- ▷ Kjør ikke i vaskehaller.
- ▷ Ikke fest klistremerker på akrylglass-vindusruten.
- ▷ Etter at kjøretøyets vindusruter i akrylglass er rengjort, skal de spyles med rikelig med rent vann.
- ▷ Gummipakninger behandles med glyserin.

- ▷ Akrylglass-rengjøringsmiddel med antistatisk virkning er godt egnet til etterbehandling. Små riper kan behandles med akrylglass-politur. Tilbehørsforhandleren har dette.

13.1.4 Undergulv

Kjøretøyets undergulv har et belegg som delvis beskytter mot slitasje. Skader på undergulvbeskyttelsen bør straks utbedres. Flater som er innsatt med beskyttelsesmidler må ikke behandles med sprayolje.

- ▷ Bruk kun produkter som er godkjente av produsenten. Våre autoriserte forhandlere og servicestasjoner hjelper deg gjerne.
- ▷ På modeller med ubderstell med kledning i glassfiberforsterket plast må det kun brukes pleieprodukter som er egnet for dette materialet.

13.1.5 Spillvannstank

Rengjør spillvannstanken hver gang kjøretøyet har vært i bruk.

- Rengjøre:
- Tømme spillvannstanken.
 - Skyll spillvannstanken grundig med rent vann.
 - Avløpssonden rengjøres for hånd gjennom rengjøringsåpningen hvis mulig.

13.1.6 Stigtrinn

Når stigtrinnene smøres kan store smussbiter feste seg i smøremidlet under kjøring og dermed ødelegge funksjonen til trinnene eller føre til skade på stigtrinnene.

- ▷ Stigtrinnets bevegelige deler skal ikke smøres med fett eller olje.

13.1.7 Førerhus isolasjonsmatte

Isolasjonsmatten for førerhuset rengjøres med rent, lunkent vann. Sterkere tilsmussing fjernes med filler og sprit. De rengjorte stedene skylles straks av med lunkent vann.

13.2 Innvendig stell

- ▷ Hvis mulig skal flekker fjernes umiddelbart.
- ▷ Fordi vindusrutene av akrylglass er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling (se avsnittet 13.1.3).
- ▷ Fordi kunststoffdeler i bad og boenhet er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling. Det må ikke brukes løsemidler eller alkoholholdige rengjøringsmidler eller sandholdige skuremidler. Slik unngår du at delene blir sprø og får riper.
- ▷ Ikke tøm etsende midler i avløpsåpningene. Ikke tøm kokende vann i avløpsåpningene. Etsende middel og kokende vann skader avløpsrørene og vannlås.
- ▷ Ikke bruk eddikessens til rengjøring av toalettet og vannanlegget, heller ikke når vannanlegget skal avkalkes. Eddikessens kan skade pakninger eller deler på anlegget. Til avkalking skal det brukes avkalkingsmidler som er å få i vanlig handel.
- ▷ Bruk lite vann. Tørk opp alle rester av vann.
- ▷ Støvsug tepper og trekk jevnlig med en egnet børste.

- ▷ Våre representanter og servicestasjoner står til disposisjon for ytterligere informasjon om bruk av midler til vedlikehold.
- ▷ Misfarging på grunn av tekstiler er unntatt fra produsentgarantien. Det dreier seg her på ingen måte om en feil med trekket, men om en feil på bekledningsstoffet, som det må klages på overfor klesprodusenten.
- Møbelflater, møbelhåndtak, lamper og samtlige plastdeler i bad og boenhet rengjøres med vann og en ullklut. Vannet kan tilsettes et mildt rengjøringsmiddel. Stell ved behov lakkflater med møbelpolitur.
- Putetrekk rengjøres med tørrskum eller skum fra et mildt vaskemiddel. Putetrekkene skal ikke vaskes, kun rengjøres. Beskytt putene mot direkte sollys slik at de ikke falmer.

- Kunstlærtrekk må rengjøres minst en gang i uken med en absorberende klut eller svamp og en blanding av vann og nøytralt såpeskum. Ettervask med rent vann, men ikke bruk for nye vann.
- Rengjør gjenstridige flekker med en blanding av alkohol og vann (30 % alkohol og 70 % vann) eller med etanol fortynnet til 10 % (10 % etanol og 90 % vann) og etterbehandle med rent vann. Det er likevel ikke sikkert du får bort alt.
- Ikke bruk løsemiddelholdige eller slipende produkter, og heller ikke ufortynnet alkohol og/eller aceton.
- Teflonbehandlede trekk rengjøres med en klut med god sugeevne eller en svamp og et mildt, vanlig vannbasert rengjøringsmiddel. Eventuelt kan en blanding av 2 spiseskjeer ammoniakk og 1 liter vann brukes.
- Du må aldri gni på fuktige eller oljeholdige flekker. Tørk lett med en klut med god sugeevne. Arbeid utenfra og innover, slik at ikke flekken blir større. Ved harde flekker eller flekker som har tørket, skal de grove smusspartiklene først fjernes med en butt kniv eller spatel, eller børstes av med en myk børste. Tørk deretter av restene med en fuktig klut.
- Gardiner og stores skal renses kjemisk på renseri.
- Teppegulvene skal rengjøres med teppeskum og støvsuges ved behov.
- PVC-gulvbelegg rengjøres med et mildt, såpeholdig rengjøringsmiddel for PVC-gulv. Ikke legg teppegulv på vått PVC-gulv. Teppegulv og PVC-belegg kan klisteres sammen.
- Utslagsvaskene og gasskomfyren må ikke vaskes med sandholdige skuremidler. Unngå alt som kan forårsake riller og furer.
- Gasskomfyren må kun rengjøres med en fuktig klut el.l. Vann må ikke komme inn i gasskomfyrens åpninger. Vann kan skade gasskomfyren.
- Børst myggnettingen på dører, vinduer og takluker med en myk børste eller sug av med støvsugerens børste.
- Børst blendingsgardinen med en myk børste eller sug av den med støvsugerens børsteoppsats. Fett og vanskelige flekker fjernes med såpevann (kjernesåpe) på 30 °C.
- Børst blendingsfoldegardinen med en myk børste eller sug av den med støvsugerens børste. Fett og vanskelige flekker fjernes med såpevann (kjernesåpe) på 30 °C.
- Sikkerhetsbeltet kan rengjøres med varmt såpevann når det er rullet ut. Sikkerhetsbeltene må være helt tørre før de rulles opp igjen.

13.3 Vannanlegg

13.3.1 Rengjøre vannledninger

- Rengjør vanntanken med et plastrengjøringsmiddel som fås hos faghandelen. Følg informasjonen fra produsenten.

13.3.2 Desinfisere vannanlegget

- ▷ Bruk kun egnet desinfiseringsmiddel fra forhandleren.

- ▷ Samle opp blandingen av vann og rengjøringsmiddel som tappes ut, og sørg for korrekt avfallshåndtering.

- Tøm vannanlegget.
- Steng av alle utløpsåpninger og utløpskraner.
- Fyll en blanding av vann og desinfiseringsmiddel i vanntanken. Overhold produsentens angivelse av blandingsforhold.
- Åpne tappekranene en etter en.
- La tappekranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og desinfiseringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Steng tappekranene igjen.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem.
- La vannkranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og desinfiseringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Still alle vannkraner på "Kaldt" og åpne dem.
- La vannkranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og desinfiseringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Steng alle vannkraner.
- Betjen toalettspylingen flere ganger.
- La desinfiseringsmidlet virke slik produsenten angir.
- Tøm vannanlegget. Samle deretter opp blandingen av vann og desinfiseringsmiddel og sørg for korrekt avfallshåndtering.
- For å skylle hele vannanlegget skal det fylles opp med drikkevann og tømmes gjentatte ganger.

13.4 Vifte

► Før arbeider med apparatet, slå av strømforsyningen.

Rengjør fettfilteret til viften nå og da. Hvor ofte det er nødvendig å rengjøre filteret, avhenger av hvor ofte viften brukes. Vent ikke med å rengjøre filteret til viften har merkbart dårligere effekt.

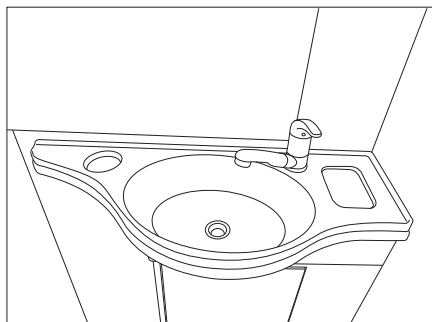
Rengjøre fettfilteret:

- Ta eventuelt av det nedre dekselet.
- Ta ut filteret.
- Vask filteret med varmt vann og litt oppvaskmiddel.
- La filteret tørke helt, og sett det inn igjen.
- Sett eventuelt på dekselet igjen, og sikre med de to skruene.

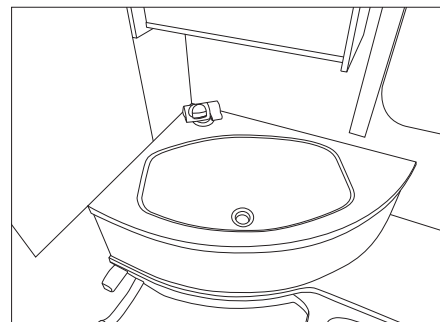
Skifte kullfilter:

- Ta av det nedre og midtre dekselet.
- Ta ut det gamle kullfilteret.
- Sett inn et nytt kullfilter.
- Sett på dekslene igjen, og sikre med de to skruene.

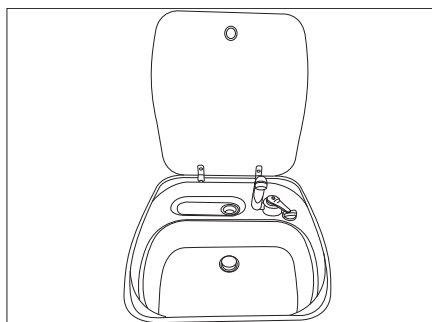
13.5 Vask/utslagsvask

Bilde 265 Vask (variant 1)

Bilde 266 Vask (variant 2)

Bilde 267 Utslagsvask

13.5.1 Vask/utslagsvask i rustfritt stål

- ▷ Må ikke rengjøres med blekemidler, produkter som inneholder klor eller saltsyre, bakepulver eller sølvpuss.
- ▷ Bruk ikke skurekrem og grove svamper.

- ▷ Kontroller på et lite synlig sted at rengjøringsproduktet ikke skader overflaten.
- ▷ Etter rengjøringen tørkes overflatene grundig av, slik at kalkstriper unngås.
- ▷ Tørk i sliperetningen på overflater i børstet rustfritt stål.

- Rengjør og behandle vasken/utslagsvasken minst 2 ganger i året med et vanlig rengjøringsmiddel for rustfritt stål.
- Spyl vasken/utslagsvasken etter bruk, og tørk med husholdningskluter.

Fjerne vanskelig skitt:

- Rengjør vasken/utslagsvasken med en vanlig husholdningssvamp og rengjøringskrem.
- Spyl vasken/utslagsvasken, og tørk med husholdningskluter.

Fjerne fett og olje:

- Fukt en kjøkkenklut med litt white sprit, og gni på vasken/utslagsvasken.
- Spyl vasken/utslagsvasken, og tørk med husholdningskluter.

Fjerne fingeravtrykk:

- Rengjør vasken/utslagsvasken med en oppvaskmiddelløsning og en rengjøringsklut av skinn.
- Spyl vasken/utslagsvasken, og tørk med husholdningskluter.

13.5.2 Vask/utslagsvask i plast

- ▷ Bruk ikke skurekrem/skurepulver og grove svamper.

- ▷ Kontroller på et lite synlig sted at rengjøringsproduktet ikke skader overflaten.
- ▷ Etter rengjøringen tørkes overflatene grundig av, slik at kalkstriper unngås.

Fjerne normal skitt:

- Rengjør vasken/utslagsvasken med vanlig oppvaskmiddel eller husholdningsrengjøring uten skureeffekt.

Fjerne vanskelig skitt:

- Gni inn flekk- eller oppvaskmaskinsalt med en fuktig svamp, og la saltet virke i noen timer.
- Fjern saltet, og rengjør vasken med et næringsmiddelsikkert plastrengjøringsmiddel.
- Skyll vasken/utslagsvasken.

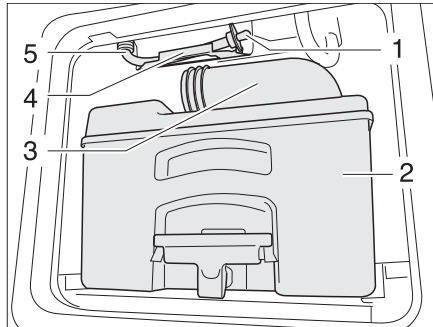
Fjerne kalkavleiringer:

- Rengjør vasken/utslagsvasken med eddik eller kalkfjerner.
- Skyll vasken/utslagsvasken.

13.6 Toaletter

Dersom toalettet ikke skal benyttes på lang tid, f.eks. ved lagring over vinteren, skal toalettet rengjøres og tømmes helt.

13.6.1 Toalett med egen vanntank

Bilde 268 Avløpsslange vanntank toalett

- Tømme tank:*
- Trykk på spyleknappen for å aktivere betjeningsfeltet.
 - Åpne skyveren og bruk spylingen helt til det ikke kommer mer vann.
 - Lås skyveren.
 - Kassetten (Bilde 268,2) tømmes på et godkjent tømmested og rengjøres.
 - Tømmestussen (Bilde 268,3) skal stå åpen.
 - Avløpsslange (Bilde 268,5) tas ut av festeordningen (Bilde 268,4).
 - Sett et tilstrekkelig stort kar under avløpsslangen.
 - Avløpsstøpselet (Bilde 268,1) fjernes og restvannet renner ut.
 - Når det ikke kommer mer vann, sett avløpsstøpselet i avløpsslangen.
 - Sett avløpsslangen tilbake i festeordningen.

13.7 Vintervedlikehold

Veisalt skader understellet og de delene som er utsatt for skvettvann. Vi anbefaler å vaske kjøretøyet oftere om vinteren. Mekaniske og overflatebehandlede deler og bilens understell er spesielt utsatt, og de må derfor rengjøres grundig.

- ▷ Ved frostfare må varmeanlegget alltid drives med minst 15 °C. Sett resirkuleringsviften (hvis den finnes) på auto. Ved ekstreme utetemperaturer bør også møbelklaffer og -dører stå litt på gløtt. Innstrømming av varmluft kan motvirke frysing av f.eks. vannledninger og at det dannes kondens i oppbevaringsrommene.
- ▷ Ved frostfare må i tillegg vinduene på utsiden av kjøretøyet dekkes til med vinterisolasjonsmatter.

13.7.1 Forberedelser

- Kontroller om kjøretøyet har lakk- og rustskader. Utbedre evt. skader.
- Kontroller at det ikke kan komme vann inn i luftekanalene i gulv og varmeanlegg.
- Understellets metalleder skal behandles med voksbasert rustbeskyttelse.
- Lakkerte utvendige flater skal behandles med egnet middel.

13.7.2 Vinterdrift

Om vinteren oppstår det kondens når kjøretøyet brukes ved lave temperaturer. God ventilasjon er viktig for å sikre god luftkvalitet i boenheten og for å unngå skader på kjøretøyet på grunn av kondens.

- Sett varmeanlegget på maksimal oppvarming og åpne takskap, gardiner samt rullegardiner i oppvarmingsfasen. Slik oppnås optimal ventilasjon.
- Sett opp alle putene om morgenen, luft ut av oppbevaringsrom og tørk bort fuktighet.

- ▷ Dannes det likevel kondens på enkelte steder, må det tørkes bort.

13.7.3 Etter vintersesongen

- Vask undergulv og motor grundig. Slik fjernes korrosjonsfremmende smeltemidler (veisalt, lutrester).
- Vask bobilen utvendig og polér lakkflatene med bilvoks.

13.8 Lagring

13.8.1 Midlertidig lagring

- ▶ Har kjøretøyet stått stille over lengre tid (ca. 10 måneder), må bremse- og gassanlegg kontrolleres på fagverksted.
- ▶ Ta hensyn til at vannet er ubrukelig etter kort tid.
- ▶ Kabelskader forårsaket av dyr kan føre til kortslutning. Brannfare!

Dyr (spesielt mus) kan forårsake store skader inne i bilen. Det gjelder spesielt dersom dyr får oppholde seg uforstyrret i det parkerte kjøretøyet.

Dyrene kan komme seg inn i kjøretøyet i et ubevoktet øyeblikk og skjule seg der.

For å unngå eller begrense skader forårsaket av dyr som har kommet seg inn, bør du regelmessig kontrollere kjøretøyet for skader eller spor etter dyr. Dette bør spesielt gjøres ca. 24 timer etter at kjøretøyet er parkert.

Hvis du oppdager spor etter dyr, må du kontakte en autorisert forhandler eller servicestasjon. Dersom det foreligger kabelskader, kan disse skadene føre til kortslutning. Kjøretøyet kan begynne å brenne.

Gjennomgå følgende sjekklister før lagring:

Basiskjøretøy

Ting å gjøre	Utført
Fyll drivstofftanken helt full. På denne måten unngås rustskader på tankanlegget	
Jekk opp kjøretøyet, slik at dekkene ikke belastes, eller beveg kjøretøyet hver 4 uke. Dette forhindrer trykkpunkter på dekkene og hjullager	
Beskytt dekkene mot direkte sollys. Fare for sprekkdannelse!	
Pumpe opp dekkene til anbefalt maksimumstrykk	
Kontrollere reservehjulet eller dekkreparasjonssettet	

	Ting å gjøre	Utført
	<p>Sørg for tilstrekkelig lufttilførsel til undergulvet</p> <p> ► Fuktighet eller mangel på oksygen, f.eks. når det brukes plastfolie til å dekke til, kan føre til synlige uregelmessigheter på undergulvet</p> <p>Følg i tillegg henvisningene i bruksanvisningen til basiskjøretøyet</p>	
Karosseri	<p>Dekk alle avtrekk med de tilhørende dekkhettene og tett alle gjenstående åpninger (bortsett fra luftesystemet). Slik hindrer du dyr (f.eks. mus) i å trenge inn</p> <p>For å hindre at det dannes kondens med påfølgende jordslag, må boenheten og alle oppbevaringsrom som er tilgjengelige utenfra samt oppstillingsplassen (f.eks. garasje) luftes hver 3. uke</p>	
Inne	<p>Still opp putene til lufting og dekk dem til</p> <p>Vask kjøleskapet</p> <p>La dørene til kjøleskap og frysenskap stå på gløtt</p> <p>Let etter spor etter dyr som har kommet seg inn</p> <p>Koble flatskjermen fra strømmettet og ta den eventuelt ut av kjøretøyet</p>	

	Ting å gjøre	Utført
Gassanlegg	Steng gassflaskens hovedventil	
	Lukk alle gassavstengeventiler	
	Ta alltid gassflasken ut av gasskapet, selv om de er tomme	
Elektrisk anlegg	Boenhets- og startbatteriet skal lades helt opp ▷ Lad alltid batteriet minst 24 timer før kortere lagring. ▷	
	Koble boenhets-batteriet fra 12 V-spenningen	
Vannanlegg	Tøm hele vannanlegget. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La sikkerhets-/avtappingsventilen (hvis montert) og alle tappekranene stå åpne. Se henvisningene i kapittel 12.	
	Koble ut sikkerhets-/avtappingsventilen på strømsentralen. Hvis dette ikke blir gjort, utlades batteriet for raskt ▷ Hvis sikkerhets-/avtappingsventilen er utkoblet, er ikke vannanlegget lenger beskyttet mot frost.	

13.8.2 Lagring om vinteren

Supplerende forholdsregler er nødvendige ved lagring over vinteren:

	Ting å gjøre	Utført
Basiskjøretøy	Karosseriet og understellet må rengjøres grundig og sprayes med varmvoks eller med lakkpleiemiddel	
	Fyll drifstofftanken med vinterdiesel	
	Kontroller frostvæsken i kjølevannet	
	Utbedre lakkskader	
	Pumpe opp dekkene til anbefalt maksimumstrykk	
Karosseri	Luftesystemet må stå åpent	
	Påmonterte støttebein skal rengjøres og smøres	
	Samtlige dør- og klaffehengsler må rengjøres og smøres	
	Låser skal pensles med olje eller glyserin	
	Samtlige gummipakninger må gnis inn med talkum	
	Lukkesylindrene skal behandles med grafittstøv	
Inne	Sett inn et luftavfuktingsapparat	
	Putene må tas ut av kjøretøyet og oppbevares på et tørt sted	
	Luft boenheten med jevne mellomrom	
	Tøm alle skap og oppbevaringsrom og åpne klaffer, dører og skuffer	
	Rengjør boenheten grundig	
	Ved frostfare må flatskjermen tas ut av kjøretøyet	
Elektrisk anlegg	Start- og boenhets-batteriet må tas ut og lagres på et frostsikkert sted (se kapittel 10)	

	Ting å gjøre	Utført
Vannanlegg	Rengjør vannanlegget med et spesielt rengjøringsmiddel som fås hos faghandelen	
Hele kjøretøyet	Plasser tildekkingen slik at lufteåpningene ikke tildekkes, eller bruk plater som tillater luftgjennomstrømning	

13.8.3 Igangsetting av kjøretøyet etter midlertidig lagring eller etter overvintring

Gjennomgå følgende sjekklister før igangsetting:

	Ting å gjøre	Utført
Basiskjøretøy	Kontroller trykket i dekkene Kontrollere dekktrykket og tilstanden til reservehjulet eller dekkreparasjonssettet	
Karosseri	Rengjør stigtrinnets dreielager Kontroller at støttebeina fungerer Kontroller at dører, vinduer og takluker fungerer Kontroller at alle utelåser fungerer Fjern dekslet foran eksosavtrekket (der det finnes) Fjern vinterdekslet foran kjøleskapgitteret (der det finnes)	
Gassanlegg	Sett inn gassflasker i gasskapet, surr dem fast og koble dem til gassstrykkregulatoren	
Elektrisk anlegg	Koble til 230 V-forsyning via utvendig stikkontakt Boenhets- og startbatteriet skal lades helt opp Etter lagring skal batteriet lades opp i minst 24 timer. Koble boenhets-batteriet til 12 V-spenningen (se kapittel 10) Kontroller at det elektriske anlegget, f.eks. innelamper, stikkontakter og installerte elektriske apparater, fungerer	
Vannanlegg	Desinfisere vannledninger og vanntank Kontroller at betjeningshendelen på spillvannstanken fungerer Steng sikkerhets-/avtappingsventil, tappekraner og vannkraner Kontroller at sikkerhets-/avtappingsventilen, vannkranene, tappekranene og vannfordelerne er tette	
Innebygde apparater	Kontroller at kjøleskapet fungerer Varmevæsken i varmtvanns-varmeanlegget skal skiftes ut hvert 2 år Kontroller at varmeanlegget/varmtvannsberederen fungerer Kontroller at gasskomfyren fungerer Kontroller at klimaanlegget fungerer	

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om inspeksjons- og vedlikeholdsarbeid på kjøretøyet.

Anvisningene vedrørende vedlikehold omfatter:

- Varmtvanns-varmeanlegg Alde
- Kupévarmer
- Klimaanlegget
- Bytte av lyspærer og lysstoffrør
- AL-KO bakakselen

På slutten av kapitlet finner du viktige råd om bestilling av reservedeler.

14.1 Inspeksjonsarbeider

I likhet med alle tekniske apparater, må kjøretøyet undersøkes med jevne mellomrom.

Fagfolk må utføre disse inspeksjonsarbeidene.

Dette arbeidet forutsetter spesielle fagkunnskaper som ikke kan beskrives innenfor rammen av denne bruksanvisningen. Denne fagkunnskapen fås hos alle autoriserte forhandlere og servicestasjoner. Fabrikkens erfaring og regelmessige tekniske anvisninger herfra, samt innretninger og verktøy garanterer faglig korrekt inspeksjon utfra den nyeste kunnskapen.

Servicestasjonen som utfører arbeidet bekrefter arbeidet som er utført.

Inspeksjonsarbeider på chassis skal bekreftes av chassisprodusenten i kundeserviceheftet.

- ▷ Legg merke til inspeksjonene som er fastsatt av produsenten, og sørg for at de utføres i de foreskrevne intervaller. På denne måten tas kjøretøyet godt vare på.
- ▷ Bekreftelse av de utførte inspeksjonsarbeidene gjelder samtidig som bevis ved eventuelle skader og garantiasaker.

14.2 Vedlikeholdsarbeid

Som ethvert annet teknisk apparat trenger kjøretøyet vedlikehold. Omfang og hyppighet retter seg etter de ulike drifts- og bruksforholdene. Vanskeligere driftsforhold krever hyppigere vedlikehold.

Vedlikehold basiskjøretøyet og innbyggingsapparatene ved intervallene som er oppgitt i de aktuelle bruksanvisningene.

14.3 Varmtvanns-varmeanlegg Alde

- ▷ Kontroller nivået på varmevæsken en gang i halvåret år på ekspansjonstanken.
- ▷ Under og etter de første driftstimene til varmtvannsvarmeanlegget kan væsknivået synke under minimum. I så fall må det fylles varmevæske.
- ▷ Etter første oppvarmingsdrift anbefaler vi at varmesystemet utluftes og glykolkonsentrasjonen kontrolleres.

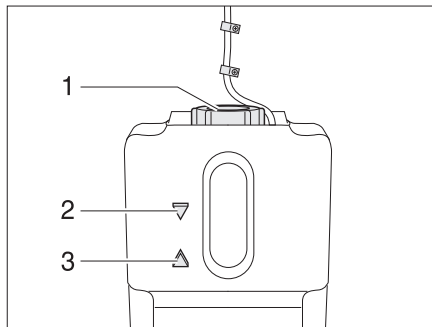

- ▷ La den autoriserte forhandleren eller servicestasjon skifte varmevæske ca. hvert andre år, ettersom korrosjonsbeskyttelsen avtar med tiden.
- ▷ Varmesystemet skal kun fylles eller etterfylles med en vann-glykol-blanding (60 : 40). Denne blandingen gir frostbeskyttelse ned til ca. -25 °C. Følg informasjonen i bruksanvisningen fra produsenten ved etterfylling av varmtvannsvarmeanlegg som er koblet til kjølekretsløpet på kjøretøyets motor.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

14.3.1 Kontroll av væsknivået

Bilde 269 Ekspansjonstank for varmtvanns-varmeanlegg

- Varmtvanns-varmeanlegget må være slått av og avkjølt.
- Kontroller at væsken i ekspansjonstanken (Bilde 269) står mellom "MIN" (Bilde 269,3) og "MAX" (Bilde 269,2) merket.
- Varmevæsken må skiftes ut annethvert år.

14.3.2 Etterfylling av varmevæske

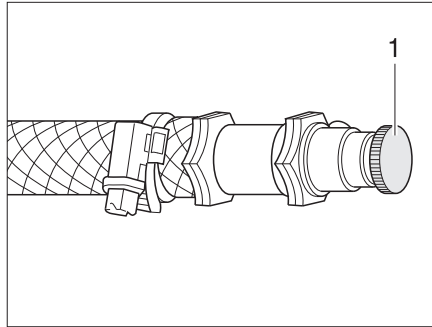
- ▷ Varmevæsken må skiftes ut annethvert år.

- Still kjøretøyet vannrett. På denne måten unngår man bæredannelse.
- Varmtvanns-varmeanlegget må være slått av og avkjølt.
- Skru hhv. dra av dekslet.
- Skru opp skrudekslet (Bilde 269,1) på ekspansjonstanken.
- Ta dekslet med sirkulasjonspumpen langsomt opp og ut.
- Kontroller frostvæsken med en frostvæske-spindel. Frostsikringskonsentrasjonen må være 40 % eller svare til et frostvern ned til -25 °C.
- Etterfyll vann-frostvæske-blanding på ekspansjonstanken langsomt.

- ▷ Optimalt væsknivå er nådd nå væsken står 1 cm over "MIN" merket i ekspansjonstanken.

14.3.3 Utlufting av varmeanlegget

Bilde 270 Lufteventil for varmtvanns-varmeanlegg

Lufteventilene er montert ved radiatorene.

- Varmtvanns-varmeanlegget må være slått av og avkjølt.
- Åpne lufteventilen (Bilde 270,1) og la den være åpen til det ikke lenger kommer ut luft.
- Steng lufteventilen.
- Gjenta denne fremgangsmåten på alle lufteventilene.
- Kontroller om varmtvanns-varmeanlegget blir varmt.

14.4 Dieselloppvarming Webasto

- ▷ Mye reparasjons- og vedlikeholdsarbeid på varmeapparatet krever fagkunnskaper og spesialverktøy. Feil innstilling eller vedlikehold kan føre til skader på varmeapparatet eller uhell som kan ha alvorlige følger.
- ▷ Under og etter de første driftstimene til varmtvanns-varmeanlegget kan væsknivået synke under minimum. I så fall må det fylles varmevæske.

- ▷ Se den separate bruksanvisningen fra produsenten for mer informasjon.

14.4.1 Desinfeksjon

- ▷ Rengjør og desinfiser vannforsyningssystemet minst en gang i året.

Til desinfeksjon bruker du en natriumhypoklorittløsning (NaOCl), fortykning 5 %, 30 °C til 40 °C (f.eks. Certisil®, Puriclean).

- Tapp ut alt vannet og steng alle vannkranene.
- Fyll hele vannforsyningssystemet med NaOCl.
- Still inn bryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på sommerdrift, vanntemperatur 40 °C (Bilde 195,2).
- Åpne vannkranene på kjøkken, bad, dusj osv etter hverandre (sett blande-batterier eller enkeltarmaturer på "varm"), til all luft har sluppet ut av ledningssystemet og det renner NaOCl ut av vannkranene.
- Start apparatet og la det gå i 1-2 timer.
- Tapp ut all NaOCl.

- Spyl ledningssystemet på samme måten en til to ganger. Det er ikke nødvendig å la apparatet gå i 1 til 2 timer.
- Tapp ut alt vannet.

14.4.2 Avkalking

For å bevare varmeapparatets vannkvalitet og effektivitet anbefaler vi regelmessig avkalking avhengig av vannkvaliteten.

Til avkalkingen brukes husholdningsprodukter som f.eks. en blanding av vineddik og vann i forholdet 1:2.

- Tapp ut alt vannet og steng alle vannkranene.
- Fyll hele vannforsyningsystemet med en blanding av vineddik og vann.
- Still inn bryteren for driftsmåte (Bilde 195,9) på sommerdrift, vanntemperatur 40 °C (Bilde 195,2).
- Åpne vannkranene på kjøkken, bad, dusj osv. etter hverandre (sett blande-batterier eller enkeltarmaturer på "varm"), til all luft har sluppet ut av systemet og det renner en blanding av vineddik og vann ut av vannkranene.
- Start apparatet og la det gå i 1-2 timer.
- Kontroller om avleiringene har løst seg helt opp i eddikvannet. Hvis ikke, lar du varmeapparatet gå i 30 minutter til
- Tapp ut alt eddikvannet.
- Spyl ledningssystemet med drikkevann til du ikke lenger kjenner noen eddiklukt.

14.4.3 Sikringer

- ▷ Før du skifter ut en sikring, må du kontrollere at dieseloppvarmingen er slått av.

- ▷ Feil kabling av sikringene, som ikke er i samsvar med spesifikasjonene, kan føre til brann.

Dieseloppvarmingen Webasto har tre sikringer: 5A, 15A og 15A. Hver sikring skal kobles til den tilhørende ledningen (følg fargen).

- 5A: rød-blå ledning
- 15A: rød-svart ledning
- 15A: rød ledning

14.5 Kupévarmer

Sett på kupévarmeren minst én gang i måneden når motoren er kald og sett på viften i 10 minutter på laveste viftetrinn.

Kupévarmeren skal kontrolleres på et autorisert fagverksted før vinterseongen.

14.6 Klimaanlegg

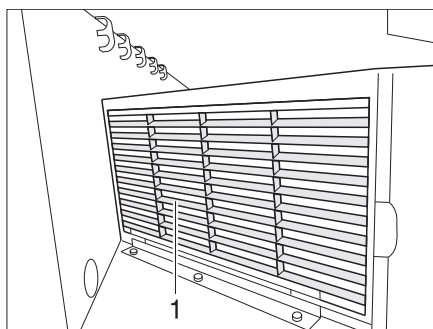

- ▶ Slå av strømforsyningen før arbeid på apparatet.

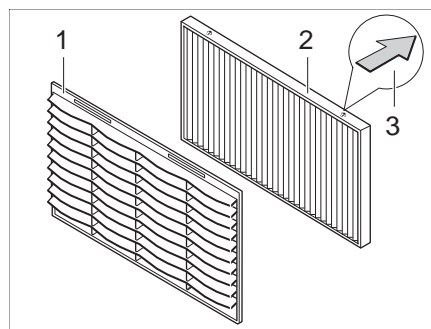

- ▶ Klimaanlegget må aldri brukes uten smussfilter. Uten montert smussfilter blir fordampere skitten, og klimaanleggets effekt reduseres.
- ▶ Hvis kondensvannavløpet tilstoppes, kan kondensvann komme inn i kjøretøyet. Kondensvannavløpet må holdes fritt for skitt, løv og lignende.

14.6.1 Innebygd klimaanlegg (Truma)

Bilde 271 Klimaanlegg (Truma)

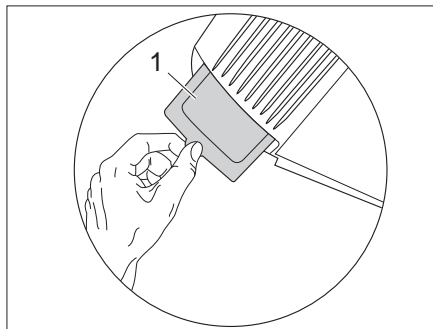

Bilde 272 Smussfilter og partikkelfilter

På framsiden av klimaanlegget er det et smussfilter (Bilde 272,1) for innsuging av omluft. Bak smussfilteret ligger partikkelfilteret (Bilde 272,2). Begge de to filterene må rengjøres med jevne mellomrom, minimum 2 ganger i året, og byttes ved behov. Pass på riktig luftstrømningsretning ved montering av filterene. Denne retningen er angitt med en pil (Bilde 272,3) på filteret og skal alltid peke innover i apparatet under monteringen.

Under gulvet i kjøretøyet er det et kondensvannavløp. For at kondensvannet skal kunne renne ut fritt, må avløpsslangen holdes fri for smuss, løv eller lignende.

14.6.2 Takklima­anlegg (Teleco)

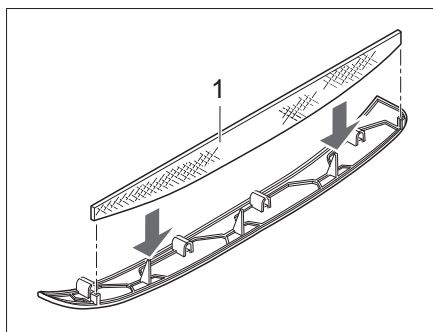
Bilde 273 Smussfilter til klima­anlegg

På baksiden av klima­anlegget er det et smussfilter (Bilde 273,1) for omluftinn­­sugingen. Begge de to filterne må rengjøres med jevne mellomrom, minimum 2 ganger i året, og byttes ved behov.

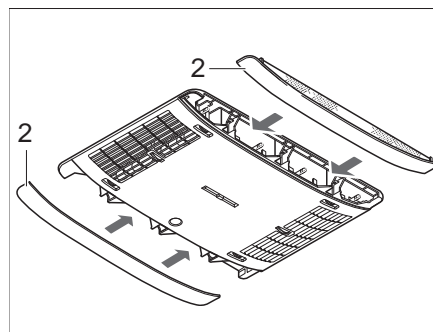
Trekk smussfilteret ut av klima­anlegget, og rengjør det, eller skift det ut om nødvendig.

For at kondensvannet skal kunne renne ut fritt, må avløpsslangen holdes fri for smuss, løv eller lignende.

14.6.3 Takklima­anlegg (Truma)

Bilde 274 Smussfilter til klima­anlegg

Bilde 275 Paneler klima­anlegg

På sidepanelene (Bilde 275,2) er det montert to smussfiltre. Smussfiltrene må rengjøres med jevne mellomrom, minimum 2 ganger i året, og byttes ved behov.

- Trekk panelet (Bilde 275,2) ut av luftfordeleren, og rengjør eller skift ut smussfilteret (Bilde 274,1) alt etter behov.
- Sett panelet med rengjort eller nytt smussfilter tilbake på plass.

14.7 Bytte av lyspærer og lysstoffrør

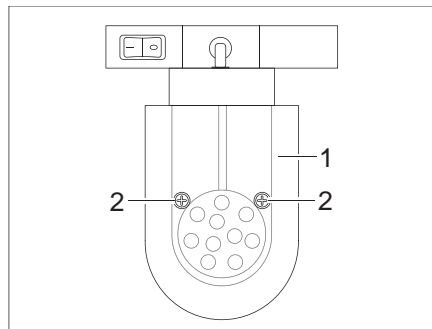

- ▶ Lyspærer og lampeholdere kan være meget varme. La dem derfor alltid avkjøles før de byttes ut.
- ▶ Før lyspæren skiftes må strømtilførsen på ledningsbeskyttelsesbryteren i 230 V-sikringsboksen slås av.
- ▶ Oppbevar lyspærer utilgjengelig for barn.
- ▶ Ikke bruk lyspærer som er falt ned eller som har riper i glasset. Lyspærene kan sprekke.
- ▶ Lamper kan bli svært varme. Når lyset er slått på, må sikkerhetsavstanden til brennbare gjenstander alltid være 30 cm. Brannfare!

- ▷ Ikke ta på en ny lyspære med fingrene. Bruk en klut når du skal sette inn en ny lyspære.
- ▷ Bruk kun lyspærer av samme type og med riktig styrke.
- ▷ Når lysdiodene i lampene er defekte, oppsøk en autorisert forhandler eller servicestasjon.

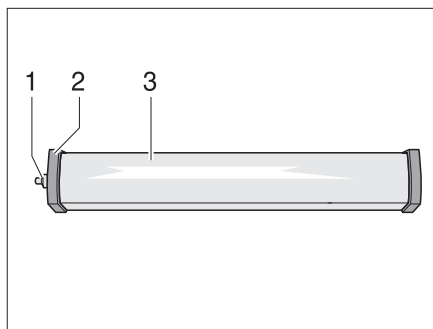
14.7.1 LED-spotlight

Bilde 276 LED-spotlight (flyttbar)

- Skifte lyspære:*
- Løsne festeskruene (Bilde 276,2).
 - Ta forsiktig av lampeglasset (Bilde 276,1).
 - Fjern LED-pæren.
 - Sett på en ny LED-pære.
 - Sett sammen lampen i omvendt rekkefølge.

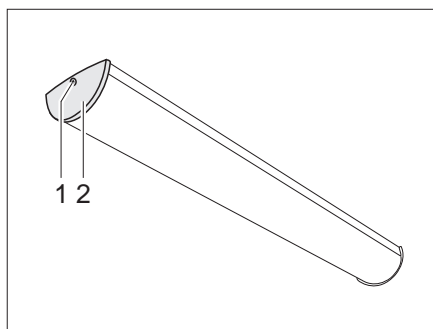
14.7.2 Romlampe

Bilde 277 Romlampe

- Skifte lyspære:
- Skru av hetten (Bilde 277,1).
 - Ta av lokket (Bilde 277,2).
 - Trykk lampedekselet (Bilde 277,3) lett sammen og ta det av.
 - Ta ut ut lysstoffrøret.
 - Sett inn nytt lysstoffrør.
 - Sett sammen lampen i omvendt rekkefølge.

14.7.3 Boenhetslampe

Bilde 278 Boenhetslampe

- Skifte lyspære:
- Skru ut skruen (Bilde 278,1) og ta av dekslet (Bilde 278,2).
 - Trykk lampeglasset forsiktig sammen og ta det ut av huset.
 - Ta ut ut lysstoffrøret.
 - Sett inn nytt lysstoffrør.
 - Sett sammen lampen i omvendt rekkefølge.

14.7.4 Viftelampe

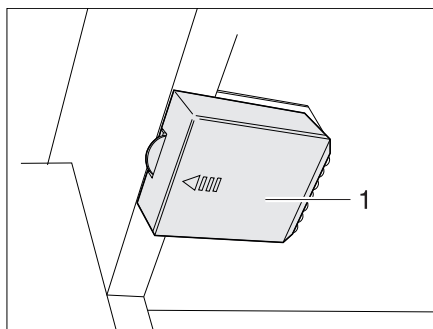
- Skifte lyspære:
- Ta av det nedre og midtre dekslet.
 - Ta halogenpæren forsiktig ut av holderen.
 - Sett inn ny halogenpære.
 - Sett på dekslene igjen, og sikre med de to skruene.

14.7.5 Klesskaplamper med LED

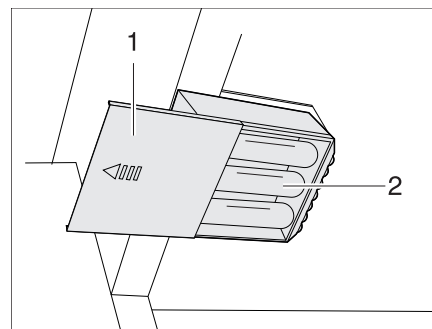
Tre batterier av type AA/LR6/R6 ("Mignon") forsyner lysdioden til klesskap-lampen med spenning.

▷ Bruk kun batterier av samme type.

Bilde 279 Klesskaplampe med LED, batterirom lukket

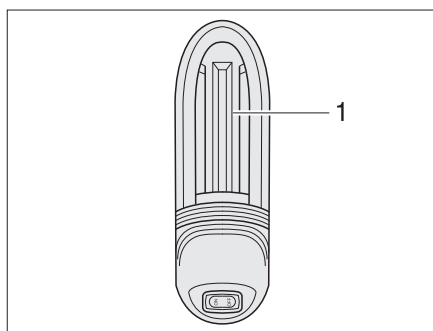

Bilde 280 Klesskaplampe med LED, batterirom åpnet

Skifte av batteri:

- Skyv dekselet (Bilde 279,1) i pilretningen.
- Ta batteriene (Bilde 280,2) ut av batteriholderen.
- Sett inn nye batterier (Bilde 280,2) av samme type. Pass på riktig plassering (+/-).
- Skyv på dekselet (Bilde 280,1) igjen.

14.7.6 Garasjelampe

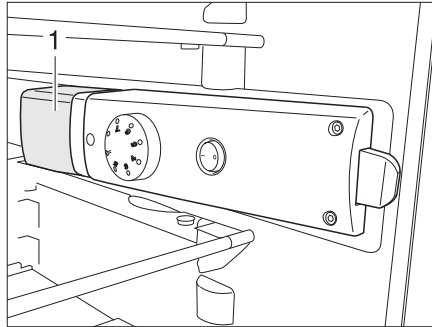

Bilde 281 Garasjelampe

Skifte lyspære:

- Skyv lampedekselet (Bilde 281,1) litt opp, og ta det av.
- Ta ut lyspæren.
- Sett inn ny lyspære.
- Sett sammen lampen i omvendt rekkefølge.

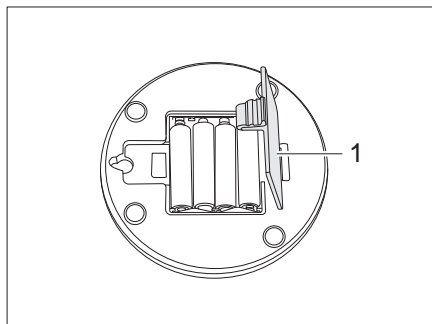
14.7.7 Kjøleskapslys

Bilde 282 Kjøleskapslys

- Skifte lyspære:
- Slå av kjøleskapet med den eksterne bryteren.
 - Hold under lampedekselet (Bilde 282,1) fra baksiden, og løft lampedekselet ca. 3 mm.
 - Ta av lampedekselet på siden.
 - Ta ut lyspæren.
 - Sett inn ny lyspære.
 - Sett sammen lampen i omvendt rekkefølge.

14.7.8 Lampe i hevetaket

Bilde 283 Lampe i hevetaket

- Skifte batteri:
- Ta av lampen.
 - Åpne batterirommet (Bilde 283,1) og ta ut batteriene.
 - Sett inn nye batterier og lukk batterirommet (Bilde 283,1).
 - Plasser lampen i hevetaket.

14.8 AL-KO bakaksel

Fiat-kjøretøy med AL-KO bakaksel uten luftfjæring

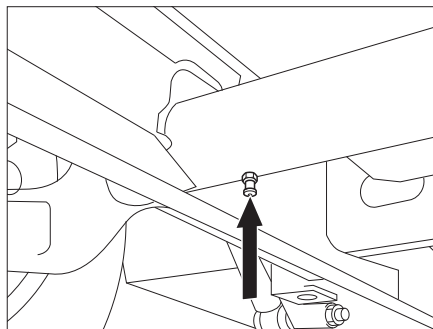
I tillegg til forskriftene og henvisningene i bruksanvisningen til basiskjøretøyet samt vedlikeholdshåndboken, må man etter 20 000 km, minimum hver 12. måned, ettersmøre bakakslingene.

- ▷ Smør kun når bakakslingen er avlastet.
- ▷ Ved smøring kan følgende fettyper benyttes:
- ▷ Costrac GL 1501 fra firma Klüber
- ▷ Cardex 3746 SP fra firma CONDA

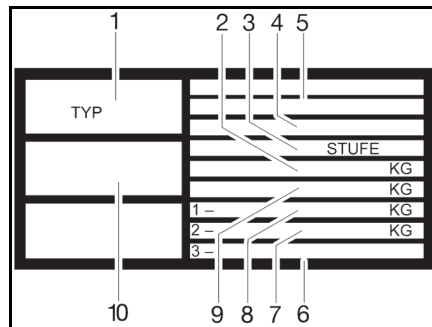
- ▷ Når kjøretøyet er utstyrt med en vedlikeholdsfri dreiestavfjæraksel eller en bakaksel med luftfjæring, bortfaller begge smøreniplene.

Bilde 284 AL-KO bakaksel

Smøreniplene (Bilde 284, pil) befinner seg på undersiden av akselrøret.

14.9 Typeskilt

Bilde 285 Typeskilt

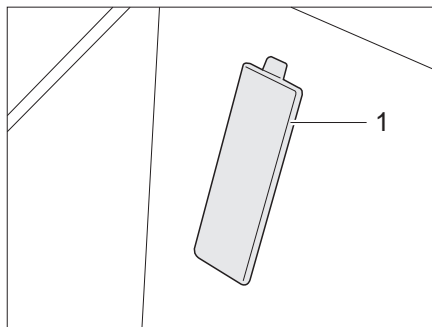
- 1 Type
- 2 Teknisk tillatt vogntogvekt for kjøretøyet med tilhenger
- 3 Stigtrinnprodusent (utbyggingstrinn)
- 4 Produsent- og karosserinumner
- 5 EG-driftstillatelse-nr.
- 6 Tillatt akseltrykk bakaksel (ved tandemaksel)
- 7 Tillatt akseltrykk bak
- 8 Tillatt akseltrykk foran
- 9 Teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet
- 10 Serienummer

Typeskiltet (Bilde 285) med serienummeret er plassert på B-søylen på passasjersiden.

Ikke fjern typeskiltet.

Typeskiltet:

- Identifiserer kjøretøyet
- Er til hjelp ved bestilling av reservedeler
- Dokumenterer sammen med vognkortet hvem som eier bilen

Bilde 286 Deksel chassisnummer
(basiskjøretøy Fiat)

- ▷ Oppgi alltid **serienummeret** ved spørsmål til kundeservicestasjonen.
- ▷ På kjøretøy på Fiat-basis befinner chassisnummeret seg bak et deksel (Bilde 286,1) i innstigningen på passasjersiden.

14.10 Varsel- og henvisningsklistremerker

På og i kjøretøyet finnes det varsel- og henvisningsklistremerker. Varsel- og henvisningsklistremerker er der av hensyn til sikkerheten, det er ikke tillatt å fjerne dem.

- ▷ Reserve-klistremerker kan bestilles hos autoriserte forhandlere eller på servicestasjoner.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du viktige råd om bestilling av reservedeler.

- ▶ Enhver endring av kjøretøyets forinnstilte tilstand kan redusere kjøre- og trafikksikkerheten.
- ▶ Spesialutstyret og original-reservedelene som anbefales av Bürstner er utviklet og godkjent spesielt for ditt kjøretøy. De autoriserte forhandlerne eller servicestasjonene fører disse produktene. De autoriserte forhandlerne og servicestasjonene er informert om tillatte tekniske detaljer og utfører nødvendige arbeider faglig korrekt.
- ▶ Tilbehør og påbygde, ombygde eller innebygde deler som ikke er godkjent av Bürstner kan forårsake skader på kjøretøyet og føre til redusert trafikksikkerhet. Selv om det foreligger en uttalelse fra sakkyndig, en generell driftstillatelse eller en typegodkjenning, kan det ikke dermed garanteres at produktet er av tilfredsstillende kvalitet.
- ▶ Vi påtar oss ikke ansvar for skader forårsaket av produkter som ikke er godkjent av Bürstner. Dette gjelder også for ulovlige endringer på kjøretøyet.

Av sikkerhetsgrunner må reservedeler for apparater tilsvare produsentens spesifikasjoner, og produsenten må ha godkjent dem som reservedeler. Reservedelene må bare monteres av produsenten selv eller på et autorisert fagverksted. Autoriserte forhandlere og servicestasjoner står til disposisjon ved bestilling av reservedeler.

Noen forslag for viktige reservedeler:

- Sikringer
- Drivreimer
- Vindusviskere
- Lyspærer
- Vannpumpe (dykkpumpe)

Ved bestilling av reservedeler må man oppgi serienummer og kjøretøysmodell til den autoriserte forhandleren eller servicestedet.

Kjøretøyet som beskrives i denne bruksanvisningen er konstruert og utrustet i samsvar med fabrikknormene. Avhengig av bruksområde tilbys det nyttig tilleggsutstyr. Ved montering av tilleggsutstyr må det undersøkes om disse må føres inn i vognkortet. Ta hensyn til teknisk tillatt totalvekt. Autoriserte forhandlere eller servicestasjoner hjelper deg gjerne.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om dekkene i kjøretøyet.

Anvisningene omfatter:

- Dekkutvalget
- Håndtering av dekkene
- Hjulbytte
- Holder til reservehjul
- Dekktrykk

På slutten av kapitlet er det en tabell hvor du finner korrekt dekktrykk for ditt kjøretøy.

16.1 Generelt

- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet.

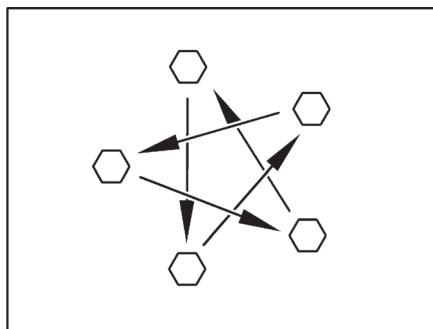

- ▷ Kontroller dekktrykket kun når dekkene er kalde.
- ▷ Det er montert slangefrie dekk på kjøretøyet. Monter aldri slanger i disse dekkene.
- ▷ Følg bruksanvisningen for basiskjøretøyet.

- ▷ Avhengig av basiskjøretøy og utførelse, er kjøretøyene som standard utstyrt med et dekkreparasjonssett.
- ▷ Kjør ut på høyre side av veibanen ved punktering. Sikre kjøretøyet med varseltrekant. Slå på varselblinkanlegget.
- ▷ På kjøretøy med tandemaksel kan - systembettinget - ha høyere dekkslitasje.
- ▷ Dekkene må ikke være eldre enn 6 år, fordi materialet blir slitt med tiden. Det firesifrede DOT-nummeret på siden av dekket viser produksjonsdatoen. De to første sifrene viser uken, de to siste produksjonsåret.
- ▷ Eksempel: (1509) Uke 15, produksjonsår 2009.

- OBS:**
- Foreta regelmessig (hver 14. dag) kontroll av dekkene, kontroller om det er jevn mønsterslitasje, mønsterdybde og utvendige skader.
 - Ta hensyn til påbudt minste mønsterdybde.
 - Bruk alltid dekk av samme type, fabrikat og modell (sommer- eller vinterdekk).
 - Bruk bare dekk som er tillatt for felgtypen. Tillatte felgstørrelser og dekkdimensjoner er angitt i kjøretøyets vognkort, men den autoriserte forhandleren eller servicestasjonen hjelper deg også gjerne.
 - Nye dekk skal kjøres inn på en ca. 100 km lang strekning i middels hastighet - først da er godt veigrep garantert.

Bilde 287 Trekk hjulmutrene eller hjulskruene diagonalt

- Kontroller regelmessig at hjulmutrene og hjulskruene er godt festet. Etter skifte av hjul må hjulmutrene eller hjulskruene ettertrekkes diagonalt etter 50 km (Bild 287).
- Ved bruk av nye eller nylakkerte felger skal hjulmutrene eller hjulskruene ettertrekkes etter ca. 1 000 til 5 000 km.
- Ved lagring eller ved lengre stillstand må man hindre trykk på dekk og hjul-lagre:
 - Jekk opp kjøretøyet, slik at dekkene ikke belastes, eller beveg kjøretøyet hver 4 uke slik at stillingene til hjulene forandrer seg.
- Skift ut reservehjulet eller dekkreparasjonssettet regelmessig.

16.2 Dekkutvalg

- ▶ Under kjøringen kan feil dekkvalg føre til alt fra skade på dekkene til punktering.

- ▶ Når det monteres dekk som ikke er tillatt for kjøretøyet, kan det oppheve driftstillatelsen for kjøretøyet og dermed forsikringsbeskyttelsen. Autoriserte forhandlere eller servicestasjoner hjelper deg gjerne.

Tillatte dekkstørrelser for ditt kjøretøy står i vognkortet eller du kan få det oppgitt hos de autoriserte forhandlerne eller på servicestasjonene. Hvert dekk må passe til kjøretøyet som det skal brukes på. Dette gjelder først og fremst for utvendige mål (diameter, bredde) som angis gjennom den standardiserte størrelsesbetegnelsen. I tillegg må dekkene oppfylle kravene kjøretøyet stiller med tanke på vekt og hastighet.

Ved vekt går man ut fra tillatt maksimal akseltrykk som fordeles på to dekk. Maksimal bæreevne til et dekk utvises gjennom lastindeksen (= LI, bæreevne-karakteristikk).

Aksegeometrien til et kjøretøy, som camber og sponing er viktig ved valg av dekk. Et dekks tillatte maksimalhastighet (ved full bæreevne) angis ved en speed-indeks (= GSY, hastighetssymbol). Last-indeks og speed-indeks utgjør til sammen kjørespesifikasjonen til et dekk. Det er offisiell bestandel til den fullstendige, standardiserte dimensjonsbetegnelsen som står på hvert dekk. Disse angivelsene på dekket må stemme over ens med angivelsene i vognkortet.

16.3 Betegnelser på dekket

215/70 R 15C 109/
107 Q

Betegnelse	Forklaring
215	Dekkets bredde i mm
70	Forhold høyde/bredde til dekket i prosent
R	Dekkonstruksjon (R = radial)
15	Felgdiameter i tommer
C	Commercial (Transporter)
109	Bæreevne-karakteristikk enkeltdekk
107	Bæreevne-karakteristikk tvillingdekk
Q	Hastighetssymbol (Q= 160 km/t)

16.4 Håndtering av dekkene

- Kjør på skrå over kantsteiner. Hvis ikke kan dekkene bli klemt på flanken. Hvis man kjører over kantstein i spiss vinkel, kan det skade dekkene og føre til punktering.
- Kjør sakte over høye kloakklokk. Hvis ikke kan dekkene bli klemt. Hvis man kjører over høye kloakklokk med stor fart, kan det skade dekkene og føre til punktering.
- Kontroller støtdemperne med jevne mellomrom. Hvis man kjører med dårlige støtdempere fører det til betydelig større slitasje.
- Ved ujevn mønsterslitasje, må man kontrollere sporing og camber. Hvis man kjører med feil innstilt sporing eller ensidig justert camber fører det til betydelig større slitasje.
- Unngå blokkering av bremsene. Ved blokkering av bremsene blir dekkene mer eller mindre gode "bremseskiver". Dette reduserer kjørekomforten. Dekkene kan til og med bli ubrukbare.
- Dekkene må ikke vaskes med høytrykksspyler. I løpet av få sekunder kan dekkene bli skadet, noe som kan føre til punktering.
- Kjør slik at dekkene skånes. Unngå kraftig bremsing, bår start og lange turer på dårlige veier.

16.5 Hjulbytte

16.5.1 Generelle råd

- ▶ Kjøretøyet må stå på et jevnt, hardt og sklisikkert underlag.
- ▶ Sett bilen i første gir. Ved automatgir setter du bilen i stilling "P".
- ▶ Trekk til håndbremsen før kjøretøyet heves.
- ▶ Sikre kjøretøyet med støtteklosser på motsatt side, slik at det ikke begynner å trille.
- ▶ Kjøretøyet må ikke løftes ved hjelp av de påmonterte støttene.
- ▶ Når en tilhenger er tilkoblet: Koble fra tilhengeren før kjøretøyet løftes.
- ▶ Ikke bruk jekken på karosseriet, men sett den under akselen.
- ▶ Jekken må aldri overbelastes. Maks. tillatt belastning er angitt på jekkens typeskilt.
- ▶ Bruk jekken kun til kortvarig løfting av kjøretøyet under dekkskiftet.
- ▶ Ikke start motoren mens kjøretøyet er hevet.
- ▶ Ingen må legge seg under kjøretøyet når det er løftet.

- ▷ Påse at gjengeboltens gjenger ikke skades under hjulbyttet.
- ▷ Trekk hjulmutrene eller hjulskruene diagonalt (Bild 287).
- ▷ Ved bytte til andre felger (f.eks. alufelger eller hjul med vinterdekk) må det brukes tilhørende hjulskruer i riktig lengde og form. Hjulfestet og bremseanlegget er avhengig av dette.
- ▷ Felger og dekk som ikke er godkjent for kjøretøyet, kan føre til nedsatt trafikksikkerhet.
- ▷ Hjulene må ikke skiftes kryssvis.

- ▷ Kjøretøyet skal sikres i henhold til nasjonale forskrifter, f. eks. med varselrekant.
- ▷ Før hjulbytte må felg- og dekkdimensjonen kontrolleres, likeså dekkenes belastningsevne og hastighetindeksen på dekket. Bruk kun de felg- og dekkdimensjoner som står oppført i vognkortet.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen for basiskjøretøyet.

16.5.2 Tiltrekkingsmoment

Felger	Tiltrekkingsmoment
Stålfelger 15"	160 Nm
Stålfelger 16"	180 Nm
Aluminiumsfelger 15" (Fiat / Citroen)	130 Nm
Aluminiumsfelger 16" (Fiat / Citroen)	160 Nm
Aluminiumsfelger 17" (Light-chassis)	140 Nm
Aluminiumsfelger 17" (Maxi-chassis)	160 Nm
Aluminiumsfelger Bürstner 16" (Light-chassis)	140 Nm
Aluminiumsfelger Bürstner 16" (maxi-chassis)	160 Nm

16.6 Dekkreparasjonssett

- ▷ Modeller med basiskjøretøy av merket Fiat leveres som standard med dekkreparasjonssett for fylling av defekte dekk.

16.7 Dekktrykk

- ▷ For lavt dekktrykk fører til overoppheting av dekket. Alvorlige skader på dekket kan være resultatet.
- ▷ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet.
- ▷ Bruk bare ventiler som er tillatt for det foreskrevne dekktrykket.

- ▷ Kontroller dekktrykket kun når dekkene er kalde.

Bæreevnen og dekkets holdbarhet er umiddelbart avhengig av dekktrykket. Luft er et flyktig medium som uungåelig også siver ut av dekk.

Som tommelfingerregel kan man regne med et trykktap på 0,1 bar hver andre måned når et dekk er fylt. Kontroller dekktrykket regelmessig for å unngå dekkskader eller punktering.

- ▷ Dekktrykk-verdiene gjelder for lastete kjøretøy med kalde dekk.
- ▷ Ved varme dekk er trykket høyere enn ved kalde dekk. Kontroller derfor om du har riktig trykk med kalde dekk.
- ▷ Dekktrykket angis i bar.
- ▷ Ventilen som brukes må være godkjent for lufttrykket. Ved trykk over 4,75 bar anbefaler vi bruk av en metallventil.
- ▷ Opplysninger om tillatt akseltrykk finner De i vognkortet.
- ▷ Ved erstatningsbehov anbefaler Bürstner dekkene i Camping-utførelse.

Kjøretøyene tilpasses stadig nyeste tekniske standard. Det er mulig at nye dekkdimensjoner ikke er tatt med i denne tabellen. I så tilfelle opplyser Bürstner-forhandleren gjerne om de nyeste verdiene.

Luftrykktabell (avhengig av akseltrykket)

Dekkdimensjoner	Luftrykk [bar]	Akseltrykk [kg]						
		1500	1650	1700	1750	1850	1900	1950
215/70 R15 C (109/107R)	Foran	3,1	3,5	3,7	3,75	4,0	4,1	4,25
	Bak	3,1	3,5	3,7	3,75	4,0	4,1	4,25
215/70 R15 CP (109R)	Foran	3,25	3,6	3,75	3,9	4,25	4,4	4,5
	Bak	3,75	4,25	4,4	4,5	4,9	5,0	5,25
225/70 R15 C (112/110R)	Foran	3,0	3,1	3,25	3,5	3,7	3,8	3,9
	Bak	3,0	3,1	3,25	3,5	3,7	3,8	3,9
215/75 R16 C (116/114R)	Foran	3,0	3,1	3,25	3,5	3,7	3,8	3,9
	Bak	3,0	3,1	3,25	3,5	3,7	3,8	3,9
225/75 R16 C (116/114N)	Foran	3,0	3,0	3,0	3,25	3,3	3,4	3,5
	Bak	3,0	3,0	3,0	3,25	3,3	3,4	3,5
225/75 R16 CP (116R)	Foran	3,0	3,0	3,0	3,25	3,3	3,4	3,5
	Bak	3,0	3,0	3,5	3,6	3,9	4,0	4,1
235/60 R17 C (117/115R)	Foran	3,0	3,1	3,25	3,5	3,7	3,8	3,9
	Bak	3,0	3,1	3,25	3,5	3,7	3,8	3,9
225/75 R16 C (121/120R)	Foran	3,0	3,0	3,1	3,2	3,4	3,5	3,6
	Bak	3,0	3,0	3,1	3,2	3,4	3,5	3,6

Dekkdimensjoner	Luftrykk [bar]	Akseltrykk [kg]					
		2000	2100	2200	2300	2400	2700
215/70 R15 C (109/107R)	Foran	4,5	–	–	–	–	–
	Bak	4,5	–	–	–	–	–
215/70 R15 CP (109R)	Foran	4,75	–	–	–	–	–
	Bak	5,5	–	–	–	–	–
225/70 R15 C (112/110R)	Foran	4,0	–	–	–	–	–
	Bak	4,0	–	–	–	–	–
215/75 R16 C (116/114R)	Foran	4,0	4,25	4,5	4,75	5,0	–
	Bak	4,0	4,25	4,5	4,75	5,0	–
225/75 R16 C (116/114N)	Foran	3,75	4,0	4,25	4,5	4,75	–
	Bak	3,75	4,0	4,25	4,5	4,75	–
225/75 R16 CP (116R)	Foran	3,75	4,0	4,25	4,5	4,75	–
	Bak	4,25	4,5	4,75	5,0	5,25	–
235/60 R17 C (117/115R)	Foran	4,0	4,25	4,5	4,75	5,0	–
	Bak	4,0	4,25	4,5	4,75	5,0	–
225/75 R16 C (121/120R)	Foran	3,75	4,0	4,25	4,5	4,75	5,5
	Bak	3,75	4,0	4,25	4,5	4,75	5,5

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om mulige feil på kjøretøyet. Feilen er listet opp med mulige årsaker og forslag til hvordan de kan utbedres. Anvisningene omfatter:

- Bremseanlegg
- Elektrisk anlegg
- Gassanlegg
- Gasskomfyr
- Gass-stekeovn
- Mikrobølgeovn
- Varmeanlegg
- Varmtvannsbereder
- Kjøleskapet
- Klimaanlegget
- Vannforsyning
- Toalettet
- Karosseri

De nevnte feilene kan utbedres på egenhånd uten store fagkunnskaper og med noen få grep. Hvis de tiltak som er angitt i denne bruksanvisningen ikke løser problemene, må et autorisert fagverksted foreta feilsøkingen og utbedringen.

17.1 Bremseanlegg

- ▶ Defekter ved bremseanlegget må straks repareres på autorisert fagverksted.

17.2 Elektrisk anlegg

▷ Erstatt alltid boenhetsbatteriet med et batteri av samme type.

▷ For skifting av sikringer, se kapittel 10.

Feil	Årsak	Tiltak
Lysanlegget fungerer ikke helt som det skal	Defekt lyspære	Skift lyspære. Vær oppmerksom på angitte volt- og wattverdier
	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
	Sikringer i kjøretøyets sikringsboks defekte	Kontroller og skift eventuelt ut sikringer i kjøretøyets sikringsboks.
Innebelysningen fungerer ikke	Defekt lyspære	Skift lyspære. Vær oppmerksom på angitte volt- og wattverdier
	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Elektriske stigtrinn kan ikke skyves ut eller trekkes inn	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Ingen 230 V-forsyning tross tilkobling	Sikringsautomat 230 V har utløst	Slå på 230 V-sikringsautomat
	Sikring i kabeltrommelen defekt	Kontroller og skift eventuelt ut sikring i kabeltrommelen
Startbatteriet eller boenhetsbatteriet lades ikke i 230 V-drift	Stor bladsikring (40 A) på start- eller boenhetsbatteriet defekt	Skift ut stor bladsikring (40 A) på start- eller boenhetsbatteriet
	Lademodul i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
Boenhetsbatteriet lades ikke av kjøretøyet	Sikring på dynamo klemme D+ defekt	Skift sikring
	Skullerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
Kontrollampen 12 V lyser ikke	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Batteriskillebryteren på strømsentralen er slått av	Slå på batteriskillebryteren
	Start- eller boenhetsbatteriet er ikke oppladet	Lad startbatteriet eller boenhetsbatteriet
	Skullerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Bladsikring (2 A) på boenhetsbatteriet defekt	Skift bladsikring (2 A) på boenhetsbatteriet

Feil	Årsak	Tiltak
Ingen indikering på panelet	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Boenhetsbatteriet er koblet fra 12 V-spenningen	Koble boenhetsbatteriet til 12 V-spenningen
	Start- eller boenhetsbatteriet er ikke oppladet	Lad startbatteriet eller boenhetsbatteriet
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
12 V-forsyning fungerer ikke	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Boenhetsbatteriet er koblet fra 12 V-spenningen	Koble boenhetsbatteriet til 12 V-spenningen
	Boenhetsbatteriet er utladet	Lad boenhetsbatteri
	Stor bladsikring (40 A) på boenhetsbatteri defekt	Skift stor bladsikring (40 A) på boenhetsbatteri
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
12 V-forsyning fungerer ikke i 230 V-drift	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Boenhetsbatteriet er koblet fra 12 V-spenningen	Koble boenhetsbatteriet til 12 V-spenningen
	Lademodul i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Sikringsautomat 230 V har utløst	Ta kontakt med kundeservice
	Stor bladsikring (40 A) på boenhetsbatteri defekt	Skift stor bladsikring (40 A) på boenhetsbatteri
Startbatteriet lade ut i 12 V-drift	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Boenhetsbatteriet er koblet fra 12 V-spenningen	Koble boenhetsbatteriet til 12 V-spenningen
Ingen spenning fra boenhetsbatteriet	Boenhetsbatteriet er utladet	<p>Lad boenhetsbatteriet umiddelbart</p> <p> Fullstendig utlading skader batteriet.</p> <p>Hvis kjøretøyet ikke skal brukes på lang tid, må boenhetsbatteriet lades helt opp</p>

Feil	Årsak	Tiltak
Ingen utgangsspenning på vekselretteren (lysdioden "Power Status" angir feil)	For høy inngangsspenning (blinker raskt)	Kontroller inngangsspenningen
	For lav inngangsspenning (blinker langsomt)	Lad batteriet
		Kontroller ledningene og forbindelsene
	Termisk overbelastning (blinker periodisk)	Slå av vekselretteren og strømforbrukeren, og slå på igjen etter ca. 5 til 10 minutter
	Forbedre ventilasjonen	
	Kortslutning, feilpoling eller for høy kontinuerlig belastning (lyser kontinuerlig)	Slå av vekselretteren, og fjern strømforbrukeren. Hvis det ikke oppstår feil ved ny innkobling uten strømforbruker, er strømforbrukeren defekt. Kontakt kundeservice hvis feilen likevel oppstår igjen.
Vifte fungerer ikke	230 V-sikringsautomat avslått	Slå på 230 V-sikringsautomat
	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyningsapparatet på panelet
	Apparat for nettilkobling defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Sikring (15 A) i 230-V-sikringsboksen defekt	Skift sikring (15 A)
	Sikring (15 A) på strømsentralen defekt	Skift sikring (15 A)
	Vifte defekt	Ta kontakt med kundeservice
Klimaanlegget kan ikke slås av og på	Sikringsautomat 230 V har utløst	Slå på 230 V-sikringsautomat
	Fjernkontrollens batteri er tomt	Skifte batteri i fjernkontrollen

17.3 Gassanlegg

- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukt, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng snarest gassflaskens hovedventil. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbrytere osv.).
- ▶ Feil på gassanlegget må utbedres av et autorisert fagverksted.

Feil	Årsak	Tiltak
Ingen gass	Gassflasken er tom	Bytt gassflaske
	Gassavstengeventil stengt	Åpne gassavstengeventilen
	Gassflaskens hovedventil stengt	Åpne gassflaskens hovedventil
	For lav utetemperatur (-42 °C ved propangass, 0 °C ved butangass)	Vent til utetemperaturen har steget
	Innebygget apparat defekt	Ta kontakt med kundeservice

17.4 Kokeplass

17.4.1 Gasskomfyr/gasstekeovn

Feil	Årsak	Tiltak
Tennsikringene går ikke på (flammen brenner ikke når reguleringshåndtaket slippes løs)	For kort oppvarmingstid	Hold reguleringshåndtaket nedtrykket i ca. 15 til 20 sekunder etter tenning
	Defekt tennsikring	Ta kontakt med kundeservice
Flammen går ut når den stilles på svakt	Tennsikringsføleren står ikke riktig	Still tennsikringsføleren riktig (ikke bøy den). Følerspissen skal stikke 5 mm over brenneren. Følerhalsen skal ikke ha mer enn 3 mm avstand til brennerkransen; oppsøk eventuelt kundeservice

17.4.2 Mikrobølgeovn

► Mikrobølgeovnen må kun repareres av fagfolk. Ved ukyndige reparasjoner kan det oppstå alvorlige farer for brukeren.

Feil	Årsak	Tiltak
Mikrobølgeovnen slås ikke på	Sikring defekt	Skift sikring
	Døren til mikrobølgeovnen er ikke skikkelig lukket	Fjern fremmedlegeme som ligger i klem i døren til mikrobølgeovnen, og lukk døren skikkelig

17.5 Varmeanlegg/Varmtvannsbereder

Ved feil må du ta kontakt med nærmeste kundeservice for vedkommende fabrikk. Adresselisten er vedlagt enhetenes papirer. Kun autoriserte fagfolk må foreta reparasjoner på apparatet.

17.5.1 Varmeanlegg/Varmtvannsbereder Truma

Feil	Årsak	Tiltak
Varmeanlegget tennes ikke	Temperaturføler på betjeningsdelen eller den eksterne føleren er defekt	Trekk ut støpslet på betjeningsdelen. Varmeanlegget fungerer da uten termostat. Oppsøk kundeservice så snart som mulig
Rød kontrollampe "Feil" lyser	Luft i gassledningssystemet	Slå på og av igjen. Etter to mislykkede tenningsforsøk må du vente i 10 minutter før du slår på på nytt
	Gassmangel	Åpne hovedventil og gassavstengeventil Kople til en full gassflaske
	Defekt i et sikringsledd	Ta kontakt med kundeservice
Rød kontrollampe "Feil" blinker	For lav driftsspenning	Lad eller bytt boenhetsbatteri (lassen)
Grønn kontrollampe bak dreiebryter lyser ikke	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
	Sikringen i den elektroniske styreenheten har utløst	Ta kontakt med kundeservice
	Defekt boenhets-batteri	Lad eller bytt boenhetsbatteri (lassen)
Gul kontrollampe på energi-valgbryteren lyser ikke	Ingen forsyningsspenning	Kontroller 230 V-tilkobling og sikringer
	Overopphetingsbryter har utløst	Trykk på overopphetingsbryter

Feil	Årsak	Tiltak
Varmtvannsberederen tømmes, sikkerhets-/avtappingsventilen har åpnet seg	Innetemperatur under 7 °C	Varm opp boenheten
	Sikkerhets-/avtappingsventil adskilt fra batteriforsyningen	Oppheve batteri-adskillelse. Slå på batteriskilbryteren på strømsentralen eller opphev batteri-atskillelsen via panelet
	Driftsspennning under 10,8 V	Lad eller bytt boenhetsbatteri (lassen)
	Sikring defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Sikkerhets-/avtappingsventilen lukkes ikke ved innkobling	Sikkerhets-/avtappingsventil adskilt fra batteriforsyningen	Oppheve batteri-adskillelse. Slå på batteriskilbryteren på strømsentralen eller opphev batteri-atskillelsen via panelet
	Driftsspennning under 10,8 V	Lad boenhetsbatteri (lassen)
	Sikring defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Rød og grønn kontrollampe lyser ikke	Sikring defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Viftehjulet går med høy lyd eller ikke jevnt	Viftehjulet er tilsmusset	Oppsøk Truma-service

17.5.2 Varmeanlegg/Varmtvannsbereder Alde

▷ Når det oppstår en feil i systemet, vises årsaken i displayet.

Feil	Årsak	Tiltak
Varmeanlegget tennes ikke ved gassdrift	Gassmangel	Åpne hovedventil og gassavstengventil
		Kople til en full gassflaske
Varmeanlegget tennes ikke	For lav batterispennning	Lad batteriet. Når batterispennningen stiger over 11 V, starter varmeanlegget automatisk
Varmeanlegget tenner ikke ved 230 V elektrisk drift	Ingen 230 V-forsyning	Slå på sikringsautomat 230 V
		Kople til 230 V-forsyning
Varmeanlegget kobles ut	Overoppheting	La varmeanlegget avkjøles. For å tilbake stille visningen, avbryter man 12 V-forsyningen til varmeanlegget og kobler det til igjen

Feil	Årsak	Tiltak
Varmeanlegget går, men det er ingen varme på konvektorene	Sirkulasjonspumpen fungerer ikke	Slå på romtermostat Ta kontakt med kundeservice
Varmeanlegget og sirkulasjonspumpen går, men det er ingen varme på konvektorene	Luft i varmelanlegget	Luft varmtvanns-varmeanlegget

17.5.3 Varmeanlegg/Varmtvannsbereder Webasto

Hvis det oppstår en feil, vil en feilmelding i form av blinkimpulser vises på betjeningselementet/feilmeldingsdisplayet. Etter 5 raske, GRØNNE blinkimpulser vises feilmeldingen ved hjelp av en rekke RØDE blinkimpulser etter hverandre. Dette forløpet gjentas til varmeapparatet slås av. I tabellen nedenfor kan du finne ut hva blinkimpulsene betyr ut fra antall RØDE blinkimpulser. Deretter vises igjen 5 GRØNNE blinkimpulser i rask rekkefølge.

- ▷ Hvis det oppstår en feil, må du først kontrollere at sikringene og pluggforbindelsene er i feilfri stand og sitter godt fast. Hvis feilen ikke kan elimineres på denne måten, må varmeapparatet kontrolleres av Webasto-opplært personale.
- ▷ Antall røde blinkimpulser 0 til 15: Varmeapparatet slår seg automatisk av.
- ▷ 17 røde blinkimpulser: Varmeapparatet slås ikke av, men blinkimpulsene varsler om en feil.

Antall RØDE blinkimpulser	Betydning	Tiltak
00	Ingen kommunikasjon mellom betjeningselement og varmeapparat eller feil på betjenings-elementet	Kontroller sikringer og kabeltre Kontakt Webasto servicesenter
01	Starter ikke (etter to startforsøk)	Kontroller drivstofftilførsel og tilbakestill varmeapparatet (avslått i minst 30 sekunder)
02	Flammebrudd Ny start mislyktes	Kontroller drivstofftilførsel og tilbakestill varmeapparatet (avslått i minst 30 sekunder)
03	Underspenning eller overspenning	Lad opp batteriet eller koble til en annen strømkilde (likestrøm, 12 V), tilbakestill varmeapparat (avslått i minst 5 sekunder)
04	Drivstoffpumpe brudd / kortslutning / overoppheting	Kontroller driftstoffpumpekabel og plugg mht. overoppheting (se feil 06 og 07), tilbakestill varmeapparat (avslått i minst 5 sekunder)

Antall RØDE blinkimpulser	Betydning	Tiltak
05	Varmluft motor feil: Brudd / kortslutning / vifteturfall ikke i tillatt område / vifte blokkert	Kontroller at varmluftsviften går lett, fjern eventuelle forstyrrende gjenstander, tilbakestill varmeapparatet (avslått i 5 sekunder)
06	Overoppheting eller verdioverskridelse vann temperatursensor	Kontroller vannivå, tilbakestill varmeapparat (avslått i minst 5 sekunder) eller velg vinterdrift, oppvarming uten varmtvannsberedning
07	Overoppheting	Kontroller at varmluften kan strømme fritt og at luftinntak og utstrømming ikke er blokkert. Tilbakestill varmeapparat (avslått i minst 5 sekunder)
08	Overoppheting styreenhet for varmeapparatet	Kontroller at kjøleluften sirkulerer fritt, tilbakestill varmeapparatet (avslått i minst 5 sekunder)
09	Forbrenningsluft motor feil: Brudd / kortslutning / overbelastning / blokkering	Kontroller at kjøleluftviften går lett, fjern eventuelle forstyrrende gjenstander. Kontroller 15 A sikring (rød ledning).
10	Styreenhet feil / varmeapparat blokkert	Ta varmeapparatet i bruk igjen og start varmeapparatet på nytt. Kontakt Webasto servicesenter
11	Innetemperatursensor brudd eller kortslutning	Kontroller kabelføring, unngå frakoblinger eller brudd, kontroller pluggforbindelse bak betjeningselement. Tilbakestill varmeapparat (avslått i minst 5 sekunder)
12	Varmluftstemperatursensor brudd / kortslutning	Tilbakestill varmeapparat (avslått i minst 5 sekunder) Kontakt Webasto servicesenter
13	Vanntemperatursensor brudd / kortslutning	Se feilmelding 12

Antall RØDE blinkimpulser	Betydning	Tiltak
14	Tennplugg / flammevakt brudd / kortslutning	Se feilmelding 12
15	For tidlig flammeregistrering	Se feilmelding 12
17	Elektrisk sikkerhets-/av-tappingsventil brudd eller kortslutning	Se feilmelding 12

17.6 Kjølenskap

Ved feil må du ta kontakt med nærmeste kundeservice for vedkommende fabrikat. Adresselisten er vedlagt enhetenes papirer. Kun autoriserte fagfolk må foreta reparasjoner på apparatet.

17.6.1 Kjølenskap Dometic uten AES

Feil	Årsak	Tiltak
Kjøleskapet slås ikke på ved 230 V-drift	Ingen 230 V-forsyning	Kople til 230 V-forsyning
	Sikringsautomat 230 V har utløst	Slå på sikringsautomat 230 V
	For lav driftsspenning 230 V	Få en fagmann til å kontrollere 230 V-forsyningen
Kjøleskapet slås ikke på ved 12 V-drift	Stor bladsikring (40 A) på startbatteriet defekt	Skift stor bladsikring (40 A) på startbatteriet
	Bladsikring (2 A) på startbatteriet defekt	Skift bladsikring (2 A) på startbatteriet
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	For lav driftsspenning 12 V	Få en fagmann til å kontrollere 12 V-forsyningen
Kjøleskapet slås ikke på ved gassdrift Kontrolllampen "GAS" blinker gult	Gassmangel	Åpne hovedventil og gassavstengeventil
		Kople til en full gassflaske
	Luft i gassledning	Gjenta tenningsprosessen 3 eller 4 ganger
	Spindeljev eller forbrenningsrester i brennkammeret	Ta av luftegitteret på utsiden av kjøretøyet og rengjør brennkammeret

17.6.2 Kjøleskap Thetford uten SES (feildiagnose)

Feilkode	Årsak	Tiltak
1	230 V-forsyningen ligger 75 % under nødvendig driftsspenning	Ta kontakt med kundeservice
2	12 V-forsyningen ligger 75 % under nødvendig driftsspenning	Ta kontakt med kundeservice
3	Kjøleskapet går i 230 V drift selv om 230 V drift ikke er valgt	Ta kontakt med kundeservice
4	Kjøleskapet går i 12 V drift selv om 12 V drift ikke er valgt	Ta kontakt med kundeservice
5	Kjøleskapet går på gassdrift selv om gassdrift ikke er valgt	Ta kontakt med kundeservice
6	Gassventilen fastslås som åpen selv om den skal være lukket	Ta kontakt med kundeservice
7	Gassventilen fastslås som lukket selv om den skal være åpen	Ta kontakt med kundeservice
8	230 V-forsyningen ligger 20 % under nødvendig driftsspenning	Kontroller 230 V-forsyning
9	Gasstilførselen ble lukket. Flammen ble ikke tent i løpet av 30 sekunder i gassdrift	<ul style="list-style-type: none"> ● Kontroller gassforsyningen ● Gjenta tenningsprosessen 3 til 4 ganger ● Ta kontakt med kundeservice
10	Kjøleskapet står på 12 V-drift, og kjøretøyets motor går ikke	Start kjøretøyets motor eller velg en annen energikilde
11	Kjøleskapet står på "AUTO"-modus, og ingen energikilde er tilgjengelig	Klargjør en energikilde og tilbakestill kjøleskapet. For å gjøre dette slår du kjøleskapet av og på igjen
12	–	Ta kontakt med kundeservice
13	Temperaturføleren er defekt	Kontroller om støpslet er plugget riktig inn ovenfor lammellen inni kjøleskapet. Hvis ja: Ta kontakt med kundeservice
14	Forbindelsen mellom betjeningsselementer og styreapparat er brutt	Ta kontakt med kundeservice

17.6.3 Dometic 8-serien med MES

▷ Ved en feil lyser også alltid LED-visningen Feil "⚠".

Feil	Årsak	Tiltak
LED "⚡" blinker	Ingen 230 V-forsyning	Kople til 230 V-forsyning
	Sikringsautomat 230 V har utløst	Slå på sikringsautomat 230 V
	For lav driftsspenning 230 V	Få en fagmann til å kontrollere 230 V-forsyningen
LED "⚡" blinker	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	For lav driftsspenning 12 V	Få en fagmann til å kontrollere 12 V-forsyningen
LED "🔥" blinker	Gassmangel	Åpne hovedventil og gassavstengeventil Kople til en full gassflaske
	Spindeljev eller forbrenningsrester i brennkammeret	Ta av luftegitteret på utsiden av kjøretøyet og rengjør brennkammeret
LED for visning av temperaturnivå blinker	Temperaturføler defekt	Ta kontakt med kundeservice
LED "⚡" og LED for visning av temperaturnivå blinker	230 V-varmeelement defekt	Ta kontakt med kundeservice
LED "⚡" og LED for visning av temperaturnivå blinker	12 V-varmeelement defekt	Ta kontakt med kundeservice

17.6.4 Dometic 8-serien med AES

▷ Ved en feil lyser også alltid LED-visningen Feil "⚠".

Feil	Årsak	Tiltak
Teksten "230 V" blinker	Ingen 230 V-forsyning	Kople til 230 V-forsyning
	Sikringsautomat 230 V har utløst	Slå på sikringsautomat 230 V
	For lav driftsspenning 230 V	Få en fagmann til å kontrollere 230 V-forsyningen

Feil	Årsak	Tiltak
Teksten "12 V" blinker	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	For lav driftsspenning 12 V	Få en fagmann til å kontrollere 12 V-forsyningen
Teksten "GAS" blinker	Gassmangel	Åpne hovedventil og gassavstengeventil
		Kople til en full gassflaske
	Spindeljev eller forbrenningsrester i brennkammeret	Ta av luftegitteret på utsiden av kjøretøyet og rengjør brennkammeret
LED for visning av temperaturnivå blinker	Temperaturløper defekt	Ta kontakt med kundeservice
Teksten "HE1" blinker	230 V-varmeelement defekt	Ta kontakt med kundeservice
Teksten "HE2" blinker	12 V-varmeelement defekt	Ta kontakt med kundeservice

17.7 Klimaanlegg

Feil	Årsak	Tiltak
Klimaanlegge kjøler ikke	Ingen 230 V-forsyning	Kople til 230 V-forsyning
	Sikring defekt	Kontroller sikring og event. bytt
	Temperatur under 16 °C	
	Temperaturen er stilt inn feil	Still inn temperatur
	Luftfilteret er tilsmusset	Bytt luftfilter

17.8 Vannforsyning

Feil	Årsak	Tiltak
Lekkasjevann i kjøretøyet	Utett sted	Lokaliser det utette stedet, tilkoble vannledningene på nytt
Ikke vann	Vanntanken er tom	Fylle på drikkevann
	Tappekranen ikke stengt	Steng tappekranen
	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Sikring for vannpumpe defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
	Vannpumpe defekt	Bytt vannpumpe (lassen)
	Vannledningen er knekt	Rett ut eller skift vannledningen
	Strømsentral defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Vannpumpen på panelet utskiftet	Slå på vannpumpen
Toalettet uten spylevann	Vanntanken er tom	Fylle på drikkevann
	Sikring for toalett defekt	Skift sikring
Indikator for vann og spillvann viser feil verdi	Målesonden i spillvannstanken eller vanntanken er tilsmusset	Rengjør spillvannstanken/vanntanken
	Målesonde defekt	Skift målesonde
Ikke mulig å tømme spillvannstanken	Tappekranen tiltettet	Åpne rengjøringsdekslet på spillvannstanken og tapp av spillvannet. Spyl spillvannstanken grundig
Utløpet på engrepsblandere tilstoppet	Perlator forkalket	Klips ut perlatoren, avkalkes i eddikvann (gjelder kun metallprodukter)
Vannlysene på dusjhodet tilstoppet	Vannlysene er forkalket	Avkalk dusjhodet i eddikvann eller tørk av skitt i dysene (gjelder kun metallprodukter)
Vannet renner sakte eller ikke i det hele tatt ut av dusjkaret	Kjøretøyet står ikke vannrett	Stil kjøretøyet vannrett
Uklart drikkevann	Tilsmusset vann påfylt	Rengjør vanntanken mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
	Avsetninger i vanntanken eller i vannanlegget	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann

Feil	Årsak	Tiltak
Endring av smak eller lukt på vannet	Tilsmusset vann påfylt	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
	Drivstoff er uforvarende fylt i vanntanken	Kontakt et fagverksted snarest
	Mikrobiologiske avleiringer i vannanlegget	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
Avleiringer i vanntanken og/eller i vannledende komponenter	For lang ståtid for vannet i vanntanken og i vannledende komponenter	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann

17.9 Karosseri

Feil	Årsak	Tiltak
Hengsler på luker/dører tunge å bevege	Hengsler på luker/dører ikke/for lite smurt	Smør hengsler på luker/dører med syre- og harpiksfritt fett
Hengsler/ledd i våtrom/toalettrom tunge å bevege/knirker	Hengsler/ledd ikke/for lite smurt	Smør hengsler/ledd med løsemiddel-/syrefri olje ▷ Oljen på spraybokser inneholder ofte løsemidler
Hengsler på skap tunge å bevege/knirker	Hengsler på skap ikke/for lite smurt	Smør skaphengslene med syre- og harpiksfri syntetisk olje
Motorlokkets hevesylinder går tungt	Motorlokkets hevesylinder ikke/for lite smurt	Smør motorlokkets hevesylinder med syrefritt og harpiksfritt fett
Heki-takluke tung å bevege	Gjengespindel ikke smurt	Smør gjengespindel
	Gjengespindel defekt	Sett inn ny gjengespindel

- ▷ Autoriserte forhandlere og servicestasjoner står til disposisjon ved bestilling av reservedeler.

18.1 Vekt og spesialutstyr

- ▶ Tilbehør og påbygde, ombygde eller innebygde deler som ikke er godkjent av Bürstner kan forårsake skader på kjøretøyet og føre til redusert trafikksikkerhet. Selv om det foreligger en uttalelse fra sakkyndig, en generell driftstillatelse eller en typegodkjenning, kan det ikke dermed garanteres at produktet er av tilfredsstillende kvalitet.
- ▶ Enhver endring av kjøretøyets forinnstilte tilstand kan redusere kjøre- og trafikksikkerheten.
- ▶ Vi påtar oss ikke ansvar for skader forårsaket av produkter som ikke er godkjent av Bürstner. Dette gjelder også for ulovlige endringer på kjøretøyet.

Tabellen viser en vektoversikt for Bürstner-spesialutførelse og -utstyr. Hvis disse gjenstandene ikke føres med i eller på kjøretøyet og ikke hører med til standardutstyret, må det tas hensyn til dette ved beregning av last.

Alle vektopplysninger er "cirka"-opplysninger.

Ta hensyn til teknisk tillatt totalvekt.

Artikkelbetegnelse	Overvekt [kg]
Spillvannstank, isolert	2
Sovealkove, sammenfoldbar	2
Alkovevindu, kan slås ut	2
Tilhengerkobling	26-46
Vindu med åpning utover, førerhus	8
Utedusj	1
Utvendig kjøkken	10
Utvendig lagringsrom (senket hekk)	59-63
Utvendig lagringsrom (oppbevaringsrom)	3
Automatgir	17-32
Bilradio med CD	2
Stekeovn	14
Chassis-pakke (klimaanlegg førerhus, kollisjonsputer)	23-27
Takluke (klart glass)	1
Takluke (Midi-Heki)	10
Takreling	10
Takstativ	15-20
Dekorpakke "Kissenschlacht" (putekrig)	1
Dreiekonsoll, sete	20
Vifte	2-5
Duo-omkoblingsanlegg (inkl. gassflaske)	26
Stigtrinn, elektrisk	2
Førerhusteppe	3
Førerhusdør	17
Sykelstativ for 3 sykler	9

Artikkelbetegnelse	Overvekt [kg]
Sykkelstativ for 4 sykler	10
Blendingsfoldegardin, førerhus	3
Brannslukningsapparat 6 kg	8
Flatskjerm	4-6
Gulvvarme, elektrisk	9
Gasstikkontakt ute	1
Holder for flatskjerm	3-5
Løfte- og vippetakluke (Heki 3)	12-15
Varmeanlegg Trumatic C 6002, elektro-sett	2
Myggnettingdør	3
Isolasjonsmatte til vindu førerhus	2
Klimaanlegg	32-40
Kjøleskap, separat frysenskap	7-20
Markise 300 cm	21
Markise 350 cm	25-35
Markise 400 cm	27-40
Markise 450 cm	32
Markise 500 cm	36
Markise 600 cm	40
Mikrobølgeovn	15
Motorsykkelstativ/sykkelstativ	40
Navigasjonssystem (med ledningsopplegg)	9
Nødseng	3-5
Pilotsete	20
Tverrstøtte, takreling	7
Klargjøring for radio	4
Hjulcapsler	4
Røykvarsler	1
Ryggekamera inkl. monitor og ledningsopplegg	5-10
Sotpartikkelfilter	10
Satellittanlegg	15-24
Bryter for vannpumpe	1
Skruefjærer foran, forsterket	5
Service Luke	3-8
Sikkerhetspakke	5
Samme putetrekk i førerhus som i boenhet	3
Solaranlegg	15
Spenningsomformer klimaanlegg	3
Støtter (2 stykk)	6-10

Artikkelbetegnelse	Overvekt [kg]
Gulvteppe, med kant, ligger løst	6-9
Bordbein, frittstående	5
Stigbrett	8
Deksel, innvendig	2
Forteltlampe	1
Varmtvanns-varmeanlegg Alde	30-50
Varseltrekant og førstehjelpsskrin	2
Varmeveksler Alde	2-5
Vinterdeksel kjøleskapgitter	1
Vinter-komfort-pakke (avhengig av utstyr)	15-75
Ekstrabatteri	27
Ekstraoppvarming, førerhus (kupévarmer)	7
Ekstra lys, innvendig	2
Ekstrapumpe Alde varmeanlegg	1
Ekstra varmeveksler (Arizona)	3

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du nyttige tips vedrørende kjøring.

Anvisningene omfatter:

- Trafikkbestemmelsene i Tyskland
- Hjelp i europeiske land
- Trafikkbestemmelsene i europeiske land
- Gassforsyning i europeiske land
- Veiavgiftsbestemmelsene i europeiske land
- Sikker overnatting når man er på tur
- Vintercamping

På slutten av kapitlet er det en sjekklister hvor du finner det viktigste utstyret for reisen.

19.1 De viktigste opplysningene for bobiler

19.1.1 Trafikkbestemmelser i Tyskland

	Kjøretøy opp til 2,8 t ¹⁾	Kjøretøy fra 2,8 til 3,5 t ¹⁾	Kjøretøy over 3,5 t ¹⁾
Tophastighet			
Innenfor lukkede tettsteder	50 km/t	50 km/t	50 km/t
Utenfor lukkede tettsteder	100 km/t	100 km/t	80 km/t/ 100 km/t ²⁾
Motorvei	Anbefalt hastighet 130 km/t		80 km/t/ 100 km/t ³⁾
 Forbikjøringsforbud For kjøretøy over 3,5 t ¹⁾	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder
 Forbudt for kjøretøy For kjøretøy over 3,5 t ¹⁾	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder
 Forbudt å kjøre uten minimumsavstand	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Gjelder hvis kjøretøyet foran er over 3,5 t ¹⁾

1) Teknisk tillatt totalvekt

2) På motorveier, for bobiler med teknisk tillatt totalvekt mellom 3,5 t og 7,5 t

3) For bobiler med teknisk tillatt totalvekt mellom 3,5 t og 7,5 t

Informasjon uten garanti

19.1.2 Trafikkbestemmelser i utlandet

- ▷ Sjåføren er forpliktet til å informere seg om trafikkbestemmelsene i det landet han/hun reiser til. Kontakt bilorganisasjoner eller nasjonale avdelinger.
- ▷ I enkelte europeiske land må man bruke refleksvest når man forlater kjøretøyet på grunn av uhell eller ulykker.

Informasjonen om trafikkbestemmelser er svært viktig, ettersom retten i landet man kjører i, gjelder ved en eventuell skade. For din egen sikkerhet bør du derfor alltid følge disse punktene ved kjøring i utlandet:

- Sørg for å ha med det grønne forsikringsbeviset.
- Ha med et skademeldingsskjema fra forsikringselskapet.
- Meld alltid fra til politiet ved uhell.
- Ikke underskriv noen dokumenter som ikke er fullstendig lest og forstått.

19.1.3 Parkering

- ▷ Innenfor lukkede tettsteder skal kjøretøy med teknisk tillatt totalvekt på over 2,8 t gjøres synlige foran og bak på siden mot kjørebanelen ved bruk av en egen lyskilde Erstatningsvis kan det brukes et reflekterende parkeringsvarselskilt (størrelse 423 x 423 mm). Parkeringsvarselskiltet må kun være satt på under stopp. Overkanten på parkeringsvarselskiltet kan maksimalt være 1200 mm over kjørebanelen. Reflektorer og nummerskilt må ikke tildekkes av parkeringsvarselskiltet.

Parkering av kjøretøy i offentlig trafikk	Kjøretøy opp til 2,8 t ¹⁾	Kjøretøy fra 2,8 til 3,5 t ¹⁾	Kjøretøy over 3,5 t ¹⁾
Prinsipielt	Tillatt hvis ikke trafikkskilt angir restriksjoner		
På gangveier med avmerkede parkeringsplasser	Parkering tillatt	Parkering ikke tillatt	
 Parkering for alle typer motorkjøretøy	Parkering tillatt		
 Parkering på gangveier	Parkering tillatt	Parkering ikke tillatt	
 Tilleggsskilt: Kun personbiler	Parkering ikke tillatt		
 Tilleggsskilt: Kun bobiler	Parkering tillatt		
 Tilleggsskilt: Kun motorkjøretøy over 3,5 t ¹⁾	Parkering ikke tillatt		Parkering tillatt
 Tilleggsskilt: Kun for lastebiler med tilhenger	Parkering ikke tillatt		

Parkering av kjøretøy i offentlig trafikk	Kjøretøy opp til 2,8 t ¹⁾	Kjøretøy fra 2,8 til 3,5 t ¹⁾	Kjøretøy over 3,5 t ¹⁾
 Tilleggsskilt: Kun lastebiler med tilhenger	Parkering ikke tillatt		
 Tilleggsskilt: Kun for busser	Parkering ikke tillatt		

Stopp av kjøretøyet når det er mørkt

Innenfor lukkede tettsteder	Gjelder ikke	Gjelder ikke	Egen lyskilde eller var-selskilt
Utenfor lukkede tettsteder	Egen lyskilde (parkerings-lys)	Egen lyskilde (parkerings-lys)	Egen lyskilde (parkerings-lys)

¹⁾ Teknisk tillatt totalvekt

Informasjon uten garanti

19.1.4 Offentlige kontroller

	Kjøretøy opp til 2,8 t ¹⁾	Kjøretøy fra 2,8 til 3,5 t ¹⁾	Kjøretøy over 3,5 t ¹⁾
Hovedundersøkelse (HU) TÜV/DEKRA med eksosundersøkelse	Første HU etter 36 måneder; deretter hver 24. måned	Første HU etter 36 måneder; deretter hver 24. måned	24 måneder; fra det 7. året: 12 måneder
Kontroll av gassanlegget (utført av sakkyndig innen gass)	24 måneder	24 måneder	24 måneder

¹⁾ Teknisk tillatt totalvekt

Informasjon uten garanti

19.1.5 Nødutstyr

	Kjøretøy opp til 2,8 t ¹⁾	Kjøretøy fra 2,8 til 3,5 t ¹⁾	Kjøretøy over 3,5 t ¹⁾
Følgende må medbringes i kjøretøyet:	Førstehjelpsskrin, varseltrekant	Førstehjelpsskrin, varseltrekant	Førstehjelpsskrin, varseltrekant, blinkende varsellys

¹⁾ Teknisk tillatt totalvekt

Informasjon uten garanti

19.2 Hjelp på Europas veier

Land Tysklands ambassade	+ Redning ★ Politi	📞 Nødanrop til bilorganisasjon Hjelp ved uhell
Belgia Bryssel ☎ +32 2 7 87 18 00	+ 100/112 ★ 101/112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 TCB Brüssel +32 2 2 33 22 11
Bulgaria Sofia ☎ +359 2 91 83 80	+ 112/150 ★ 112	📞 ADAC Sofia +30 21 08 93 77 77 UAB Sofia +359 2 935 79 35 ¹⁾
Danmark København ☎ +45 35 45 99 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC København +45 93 17 08/ FDM +45 27 07 07
Tyskland	+ 112 ★ 110	📞 ADAC München +49 89 76 76 70 ADAC +49 1802 22 22 22/ 22 22 22 ¹⁾
Estland Tallinn ☎ +372 6 27 53 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 EAK +372 6 97 91 00
Finland Helsinki ☎ +358 9 45 85 80	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ²⁾ Autoliitto Helsinki +358 9 77 47 64 00
Frankrike Paris ☎ +33 1 53 83 45 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ADAC Lyon +33 8 25 80 08 22
Hellas Athen ☎ +30 21 07 28 51 11	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Athen +30 21 08 93 77 77 ELPA +30 21 06 06 88 00
Storbritannia London ☎ +44 20 78 24 13 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 AA +44 87 05 44 88 66
Irland Dublin ☎ +353 1 2 69 30 11	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 AA Dublin +353 1 6 17 99 99
Island Reykjavík ☎ +354 5 30 11 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 F.I.B +354 4 14 99 99
Italia Roma ☎ +39 6 49 21 31	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 +39 06 4 99 81
Kroatia Zagreb ☎ +385 1 6 30 01 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Zagreb +385 1 3 44 06 66 HAK +385 1 661 19 99
Latvia Riga ☎ +371 67 08 51 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 LAMB +371 67 56 62 22

Land Tysklands ambassade	+ Redning ★ Politi	📞 Nødanrop til bilorganisasjon 📞 Hjelp ved uhell
Litauen Vilnius 📞 +370 52 10 64 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 LAS +370 5 210 44 33
Luxembourg Luxembourg 📞 + 352 45 34 45-1	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 ACL +352 4 50 04 51
Makedonia Skopje 📞 +389 2 3 09 39 00	+ 194 ★ 192	📞 ADAC +381 11 3 33 11 11 📞 AMSM +389 2 318 11 81
Montenegro Podgorica 📞 +382 20 44 10 00	+ 94 ★ 92	📞 ADAC Zagreb +385 1 3 44 06 55 📞 AMSCG +382 20 23 49 99
Nederland Den Haag 📞 +31 70 3 42 06 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Assen +31 592 39 05 60 📞 ANWB +31 88 2 69 71 47
Norge Oslo 📞 +47 23 27 54 00	+ 113 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 NAF +47 92 60 85 05
Østerrike Wien 📞 +43 1 7 11 54	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 ÖAMTC Wien +43 1 71 19 90 ARBÖ +43 1 23
Polen Warszawa 📞 +48 22 5 84 17 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 PZM +48 22 8 49 93 61
Portugal Lisboa 📞 +351 21 8 81 02 10	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 ACP +351 213 18 01 00
Romania Bucuresti 📞 +40 21 2 02 98 30	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 ACR +40 21 3 15 55 10
Russland Moskva 📞 +7 495 9 37 95 00	+ 03 ★ 02	📞 ADAC utland +1049 89 22 22 22 📞 RAS +7 495 6 29 07 07
Sverige Stockholm 📞 +46 8 6 70 15 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 MR +46 8 690 38 00
Sveits Bern 📞 +41 31 3 59 41 11	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 TCS +41 22 417 27 27
Serbia Beograd 📞 +381 11 3 06 43 00	+ 194 ★ 192	📞 ADAC Beograd +381 11 3 33 11 11 📞 AMSS (011) 3 33 11 00
Slovakia Bratislava 📞 +421 2 59 20 44 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 📞 SATC +421 2 68 24 92 11

Land Tysklands ambassade	+ Redning ★ Politi	📞 Nødanrop til bilorganisasjon Hjelp ved uhell
Slovenia Ljubljana ☎ +386 1 4 79 03 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Zagreb +385 1 3 44 06 50 ☎ AMZS +386 1 5 30 51 00
Spania Madrid ☎ +34 91 5 57 90 95	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Barcelona +34 93 5 08 28 28 ☎ RACE +34 9 02 40 45 45
Tsjekia Praha ☎ +420 2 57 11 31 11	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Praha +420 2 61 10 43 51 ☎ UAMK CR +420 261 104 111
Tyrkia Ankara ☎ +90 312 4 55 51 00	+ 112 ★ 155	📞 ADAC utlandsnødanrop (0216) 999 1010 ☎ +90 216 9 99 10 10 TTOK +90 212 282 81 40
Ungarn Budapest ☎ +36 6 14 88 35 00	+ 112 ★ 112	📞 ADAC München +49 89 22 22 22 ☎ MAK +36 1 3 45 18 00
Kypros Nikosia ☎ +357 22 45 11 45	+ 112 ★ 112	📞 ADAC Athen +30 21 08 93 77 77 ☎ AA +357 22 31 32 33

1) I mobilradionettet

2) Avhengig av telekommunikasjonsleverandøren kan prefikset til Tyskland også være 9 901 49, 9 94 49 eller 9 99 49

Utgave 08/2013
Informasjon uten garanti

19.3 Fartsbegrensninger og tillatte dimensjoner

- ▶ Følg alltid hastighetsgrensene i de enkelte land.
- ▶ Før kjøring må du alltid gjøre deg kjent med gjeldende forskrifter i hvert enkelt land.

Her en oversikt over fartsbegrensningene (i km/t) og tillatte dimensjoner (i m) i de best besøkte landene:

Land	Maks. mål i me- ter		Totalvekt	På tettst eder	Landevei	Motorvei
	Bred- de	Leng- de				
Belgia	2,50	12	Inntil 7,5 t	50	90/120 ¹⁾	120
			Over 7,5 t	50	60/90 ¹⁾	90
Bulgaria	2,55	12	Inntil 3,5 t	50	90	130
			Over 3,5 t	50	70	100
Danmark	2,55	12	Inntil 3,5 t	50	80/90 ¹⁾	130
			Over 3,5 t	50	70	80

Land	Maks. mål i meter		Totalvekt	På tettsteder	Landevei	Motorvei
	Bredde	Lengde				
Tyskland	2,55	12	Inntil 3,5 t	50	100/	130 ³⁾
			3,5 t til 7,5 t	50	130 ^{1) 3)}	100
			Over 7,5 t ²⁾	50	80	80
Estland	2,55	12	Inntil 3,5 t	50	90/110 ^{1) 4)}	–
			Over 3,5 t	50	70	–
Finland	2,60	12		50	80/100 ⁵⁾	80/ 100 ⁵⁾
Frankrike	2,55	12	Inntil 3,5 t	50	90/	130 ^{6) 7)}
			Over 3,5 t	50	110 ^{1) 6) 7)}	90 ⁶⁾
					80/90 ^{1) 6)}	
Hellas	2,50	12		50	90/110 ²⁰⁾	120/ 130 ²⁰⁾
Storbritannia	2,55	12		48	96/112 ¹⁾	112
Irland	2,50	12	Inntil 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	120
			Over 3,5 t	50	80	80
Island	2,55	12		50	90 ⁸⁾	–
Italia	2,50	12	Inntil 3,5 t	50	90/110 ^{1) 9)}	130 ⁹⁾
			Over 3,5 t	50	80	100
Kroatia	2,55	12		50	90/110 ¹⁾	130
Latvia	2,50	12	Inntil 7,5 t	50 ¹⁰⁾	90 ^{11) 20)} / 110 ^{1) 12)}	–
			Over 7,5 t	50 ¹⁰⁾	80/ 90 ^{1) 11) 13)}	–
Litauen	2,50	12	Inntil 3,5 t	50	90 ¹⁴⁾ / 100 ^{1) 4)}	110 ⁴⁾
			Over 3,5 t	50	80 ¹⁴⁾	90
Luxembourg	2,50	12	Inntil 3,5 t	50	90 ^{15) 9)}	130 ^{15) 9)}
			Over 3,5 t	50	75 ⁹⁾	90 ⁹⁾
Makedonia	2,50	12	Inntil 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	–
			Over 3,5 t	50	80	–
Montenegro	2,50	12	Inntil 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	–
			Over 3,5 t	50	80	–
Nederland	2,55 ¹⁶⁾	12	Inntil 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	120
			Over 3,5 t	50	80	80
Norge	2,55	12,40	Inntil 3,5 t	50	80/90 ^{1) 20)}	90 ²⁰⁾
			Over 3,5 t	50	80	80

Land	Maks. mål i meter		Totalvekt	På tettsteder	Landevei	Motorvei
	Bredde	Lengde				
Østerrike	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	100 70	130 ¹⁷⁾ 80
Polen	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 ¹⁸⁾ 50 ¹⁸⁾	90/ 100 ¹⁾ ¹⁹⁾ 70/80 ¹⁾	130 80
Portugal	2,50	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	90/100 ²⁰⁾ 80/90 ²⁰⁾	120 ²¹⁾ 110 ²¹⁾
Romania	2,50	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 ²²⁾ 50	80/90 ¹⁾ 80/90 ¹⁾	120 110
Rusland	2,50	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	60 60	90 ²³⁾ 70	110 ²³⁾ 90 ²³⁾
Sverige	2,60	24 ²⁴⁾	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	70- 110 ¹⁾ ²⁰⁾ 80/90 ¹⁾	110 ²⁰⁾ 90
Sveits	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t ²⁵⁾	50 50	80/100 ¹⁾ 80/100 ¹⁾	120 100
Serbia	2,50	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	80/100 ¹⁾ 80	120 80
Den slovakiske republikk	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	90/130 ¹⁾ 80	130 80
Slovenia	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	90/100 ¹⁾ 80	130 90
Spania	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	90/100 ¹⁾ 70/80 ¹⁾	120 90
Tsjekkia	2,50	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	90/130 ¹⁾ 80	130 80
Tyrkia	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	90 70	120 70
Ungarn	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	90/110 ¹⁾ 70	130 80
Kypros	2,55	12	Inntil 3,5 t Over 3,5 t	50 50	90/110 ¹⁾ 70	130 80

- 1) På motorveier og veier med mer enn en kjørebane i hver retning
- 2) Kjøretøy med tillatt totalvekt på over 7,5 t må ha fartsskriver
- 3) Anbefalt hastighet: 130 km/t
- 4) Personer som har hatt førerkort i mindre enn to år, får kun kjøre i maks. 90 km/t
- 5) 100 km/t ved førstegangsregistrering fra 1.1.1995 og egenvekt opptil 1875 kg hhv. fra 1.1.1981 og egenvekt opptil 1800 kg
- 6) I vått vær må farten senkes med 10 km/t, på motorveier med 20 km/t

- 7) Personer som har hatt førerkort i mindre enn tre år, får ikke kjøre fortere enn maks. 80 km/t på landeveier, maks. 100 km/t på hovedveier og maks. 110 km/t motorveier
- 8) På grusveier (Schotter): 80 km/t
- 9) Reduser hastigheten med 20 km/t i vått vær
- 10) I boligområder 20 km/t
- 11) Personer som har hatt førerkort i mindre enn to år, får kun kjøre i maks. 80 km/t
- 12) Fra kl. 01:12:00 til 01:03:00 gjelder 90 km/t
- 13) Fra kl. 01:12:00 til 01:03:00 gjelder 80 km/t
- 14) På uasfalterte veier utenfor tettsteder gjelder en fartsgrense på 70 km/t
- 15) Den som har hatt førerkort i mindre enn ett år, får kun kjøre i maks. 75 km/t utenfor tettsteder, hhv. 90 km/t på motorveier
- 16) På hovedveier 2,55 m, på veier med "B"-skilt 2,20 m
- 17) Fra 22.00 til 05.00 gjelder på følgende motorveier 110 km/t: A10 (Tauernautobahn), A12 (Inntalautobahn), A13 (Brennerautobahn), A14 (Rheintalautobahn)
- 18) Fra kl. 23.00 til 5.00 gjelder 60 km/t
- 19) På firefelts motorveier gjelder 110 km/t
- 20) Alt ettersom hvordan det er skiltet
- 21) Personer som har hatt førerkort i mindre enn ett år, får kun kjøre i maks. 90 km/t. Plakettene (som kan kjøpes i ACPs kon-torer) må festes på et lett synlig sted bak på kjøretøyet
- 22) For førere med mindre enn ett års kjøreefaring gjelder 20 km/t lavere maksimumshastighet
- 23) Personer som har hatt førerkort i mindre enn to år, får kun kjøre i maks. 70 km/t
- 24) Eiere av svenske campingplasser kan kreve at man har et lukket spillvannsystem for bobiler
- 25) For alle kjøretøy med tillatt totalvekt på over 3,5 t må det betales en tungtransportavgift for alle veier

Utgave 07/2011
 Kilde: ADAC
 Informasjon uten garanti

19.4 Kjøring med nærlys i europeiske land

- ▷ I mange europeiske land må man også kjøre med lys om dagen. Forskrif-tene er forskjellige fra land til land. Du får informasjon om dette hos auto-mobilklubber eller landsrepresentanter.

19.5 Overnatte i kjøretøyet utenfor campingplasser

Land	Overnatte på veier og plasser		Overnatting på privat eiendom		Merknader
	Ja	Nei	Ja	Nei	
Belgia		X	X		På motorveirasteplasser maks. 24 timer Kjøretøyet må ikke plasseres på privat eiendom uten tillatelse fra eieren av eiendommen.
Bulgaria		X		X	Av sikkerhetsgrunner frarådes overnatting utenfor campingplasser
Danmark		X	X		
Tyskland	X		X		Det er tillatt å overnatte i bobilen som et engangstilfelle hvis man trenger hvile for å kunne kjøre videre. Regionale og lokale begrensninger må følges
Estland	X		X		Kun utenfor lukkede tettsteder; ved bondegårder kun med tillatelse fra bonden
Finland		X	X		Mulig med tillatelse fra grunneier
Frankrike	X		X		Tillatelse fra lokale myndigheter eller grunneiere er nødvendig. Oppstilling og overnatting i åpent landskap ikke tillatt
Hellas		X		X	
Storbritannia		X	X		Overnatting på enkelte plasser kun med lokal tillatelse. Overnatting langs veier forbudt
Irland	X		X		Overnatting på stranden og langs enkelte veier og broer forbudt
Italia	X		X		Overnatting på parkerings- og rasteplasser tillatt. Følg lokale begrensninger. Oppstilling og overnatting i åpent landskap ikke tillatt
Kroatia		X		X	
Latvia	X		X		Kun utenfor lukkede tettsteder; ved bondegårder kun med tillatelse fra bonden
Litauen	X		X		Kun utenfor lukkede tettsteder; ved bondegårder kun med tillatelse fra bonden
Luxembourg		X	X		Ikke rundt Esch-sur-Sûre-sjøen; bare tillatt å sette opp maks. to telt
Makedonia		X		X	

Land	Overnatte på veier og plasser		Overnatting på privat eiendom		Merknader
	Ja	Nei	Ja	Nei	
Nederland		X		X	Overnatting langs vei og på plasser er tillatt i enkelte kommuner
Norge	X		X		Ikke på areal som brukes til landbruksformål eller kultiverte arealer; minimumsavstand til hus 150 m
Østerrike		X	X		Én overnatting er tillatt hvis det er nødvendig å hvile for å kunne kjøre videre, men ikke i naturvernområder. Regionale og lokale begrensninger må følges. Generelt forbudt i Tyrol
Polen		X	X		Tillatelse fra eiendomseieren kreves; ikke ved kysten og i naturvernområder
Portugal		X		X	
Romania		X		X	
Russland		X		X	
Sverige	X		X		Ikke på dyrka mark og i nærheten av bebyggelse. Følg lokale begrensninger
Sveits		X	X		En overnatting tolereres på motorveirasteplasser og i noen kantoner. Overnatting kun med tillatelse fra lokale myndigheter
Serbia		X		X	
Denslovakiske republikk		X		X	
Slovenia		X		X	
Spania	X		X		Delvis gjelder regionale forbud, fremfor alt på strender; kun med tillatelse fra lokale myndigheter
Tsjekkia		X		X	
Tyrkia	X		X		Regionale begrensninger mulig
Ungarn		X		X	

Informasjon uten garanti

19.6 Gassforsyning i europeiske land

Generelle tips

Følg alltid disse rådene:

- Kjør på ferie med fylte gassflasker.
- Utnytt maksimal mulig kapasitet på gassflaskene.
- Ta med adaptersett (fås i campingbutikken) for å fylle gassflasker i utlandet, og for å koble gassregulatoren til utenlandske gassflasker.
- I den kalde årstiden må man fylle med en andel propangass (butan omdannes ikke til gass under 0 °C).
- Bruk blå flasker fra Campingaz (finnes over hele verden). Bruk alltid sikkerhetsventil på gassflaskene.
- Kjøp en såkalt selvtankingsflaske. Denne 11 kg flasken kan da fylles på igjen omtrent som en fast innebygd gasstank på alle LGP-stasjoner (oversikt hos ADAC). En TÜV-kontroll er foreskrevet hvert 10. år.
- Hvis man må bruke fremmede flasker i utlandet, må man sjekke gassflaskene passer inn i gasskapet. Utenlandske gassflasker er ikke alltid like store som de tyske Euro-gassflaskene.
- Følg EU-direktivet for varmeapparater. Se www.truma.de for informasjon

Gassforsyningen i de mest besøkte landene i Europa:

Land	Gassforsyning	Leverandør	Informasjonstelefon
Belgia	Identiske gassflasker	Belgian Shell og Totalfina, Bryssel; Primagaz, Tessenderlo; Gasbottling, Gent; Semnickgas, Ger-aardsbergen	
	Bytte og påfylling av gassflasker mulig		
Danmark	Tyske 5 og 11 kg gassflasker kan byttes på nesten alle campingplasser.	BP-Gas tilbyr tyske gassflasker Kosan Gas As	00 45/89 48 77 00
	Påfyllingsstasjoner for grå gassflasker finnes		
Finland	Finske gassflasker tilbys på NESTE-bensinstasjoner og i dagligvareforretninger på mindre steder	Tehokaasu (www.thokaa-su.fi) Oversikt over leverandører: AGA (www.aga.no), faks: 00 47/22 02 78 05 Statoil, faks: 00 47/22 96 22 10	
	Kjøp av adaptere for norske gassflasker hos AGA		
Frankrike	Utenlandske gassflasker kan ikke fylles på eller byttes		
	Franske gassflasker kan brukes ved hjelp av Euro-tilkoblingssett		

Land	Gassforsyning	Leverandør	Infor- mas- jonste- fon
Hellas	Tyske gassflasker kan fylles ved bruk av Euro-tilkoblingssett; bytte og påfyllingsstasjoner nesten bare i større byer		
Storbritannia	Tyske gassflasker kan ikke fylles Britiske gassflasker man kobles til tyske systemer med en adapter (fås også hos Calorgas)	Calorgas (www.calor.co.uk)	
Irland	Gassflasker kan fylles på	Noel Leaders Shop, Tuam Road, Galway Calor Kosangas, Dublin og Cork	(01) 50 5000 (021) 66 12 69
Island	Gassflasker kan fylles på Gule islandske gassflasker passer til tyske systemet når en gummiring legges i regulatortilkoblingen	Esso, Reykjavík	
Italia	Gassforsyning med Euro-påfyllings- og tilkoblingssett Levering av flytende gass til gasspåfyllingssteder for campingkjøretøy med fast innebygd gasstank er forbudt av avgiftsmessige årsaker		
Kroatia	Gassflasker som er kontrollert for maks. 5 år siden, fylles på filialer av INA Adapter kan kjøpes hos INA	INA	
Nederland	Identiske gassflasker Bytte og påfylling av gassflasker mulig		
Norge	Tyske gassflasker kan ikke fylles Kjøp av adaptere for norske gassflasker hos AGA Gassflasker med pant er tilgjengelige	Oversikt over leverandører: AGA , faks: 00 47/ 22 02 78 05 Sta- toil, faks: 00 47/ 22 96 22 10	
Østerrike	Identiske gassflasker Bytte og påfylling av gassflasker mulig		
Polen	Identiske gassflasker Bytte og påfylling av gassflasker mulig		
Portugal	Gassflasker med pant er tilgjengelige	Repsol; Cepsa	

Land	Gassforsyning	Leverandør	Informasjonstelefon
Sverige	Tyske gassflasker kan ikke fylles	Oversikt over leverandører: AGA (www.aga.no), faks: 00 47/22 02 78 05 Statoil, faks: 00 47/22 96 22 10	
	Kjøp av adaptere for norske gassflasker hos AGA		
Sveits	Mulig å leie sveitsisk gassflaske med trykkregulator	Shell Gas, Switzerland	00 41/ 3 27 58 75 55
	Fylling av tyske gassflasker mulig i unntakstilfeller		
Slovenia	Tyske gassflasker kan fylles	Plinarna, Ljubljana; Plinarna, Maribor; Internia DD Ljubljana, Kozina; OMV Istrabenz DOO, Koper	
	Det anbefales å ha med Euro-påfyllings- og -tilkoblingssett		
Spania	Tyske gassflasker kan ikke fylles	Repsol Cepsa	00 34/ 901 10 01 00 00 34/ 913 37 75 29
	Mulig å leie og fylle på spanske gassflasker hvis gasstilkoblingen tilpasses		
	6 kg gassflasker med pant kan brukes med adapter		
Tsjekia	Tyske gassflasker kan fylles på nytt	Agip, Bohemia Gas, BP, Krainpol, Primaplyn Flaga-Plyn	
Tyrkia	Salg av 2 og 12 kg gassflasker; mulig å koble til med adapter	Ipragaz (www.ipragaz.com.tr/tup-gaz-size-en-yakin-bayi)	
Ungarn	Identiske gassflasker	Primagaz, Totalgaz, Shellgas, Mol	
	Bytte og påfylling av gassflasker mulig		
Norge	Norske 11 kg gassflasker kan brukes med adapter	Oversikt over leverandører: AGA (www.aga.no), faks: 00 47/22 02 78 05 Statoil, faks: 00 47/22 96 22 10	

Utgave 07/2011
Informasjon uten garanti

19.7 Veiavgiftsbestemmelser i europeiske land

I mange europeiske land er det krav om betaling av veiavgift. Veiavgiftsbestemmelsene og betalingsmåten er svært forskjellig. Uvitenhet gir imidlertid ikke fritak for straff, og straffene kan være svært strenge.

I likhet med trafikkbestemmelsene, er sjåføren forpliktet til å skaffe seg informasjon om veiavgiftene før reisen starter. I Østerrike, for eksempel, er ikke lenger vignett tilstrekkelig for kjøretøy med en totalvekt over 3,5 t. Man må skaffe seg og sette på en såkalt "Go-Box".

Informasjon fås hos alle bilorganisasjoner eller på Internett.

▷ Frontruter med solfilter kan hindre funksjonen til automatiske bompengesystemer (f.eks. Go-Box). Det må tas hensyn til dette ved kjøp av enhetene (f.eks. Split-Go-boks).

19.8 Tips for trygg overnatting når man er underveis

Hensynsfull atferd er den beste sikkerhetsforanstaltningen for en sikker natt i bobilen.

Man reduserer risikoen for tyveri til et minimum når man følger disse grunnreglene:

- Lukk og lås alle vinduer, dører og takluker.
- Sikre førerhusdørene fra innsiden med en strammestropp eller kjetting som trekkes gjennom håndtakene, armlene osv., slik at de ikke kan åpnes utenfra.
- Hvis montert: Slå på eller aktiver tyverialarm og spesielle dørsikringer. Utstyr for varsling av gassoverfall med narkosegass tilbys hos campingspesialister.
- Under høysesongen bør man ikke overnatte på motorveirasteplasser eller på parkeringsplasser langs motorveien som er typiske ferieruter.
- Overnatt om mulig på store, travle parkeringsplasser, for eksempel i nærheten av en restaurant.
- Kjør til en campingplass, selv om det bare er for én natt.
- Når du parkerer ute i det fri, bør du sørge for fluktmuligheter. Sørg for at du har fri adgang til fører-setet. Ha tenningsnøkkelen lett tilgjengelig.
- Ta kun med verdisaker som er absolutt nødvendig. Hvis det er mulig bør man oppbevare verdisaker i et lite pengeskap og ikke i nærheten av vinduer og dører.
- Lås kjøretøyet omhyggelig.
- Bruk ikke parkeringsstøtter.

19.9 Tips for vintercampere

Følgende tips bidrar til at vintercampingen blir et hyggelig minne.

- Reserver oppstillingsplass til rett tid. Gode vintercampingplasser blir ofte tidlig opptatt.
- Start ikke uten vinterdekk.
- Ta med kjettinger.
- Velg oppstillingsplass under tak. Vær oppmerksom på underlaget. Snø og is kan tine.
- Når kjøretøyet er oppstilt, løsner man håndbremsen for å hindre at den fryser fast.
- Snøskavler må aldri dekke det automatiske luftesystemet.
- Hold det automatiske luftesystemet fritt for is og snø.
- Sørg for god luftsirkulasjon. God luftsirkulasjon hindrer fuktighet, og boenheten blir lettere å varme opp.
- Dekk vindusrutene i førerhuset med isolasjonsmatten for å unngå kuldebroer.
- Følg rådene i avsnittet "Gassforsyning i europeiske land".
- Til gassanlegget brukes et toflaske-system med omkoblingsautomatikk slik at det ikke går tomt for gass i løpet av natten.
- Bruk gassanlegget kun med propangass.
- Rommet bak varmeanlegget skal ikke brukes som oppbevaringsrom.
- Inne i bilen må man aldri bruke katalysatorovner og infrarød-gasstråleovner, da de forbruker oksygen ved forbrenning.
- Legg 230 V-forsyningsledningen slik at den ikke fryser fast eller blir skadet (f.eks. ved snørydding).
- Ved kraftig snøfall må man jevnlig fjerne snøen fra taket på kjøretøyet. Noen få centimeter med pulversnø isolerer, men våt snø blir fort altfor tung for taket.
- Rydd taket helt for snø slik at kjøretøy som kjører bak deg ikke blir hindret av snødrevet.

19.10 Reisesjekklister

Disse sjekklistene hjelper deg med å huske å ta med viktige ting, selv om ikke alt på sjekklistene er nødvendig.

- ▷ Kontroller reisedokumentene (f.eks. papirer og informasjon) og kjøretøyets tekniske stand i god tid, ikke vent til like før reisen. Planlegging og kontroll av dokumentene i god tid gjør at du kan nyte ferien fra første stund.
- ▷ Overhold maksimalt tillatt totalvekt for bobilen under pålastingen.

✓	Gjenstand	✓	Gjenstand	✓	Gjenstand
	Tørkeklut		Oppvaskmiddel		Salatbestikk
	Beger		Oppvaskhåndklær		Skjærebrett
	Stekepade		Grillbestikk		Boller
	Boksåpner		Kaffekanne		Oppvaskbørste
	Eggeglass		Korketrekker		Oppvaskkluter
	Bakke til isbiter		Kjøkkenrull		Fyrstikker
	Lighter		Skje		Kopper
	Flaskeåpner		Kniv		Tallerkener
	Plastbokser		Søppelposer		Termoskanne
	Frokosttallerkener		Panner		Gryter
	Gafler		Røreskje		Drikkeglass

	Håndklær		Toalettbørste		Tannglass
	Vaskemidler		Toalettpapir		

	Søplebøtte		Insektlampe		Regntøy
	Bilatlas		Beskyttelsesmidler mot insekter		Reiseapotek
	Badehåndklær		Kortspill		Reisehåndbok/ Oversikt over oppstillingsplasser
	Badesko		Feiekost		Ryggsekk
	Batterier		Stearinlys		Soveposer
	Lakener		Feiebrett		Skrivesaker
	Sengetøy		Kleshengere		Sko
	Pose for skittentøy		Klesbørste		Skopussesaker
	Bøker		Hodeputer		Støvsuger
	Campingveiviser		Kart		Lommelykt
	Reservelampe		Medikamenter		Lommekniv
	Feltflaske		Musikkassetter		Bordduk
	Kikkert		Nakkeputer		Klesklyper
	Brannslukkingsapparat		Sysaker		Klessnor
	Gassflaske		Radio		

Kjøretøy/verktøy

✓	Gjenstand	✓	Gjenstand	✓	Gjenstand
	Kanne til spillvann		Stoffbånd		Skrutrekker
	Stikkontakt til adapter		Kanne til drikkevann		Strømtester
	CEE-adapter		Kabeltrommel		Stigtrinn
	Snor		Drivreimer		Støtteklosser
	Reservehjul		Lim		Førstehjelpsskrin
	Reservelamper		Kombitang		Jekk
	Reservesikringer		Kompressor		Varseltrekant
	Reservevannpumpe		Kroneklemmer		Varseltavle
	Hammer		Maljer		Varselvest
	Stillbar skrunøkkel med åpen ende		Slangeadaptere		Blinkende varsellys
	Gassfyllingsadapter		Slangeklemmer		
	Gasslange		Kjettinger (vinter)		

Ute

	Avspenningstau		Campingbord		Lås
	Blåsebelg		Bagasjestropper		Snor
	Campingstoler		Grill		Teltplugg/strammestropper

Dokumenter

	Adresseliste		Vognkort		Pass
	Påmeldingsbekræftelse(r)		Førerkort		ID-kort
	Allergikort		Grønt forsikringsbevis		Veihjelpsbevis
	Bruksanvisninger		Vaksinasjonskort		Vignett/bompengekort
	Pakningsvedlegg for medikamenter		Kredittkort		Visum

12 V-forsyning	120
Feillokalisering	252
Slå på	138, 140
12 V-hovedbryter	138, 140
12 V-kontrolllampe	138
12 V-sikringer	156
For Dometic-toalett	158
For startbatteriet	156
For Thetford-toalett	157
Ved boenhetsbatteriet	156
12 V-spenning	120
230 V-forsyning, se 230 V-tilkobling	154
230 V-kontrolllampe	138, 139
230 V-sikringsautomat	158
230 V-spenning	154
230 V-tilkobling	154
Feillokalisering	251
Forsyningsledning	154
230 V-tilkobling	230, 56

A

Adapterkabel	155
AL-KO bakaksel	241
Anhengsbord	85, 87
Forminske	86, 87
Ominnredning til sengebunn	86, 87
Utvide	85, 87
Armlenene, innstilling	48
Årsinspeksjon	
Inspeksjonsbevis	13
Atskilt sovedel	108
Forheng	108
Skyvedør	108
Automatisk energivalgsystem (AES)	196
Automatisk luftesystem	20, 69

B

Bakakseltrykk	35
Bakre lasteluke	33
Bakre oppbevaringsrom	33
Barnereisesenger	100
Barnesenger	97, 99, 100
Batteri, klesskaplampe, skifte	239
Batteri, se startbatteri og boenhetsbatteri	120
Batterialarm	137, 142
Batteriets kapasitet	120
Batteriovervåking	128, 131, 134
Batteriskillebryter	127, 130, 133

Batterispenning, indikere	135, 140
Batterivalgbryter	127, 130, 134
Belastning	26, 30
Bakre lasteluke	33
Bakre oppbevaringsrom	33
Dobbeltgulv	33
Lastestativ for taklast	31
Sykkelstativ	34
Belastning se også last	30
Belysning	
Feillokalisering	251
Lamper, rengjøre	221
Betegnelser på dekket	246
Bildokumenter	16
Blendingsfoldegardin	
Frontrute	41
Sidevindu	40
Vindu i inngangsdør	65
Blendingsfoldegardin, førerhus	51
Åpne	78, 79
Lukke	78, 79
Blendingsfoldegardin, Heki-takluke	
Åpne	82
Lukke	82
Blendingsfoldegardin, rengjøre	222
Blendingsfoldegardin, takluke med sveiveløfting	
Åpne	83
Lukke	83
Blendingsfoldegardin, vindu i inngangsdør	
Åpne	64
Lukke	64
Blendingsgardin, rengjøre	222
Blendingsgardin, takluke med smekklås	
Åpne	81
Lukke	81
Blendingsgardin, vindu	
Åpne	77
Lukke	77
Blinkende varsellys	270
Boenhets-batteri	
Lade	122

Stikkord

Boenhetsbatteri		
Anvisninger for	120	
Batterialarm	137, 142	
Feillokalisering	251, 252	
Ladestrøm, indikere	137	
Monteringssted	121	
Sikringer	156	
Spenning, indikere	135, 140	
Utladingsstrøm, indikere	137	
Utladning	121	
Boenhetslampe	238	
Bord	85	
Bord, fast		
Bordplate, vippe til siden	90	
Forskjøvet i lengderetning	90	
Låsing	89	
Brann		
Oppførsel ved	20	
Slukking	19	
Brannfare, unngå	19	
Brannvern	19	
Bremseanlegg, feillokalisering	250	
Bremser	46	
Kontroller	46, 250	
Bryter for vannpumpe	204	
Buesofa		
Forstørre	95	
Buesofa, ominnredning til senger	102, 105, 106	
Butangass	23, 110	
C		
Campingflasker, bruke	24, 110	
Chassisinspeksjon		
Inspeksjonsbevis	13	
D		
Dekk	244	
Bæreevne	247	
Dekktrykk	248	
Dekkvalg	245	
Generelle råd	244	
Håndtering av	246	
Merking	246	
Økt slitasje	21, 43, 244, 248	
Dekkhette, vannutløpsstuss	205	
Dekkskifte se hjulbytte	247	
DEKRA	270	
Deler se spesialutstyr	20	
Dimensjoner, tillatte	273	
Dobbeltgulv, belastning	33	
Dometic-toalett	216	
Kontrolllampe	216	
Spyle	216	
Vanntank, fyller	216	
Vanntank, tømme	217	
Dører		
Feillokalisering	264	
Førerør	61	
Inngangsdør	61	
Lås	62	
Dørlås	62	
Driftsmåter		
Kjøleskap	192, 194, 198, 200	
Omkoblingsautomatikk, gassanlegg	117	
Varmluftsvarmelegg	161	
Varmtvannsbereder (Truma)	179, 180	
Drikkevann	24	
Drikkevann-påfyllingsstuss	204	
Åpne	205	
Lukke	205	
Dugg se kondens	69, 70	
DuoControl omkoblingsanlegg	116	
Dusj	211	
E		
Eksosavtrekk på høyre side	160, 178	
Eksosundersøkelse (AU)	270	
Ekstern gasstilkobling	115	
Ekstra ladeapparat	125	
Monteringssted	125	
Ekstra varmeveksler (Arizona)		
Slå av	170	
Slå på	170	
Elektrisk anlegg	119	
230 V-tilkobling, feillokalisering	251	
Begrepsforklaringer	119	
Belysning, feillokalisering	251	
Feillokalisering	251	
Sikkerhetsanvisninger	24	
Stigtrinn, feillokalisering	251	
Elektrisk justerbare ytterspeil	50	
F		
Fartsbegrensninger	273	
Fast bord		
Forskyve i lengderetningen	88	
Forskyve i tverretningen	88	
Forskyve på tvers	89	

Fast seng	101	Førerør, utvendig	
Åpne	101	Åpne	63
Lukke	101	Låse	63
Feillokalisering	250	Førerhus isolasjonsmatte, stell	221
12 V-forsyning	252	Førerhuskillevegg	68
230 V-tilkobling	251	Åpne	68, 69
Batteri	251	Lukke	68, 69
Belysning	251	Førerortklasser / registrering	18
Boenhetsbatteri	251	Førersete	47
Bremseanlegg	250	Armlenene, innstilling	48
Elektrisk anlegg	251	Dreie i kjøreposisjon	47
Gassanlegg	254	Innstilling av egnet seteposisjon	48
Gasskomfyr	254	Førstehjelpsskrin	270
Gass-stekeovn	254	Frostfare	24, 203, 210
Innvendig dør	264	Fullstendig utlading	119
Karosseri	264		
Kjøleskap	259, 260	G	
Klimaanlegg	253	Garanti	11
Kokeplass	254	Garasjelampe	239
Mikrobølgeovn	255	Gardiner, rengjøre	222
Møbelklaffer	264	Gassanlegg	109
Startbatteri	251	Defekt	23, 109, 254
Stigtrinn	251	Feillokalisering	254
Toalett	263	Generelle råd	22
Vannforsyning	263	Kontroll	270
Varmeanlegg	255	Omkoblingsautomatikk	116
Varmlufts-varmeanlegg	255	Sikkerhetsanvisninger	22, 109
Varmtvannsbereder (Alde)	256, 257	Gassavstengeventiler	114
Varmtvannsbereder (Truma)	255	Symboler	114, 159
Varmtvanns-varmeanlegg	256	Gassflasker	
Varmtvannsvarmeanlegg	257	Sikkerhetsanvisninger	24, 110
Vekselretter	253	Skifte	112
Vifte	253	Gassforbruk	111
Felgdimensjoner	247	Gassforsyning i europeiske land	279
Felgtype	244	Gasskap	23, 110
Fjernkontroll, klimaanlegg	176	Gasskomfyr	
Fjernkontroll, klimaanlegg (Truma)	174	Feillokalisering	254
Fjernkontroll, markise	57	Rengjøre	222
Fjernsynsapparat	38, 92	Slå av	188
Svinge	92	Slå på	187
Trekke ut	92	Gasskontroll	
Flatskjerm, plassering	92	Inspeksjonsbevis	13
Forstørre hjørnesofa	96	Gasslange, kontrollere	23, 110
Forsyningsledning for 230 V-tilkobling	154	Gasslukt	23, 109, 254
Før kjøring	25	Gass-stekeovn	
Førerør	61	Feillokalisering	254
Førerør, innvendig		Gasstekeovn	188, 189
Åpne	63	Slå av	189, 190
Låse	63	Slå på	189

Stikkord

Gasstilkobling, ekstern	115
Gasstrykkregulator, forskruninger	111
Generelle råd	17
Grunnutstyr	27
Gulvbelegg av PVC	37
Gulvvarme, elektrisk	
Overlastvern	173
Slå av	173
Slå på	173

H

Håndbremse	55
Dra til	20
Håndtering av dekkene	246
Heki-takluke	82
Åpne	82
Blendingsfoldegardin	82
Luftstilling	82
Lukke	82
Myggnetting	83
Henvisningsklistremarker	242
Heve/senke bord	88
Låse	88
Hevebord	91
Ominnredning til sengebunn	91
Hjelp på Europas veier	271
Hjelp ved uhell i Europa	271
Hjørnesofa, ominnredning til senger	103, 104
Hjul	244
Hjulbytte	247
Tiltrekkingsmoment	247
Holdebremse, se håndbremse	55
Høyt gassforbruk	23, 109, 254
Høytrykksspyler, vaske med	219
Hvilespanning	119
Hvilestrøm	119

I

Igangsetting	
Etter lagring over vinteren	230
Etter midlertidig lagring	230
Indikeringer	
Batterispenning	135, 140
Fyllenivå spillvannstank	136, 142
Fyllenivå, vanntank	136, 142
Klokkeslett	143
Strøm	137
Temperatur	143
Ingen gass	254

Innebelysning	
Feillokalisering	251
Lyspærer, skifte	237
Innebygd klimaanlegg (Truma)	174
Vedlikehold	235
Innebygde apparater	159
Anvisninger	20
Inngangsdør	61, 64
Blendingsfoldegardin, åpne	64
Blendingsfoldegardin, lukke	64
Myggnetting	64
Myggnettrullegardin, åpne	65
Myggnettrullegardin, lukke	65
Vindu, åpne	65
Vindu, lukke	65
Inngangsdør, innvendig	
Åpne	62
Låse	62
Inngangsdør, utvendig	
Åpne	62
Låse	62
Innvendig dør, feillokalisering	264
Innvendig stell	221
Insektnettsjalusi, rengjøre	222
Insektnettsjalusi, vindu	
Åpne	77
Lukke	77
Inspeksjoner	231
Andre	11
Årsinspeksjon	11
Chassis	12
Gasskontroll	12
Inspeksjonsarbeider	231

J

Jordfeilbryter	154
----------------	-----

K

Kabeltrommel	154
Kjettinger	43
Kjøkkenbenk	
Sentrallås	42, 91
Kjøkkenbenk, sentrallås	42, 91

Kjøleskap	57, 191	Komfyr se gasskomfyr eller gasstekeovn	186
12 V-drift, slå på/av	193, 195, 199	Kondens	
230 V-drift, slå på/av	199	På akrylglas-dobbeltvinduet	70
230 V-drift, slå på/av	193, 195	På gulv-understellforskringer	69
Å veksle mellom energikildene	197	Kontrolllampe, 12 V-forsyning	138
Betjening	197	Kontrolllampe, 230 V-forsyning	138, 139
Dørlås	201	Kontrolllampe, toalett	215, 216
Driftsmåter	192, 194, 198, 200	Kontroller se sjekklister	43, 227
Feillokalisering	259, 260	Kontroller, offentlige	270
Gassdrift	197	Kontrollfrister	270
Gassdrift, slå av	193, 195	Kontrollfrister	270
Gassdrift, slå på	193, 195	Konvensjonell belastning	27
Luftegitte, ta av	192	Køyeseng	99, 100
Regulering av kjøleskaptemperatur	197	Ominnredning	99, 100
Slå av	200	Sikringsnett	99, 100
Slå på	200	Stige	99, 100
Still inn temperatur	200	Kunstlærtrekk, rengjøre	222
Kjøleskapdør-lås		Kupévarmer	
Åpne	201, 202	Programmere	171
Blokkere i luftestilling	202	Slå av	171
Lukke	201, 202	Slå på	171
Kjøleskapets luftegitte, ta av	192	Vedlikehold	234
Kjøleskapslys	240	Kvelningsfare	20, 69
Kjøre med bobilen	45		
Kjøre ut satellittanlegg	59, 60	L	
Kjørehastighet	46	Ladestrøm	137
Kjøretøy, vaske	219	Lagring	
Klaffelås		Midlertidig	227
Åpne	66	Om vinteren	229
Lukke	66	Lampe i hevetaket	
Med håndtaksskål	66	Skifte av batteri	240
Klesskaplampe	239	Lamper	93, 237
Klimaanlegg		Betjene	93
Feillokalisering	253	Rengjøre	221
Slå av	176	Lås	
Slå på	176	Førerhuskillevegg	68
Klimaanlegg (Truma)		Inngangsdør	62
Fjernkontroll	174	Utvendig luke	66
Slå av	175	Last	26
Slå på	174	Beregning	29
Timer	175, 178	Eksempel på beregning	27, 29
Vedlikehold	235	Sammensetning	27
Kloakktank, tømme	217	Last se også belastning	26
Klokkeslett, indikere	143	Lastestativ for taklast	31
Kobling av tilhenger	22	LED-spotlight	237
Generelle råd	35	Skifte lyspærer	237
Sikkerhetsanvisninger	22	Lekkasjevann i kjøretøyet	263
Kokeplass	186	Liftgardin	80
Feillokalisering	254	Luftdysene, stille inn	160

Stikkord

Lufting	69
Toalettrom	211
Lys, se lyspærer, skifte	237
Lysbryter	95
Lyspærer, skifte	237
Boenhetslampe	238
Garasjelampe	239
Kjøleskapslys	240
Lysstoffrør, skifte	237
Boenhetslampe	238
Romlampe	238

M

Markise	57
Masse i kjørekklar tilstand	27, 29
Mekaniske støttebein	
Lengde, justere	56
Skyve ut	56
Trekke in	56
Mikrobølgeovn	
Feillokalisering	255
Slå av	191
Slå på	190
Miljøvernansvisninger	17
Motorlokk	
Åpne	52
Lukke	52
Møbelflater, rengjøre	221
Møbelklaffer, feillokalisering	264
Myggnetting, Heki-takluke	
Åpne	83
Lukke	83
Myggnetting, inngangsdør	
Åpne	64
Lukke	64
Myggnetting, rengjøre	222
Myggnetting, takluke med sveiveløfting	
Åpne	83
Lukke	83
Myggnettrullegardin, vindu i inngangsdør	
Åpne	65
Lukke	65

N

Nakkestøtter	48
Nærlys	276
Nødseng	106
Nødutstyr	270
Nøkler	25

O

Oljenivå, kontrollere	53
Ominnredning til senger	
Buesofa	102, 105, 106
Hjørnesofa	103
Hjørnesofa med langsgående benk	104
Omkoblingsautomatikk, gassanlegg	116
Overbelastning	30
Overnatting	
Underveis	282
Utenom campingplasser	277

P

Påfyllingsstuss for drivstoff	
Åpne	54
Lukke	54
Panel (IT 992)	
Reserve	138
Vippebryter for reserve	138
Panel (IT 992)	135
12 V-hovedbryter	138
Batterispenning, indikere	135
Spillvannstankens fyllenivå, indikere	136
Vanntankens fyllenivå, indikere	136
Panel (MP 20-T)	139
12 V-hovedbryter	140
230 V-kontrolllampe	139
Alarmer	142
Batteriindikeringer	140
Indikering av klokkeslett	143
Knapp reserve	143
Tankindikering	142
Temperaturindikator	143
Panel LT 96 / LT 97	
12 V-hovedbryter	144
230 V-kontrolllampe	144
Aktivere vannpumpe	146
Alarmer	147
Beskrivelse	144
Deaktivere vannpumpe	146
Indikator for batterispenning	145
Indikator for fyllenivå	146
Panel Truma CP plus	147
Panel, se også Indikeringer	135
Parkering	269
Passasjerstete	47
Armlenene, innstilling	48
Dreie i kjøreposisjon	47
Innstilling av egnet seteposisjon	48

Pære se lyspærer, skifte	237
Personlig utstyr	28
Plastdeler i toalett- og boenhet, rengjøre	221
Propangass	23, 110
Putetrekk, rengjøre	221
PVC-gulvbelegg, rengjøre	222

R

Radio	93
I førerhuset	93
Registrering	25
Reisebarnesenger	97, 99
Reisesjekkliste	284
Rengjøre	
Vannledninger	223
Rengjøre se stell	219
Rombad	107
Muligheter for romoppdeling	107
Romlampe	238

S

Sanitæranlegg	203
Satellitanlegg	58
Senger	97
Serienummer	242
Seter, dreie	84
Sikkerhets-/avtappingsventil varmtvannsbereder .	183
Sikkerhetsanvisninger	19
Atskilt sovedel	108
Brannvern	19
Elektrisk anlegg	24
Gassanlegg	22, 109
Gassflasker	110
Kobling av tilhenger	22
Kokeplass	186
Trafikksikkerhet	21
Vannanlegg	24
Varmtvannsvarmeanlegg	163
Sikkerhetsbelter	46
Rengjøre	222
Riktig feste	47
Sikkerhetsnett, sovealkove	97

Sikringer	
12 V-sikringer	156
For Dometic-toalett	158
For startbatteriet	156
For Thetford-toalett	157
Sikring 230 V	154, 158
Ved boenhetsbatteriet	156
Sikringer, se 12 V-sikringer og 230 V sikringer .	156
Sikringsboks, se 230 V-sikringsautomat	158
Sikringsnett, køyeseng	99, 100
Sirkulasjonspumpe	167
Sirkulasjonspumpe, stille inn omdreiningstall .	166
Sittegrupper	95
Sitteplassforordning	49
Sjekkliste	
For igangsetting etter lagring	230
For midlertidig lagring	227
Før kjøring	43
Før reisen	284
Trafikksikkerhet	43
Ved lagring over vinteren	229
Skrive-/lesepult	52
Skyvevindu	
Åpne	70, 71, 72
Lukke	70, 71, 72
Sovealkove	97
Sikkerhetsnett	97
Slått ned	98
Slått opp	98
Stige	97
Vippemekanisme	98
Spesialutstyr	265
Beskrivelse	16
Merking	16
Sikkerhetsanvisninger	20
Vekter	265
Spillvannkran	207, 208
Spillvannsmengde, indikere	136, 142
Spillvannstank	207, 208
Feillokalisering	263
Fyllenivå, indikere	136, 142
Rengjøre	221
Stell	221
Tømme	207, 208
Varmeanlegg	172

Stikkord

Startbatteri		
Batterialarm	142	
Feillokalisering	251	
Lade	122	
Sikringer	156	
Spenning, indikere	135, 140	
Stekeovn se gasstekeovn	188, 189	
Stell	219	
Blendingsfoldegardin	222	
Blendingsgardin	222	
Førerhus isolasjonsmatte	221	
Gardiner	222	
Gasskomfyr	222	
Gulvbelegg av PVC	222	
Høytrykksspyler, vaske med	219	
Innvendig stell	221	
Insektnettsjalusi	222	
Kunstlærtrekk	222	
Lamper	221	
Møbelflater	221	
Myggnetting	222	
Om vinteren	226	
Plastdeler inne	221	
Putetrekk	221	
Sikkerhetsbelte	222	
Spillvannstank	221	
Stigtrinn	221	
Stores	222	
Teflonbehandlede trekk	222	
Teppegulv	222	
Toaletter	226	
Undergulv	220	
Utslagsvask	222	
Utvendig stell	219	
Varmtvanns-varmeanlegg	231	
Vaske	219	
Ved lagring over vinteren	229	
Ved midlertidig lagring	227	
Vifte	224	
Vindusruter	220	
Stige bak	31	
Folding nedover	32	
Folding oppover	32	
Stige, bak	31	
Stige, køyeseng	99, 100	
Stige, sovealkove	97	
Stigtrinn	36, 55	
Feillokalisering	251	
Kjøre ut	37	
Kontrolllampe	37	
Skyve inn	36	
Stell	221	
Trekke inn	37	
Trekke ut	36	
Varselsignal	36, 37	
Stikkontaktlys		
Dreie	94	
Sette inn	94	
Ta ut	94	
Stores, rengjøre	222	
Støttebein	56	
Lengde, justere	56	
Skyve ut	56	
Trekke in	56	
Støtteklosser	55	
Støttelast	35	
Støtter se støttebein	56	
Strengsperre	49	
Strømsentral (EBL 101)	129	
Monteringssted	130, 133	
Oppgaver	129, 133	
Strømsentral (EBL 102)	129	
Strømsentral (EBL 119)	126	
Strømsentral (EBL 223)	132	
Strømsentral (EBL 99)	126	
Monteringssted	127	
Oppgaver	126	
Strømsentral (EBL220)	132	
Sykelstativ		
Belastning	34	
Kjøring med lastet sykkelstativ	34	
Symboler		
For instruksjoner	16	
Gassavstengeventiler	114, 159	
T		
Takklimaanlegg (Teleco)	176	
Vedlikehold	236	
Takklimaanlegg (Truma)	177	
Slå av	177	
Slå på	177	
Vedlikehold	236	
Taklast	31	

Takluke med smekklås	81	Toalett-kassett	
Åpne	81	Opplåsing	217
Blendingsgardin	81	Ta ut	217
Lukke	81	Tømme	218
Takluke med sveiveløfting	83	Toalettrom	211
Åpne	83	Lufting	211
Blendingsfoldegardin	83	Tomvekt	27
Feillokalisering	264	Tømming	
Lukke	83	Kloakk	17
Myggnetting	83	Søppel	17
Takluker	80	Spillvann	17
Takluke med smekklås	81	Trafikkbestemmelser i Tyskland	268
Takrail, belastning	31	Trafikkbestemmelser i utlandet	269
Takreling	31	Trafikksikkerhet	43
Tankalarm	142	Anvisninger for	21
Tanken	54	Sjekkliste	43
Tanklokk, se påfyllingsstuss til drivstoff	54	Trykkvannspumpe, slå på og av	143
Tankoppvarming, slå på og av	143	TÜV	270
Tappekran, vann	205	TV-skap	92
Teflonbehandlede trekk, rengjøre	222	Typeskilt	242
Teknisk tillatt totalvekt	26, 29		
Temperaturindikator	143	U	
Teppegulv, rengjøre	222	Under kjøring	45
Thetford-kassett, holdebøyle	217	Undergulv, stell	220
Thetford-toalett		Utelys	
Kontrolllampe	215, 216	Feillokalisering	251
Sikring	157	Kontrollere	43
Spyle	215	Utladningsstrøm	137
Tømme	216	Utløpsstuss, vann	205
Vanntank, fyll	214	Utslagsvask	
Vanntank, tømme	215	Rengjøring	224
Tilbehør, montering	20	Utslagsvask, rengjøre	222
Tilhengerkobling	35	Utvendig stell	219
Demontering	35	Utvendig tilkobling se 230 V-tilkobling	56
Montering	35	Utvendige luker	66
Tilkoblingsledning se forsyningsledning	154	Klaffelås	66
Tillatt masse	26	låse i åpen posisjon	67
Tillatt totalvekt, se teknisk tillatt totalvekt	26		
Tilleggsutstyr	28	V	
Tiltrekkingsmoment		Vannanlegg	
Hjul	247	Desinfisering	223
Tips	268	Drikkevann-påfyllingsstuss	204
Toalett	213	Fyll	209
Feillokalisering	263	Rengjøre	223
Sikring	157, 158	Sikkerhetsanvisninger	24
Stell	226	Stell	223
Vanntank, tømme	226	Tømme	210

Stikkord

- Vannforsyning
 Feillokalisering 263
 Generelt 203
- Vannlås 208
- Vannledninger, rengjøre 223
- Vannmengde, indikere 136, 142
- Vannpumpe 203, 209
- Vannpumpe, bryter 165
- Vanntank
 Fyllenivå, indikere 136, 142
 Vann, fyller 205
 Vann, tappe av 205
- Vanntank se også vannanlegg 204
- Vario-toalett 212
 Ominnredning til dusjkabinett 212
 Ominnredning til toalettrom 213
- Varme, ytterspeil 50
- Varmeanlegg 160
 Feillokalisering 255
 Første igangsetting 160
 Luftdysene, stille inn 160
 Varmeveksler, skifte 159
 Varmluftfordeling 160
- Varmeanlegg for spillvannstank og spillvannsledninger 172
- Varmeveksler (Alde)
 Åpne 166
 Stenge 166
- Varmeveksler (Arizona)
 Slå av 170
 Slå på 170
- Varmeveksler, varmeanlegg, skifte 159
- Varmluftfordeling 160
- Varmlufts-varmeanlegg
 Feillokalisering 255
- Varmluftsvarmeanlegg
 Driftsmåter 161
 Slå av 162
 Slå på 162
- Varmtvannsbereder (Alde)
 Feillokalisering 256, 257
 Slå av 182
 Slå på 182
 Tømme 182
 Vann, fyller 182
- Varmtvannsbereder (Truma) 179, 180
 Driftsmåter 179, 180
 Feillokalisering 255
 Sikkerhets-/avtappingsventil 183
 Slå av 179, 181
 Slå på 179, 181
 Sommerdrift 179, 181
 Tømme 180, 182
 Vann, fyller 180, 182
 Vinterdrift 179, 181
- Varmtvannsbereder (Webasto) 184
 Fyller på vann 184
- Varmtvanns-varmeanlegg
 Ekstra sirkulasjonspumpe 166
 Feillokalisering 256
 Omreiningstall, sirkulasjonspumpe 166
 Stell 231
 Varmeanlegg, utlufting 233
 Varmevæske, etterfyll 232
 Varmeveksler 165
 Væsknivå, kontroller 232
 Vedlikeholdsarbeid 231
- Varmtvannsvarmeanlegg
 230 V elektrisk drift, velge 165
 Feillokalisering 257
 Gassdrift og 230 V elektrisk drift, velge ... 165
 Gassdrift, velge 165
 Innstillingsmeny 164
 Kontrollpanel 163
 Sikkerhetsanvisninger 163
 Startbilde 164
 Varmeanlegg, slå av 165
 Varmeanlegg, slå på 165
 Verktøymenyer 164
- Varselmerker 242
- Varseltrekant 270
- Vask
 Rengjøring 224
- Vaske med høytrykksspyler 219
- Vaskeservant
 Variabel 213
- Vedlikeholdsarbeid 231, 243
 AL-KO bakaksel 241
 Innebygd klimaanlegg (Truma) 235
 Klimaanlegg (Truma) 235
 Kupévarmer 234
 Takklimaanlegg (Teleco) 236
 Takklimaanlegg (Truma) 236
 Varmtvanns-varmeanlegg 231

Veiavgiftsbestemmelser i europeiske land	282
Vekselretter	124
Feillokalisering	253
Vekt og spesialutstyr	265
Vifte	191
Filter, rengjøre	224
Stell	224
Vindu med åpning utover	75
Åpne	73, 75
Blendingsgardin	77
Insektnettsjalusi	77
Langvarig lufting	74, 76
Lukke	73, 75
Vindu, inngangsdør	
Åpne	65
Blendingsfoldegardin, åpne	64
Blendingsfoldegardin, lukke	64
Lukke	65
Myggnetrullegardin, åpne	65
Myggnetrullegardin, lukke	65
Vinduer	69
Blendingsfoldegardin	78, 79
Blendingsgardin	77
Insektnettsjalusi	77
Liftgardin	80
Vindusheis, elektrisk	50
Vindusruter, rengjøre	220
Vindusspylervæske, fyller	53
Vintercamping	283
Vinterdrift	227
Vintervedlikehold	226
Vippemekanisme, sovealkove	98

W

Webasto dieseloppvarming	167
Sommerdrift	168
Vinterdrift	168

Y

Ytterspeil, elektrisk justerbare	
Justere	50
Speiloppvarming, slå på	50

Stikkord